

STRATEGIJA RAZVOJA URBANOG PODRUČJA ŠIBENIK

INVA CRT

Impressum

STRATEGIJA RAZVOJA URBANOG PODRUČJA ŠIBENIK

Naručitelj

Grad Šibenik

Trg palih branitelja Domovinskog rata 1, 22000 Šibenik

Izrađivač

Urbanex

Boktuljin put 26, 21 000 Split

Vlaška 95, 10 000 Zagreb

studeni, 2022.

Sadržaj

1. UVOD	1
2. ZEMLJOPISNO PODRUČJE SRUP-a	3
2.1. Teritorijalni kontekst	3
2.2. Površina i prostorne cjeline	5
3. OPIS SUDJELOVANJA PARTNERA U PRIPREMI I PROVEDBI SRUP-a	8
4. OPIS SREDNJOROČNIH RAZVOJNIH POTREBA I RAZVOJNIH POTENCIJALA	12
4.1. Društvo	12
4.1.1. Demografija	12
4.1.2. Društvena infrastruktura	14
4.1.3. Socijalna uključenost i skrb	16
4.1.4. Odgoj i obrazovanje	17
4.2. Gospodarstvo	21
4.2.1. Opća gospodarska kretanja.....	22
4.2.2. Tržište rada	23
4.2.3. Poslovno okruženje.....	25
4.2.4. Turizam	28
4.2.5. Industrija i proizvodnja	32
4.2.6. Primarni sektor	33
4.3. Urbano okruženje	37
4.3.1. Gospodarenje okolišem i izloženost rizicima	37
4.3.2. Upravljanje javnim urbanim površinama	39
4.3.3. Komunalna infrastruktura.....	43
4.3.4. Promet i mobilnost	46
4.3.5. Telekomunikacijska infrastruktura.....	50
4.3.6. Okvir upravljanja razvojem	51
5. SREDNJOROČNA VIZIJA RAZVOJA	52
6. OPIS PRIORITETA JAVNE POLITIKE U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU	56
7. POPIS POSEBNIH CILJEVA I KLJUČNIH POKAZATELJA ISHODA	60
8. USKLAĐENOST S NADREĐENIM STRATEŠKIM OKVIROM	86
9. PROJEKTI STRATEGIJE	90
9.1. Baza projekata Urbanog područja Šibenik	90
9.2. Terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja	93
10. OPIS INTEGRIRANOG PRISTUPA RJEŠAVANJU UTVRĐENIH RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA KROZ ITU MEHANIZAM	99
10.1. Opis integriranih teritorijalnih ulaganja	99

10.2.	Doprinos ITU mehanizma provedbi SRUP-a	101
10.3.	Opis sektorske i teritorijalne integracije kroz ITU mehanizam	105
10.4.	Opis strateške relevantnosti kroz ITU mehanizam	106
10.5.	Opis sustava provedbe ITU mehanizma	108
11.	INDIKATIVNI FINANCIJSKI PLAN	111
12.	OKVIR ZA PRAĆENJE I VREDNOVANJE	115
13.	SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROVEDENOM POSTUPKU PRETHODNOG VREDNOVANJA	116
	POPIS GRAFIČKIH I TABLIČNIH PRILOGA	119
	PRILOZI	121

Radi olakšanog čitanja za različite pojmove korištene u Cjelovitoj analizi stanja korištene su skraćenice. Popis svih korištenih skraćenica navodi se u nastavku:

Skraćenica	Značenje
ak. g.	akademska godina
BDP	bruto domaći proizvod
BDP pc	bruto domaći proizvod <i>per capita</i> [po stanovniku]
BDV	bruto dodana vrijednost
DZS	Državni zavod za statistiku
EU	Europska unija
FINA	Financijska agencija
g.	godina
HAKOM	Hrvatska agencija za mrežne djelatnosti
HEP	Hrvatska elektroprivreda
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
HŽ	Hrvatske željeznice
JLS	jedinica lokalne samouprave
JU	Javna ustanova
kn	kuna
LAG	Lokalna akcijska grupa
mil.	milijun
mlrd.	milijarda
MSK	Medvedev-Sponheuer-Karnikova ljestvica intenziteta
MUP	Ministarstvo unutarnjih poslova
NKD	Nacionalna klasifikacija djelatnosti
NP	Nacionalni park
NUTS 2	Nacionalna statistička regija 2. razine
ppt.	<i>parts per thousand</i> (dijelovi na tisuću)
RH	Republika Hrvatska
st..	stoljeće
SRUP	Strategija razvoja urbanog područja
šk. g.	školska godina
UP	urbano područje
TZ	turistička zajednica

NAPOMENA:

S obzirom kako se u hrvatskom jeziku koristi ista riječ za formalni (grad što ga čini kompaktno sagrađeni prostor s cjelokupnim urbanim sadržajem; Vresk, 2002) i administrativni grad (grad što ga čini kompaktno sagrađen prostor zajedno s urbaniziranom i funkcionalno integriranom okolicom; Vresk, 2002), u SRUP Šibenik će se koristiti ustaljena geografska praksa pisanjem riječi grad s malim početnim slovom (grad) kada se misli na formalni grad te s velikim početnim slovom (Grad) kada se misli na administrativni grad.

NACRT

1. UVOD

Integrirana teritorijalna ulaganja (ITU mehanizam) su mehanizam integriranja sredstava iz različitih europskih fondova i operativnih programa te ulaganja tih sredstava u aktivnosti kojima se jača uloga urbanih područja i gradova kao pokretača gospodarskog razvoja. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije utvrdilo je Smjernice za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijskom razdoblje 2021.-2027. (dalje u tekstu: Smjernice) koje pružaju upute urbanim područjima tijekom procesa definiranja i uspostave urbanih područja, tijekom procesa izrade strategija razvoja urbanih područja, kao i tijekom procesa praćenja njihove provedbe i vrednovanja. Sukladno Smjernicama, temelj za korištenje ITU mehanizma predstavlja Strategija razvoja urbanog područja kao akt strateškog planiranja u okviru politike regionalnoga razvoja koji služi kao multisektorski strateški okvir kojim se planira razvoj urbanog područja kao cjeline. Strategije razvoja urbanih područja izrađuju se za financijsko razdoblje 2021.-2027. te imaju za cilj definirati zajedničke smjernice razvoja urbanog područja, predlaganje zajedničkih pravaca djelovanja, olakšavanje provedbe zajedničkih projekata, odnosno razvoj zajedničke strateške vizije koja nadilazi administrativne granice i stvara sinergije koje koriste urbanom području u cjelini.

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije donijelo je Odluku kojom se Grad Šibenik i njegova urbana okolina utvrđuju kao područje za provedbu mehanizma Integriranih teritorijalnih ulaganja u financijskom razdoblju 2021.-2027. godine. Temeljem Odluke Ministarstva, Urbano područje Šibenik čine Grad Šibenik, Grad Skradin i Općina Bilice. Osnovni kriteriji za ulazak u obuhvat urbanog područja su udio dnevnih migracija zaposlenih u Grad Šibenik od minimalno 30% te obveza postojanja prostornog kontinuiteta. Navedene jedinice lokalne samouprave pristupile su procesu izrade Strategije razvoja Urbanog područja Šibenik za razdoblje 2021.-2027. godine s ciljem planiranja provedbe posebnih ciljeva, mjera i aktivnosti koje će pridonijeti učinkovitijoj funkcionalnoj integraciji područja, uvažavajući stvarne potrebe stanovnika, a vodeći se načelima participativnosti, jednakosti i svrhovitosti.

U okviru procesa izrade Strategije, provedeno je detaljno istraživanje postojećeg stanja i identifikacija razvojnih potreba, izazova i potencijala, utemeljena na participativnom procesu s relevantnim dionicima, na temelju čega je izrađena Cjelovita analiza stanja. Sažeti rezultati identifikacije izazova i potreba prikazan je u ovom dokumentu. Sukladno smjernicama, utvrđeno je Koordinacijsko i Partnersko vijeće, a koja osiguravaju participativan pristup utvrđivanju intervencijske logike i pristupa budućem strateškom razvoju. Također, provedene su i participativne radionice radnih skupina u formatu fokus grupa, kroz koje su utvrđeni razvojne potrebe, izazovi i potencijali. Slijedom navedenih aktivnosti, utvrđena je srednjoročna vizija razvoja Urbanog područja Šibenik koja glasi: *Urbano područje Šibenik prostor je učinkovite i održive prostorne i funkcionalne organizacije*. Vizija je služila kao nit vodilja u strukturiranju intervencijske logike Strategije razvoja, usmjeravajući se prema stvarnim potrebama prostora te prilagođavajući se nadređenim strateškim dokumentima i postavkama ITU mehanizma. Strateško opredjeljenje Urbanog područja Šibenik jest razvoj temeljen na održivom, uključivom i pametnom rastu kojemu bi trebala pridonijeti digitalna i zelena tranzicija. Takav razvoj trebao bi težiti ka harmoniji između potreba za rastom u nekim područjima društvenih i gospodarskih djelatnosti s jedne, te zaštite okoliša, tj. prostora u kojemu stanovništvo razmatranog područja ostvaruje svoje potrebe kao i prostora koji nije

neposredno pod utjecajem ljudskih aktivnosti, s druge strane. Sukladno strateškom opredjeljenju, utvrđeni su posebni ciljevi razvoja koji su strukturirani kroz pet nadređenih prioriteta razvoja:

- **Prioritet 1. Postturistički razvoj**
  - o Posebni cilj 1.1. Razvoj visokog školstva
  - o Posebni cilj 1.2. Povećanje kvalitete života
  - o Posebni cilj 1.3. Demografska obnova
- **Prioritet 2. Plavi razvoj**
  - o Posebni cilj 2.1. Gospodarska revitalizacija otoka
  - o Posebni cilj 2.2. Obnova „temelja“ otočnog razvoja
  - o Posebni cilj 2.3. Modernizacija sektora ribarstva i marikulture
- **Prioritet 3. Zeleni razvoj**
  - o Posebni cilj 3.1. Dekarbonizacija urbanog područja
  - o Posebni cilj 3.2. Razvoj zelenog identiteta urbanog područja
  - o Posebni cilj 3.3. Otpornost na rizike i klimatske promjene
  - o Posebni cilj 3.4. Razvoj poljoprivrednog sektora i ruralnog turizma
- **Prioritet 4. Mobilni građani**
  - o Posebni cilj 4.1. Razvoj održive multimodalnosti
  - o Posebni cilj 4.2. Unaprjeđenje prometne infrastrukture
- **Prioritet 5. Postpandemijska revitalizacija**
  - o Posebni cilj 5.1. Kulturna baština kao temelj održivog i otpornog turizma
  - o Posebni cilj 5.2. Čisto gospodarstvo
  - o Posebni cilj 5.3. Poticanje digitalizacije

Detaljan pregled budućeg razvoja Urbanog područja Šibenik u financijskom razdoblju 2021.-2027. prikazan je u ovom dokumentu kojemu je umnogome pridonijela aktivna participacija ključnih dionika.

2. ZEMLJOPISSNO PODRUČJE SRUP-a

Urbana područja prostori su koji obuhvaćaju matični grad i njegovu u jačoj ili slabijoj mjeri urbaniziranu okolicu koja je s gradom stalno povezana tokovima stanovništva, dobara i informacija. Budući da grad ima značajan utjecaj na svoju okolicu, neovisno o granicama JLS, raste potreba za zajedničkim planiranjem razvoja grada i njegove okolice. Taj smjer strateškog i prostornog planiranja podupire i Europska unija. Sukladno Prvim rezultatima Popisa stanovništva 2021. (2022), UP Šibenik ima 48.492 stanovnika. Prema funkcionalnim obilježjima Šibenik ima funkciju slabijeg regionalnog centra svoje funkcionalne regije (koja odgovara administrativnim granicama Šibensko-kninske županije) (Lukić, 2012).

Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) definiran je pojam urbanih područja koja imaju tri oblika ovisno o veličini matičnog grada: urbane aglomeracije, veća urbana područja i manja urbana područja. Ta su područja ustrojena s namjerom učinkovitijeg planiranja, usklađivanja i provedbe politike regionalnog razvoja, posebno u urbanoj dimenziji politike regionalnog razvoja. Grad Šibenik svrstan je u kategoriju većeg urbanog područja u kojoj su smješteni gradovi s više od 35.000 stanovnika koji nisu dio urbanih aglomeracija, čija su središta gradovi s više od 100.000 stanovnika. Gradovi koji mogu uspostaviti urbana područja i koristiti sredstva ITU mehanizma u strateškom razvoju svoje urbane regije definirani su Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (2021), a među njima je naveden i Šibenik. U Urbano područje (UP) Šibenik uključene su susjedne JLS koje zadovoljavaju osnovni kriterij od najmanje 30 % zaposlenih dnevnih migranata koji svakodnevno iz svojih JLS zbog posla migriraju u Šibenik. Na temelju tog kriterija u UP Šibenik ušle su dvije JLS; Grad Skradin i Općina Bilice (SL 1.).

2.1. TERITORIJALNI KONTEKST

Tri JLS koje čine UP Šibenik nalaze se u južnom dijelu sjeverne Dalmacije i obuhvaćaju nekoliko jadranskih otoka, užu priobalnu zonu te dio zaobalnog, odnosno zagorskog prostora Dalmacije (Magaš, 2013). UP Šibenik graniči s ukupno 13 JLS u Šibensko-kninskoj, Zadarskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji. Na zapadu UP graniči s Gradom Vodice u Šibensko-kninskoj županiji, na sjeveru s Općinom Stankovci, Gradom Benkovcem i Općinom Lišane Ostrovičke u Zadarskoj županiji te općinama Kistanje i Promina u Šibensko-kninskoj županiji, na istoku s Gradom Drnišem i Općinom Unešić u Šibensko-kninskoj županiji te na jugu s općinama Prgomet, Primorski Dolac, Seget i Marina u Splitsko-dalmatinskoj županiji te Općinom Primošten u Šibensko-kninskoj županiji. Grad Šibenik obalna je JLS koja ima izlaz na more i na čijem se teritoriju nalazi otočna skupina Šibenskih otoka. Površinom i brojem stanovnika najveći šibenski otoci su Žirje, Kaprije i Zlarin, a brojem stanovnika dodatno se ističe i otok Krapanj. Grad Skradin i Općina Bilice izlaz na more imaju preko Prokljanskog jezera uz čiju su obalu smješteni, te preko Šibenskog zaljeva i kanala sv. Ante. Krajnjim istočnim dijelom Grada Skradina protječe rijeka Krka čiji je veći dio toka zaštićen u okviru NP Krka.

Sl. 1. Teritorijalni obuhvat urbanog područja Šibenik

Geoprometni položaj UP Šibenik prilično je povoljan (Sl. 2.). Zaobalnom zonom UP prolazi autocesta A1 Zagreb – Split – Ploče, koja je glavni prometni pravac koji povezuje Dalmaciju s gorskim i središnjim dijelom Hrvatske. Autocesta ima tri čvorišta u UP, čvor Skradin koji omogućuje vezu Grada Skradina i NP Krka na autocestovnu mrežu Hrvatske; čvor Šibenik koji je važno čvorište za naselja Grada Šibenika, ali i cijelu Šibensko-kninsku županiju, zbog toga što omogućuje izravan spoj s državnom cestom D33 Šibenik – Knin – Strmica (BiH) te čvor Vrpolje, važan za vezu istočnog, zagorskog dijela Grada Šibenika. Autocesta A1 važna je također jer je prometnica kojom dolazi velik broj turista iz srednje Europe u UP Šibenik, a njezin značaj mogao bi porasti jer se ona nalazi na tzv. jadransko-jonskom prometnom pravcu koji još nije valoriziran u dovoljnoj mjeri (Magaš, 2013). Osim autoceste, kroz UP Šibenik prolaze tri važnija cestovna pravca koji su definirani mrežom državnih cesta (Odluka o razvrstavanju javnih cesta, NN 18/21). Prvi pravac je longitudinalni pravac na kojemu se nalazi državna cesta D8, tzv. Jadranska magistrala, koja prati cijelu hrvatsku obalu od riječkog područja do Konavala. Ona prolazi uz istočni rub naselja Šibenik i ima funkciju gradske tranzitne prometnice. Uz tu cestu koncentrirana su turistička naselja u priobalju. Druga prometnica je državna cesta D33 koja spaja Šibenik, Driš, Knin i zapadnu BiH. Ta je prometnica glavna prometnica za komunikaciju unutar šibenske funkcionalne regije koja je u suvremenom upravno-teritorijalnom ustroju Hrvatske istovjetna Šibensko-kninskoj županiji (Magaš, 2013). Na trasi te prometnice djelomično je izgrađena brza cesta (od Šibenika do autoceste A1), a planira se i njen nastavak prema Kninu. Treći pravac odnosi se na državnu cestu D56 koja povezuje Zemunik (Zadar), Benkovac, Skradin, Driš i Klis (Split) te služi kao poveznica dijelova Ravnih kotara, Dalmatinske zagore i zaobalja koji su bliže jadranskoj obali.

UP Šibenik integrirano je u željezničku prometnu mrežu Hrvatske magistralnom željezničkom prugom M607 Perković – Šibenik, koja cijelom svojom relacijom prolazi teritorijem Grada Šibenika, a u kolodvoru Perković spaja se na magistralnu prugu M604 Oštarije – Knin – Split (HŽ Infrastruktura, 2021). Pruge su neelektrificirane i potrebna je njihova daljnja modernizacija kako bi bile konkurentne cestovnom prijevozu. Šibenik također ima i luku za pomorski promet koja se koristi za lokalni putnički promet između Šibenika i okolnog otočja te za teretni promet različitih vrsta tereta. Terminali zračnog prijevoza ne postoje u UP Šibenik, nego se usluga zračnog prijevoza ostvaruje u zračnim lukama Zadar (u Zemunik Donjem) i Split (u Resniku pokraj Trogira).

Sl. 2. Geografski i geoprometni položaj urbanog područja Šibenik

Izvor podataka: OSM, 2021

2.2. POVRŠINA I PROSTORNE CJELINE

UP Šibenik prostire se na prostoru površine 607,0 km² na kojemu je, sukladno podacima prikupljenim Popisom stanovništva 2011. g., živjelo 52.464 stanovnika. Broj stanovnika u UP Šibenik prema procjeni Državnog zavoda za statistiku temeljenoj na prirodnoj promjeni i migracijskom saldu bilježi trend konstantnog blagog pada u razdoblju 2011.-2019. g., te je 2019. g. procijenjen broj stanovnika iznosio 49.898 (Gradovi u statistici, 2021). Prema Prvim

rezultatima Popisa stanovništva 2021., prostor UP Šibenik ima 48.492 stanovnika¹. Gustoća naseljenosti 2011. g. iznosila je 86,4 stan./km², po čemu je to područje iznadprosječno naseljeno u odnosu na cijelu Hrvatsku, za koju je gustoća naseljenosti te godine iznosila 75,7 stan./km² (Popis stanovništva 2011.). U odnosu na privremene rezultate Popisa stanovništva 2021., prosječna gustoća naseljenosti UP Šibenik iznosi 79,9 stan./km². Detaljniji pregled općenitih prostornih podataka o JLS u UP Šibenik prikazan je u priloženoj tablici (Tab. 1.).

Tab. 1. Osnovne značajke jedinica lokalne samouprave urbanog područja Šibenik 2011. g.

Naziv jedinice lokalne samouprave	Površina (km ²)	Broj stanovnika 2011. g.	Broj stanovnika 2021. (privremeni Prvi rezultati)	Broj dnevnih migranata u druge jedinice lokalne samouprave u istoj županiji (2011.)	Udio zaposlenih dnevnih migranata (2011.)
Grad Šibenik	400,9	46.332	42.589	/	/
Grad Skradin	184,7	3.825	3.349	383	47,2
Općina Bilice	21,4	2.307	2.554	605	77,8
UP Šibenik	607,0	52.464	48.492	/	/

Izvor podataka: Popis stanovništva 2011., Prvi rezultati Popisa stanovništva 2021.

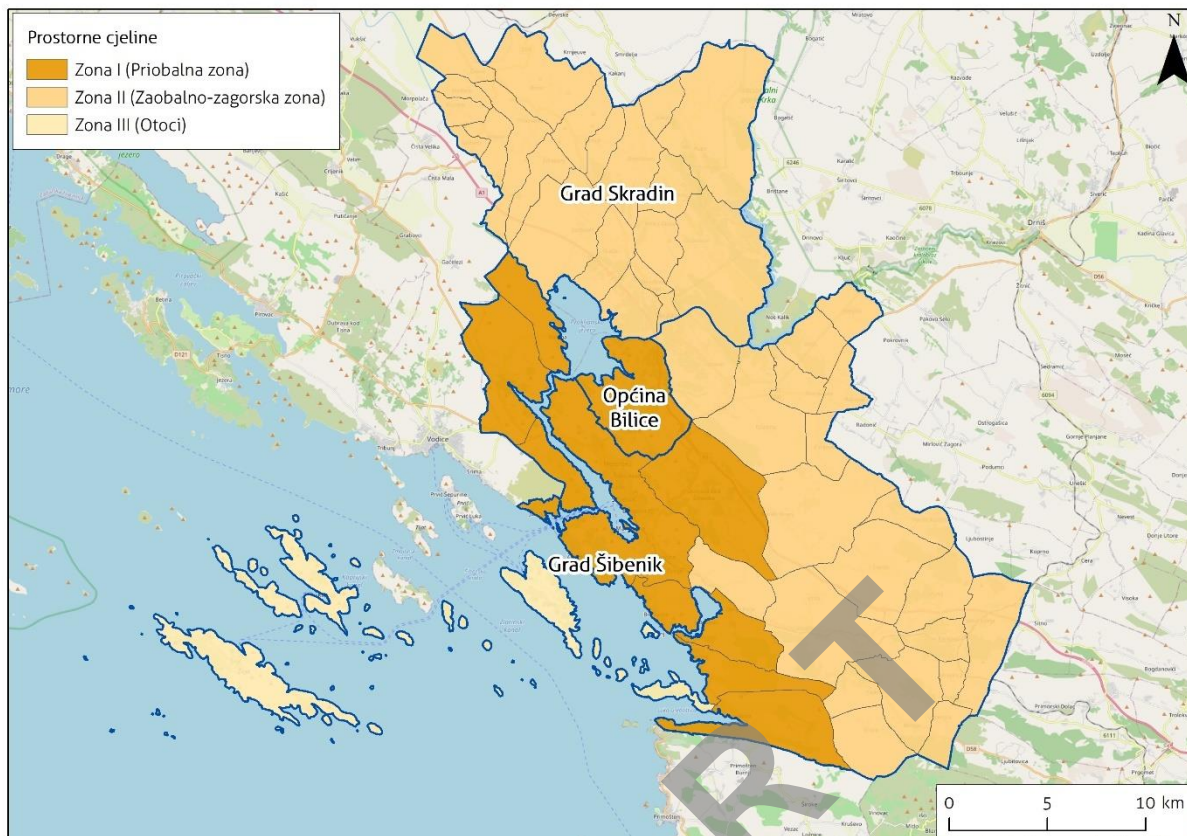
Budući da se u prostornom obuhvatu UP Šibenik nalaze samo tri prostorne jedinice, većina podataka u analizi stanja bit će obrađena na razini tih triju JLS, na način na koji ga obrađuju i statističke ustanove. Međutim, unutar JLS postoje određene prostorne razlike u stupnju urbanizacije naselja te društvenog i gospodarskog razvoja koje upućuju na to da je potrebno stvaranje klasifikacije prostornih cjelina koja se ne vodi administrativnim granicama JLS, nego je utvrđena na temelju prostornih specifičnosti naselja. Stvaranje takve podjele UP Šibenik na prostorne cjeline omogućit će učinkovitije strateško planiranje razvoja cjelokupnog UP Šibenik uzimajući u obzir sve prostorne različitosti i specifičnosti. Vodeći se navedenim principom, UP Šibenik podijeljeno je u tri prostorne cjeline (Sl. 3.).

Prva prostorna cjelina (Zona I) obuhvaća priobalno urbanizirano područje, s razvijenim turizmom te različitim gospodarskim djelatnostima sekundarnog i tercijarnog sektora. Dio te zone su gradsko naselje Šibenik i sva kopnena naselja Grada Šibenika s izlazom na otvoreno more ili na Prokljansko jezero te Općina Bilice.

Druga prostorna cjelina (Zona II) obuhvaća pretežito ruralni, slabo urbanizirani prostor šibenskog zaobalja i zagorskog prostora te krajnjeg južnog dijela Ravnih kotara. U njemu se nalazi čitav teritorij Grada Skradina te dio naselja Grada Šibenika u šibenskom zaleđu.

Treća prostorna cjelina (Zona III) obuhvaća šibensku otočnu skupinu, koja je većim dijelom svojeg teritorija dio Grada Šibenika. Ona je izdvojena zbog svojeg posebnog otočnog karaktera koji stvara drukčije razvojne potencijale i izazove nego što je to slučaj u ostalim dijelovima UP Šibenik.

¹ Prvi rezultati Popisa stanovništva 2021. g. su u tijeku izrade SRUP-a Šibenik bili privremeni te nisu predstavljali potpuno službeni podatak Državnog zavoda za statistiku, stoga se veći dio podataka analize stanja svodio na posljednje službene podatke iz 2011., dok su podatci iz 2021. korišteni isključivo u komparativne svrhe.

Sl. 3. Zone u Urbanom području Šibenik

NACRT

3. OPIS SUDJELOVANJA PARTNERA U PRIPREMI I PROVEDBI SRUP-a

Participativan pristup planiranju razvoja Urbanog područja Šibenik predstavlja okosnicu procesa izrade dokumenta Strategije razvoja Urbanog područja Šibenik. Načelo partnerstva definirano je Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18), a kojim je definirano kako se politika regionalnog razvoja treba temeljiti na partnerstvu i suradnji između javnog, privatnog i civilnog sektora, pod čim se podrazumijeva suradnja između tijela državne uprave, jedinica područne (regionalne) samouprave, jedinica lokalne samouprave, gospodarskih subjekata, znanstvene zajednice, socijalnih partnera i organizacija civilnoga društva. SRUP Šibenik, kao i svi dokumenti politike regionalnog razvoja, donose se u postupku savjetovanja s odgovarajućim partnerskim vijećem.

Sukladno Zakonu i Smjernicama, **Partnersko vijeće** za urbano područje osniva grad središte urbanog područja radi sudjelovanja u donošenju SRUP-a, utvrđivanju prioriteta razvoja, predlaganja strateških projekata te njihove provedbe i praćenja, te kao takvo ima savjetodavnu ulogu u procesu donošenja SRUP-a. Grad Šibenik je u prosincu 2021. g. donio Odluku o osnivanju i imenovanju Partnerskog vijeća Urbanog područja Šibenik. Članovima i zamjenicima članova Partnerskog vijeća imenovani su predstavnici javnog, privatnog i civilnog sektora iz redova sljedećih institucija i organizacija: Grad Šibenik, Grad Skradin, Općina Bilice, JU Razvojna agencija Šibensko-kninske županije, Veleučilište u Šibeniku, Gradski parking d.o.o., JU Tvrđava kulture Šibenik, HGK Šibenik, HOK Šibenik, TZ Šibenik, JU Dječji vrtić „Smile“, JU Nacionalni park Krka, Vinoplod Vinarija d.d., Impol-TLM d.o.o., Amadria Park Šibenik, Iskra Shipyard, Atrium Gulin d.o.o., OPG Podrug, Obrt „Bonaca“, UO Majden, Udruga „Mladi u EU“, Šibenska udruga mladih, Zajednica sportova grada Šibenika, Udruga „Kolektiv 4B“, MNK Bilice, Društvo za očuvanje šibenske baštine „Juraj Dalmatinac“, Matica Hrvatska – ogranak Skradin, Udruga „Tatavaka“. Partnersko vijeće Urbanog područja Šibenik aktivno je izvršavalo svoju ulogu te participiralo u kreiranju razvojne politike Urbanog područja Šibenik, prateći odredbe Poslovnika o radu Partnerskog vijeća Urbanog područja Šibenik. U procesu izrade dokumenata održano je nekoliko sjednica Partnerskog vijeća, prikazanih u sljedećoj tablici. Partnersko vijeće je, zbog COVID-19 pandemije i mjera u zimi 2021./2022. g., održalo nekoliko online krugova davanja mišljenja i predlaganja sadržaja na nacрте dokumenata SRUP-a.

Tab. 2. Održane sjednice Partnerskog vijeća

SJEDNICA	TERMIN SJEDNICE	SAŽETE TEME SJEDNICE
1. Sjednica Partnerskog vijeća Urbanog područja Šibenik	7. prosinca 2021. g. 13:00-14:30, Kuća umjetnosti Arsen	Osnivanje Partnerskog vijeća, predstavljanje uloge Vijeća
2. Sjednica Partnerskog vijeća Urbanog područja Šibenik	25. kolovoza 2022. g. 9:00-10:00, Centar za nove tehnologije i poduzetništvo Trokut	Predstavljanje izrađenih dijelova dokumenta (nacrt strateškog okvira), predstavljanje nacрта Komunikacijske strategije i komunikacijskog akcijskog plana, davanje pozitivnog mišljenja Vijeća na nacrt i Akcijski plan te usvajanje SRUP-a

Sukladno Smjernicama, za potrebe izrade i provedbe SRUP-a potrebno je osnovati **Koordinacijsko vijeće** kao tijelo zaduženo za koordinaciju izrade, izmjene i/ili dopune, donošenja, provedbe i praćenja provedbe SRUP-a. Koordinacijsko vijeće daje mišljenje o svim ključnim koracima u postupku izrade i provedbe SRUP-a prije upućivanja dokumenata na predstavnička tijela JLS-ova. Koordinacijsko tijelo, sukladno Smjernicama, čine gradonačelnici i načelnici svih gradova i općina u sastavu urbanog područja, odnosno njihovi zamjenici. Slijedom navedenog, Gradonačelnik Grada Šibenika donio je Odluku o osnivanju Koordinacijskog vijeća Urbanog područja Šibenik, a koje čine Gradonačelnik Grada Šibenika, Gradonačelnik Grada Skradina te Načelnik Općine Bilice. Aktivnosti Koordinacijskog vijeća uređene su Poslovníkom o radu Koordinacijskog vijeća Urbanog područja Šibenik. U procesu izrade dokumenata održano je nekoliko sastanaka Koordinacijskog vijeća, prikazanih u sljedećoj tablici.

Tab. 3. Održani sastanci Koordinacijskog vijeća

SASTANAK	TERMIN SASTANKA	SAŽETE TEME SASTANKA
1. sastanak Koordinacijskog vijeća Urbanog područja Šibenik	21. listopada 2021. g. 11:00-12:15, Ured gradonačelnika Grada Šibenika	Osnivanje Koordinacijskog vijeća, predstavljanje uloge Vijeća, predstavljanje procesa izrade SRUP-a, potpis Sporazuma o suradnji
2. sastanak Koordinacijskog vijeća Urbanog područja Šibenik	1. ožujka 2022., 08:30-10:00, Ured gradonačelnika Grada Šibenika	Predstavljanje izrađenih dijelova dokumenta (nacrt strateškog okvira), predstavljanje nacrta Komunikacijske strategije i komunikacijskog akcijskog plana, davanje mišljenja
3. sastanak Koordinacijskog vijeća Urbanog područja Šibenik	22. kolovoza 2022., Ured gradonačelnika Grada Šibenika	Usvajanje konačnog nacrta SRUP-a

Radi dopune sudjelovanja partnera, Izrađivači su u suradnji s organizatorom Gradom Šibenikom, proveli participativan proces sudjelovanja dionika u postupku izrade dokumenta. Participativni pristup u strateškom planiranju predviđa uključivanje javnosti (građana) u procese donošenja odluka o budućem razvoju. Navedeni pristup odmiče od tradicionalnog pristupa *bottom-up* i uključuje široki spektar dionika u proces planiranja. Glavne prednosti ovog pristupa su bolji uvid u aktualne razvojne probleme, stvaranje suradnje i mreže dionika za intervencije u zajednici, pravovremeno uključivanje javnosti i različitih sektora te pružanje prilike svim dionicima da iskažu svoje mišljenje i ideje. Glavni rezultat participativnog procesa je identifikacija razvojnih problema i prilika u pojedinim sektorima od strane uključenih dionika s ciljem utvrđivanja razvojnih smjernica urbanog područja Šibenik. Ideja je bila omogućiti prikupljanje podataka „s terena“ od strane dionika iz javnog, privatnog i civilnog sektora. Kako bi se navedeno proveli, organizirane su **radne skupine** koje su pratile metodologiju fokus grupa. Tako je organizirano šest fokus grupa čija provedba je prikazana u nastavku. Rezultati su korišteni za izradu cjelovite analize stanja te pripremu SWOT analize, kao polaznih inputa za razradu strateškog okvira. Dionici (uključeno stotinjak osoba) su imali mogućnost davanja prijedloga modela budućeg strateškog razvoja, a koji je obrađen i

predložen kroz strateški okvir ovog dokumenta. Uslijed COVID-19 pandemije, otvorena je i mogućnost online davanja prijedloga te su dionici mogli svoje prijedloge dostaviti i putem online obrasca.

Tab. 4. Održane radionice (fokus grupe) u okviru djelovanja radnih skupina

RADNA SKUPINA	TERMIN RADIONICE	SAŽETE TEME RADIONICE
Fokus grupa 1 – Zeleni razvoj	16. rujna 2021. g., 08:30-10:30, Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik	Izazovi, potrebe i potencijali (SWOT input) u okviru zaštite okoliša i prirode, upravljanja prirodnim rizicima, upravljanja javnim urbanim površinama, brownfield površinama, vodoopskrbom i odvodnjom, gospodarenjem otpadom i energetskom infrastrukturom
Fokus grupa 2 – Plavi razvoj	16. rujna 2021. g., 11:00-12:30, Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik	Izazovi, potrebe i potencijali (SWOT input) u okviru društvene infrastrukture otoka, gospodarstva otoka i priobalja, demografskog stanja otoka, komunalne infrastrukture otoka te pomorske mobilnosti
Fokus grupa 3 – Poljoprivreda i turizam	16. rujna 2021. g., 13:00-14:15, Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik	Izazovi, potrebe i potencijali (SWOT input) u okviru poljoprivrede i turizma, potičući sinergijski učinak
Fokus grupa 4 – Gospodarstvo	17. rujna 2021. g., 08:30-10:00, Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik	Izazovi, potrebe i potencijali (SWOT input) u okviru poslovnog okruženja i poduzetništva, potporne poslovne infrastrukture, obrtništva, tržišta rada, industrije i drugih gospodarskih grana
Fokus grupa 5 – Obrazovanje i kultura	17. rujna 2021. g., 11:00-12:30, Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik	Izazovi, potrebe i potencijali (SWOT input) u okviru sektora kulture, sporta i rekreacije, zdravstva, socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, društvene infrastrukture i upravljanja razvojem
Fokus grupa 6 – Mobilnost	17. rujna 2021. g., 13:00-14:15, Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik	Izazovi, potrebe i potencijali (SWOT input) u okviru razvoja prometne infrastrukture, sustava javnog prijevoza, mobilnosti građana i zelene tranzicije prometa

Sl. 4. Detalj s provedene radionice

[dopuna nakon procesa javnog savjetovanja]

NACRT

4. OPIS SREDNJOROČNIH RAZVOJNIH POTREBA I RAZVOJNIH POTENCIJALA

Srednjoročne razvojne potrebe i potencijali UP Šibenik utvrđeni su analizom stanja i trendova u društvenom, gospodarskom, okolišnom i infrastrukturnom okruženju, kao i u sustavu upravljanja razvojem u navedenom području. Razvojne potrebe i potencijali identificirani su i sistematizirani SWOT analizom (analizom snaga, slabosti, prilika i prijetnji) koja je zajedno s prethodno navedenom analizom stanja i trendova sadržana u Cjelovitoj analizi stanja koja čini Prilog 1. ove Strategije.

U ovome će se poglavlju istaknuti osnovni zaključci analize stanja i trendova u različitim tematskim elementima društvenog, gospodarskog i urbanog okruženja te sustava upravljanja razvojem u UP Šibenik kojima su identificirane osnovne razvojne potrebe i osnovni razvojni potencijali UP Šibenik. Zaključci su kod pojedinih poglavlja popraćeni relevantnim statističkim podatcima i pokazateljima prikazanim u tabličnim i grafičkim priložima, a dio relevantnih podataka prikazan je i kartografski. Na kraju svakog tematskog potpoglavlja bit će istaknute osnovne prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane po tematskom elementu na temelju analize dostupnih podataka i pokazatelje te informacija proizašlih iz participativnog pristupa.

4.1. DRUŠTVO

4.1.1. Demografija

Demografska analiza UP Šibenik ukazuje na to da u posljednjem desetljeću to područje gubi stanovništvo i prirodni putem i odseljavanjem što predstavlja izazov budućem razvoju tog prostora (Tab. 5.). Pozitivna demografska kretanja zabilježena su jedino u Općini Bilice, čije stanovništvo raste i prirodni putem i imigracijom te joj je stoga određen tip općeg kretanja stanovništva I₁ – porast imigracijom (Nejašmić, 2005). S druge strane, stanovništvo Grada Šibenika i Grada Skradina smanjuje se i prirodni putem i odseljavanjem te je stoga za navedeno područje određen tip općeg kretanja stanovništva E₄ – izumiranje. Takav tip općeg kretanja karakterističan je i za opće kretanje stanovništva u Šibensko-kninskoj županiji i u Republici Hrvatskoj za isto razdoblje.

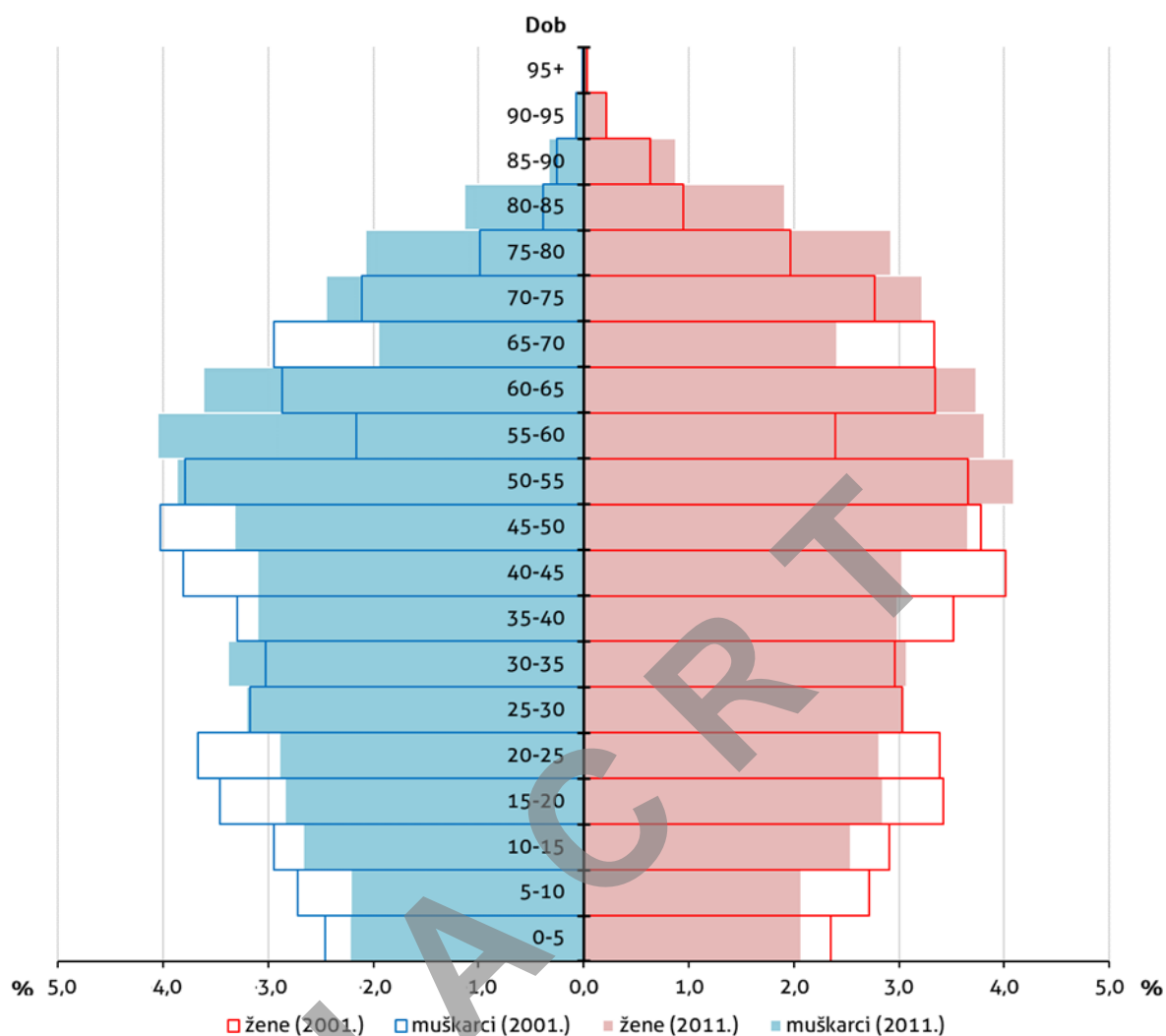
Tab. 5. Ukupno kretanje stanovništva i njene sastavnice te podtip općeg kretanja stanovništva po JLS-ima UP-a Šibenik u razdoblju 2015.-2019.g.

JLS	Prirodna promjena (stan.)	Migracijski saldo (stan.)	Opće kretanje (stan.)	Tip općeg kretanja stanovništva
Grad Šibenik	-1.183	-256	-1.439	E4
Grad Skradin	-209	-276	-485	E4
Općina Bilice	15	76	91	I1
UP Šibenik	-1.377	-456	-1.833	E4

Izvor podataka: Gradovi u statistici, 2021

Smanjenje ukupnog broja stanovnika stvara implikacije na dobno-spolnu strukturu stanovništva UP Šibenik (Sl. 5.). Smanjenje broja mladog radno sposobnog stanovništva

nepovoljno utječe na tržište rada, a s druge strane onemogućava povećanje stope prirodne promjene jer nema dovoljno velikog nataliteta.

Sl. 5. Dobno-spolna struktura UP Šibenik 2001. i 2011. godine

Izvor podataka: Popis stanovništva 2001.; Popis stanovništva 2011.

Usprkos negativnim demografskim kretanjima u Gradu Šibeniku, posebnu pažnju prilikom definiranja demografskih mjera potrebno je posvetiti njegovom zaleđu, tj. Gradu Skradinu u kojemu su negativni demografski procesi intenzivniji. Provođenjem dosljedne stimulative populacijske politike moglo bi se utjecati na povećanje nataliteta, ali isto tako potrebno je razvijati tržište rada s kvalitetnim radnim mjestima za različite skupine stanovništva, kao i javne funkcije i usluge koje bi zadovoljavale različite potrebe stanovništva i omogućile stanovnicima visoku kvalitetu života. Na taj način moglo bi se potaknuti zadržavanje stanovništva u UP Šibenik, ali i ono tako može postati privlačno za doseljavanje.

S druge strane, na participativnim radionicama istaknuto je da su Šibenski otoci izrazito pogođeni demografskim padom, koji je rezultat negativne prirodne promjene i iseljavanja. Nedostatak radnih mjesta, osobito izvan turističke sezone, nedostatak komunalne infrastrukture i nedovoljna razina prometne povezanosti pomorskim prometom rezultirali su negativnim demografskim trendovima. Diversifikacijom gospodarstva i unaprjeđenjem infrastrukture na otocima moguće je transformirati otoke u mjesta u kojima će stanovnici

kvalitetno živjeti, imati zadovoljavajuću dostupnost radnih mjesta (na otocima i kopnu) i biti zadovoljavajuće prometno integrirani s kopnom.

Tab. 6. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u demografskom stanju i trendovima u UP Šibenik

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - pozitivna opća demografska kretanja na području Općine Bilice 	<ul style="list-style-type: none"> - izražena polarizacija naseljenosti prema priobalju - negativan migracijski saldo, posebnu na području Grada Skradina - niska stopa nataliteta, posebno na području Grada Skradina - indeks starosti iznad državnog prosjeka
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - provođenje dosljedne stimulativne populacijske politike i razvoj tržišta rada s kvalitetnim radnim mjestima za različite skupine stanovništva može potaknuti pozitivna demografska kretanja 	<ul style="list-style-type: none"> - trend smanjivanja broja mladog radno sposobnog stanovništva - nastavak starenja stanovništva

4.1.2. Društvena infrastruktura

Društvena ili nematerijalna infrastruktura je, u širem smislu, zbir svih objekata, uređaja i usluga koji izravno utječu na kvalitetu života pojedinca i društva u cjelini, a obuhvaća sektore poput zdravstva, socijalne skrbi, stanovanja, kulture, obrazovanja, sporta, i dr. Odnosno, riječ je o vrsti infrastrukture čiji raspoloživi materijalni, institucionalni i osobni sadržaji omogućavaju funkcioniranje socijalne države ili tzv. države blagostanja koju ocrtava potpuna integracija i maksimalna razina gospodarske djelatnosti (Šimović i Deskar-Škrbić, 2020).

Način gradnje, položaj i namjena društvene infrastrukture unutar obuhvata UP Šibenik određeni su prostornim planovima njegovih administrativnih jedinica. Prema relevantnim podacima na prostoru UP Šibenik ukupno je zabilježeno 399 subjekata analizirane društvene djelatnosti. Najzastupljenija je sportsko-rekreacijska infrastruktura s 206 (52%) ustanova i udruga te redom kulturna infrastruktura s 126 (31%) i zdravstvena infrastruktura s 67 (17%) evidentiranih ustanova i udruga.

Sagledani segmenti društvene infrastrukture UP Šibenik pokazuju izniman potencijal za daljnji razvoj, poglavito unutar kulturne djelatnosti. Daljnji razvoj društvene infrastrukture sukladno strateškim dokumentima na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini treba nastaviti ostvarivati putem financijskih prilika koje omogućuju fondovi Europske unije.

Glavni nedostatak analizirane društvene infrastrukture promatranog područja je visoko izražena centraliziranost i neravnomjerna raspoređenost društvenih usluga i popratne infrastrukture, s najvećom koncentracijom sadržaja u samom središtu UP-a. Temeljem toga, potrebno je ulagati u ravnomjieran razvoj infrastrukture i povećanje njene dostupnosti u svim dijelovima područja. S druge strane, postojeća društvena infrastruktura pokazuje manjak opremljenosti i potrebu za daljnjim ulaganjem u njenu izgradnju i razvoj usluge, kao i u razvoj ljudskih resursa i kvalitetnog stručnog kadra kao njenih generatora.

Primarni cilj društvenih djelatnosti je zadovoljavanje ljudskih potreba, poput zdravstvene i socijalne zaštite te kulturnih i sportsko-rekreacijskih sadržaja. Zbog toga je potrebno konstantno u njih ulagati, unaprjeđivati i povećavati njihovu dostupnost za dobrobit kako

pojedince, tako i društva u cjelini. Ulaganje u razvoj i unaprjeđenje kvalitete društvene infrastrukture je izrazito važno kako bi se stvorili preduvjeti za socioekonomski razvoj određenog područja i time pridonijelo kvaliteti života na tom području (Šimović i Deskar-Škrbić, 2020). U daljnjem razvoju društvene infrastrukture potrebno je staviti naglasak na ravnomjeran razvoj između Grada Šibenika te Općine Bilice i Grada Skradina kao slabije razvijenih, ruralnijih, dijelova urbanog područja Šibenik. Poseban fokus treba biti stavljen na Općine Bilice s obzirom na trendove demografskog razvoja i povećanu potražnju za društvenim, odgojno-obrazovnim i sportsko-rekreacijskim sadržajima te stambenom infrastrukturom.

U participativnom procesu identificirani su posebni izazovi u društvenoj infrastrukturi koji uključuju nedostatke u opremljenosti i energetske učinkovitosti zgrada, nedostatku ili nedovoljnoj razini prepoznatosti sadržaja među stanovništvom. Poseban je izazov potkapacitiranost u pojedinim kategorijama društvene infrastrukture, posebice u zdravstvu, što je potrebno umanjiti poduzimanjem mjera na područnoj, ali i na regionalnoj i nacionalnoj razini koje bi omogućile ostanak kvalificirane radne snage u zdravstvu u UP Šibenik. Postoji potreba i za prilagodbu pristupa ustanovama društvene infrastrukture za osobe s invaliditetom. Prepoznati su i potencijali područja vezani uz društvenu infrastrukturu, poput kulturnih i prirodnih vrijednosti prostora koje bi mogle potaknuti jači razvoj kulturne i sportske ponude za lokalno stanovništvo i turiste.

Tab. 7. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u stanju i trendovima u društvenoj infrastrukturi u UP Šibenik

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - dobra pokrivenost UP-a primarnom zdravstvenom zaštitom - razvijena kulturno-umjetnička infrastruktura i valorizirana kulturna baština - izrazito razvijen sadržaj sportsko-rekreacijske infrastrukture u kojemu djeluje veći broj klubova - korištenje sportsko-rekreacijskih aktivnosti u svrhu promocije prirodne i kulturne baštine - izrađena Strategija razvoja sporta i sportske infrastrukture za Grad Šibenik 	<ul style="list-style-type: none"> - veliki broj stambenih jedinica za sekundarno stanovanje u stambenom fondu – pritisak na komunalnu infrastrukturu u vrijeme turističke sezone - nedostatak stambenih jedinica za primarno stanovanje (posebice za mlade obitelji) - nedostatno provedena plinifikacija - neravnomjerna dostupnost zdravstvene usluge s izraženom polarizacijom u Gradu Šibeniku (potreba za izmještanjem funkcije radi rasterećenja urbanog tkiva) - nedostatak radne snage u zdravstvu - sezonalnost i neravnomjerna razvijenost kulturno-umjetničkih sadržaja - nedostatak spremišnog prostora za kulturne ustanove - neadekvatni uvjeti sportskih objekata i nedostadni kapaciteti sportsko-rekreacijske infrastrukture
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - veliki potencijal kroz razvoj projekta Centar za mlade - povećanje stambenog fonda stvaranjem stambenih prilika za mlade obitelji putem upotrebe dostupnog zemljišta - umrežavanje i razvoj zdravstvenih udruga koje promiču zdrav način života i podižu svijest o ranjivim društvenim skupinama - izraziti potencijal kulturnih atrakcija i prilike za prezentaciju pomoću novih tehnologija 	<ul style="list-style-type: none"> - smanjenje atraktivnosti stambenog fonda zbog intenzivnog turizma - negativan utjecaj intenzivnog turizma na očuvanje kulturne baštine - nedovoljna informiranost lokalnog stanovništva o važnosti očuvanja i valorizacije baštine - nedostadni financijski kapaciteti za izgradnju i uređenje sportske infrastrukture

<ul style="list-style-type: none"> - unaprjeđenje menadžmenta i promidžbe kulturnih ustanova - potencijal kulturnog razvoja UP i razvoja kulturnog turizma kroz valorizaciju zaštićenih kulturnih dobara (npr. tvrđave u Šibeniku) - uspostava centra za udruge u Šibeniku - potencijal za razvoj sportskog turizma	<ul style="list-style-type: none"> - neravnomjeran razvoj društvene infrastrukture uvjetovan daljnjom polarizacijom
--	--

4.1.3. Socijalna uključenost i skrb

U poglavlju o socijalnoj uključenosti i skrbi analiziraju se podaci o socijalnom stanju i trendovima te o kriminalitetu u UP Šibenik. Zajamčena minimalna naknada, broj nezaposlenih i broj beskućnika (Tab. 8.) pokazatelji su na temelju kojih je analizirano socijalno stanje UP Šibenik. Prateći kretanje broja korisnika zajamčene minimalne naknade 2015.-2019. g. za JLS u nadležnosti Centra za socijalnu skrb Šibenik vidljivo je kako je došlo do smanjenja broja korisnika za trećinu. Smanjenje korisnika zajamčene minimalne naknade može upućivati na pozitivne trendove socijalnog stanja analiziranog područja. Važno je napomenuti da određeni demografski trendovi (emigracija ili pad broja stanovnika) mogu utjecati na smanjenje broja korisnika zajamčene minimalne naknade i stoga smanjenje broja korisnika nije u izravnoj korelaciji s boljim socijalnim stanjem nekog prostora. Ako se prati kretanje broja nezaposlenih osoba 2016.-2020. g. vidljivo je kako je došlo do smanjenja broja nezaposlenih. Treba istaknuti kako je u razdoblju 2016.-2019. g. zabilježen konstantan pad broja nezaposlenih osoba, dok je 2019.-2020. g. zabilježen rast broja nezaposlenih što je povezano s negativnim ekonomskim kretanjima povezanim s pandemijom COVID-19 (broj nezaposlenih 2020. g. iznosio je 2.190). Kretanje broja korisnika zajamčene minimalne naknade 2015.-2019. g. i broja nezaposlenih 2016.-2019. g. mogu upućivati na pozitivne trendove socijalnog stanja ovoga prostora. Centar za socijalnu skrb Šibenik smatra se središnjom ustanovom socijalne skrbi u UP Šibenik, a osim ove ustanove infrastrukturu sustava socijalne skrbi čini još osam ustanova. Broj beskućnika, usprkos blagom rastu, nije značajno povećan u razdoblju 2015.-2019. g. da bi ukazivao na pogoršanje socijalnog stanja stanovništva.

Prateći kretanje podataka o kriminalitetu 2016.-2020. g. (Tab. 9.) kao što su broj kaznenih djela, broja kaznenih djela maloljetnih počinitelja i kretanje broja kaznenih djela zloupotrebe droga 2016.-2020. za UP Šibenik, vidljivo je kako je došlo do smanjenja svih pokazatelja, što je trend i na regionalnoj i nacionalnoj razini. Međutim, UP Šibenik bilježi veće stope kriminaliteta nego što je to za prostor Šibensko-kninske županije i Republike Hrvatske.

Participativnim procesom utvrđeno je da je potrebno povećati dostupnost socijalnih usluga potrebitom stanovništvu. Zbog procesa starenja stanovništva raste potreba za uspostavom kvalitetnog smještaja za osobe starije životne dobi. U razvoj socijalnih usluga mogu se uključiti i udruge civilnog društva koje mogu pomoći inkluziji socijalno ugroženog i marginaliziranog stanovništva.

Tab. 8. Broj korisnika zajamčene minimalne naknade, broj nezaposlenih i broj beskućnika u UP Šibenik od 2015. do 2019. godine

Pokazatelj	Godina			
	2016.	2017.	2018.	2019.
Broj korisnika zajamčene minimalne naknade ²	844	715	611	558
Broj nezaposlenih	2.837	2.336	1.928	1.691
Broj beskućnika u skloništu Caritasa Šibenske biskupije u Šibeniku	10	12	13	16

Izvori podataka: CZSS Šibenik, 2021; HZZ, 2021

Tab. 9. Pokazatelji kriminaliteta u UP Šibenik od 2016. do 2020. godine

Godina	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Broj prometnih nesreća u UP Šibenik ³	637	617	577	630	487
Broj kaznenih djela u UP Šibenik	960	912	989	958	799
Stopa kriminaliteta u UP Šibenik (broj kaznenih djela na 1.000 stanovnika)	18,3	17,4	18,9	18,3	15,2
Stopa kriminaliteta u Šibensko-kninskoj županiji	16,0	17,0	15,6	16,9	15,2
Stopa kriminaliteta u Republici Hrvatskoj	13,0	12,7	12,0	13,1	12,4

Izvor podataka: PU Šibensko-kninska, 2021

Tab. 10. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u stanju i trendovima u području socijalne uključenosti i skrbi u UP Šibenik

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - smanjenje broja korisnika zajamčene minimalne naknade - dostupnost socijalnih usluga je na zadovoljavajućoj razini - smanjene stope kriminaliteta 	<ul style="list-style-type: none"> - povećanje broja nezaposlenosti uzrokovano pandemijom COVID-19 utječe na socijalno stanje stanovništva - nedovoljna razvijenost usluga socijalne skrbi za starije stanovništvo u udaljenijim ruralnim naseljima i na otocima
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - prilike za razvoj socijalnih programa i usluga putem fondova iz EU 	<ul style="list-style-type: none"> - smanjenje proračunskih prihoda može utjecati na smanjenje ulaganja u socijalnu skrb

4.1.4. Odgoj i obrazovanje

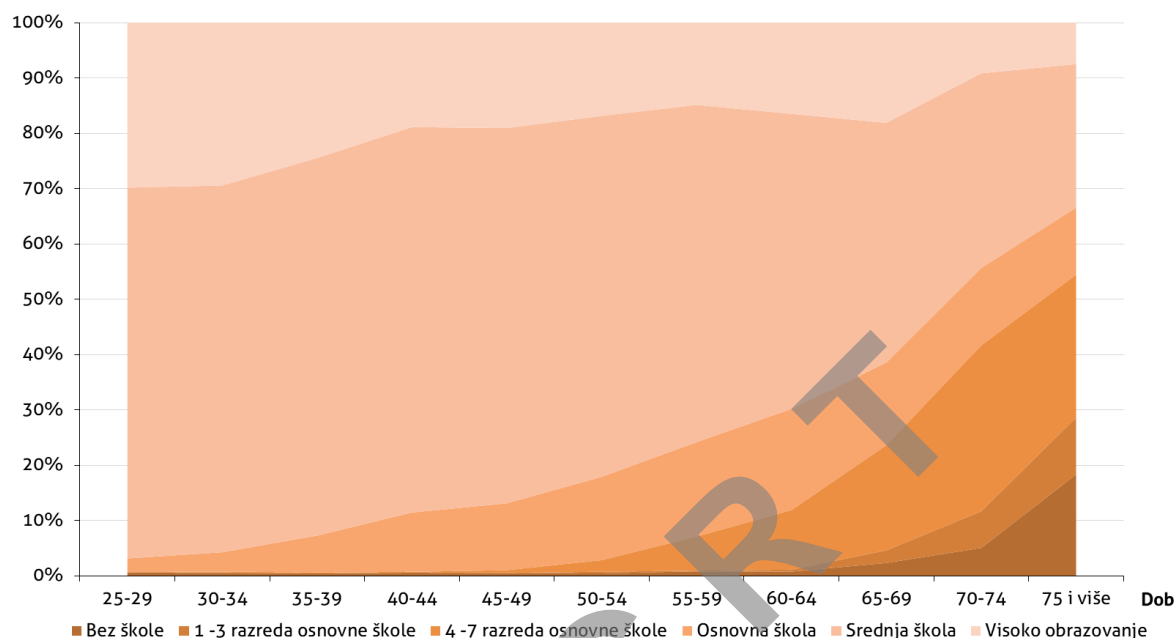
Funkcija odgoja i obrazovanja vrlo je važna društvena funkcija, čiji značaj sve više raste u suvremenom razdoblju jer bez kvalitetnog obrazovanja nije moguć društveni i gospodarski razvoj. JLS (Grad Šibenik, Grad Skradin i Općina Bilice) osnivači su ustanova za predškolski odgoj i osnovno obrazovanje u UP Šibenik, dok je jedinica područne (regionalne) samouprave (Šibensko-kninska županija) osnivač srednjoškolskih ustanova, a nadležna je i za planiranje i razvoj mreže obrazovnih ustanova.

² Broj korisnika zajamčene minimalne naknade istaknut je za cijelo područje nadležnosti Centra za socijalnu skrb Šibenik koje uz JLS u UP Šibenik obuhvaća i Grad Vodice te općine Murter-Kornati, Pirovac, Primošten, Rogoznica, Tisno i Tribunj.

³ Napomena: Broj prometnih nesreća se ne odnosi direktno na stopu kriminaliteta, već je u ovoj tablici iskazan broj prometnih nesreća radi usporedbe s ostalim pokazateljima u nastavku sažetka.

Trendovi u obrazovnoj strukturi stanovništva UP Šibenik prilično su povoljni. Sve je veći udio stanovništva sa završenim stupnjem visokog obrazovanja što stvara preduvjet za bolju konkurentnost u tržištu rada i veći doprinos u stvaranju i provođenju razvojnih politika područja (Sl. 6.). Postoje prostorne razlike u obrazovnoj strukturi. U Gradu Šibeniku u usporedbi s druge dvije JLS u UP viši je udio visokoobrazovanog stanovništva (Tab. 11.).

Udio stanovništva (%)

Sl. 6. Udio stanovništva UP Šibenik prema najvišem postignutom stupnju obrazovanja po petogodišnjim dobnim kohortama od 254 do 75 i više godina 2011. godine

Izvor podataka: Popis stanovništva 2011.

Tab. 11. Stanovništvo UP Šibenik starije od 15 godina prema najvišem završenom stupnju obrazovanja 2011. godine

Najviši završeni stupanj obrazovanja	Broj i udio stanovnika			
	Grad Šibenik	Grad Skradin	Općina Bilice	UP Šibenik
Bez škole	959 (2,4 %)	314 (9,4 %)	40 (2,1 %)	1.313 (2,9 %)
1 – 3 razreda osnovne škole	597 (1,5 %)	170 (5,1 %)	44 (2,3 %)	811 (1,8 %)
4 – 7 razreda osnovne škole	2.744 (6,9 %)	570 (17,1 %)	158 (8,2 %)	3.472 (7,7 %)
Osnovna škola	5.924 (14,8 %)	730 (21,9 %)	291 (15,0 %)	6.945 (15,4 %)
Srednja škola	22.655 (56,7 %)	1.411 (42,2 %)	1.209 (62,5 %)	25.275 (55,9 %)
Visoko obrazovanje	7.060 (17,7 %)	145 (4,3 %)	188 (9,7 %)	7.393 (16,3 %)

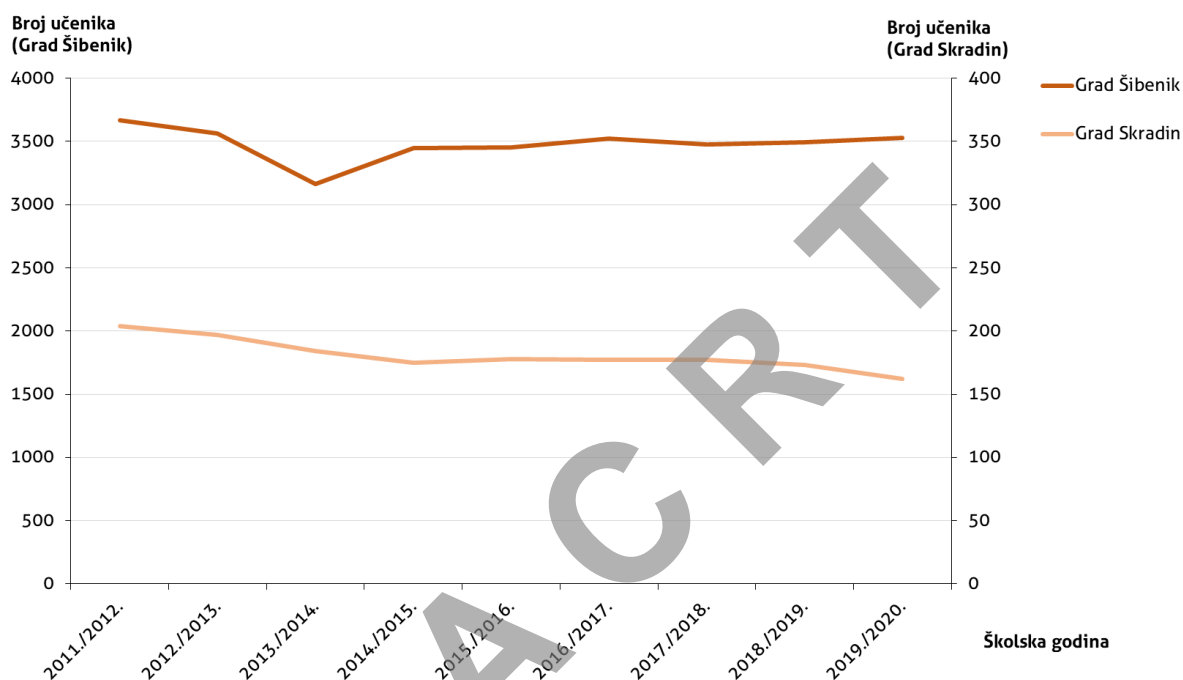
Izvor podataka: Popis stanovništva 2011.

Na teritoriju Grada Šibenika postoji šest ustanova za predškolski odgoj s područnim odjelima, a jedan vrtić postoji na teritoriju Grada Skradina. Broj djece i odjela nije se značajno mijenjao u razdoblju 2011.-2020. g. U participativnom procesu je zaključeno kako vrtići uglavnom odgovaraju potrebama stanovništva, da je kod većine vrtića dovoljno mjesta za djecu, ali je potrebno proširiti programe koji su dostupni u vrtićima, povećati opseg odgojnih sadržaja

4 Kako bi se ostvarila što veća zornost prikazanih pokazatelja na dijagramu nisu prikazani podatci za dobnе kohorte 15-29 i 20-24 godine, iako o njima postoje podatci, jer dio tih osoba pohađa neki od stupnjeva obrazovanja.

(npr. povećanje broja sportskih odjela ili odjela s učenjem stranih jezika), kao i provesti modernizaciju infrastrukture dijela ustanova sukladno suvremenim odgojnim standardima. Strukturni izazov s kojim se suočavaju ustanove predškolskog odgoja je i nedostatak stručnih suradnika.

Na području Grada Šibenika djeluje 10 osnovnih škola te 10 područnih škola, od čega je jedna četverogodišnja područna škola na području Općine Bilice, čineći tako jedinu obrazovnu ustanovu na području te Općine. Na području Grada Skradina djeluje jedna osnovna škola koja ima i tri četverogodišnje područne škole. Broj učenika u Gradu Šibeniku nije se značajno mijenjao u razdoblju 2011.-2020. g., dok je u istom razdoblju u Gradu Skradinu zabilježen nešto blaži pad broja učenika (Sl. 7.).

Sl. 7. Broj učenika u osnovnim školama na području Grada Šibenika i Grada Skradina⁵ od početka školske godine 2011./2012. do početka školske godine 2019./2020.

Izvor podataka: Gradovi u statistici, 2021

Participativnim procesom identificirani su razvojne potrebe i razvojni potencijali u osnovnom obrazovanju. Dio osnovnih škola modernizira se infrastrukturnim zahvatima (proširuju se postojeće škole ili se grade nove škole), kako bi se prilagodile nacionalnom cilju uvođenja jednosmjenske i cjelodnevne nastave u osnovnom obrazovanju. U tim zahvatima potrebno je voditi računa o kvalitetnijem pristupu za osobe s invaliditetom. Međutim, u sustavu osnovnog obrazovanja u UP Šibenik postoje određeni izazovi. Nedostaje stručnih suradnika u osnovnom obrazovanju, osobito logopeda i pedagoga, te se primjećuje nedostatak nastavnika u području stranih jezika i u STEM području (rad u školi nije atraktivan jer je slabije plaćen u odnosu na druga radna mjesta na koja se može zaposliti osoba sa završenim studijem iz STEM područja). Oko pojedinih školskih ustanova ne postoji dovoljno parkirnih mjesta. Dio škola ima problem s nesređenim imovinsko-pravnim odnosima koji bi omogućili širenje prostora škola. Energetska obnova provedena je na pojedinim školama, ali nije riješila sve probleme. Poseban

⁵ Kako bi se osigurala veća preglednost podataka o broju učenika, oni su prikazani linijskim dijagramom s dvije vertikalne osi. Na lijevoj osi očitavaju se vrijednosti za Grad Šibenik, a na desnoj za Grad Skradin.

je problem manjkav sustav grijanja i hlađenja. Školske objekte svakako je potrebno klimatizirati (uzevši u obzir klimatske promjene).

Sve srednje škole iz UP Šibenik, njih 10, nalaze se u urbanom naselju Šibenik te se u njima mogu pohađati različiti programi u trajanju od dvije do četiri godine. Broj učenika bilježi konstantan trend pada u proteklom desetljeću (u šk. g. 2012./2013. zabilježeno je 3.504 učenika u šibenskim srednjim školama, a u šk. g. 2019./2020. taj je broj iznosio 2.617) (Gradovi u statistici, 2021), što je u skladu s općim demografskim trendovima u UP i županiji. Iako srednje obrazovanje nije u nadležnosti JLS, dionici u participativnim radionicama identificirali su pojedine razvojne potrebe u tom području. Dio srednjih škola ima probleme s održavanjem nastave tjelesne i zdravstvene kulture jer nemaju dostupnu školsku dvoranu u blizini škole, nego učenici moraju odlaziti u druge dijelove Šibenika. Srednjoškolsko obrazovanje otežava neuređenost kurikuluma za stručna zanimanja, jer je potrebno razvijati zanimanja koja bi bila potrebna za lokalno tržište rada s dovoljno zastupljenom praktičnom nastavom. U tom smislu predlaže se razvoj četverogodišnjih strukovnih zanimanja s pojačanom stručnom praksom, osobito za sektore ugostiteljstva i građevinarstva, koja su navedena i u popisu deficitarnih zanimanja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Hrvatski zavod za zapošljavanje primjerice nije iskazao potrebu za hotelijerima, a potreba za njima postoji na tržištu rada te je potrebno utjecati na uspostavu obrazovnih smjerova u tom području djelatnosti. Međutim, potrebno je poticati i modele stipendiranja drugih deficitarnih zanimanja koja bi pridonijela diversifikaciji lokalnog gospodarstva (odmaku od turizma) i modernizaciji kompetencijskih profila na tržištu rada. U tom smislu, moguća je aktivnija uloga JLS u određivanju upisnih kvota za srednje škole i u alimentaciji stvarnih potreba suvremenog tržišta rada.

U sustavu visokog obrazovanja na prostoru UP Šibenik djeluju dvije ustanove, Veleučilište u Šibeniku sa šest studijskih smjerova i Studij energetske učinkovitosti s jednim studijskim smjerom. Broj studenata iz UP Šibenik stagnira u proteklom desetljeću (u ak. g. 2019./2020. studiralo je 2.025 studenata iz sve tri JLS u UP na različitim visokim učilištima u Hrvatskoj). Participativnim pristupom identificirane su razvojne potrebe u području visokog obrazovanja. Neprikladnost obrazovnih programa u visokom obrazovanju identificirana je kao izazov za budući razvoj područja. Primjetan je nedostatak obrazovnih smjerova za informatičare i ostalih STEAM smjerova koji su potrebni na tržištu rada, dok se većina studenata u Šibeniku trenutno usmjerava u zanimanja vezana uz menadžment. S druge strane, navedena su i dva potencijala vezana uz sustav visokog obrazovanja. Studentski dom u Šibeniku, koji je u procesu izgradnje, svojim stavljanjem u funkciju značajno će unaprijediti studentski život u gradu i biti poticaj za daljnji razvoj smjerova na visokim učilištima. Također, u Šibeniku se uskoro otvara studij sestrinstva koji će znatno povećati visokoobrazovni potencijal šireg prostora, zbog toga što su medicinska zanimanja deficitarna na području Šibensko-kninske županije.

Participativnim pristupom zaključeno je da cjeloživotno obrazovanje nije dovoljno vidljivo i prepoznato u UP Šibenik. Potrebno je poticati osobe koje su završile određene stupnjeve formalnog obrazovanja da proširuju svoje znanje i vještine cjeloživotnim obrazovanjem. Tržište rada prilično je nestabilno, često se mijenjaju tražena zanimanja, a istovremeno škole proizvode kadrove u zanimanjima koja nisu tražena, što povećava nezadovoljstvo poslodavaca, a radnici često nemaju dovoljno motivacije za prekvalifikaciju. U cjeloživotnom obrazovanju potrebno je razvijati smjerove vezane uz pomorstvo, turizam i ugostiteljstvo.

Također je potrebno raditi na NEET skupini (nezaposleni ljudi stariji od 30 godina koji nisu u sustavu obrazovanja), kod koje postoji relativno visok interes za uključivanje u cjeloživotno obrazovanje, a često nije dovoljno prepoznata kao ciljana skupina koju bi se moglo motivirati na uključivanje u programe cjeloživotnog obrazovanja. Osim toga, potrebno je poticati razvoj kadra za mentorstvo u praktičnoj nastavi u cjeloživotnom obrazovanju. Predlaže se i jača primjena novih tehnoloških modela u cjeloživotnom obrazovanju te opremanje ustanova za cjeloživotno obrazovanje suvremenom opremom. Posebno je važno primjenjivati digitalne modele u nastavi jer se digitalizacija sve jače pozicionira u svim gospodarskim sektorima te je potrebno unaprjeđivati digitalne vještine stanovnika UP Šibenik.

Tab. 12. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u stanju i trendovima u području odgoja i obrazovanja u UP Šibenik

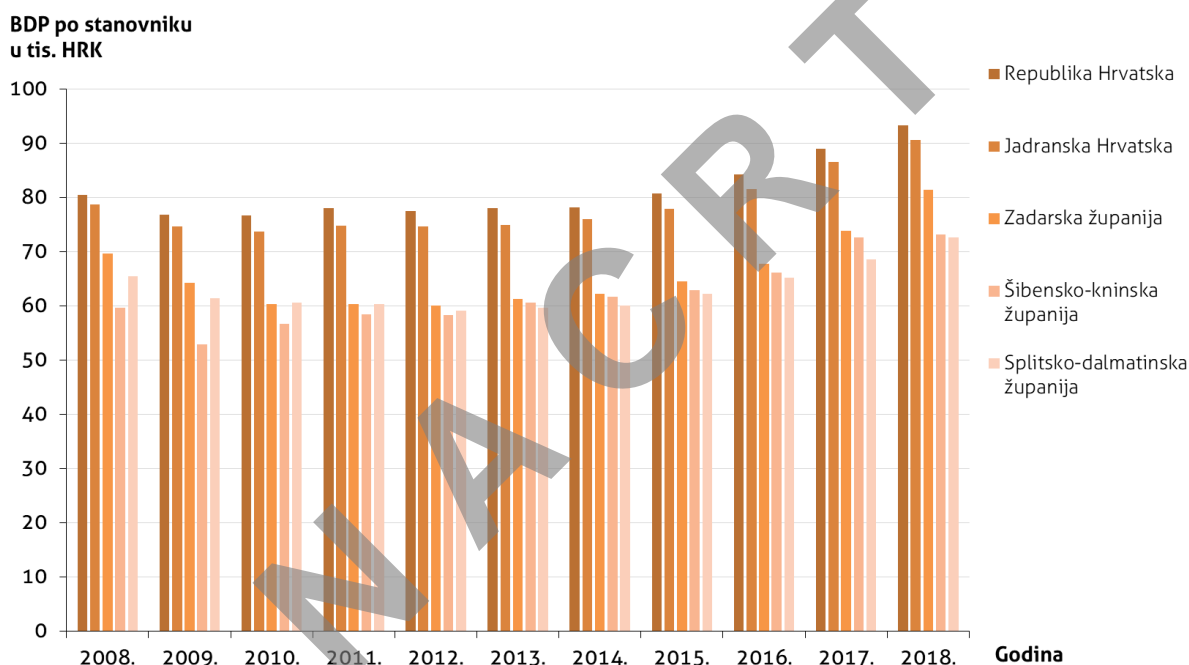
PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - većina stanovništva u radnom kontingentu ima srednje ili visoko obrazovanje - rast broja stanovništva s visokim stupnjem obrazovanja - porast broja djece upisane u dječje vrtiće - provedena modernizacija dijela obrazovnih ustanova u proteklom razdoblju - postojanje umjetničkog obrazovanja uz redovno osnovnoškolsko obrazovanje 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatak ustanova za predškolski odgoj u Općini Bilice - smanjenje broja učenika u srednjim školama - nedostatak smještaja za studente - dio vrtića nalazi se u stambenim zgradama što ne zadovoljava odgojne standarde - nedostatak stručnih suradnika u odgoju i obrazovanju - nedostatak nastavnika iz STEM područja - imovinsko-pravni odnosi otežavaju nadogradnju i modernizaciju pojedinih obrazovnih ustanova - nedovoljno vidljivi i prepoznati programi cjeloživotnog obrazovanja
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - proširivanje postojećih obrazovnih programa - povećanje informatičke pismenosti - unaprjeđenje obrazovanja osiguravanjem kvalitetnog smještaja i prijevoza učenicima - ulaganje u didaktički materijal - poticanje razvoja psihomotoričkih sposobnosti djece kroz sportske programe - potencijal korištenja suvremenih i ekološki prihvatljivih rješenja za povećanje energetske učinkovitosti zgrada - unaprjeđenje infrastrukture za obavljanje praktičnog dijela obrazovnih kurikuluma - programi poticanja uključivanja NEET skupine u cjeloživotno obrazovanje 	<ul style="list-style-type: none"> - smanjenje ulaganja u obrazovne programe i infrastrukturu - nedostatna prilagodba obrazovnih programa i strukture u odnosu na trendove u tržištu rada

4.2. GOSPODARSTVO

Temelj razvoja svakog područja čini gospodarstvo te su stoga analizirani stanje i trendovi kroz gospodarske aspekte koji uključuju opća gospodarska kretanja, tržište rada, poslovno okruženje, turizam, te poljoprivredu i ribarstvo. Svrha analize bila je utvrditi gospodarske značajke kroz određeno razdoblje te ih usporediti s drugim komparabilnim administrativnim jedinicama, prvenstveno s Šibensko-kninskom županijom i Republikom Hrvatskom, u cilju identificiranja određenih gospodarskih ranjivosti kojima će se posvetiti pozornost u planskom razdoblju na koji se odnosi ova Strategija.

4.2.1. Opća gospodarska kretanja

Prije uvida u različite aspekte gospodarstva, važno je promotriti ukupno stanje razvijenosti gospodarstva, preko podataka o ekonomskom značaju pojedinih djelatnosti i zaposlenom stanovništvu prema sektorima i osnovnih gospodarskih pokazatelja, primjerice bruto domaćeg proizvoda (BDP). Podatci o osnovnim gospodarskim pokazateljima koje izdaje Državni zavod za statistiku dostupni su na razini županija. Podatci Hrvatske gospodarske komore iz 2019. g. identificiraju četiri gospodarske djelatnosti koje čine najviši udio u ukupnom prihodu županijskog gospodarstva. To su prerađivačka industrija, trgovina, turizam i graditeljstvo (HGK, 2020). BDP Šibensko-kninske županije u porastu je nakon financijske krize u razdoblju 2009.-2012. g. Kako bi se bio usporediv s drugim prostornim jedinicama, BDP Šibensko-kninske županije analizirao se po stanovniku. On je 2018. g., zadnje godine za koju bili dostupni podatci prilikom izrade ove Strategije, iznosio 73.132 HRK. U usporedbi s BDP-om po stanovniku Republike Hrvatske i statističke (NUTS 2) regije Jadranska Hrvatska, on je nešto niži, ali približno sličan BDP-u po stanovniku susjednih županija.

Sl. 8. Bruto domaći proizvod po stanovniku u Republici Hrvatskoj, NUTS 2 regiji Jadranska Hrvatska, Zadarskoj, Šibensko-kninskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji od 2008. do 2018. g.

Izvor: BDP – pregled po županijama, 2021

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku (BDP u RH za 2018.) najveći udio u bruto dodanoj vrijednosti (BDV) za Šibensko-kninsku županiju imale su djelatnosti trgovine na veliko i malo, skladištenja i pripreme hrane (25,3 %), na drugom mjestu po udjelu bilo je trgovanje nekretninama (17,0 %), na trećem mjestu javna uprava i obrana, obrazovanje i djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (16,8 %), a na četvrtom mjestu prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje i ostale industrije (15,2 %). Ostale djelatnosti sudjeluju u BDV-u s omjerom manjim od 10 %. Sličan odnos djelatnosti prema udjelu u BDV županije bio je kroz cijelo razdoblje 2008. – 2018. g. (BDP – pregled po županijama, 2021). Velik udio tercijarnog (i kvartarnog) sektora u ukupnom BDV-u može biti problem u kriznim razdobljima (pandemija COVID-19), osobito zbog toga što su djelatnosti koje donose najviše prihoda

turizam, trgovina, ugostiteljstvo i pružanje usluge smještaja. Navedene uslužne djelatnosti potrebno je unaprijediti, ali potrebno je staviti naglasak na jačanje ostalih djelatnosti, posebice na prerađivačku industriju i na njenu modernizaciju, kako bi se omogućilo razvoj diversificiranog gospodarstva s visokom razinom otpornosti na potencijalne rizike i izazove.

Tab. 13. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u općim gospodarskim kretanjima u UP Šibenik

PREDNOSTI	SLABOSTI
- kontinuirani rast BDP-a do pojave pandemije	- visok udio djelatnosti trgovine i ugostiteljstva u BDP-u – jaka orijentacija na turizam
PRILIKE	PRIJETNJE
- pretpandemijski rast BDP-a u Hrvatskoj – viša polazišna točka u oporavku u odnosu na prethodnu krizu - projekti financirani iz Mehanizma za oporavak i otpornost – mogućnost bržeg oporavka BDP-a	- utjecaj globalne pandemije COVID-19 koja nije završila i čije se daljnje kretanje ne može predvidjeti - poremećaj u opskrbi energentima uslijed turbulentne vojno-političke situacije na istoku Europe

4.2.2. Tržište rada

Tržište rada važan je pokazatelj razvoja prostora, budući kako ukazuje na dinamiku gospodarskih aktivnosti, a uz nju se veže i ukupan životni standard stanovništva na tom području. U radnu snagu potencijalno se mogu uključiti svi stanovnici tzv. radnog kontingenta, koji obuhvaća stanovništvo od 15 do 64 godine starosti. Prema podacima Popisa stanovništva 2011. g. na prostoru UP Šibenik u tom je kontingentu živjelo 34.890 stanovnika, od kojih u Gradu Šibeniku 31.044, u Gradu Skradinu 2.292 i u Općini Bilice 1.554 stanovnika. Prosječan udio stanovništva u radnom kontingentu u UP Šibenik iznosi 66,5%, a tako se kreću i pojedinačni udjeli za Grad Šibenik i Općinu Bilice, dok je udio za Grad Skradin nešto manji i iznosi 59,9%, čemu je uzrok visok udio stanovništva u starom kontingentu (stariji od 65 godina).

U sve tri JLS UP-a u razdoblju 2015.-2020. g. zabilježen je porast broja zaposlenih kod pravnih osoba (Tab. 14.), koji se u tom razdoblju u Gradu Šibeniku povećao za 3,4%, u Gradu Skradinu za 38,2%, a u Općini Bilice čak za 135,1%. U cijelom UP zabilježen je porast broja zaposlenih osoba od 4,6% u navedenom razdoblju, s tim da je godina maksimalnog broja zaposlenih bila 2019. g., što je rezultat pandemije COVID-19 koja je započela 2020. g. Podatci prikazani priloženom tablicom odnose se na 31. prosinca navedenih godina, pa se stoga može smatrati da je stvarni broj zaposlenih u ljetnim mjesecima (turističkoj sezoni) veći.

Tab. 14. Broj zaposlenih koji su radili u jedinicama lokalne samouprave UP Šibenik od 2015. do 2020. godine

Godina	Broj zaposlenih u prostornoj jedinici			
	Grad Šibenik	Grad Skradin	Općina Bilice	UP Šibenik
2015.	17.698	317	74	18.089
2016.	17.600	347	83	18.030
2017.	18.295	390	116	18.801
2018.	18.315	389	142	18.846
2019.	19.015	421	161	19.597
2020.	18.302	438	174	18.914

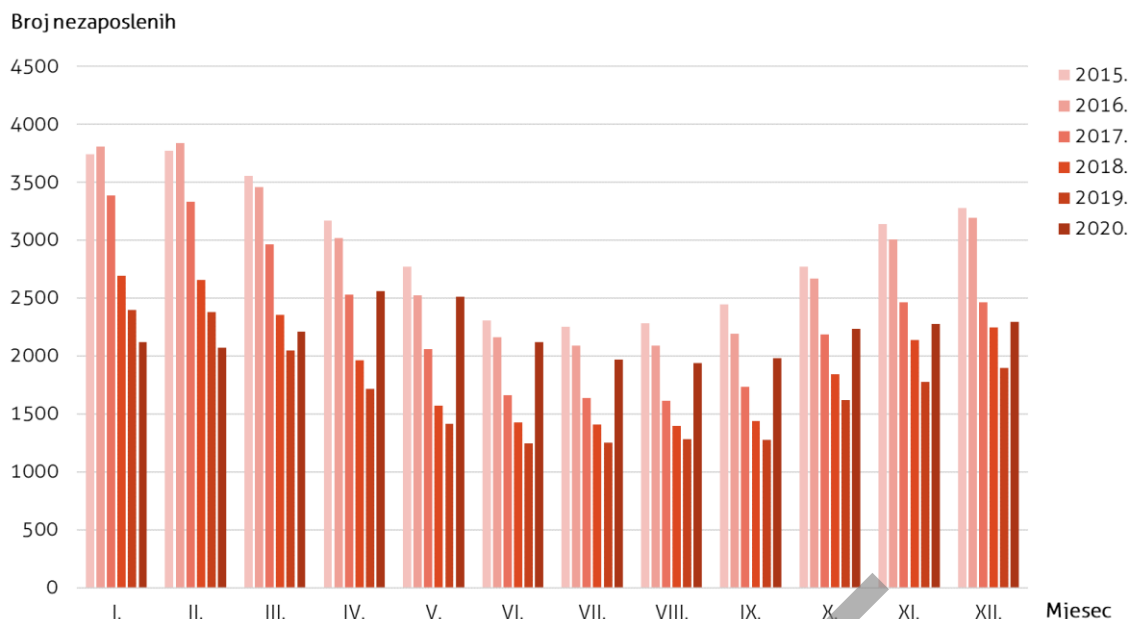
Izvor podataka: HZMO, 2021

U sve tri JLS, najveći broj radnih mjesta bio je u djelatnostima tercijarnog sektora. Taj je broj u razdoblju 2015.-2020. g. činio između 70 i 80% ukupnog broja radnih mjesta. U svim jedinicama lokalne samouprave zabilježen je pad broja zaposlenih u tercijarnim djelatnostima 2020. g., ponajprije zbog negativnih učinaka globalne pandemije COVID-19 na uslužne djelatnosti, a posebice na turizam uz kojega se djelomično veže i trgovina te ostale popratne djelatnosti. Pad broja zaposlenih 2020. g. zabilježen je u Gradu Šibeniku, dok je na području Grada Skradina i Općine Bilice zabilježen porast broja zaposlenih 2020. g., uglavnom zahvaljujući rastu u djelatnostima sekundarnog sektora, od kojih je najzastupljenije građevinarstvo.

Prilikom proučavanja zaposlenosti, važno se osvrnuti na dnevne migracije zaposlenih osoba unutar UP. U JLS UP-a Šibenik 2011. g. zbog posla dnevno je migrirao 5.491 stanovnik, što čini 31,0% ukupnog broja zaposlenih. Ukoliko se uspoređi udio dnevnih migranata u ukupnom broju zaposlenih po JLS, može se zaključiti da je u Gradu Skradinu (67,2%) i Općini Bilice (80,4%) udio dnevnih migranata značajno veći nego u Gradu Šibeniku (26,8%). Iz toga se može zaključiti kako je Šibenik znatno jači centar rada i velik dio njegovog stanovništva funkciju rada obavlja u istom naselju. Budući da javni prijevoz unutar UP Šibenik nije dovoljno razvijen, potrebno je raditi na njegovom jačanju kako bi stanovnici zaobalnog i otočnog dijela UP-a mogli kvalitetno dnevno migrirati od svojeg doma do radnog mjesta u Šibeniku ili u drugom naselju priobalne zone u kojima je koncentrirana većina poslovnih subjekata.

Broj nezaposlenih također je važan podatak. Prema podacima prikazanim na priloženom dijagramu (Sl. 9.), broj nezaposlenih padao je u razdoblju 2015.–2019. g., što se može povezati uz pozitivan gospodarski razvoj Republike Hrvatske i Europe u cijelosti. Najveći broj nezaposlenih zabilježen je u veljači 2016. g., kada je na Hrvatski zavod za zapošljavanje bilo prijavljeno 3.837 stanovnika UP Šibenik. Važno je zamijetiti da se nezaposlenost u svim promatranim godinama mijenja ovisno o dijelu godine. Veća nezaposlenost javlja se u zimskim mjesecima, a u ljetnim mjesecima, u doba turističke sezone broj nezaposlenih značajno se smanjuje. Jedina iznimka je 2020. g. kada je zbog pojave globalne pandemije bolesti COVID-19 koja je ograničila dolazak turista broj nezaposlenih u zimskim mjesecima početkom godine bio tek nešto viši od onog u ljetnim mjesecima. Smanjenje broja nezaposlenih može se djelomično povezati i s negativnim migracijskim saldom, zbog toga što je većina odseljenog stanovništva uglavnom u zrelim dobnim skupinama koje čine radni kontingent.

Tržište rada UP-a Šibenik znatno ovisi o turističkom sektoru koji je vodeća gospodarska djelatnost na tom prostoru. Globalna pandemija COVID-19 i njene implikacije na turističko područje negativno su utjecale na pozitivne trendove kretanja broja zaposlenih koji su zabilježeni u razdoblju koje je prethodilo pandemiji. Budući razvoj tržišta rada potrebno je vezati uz gospodarsku diversifikaciju urbanog područja, kako bi se stvorilo gospodarstvo i tržište rada otporno na buduće prijetnje i izazove.

Sl. 9. Broj nezaposlenih u UP Šibenik po mjesecima od 2015. do 2020. godine

Izvor podataka: HZZ, 2021

Tab. 15. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u tržištu rada u UP Šibenik

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - porast broja zaposlenih i smanjenje broja nezaposlenih u pretpandemijskom razdoblju - djelomično umanjeno efekta pandemije u broju zaposlenih zbog blagog rasta broja zaposlenih u djelatnostima sekundarnog sektora - pozicija Šibenika kao jačeg centra rada 	<ul style="list-style-type: none"> - pad broja zaposlenih u djelatnostima uslužnog sektora tijekom pandemije - pojava sezonske nezaposlenosti – ovisnost o djelatnostima vezanim uz turizam - neusklađenost obrazovnih programa s tržištem rada - nedostatak interesa dijela nezaposlenih za rad u pojedinim zanimanjima - nedostatak radnih mjesta za dio domaćeg stanovništva sa završenim visokim obrazovanjem
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - mogućnost poticanja zapošljavanja kroz razne financijske instrumente na nacionalnoj razini - suradnja s ustanovama na županijskoj razini u sektoru obrazovanja i HZZ-om u svrhu uspostave obrazovnih smjerova potrebnih za zanimanja na tržištu rada - korištenje elemenata popularne kulture za privlačenje osoba u određena zanimanja 	<ul style="list-style-type: none"> - slaba otpornost na potencijalne buduće krize u slučaju daljnje usmjerenosti na djelatnosti vezane uz turizam

4.2.3. Poslovno okruženje

UP Šibenik ima poslovno okruženje s brojnim potencijalima za budući gospodarski razvoj. Mikro- i malo poduzetništvo najrašireniji su oblici obrtništva koji su aktivni u sve tri JLS UP Šibenik te se oni mogu smatrati okosnicom gospodarskog razvoja područja. Njihov broj rastao je proteklih godina (Tab. 16.), a najveći broj njih obavljao je djelatnost trgovine, ugostiteljstva i pružanja usluga smještaja, građevinarstva te pružanja stručnih, tehničkih i administrativnih usluga. Slične trendove pokazuju i podatci o broju i strukturi obrta u UP Šibenik.

Tab. 16. Broj aktivnih poduzeća prema vrsti u UP Šibenik od 2015. do 2019. godine

Vrsta poduzeća	Godina				
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Mikropoduzeća	9456	864	918	1015	1043
Mala poduzeća		142	155	133	115
Srednja poduzeća	13	11	14	12	15
Velika poduzeća	3	3	3	4	4
Ukupno	961	1020	1090	1164	1177

Izvor podataka: DZS, 2021

Tab. 17. Broj aktivnih obrta prema cehovima Udruženja obrtnika Šibenik na dan 31. prosinca od 2015. do 2020. godine

Broj obrta na dan 31.12.	Ceh obrtnika							Ukupno aktivni obrti
	Proizvodno zanatstvo	Uslužno zanatstvo	Ugostiteljstvo i turizam	Trgovina	Prijevoz osoba i stvari	Ribarstvo, marikultura i poljodjelstvo	Frizeri, kozmetičari, njega tijela i fitness	
2015.	158	841	743	332	174	191	119	2.558
2016.	151	888	734	312	193	185	130	2.593
2017.	148	946	793	329	207	175	134	2.732
2018.	155	1.020	732	309	202	176	153	2.747
2019.	156	1.136	745	304	222	170	160	2.893
2020.	158	1.167	711	296	207	159	159	2.857

Izvor podataka: Obrtnička komora Šibensko-kninske županije, 2021

Međutim, i srednja i velika poduzeća, iako su malobrojna, imaju veliku važnost jer ostvaruju značajan udio u prihodu svih poduzeća u UP Šibenik. U proteklim godinama došlo je i do povećanja broja zaposlenih u poslovnim subjektima, kao i do određenog rasta prosječnih plaća (Tab. 18.).

Tab. 18. Broj zaposlenih po poduzećima i prosječna neto plaća u poduzećima u UP Šibenik od 2015. do 2019. godine

Godina	Grad Šibenik		Grad Skradin		Općina Bilice		UP Šibenik	
	Ukupan broj zaposlenih	Prosječna neto plaća (u HRK)	Ukupan broj zaposlenih	Prosječna neto plaća (u HRK)	Ukupan broj zaposlenih	Prosječna neto plaća (u HRK)	Ukupan broj zaposlenih	Prosječna neto plaća (u HRK)
2015.	7.144	4.537	195	4.008	44	3.195	7.383	4.515
2016.	7.190	5.271	194	3.843	128	3.652	7.512	5.206
2017.	7.580	5.961	206	3.997	124	3.749	7.910	5.875
2018.	7.892	5.894	215	4.183	155	3.745	8.262	5.809
2019.	8.126	5.804	220	4.470	187	4.081	8.533	5.732

Izvor podataka: FINA, 2021

Usprkos prikazanim pozitivnim trendovima, postoje i određeni problemi s kojima se poslovni subjekti suočavaju proteklih godina, koje su istaknuli sudionici participativnih radionica. Poduzeća u sektoru brodogradnje teško pronalaze radnu snagu za specijalizirane poslove te se radna snaga mora uvažati. Tehničke škole nemaju obaveznu praksu koja bi potaknula

6 Do 2015. g. mikropoduzeća i mala poduzeća iskazivala su se kao jedna kategorija – mala poduzeća. Iz tog razloga točan broj mikro- i malih poduzeća u 2015. g. nije poznat

učenike na rad u proizvodnim djelatnostima kod lokalnih poslovnih subjekata. Problem nedostatka radne snage pojavljuje se zbog neusklađenosti obrazovnog sustava i tržišta rada, a programi prekvalifikacije nisu dovoljno iskorišteni. Dosad nije postojala dovoljno visoka razina suradnje poduzetnika i obrtnika s dionicima u srednjoškolskom obrazovanju da bi se oformili programi za zanimanja potrebna na tržištu rada s dovoljnom razinom prakse. Potrebno je licencirati i obrtnike/poduzetnike koji pružaju praksu za učenike kako bi praksa bila usmjerena i kvalitetna. Tvrtke iz UP Šibenik koje stipendiraju učenike i studente često ne mogu ponuditi dovoljno visoke stipendije u odnosu na pojedine tvrtke u gospodarski dinamičnijim dijelovima Hrvatske kako bi si osigurale obrazovanu radnu snagu. Problemi na tržištu rada djelomično nastaju kao rezultati sezonalnosti poslovanja jer se u proizvodnji u 12 mjeseci ne mogu ponuditi jednako visoke plaće kao dva mjeseca u turizmu i ugostiteljstvu. Ulaganja na nacionalnoj i europskoj razini svojim su većim dijelom usmjerena u malo i srednje poduzetništvo, što je nepovoljno za velika poduzeća koja bi mogla i trebala unaprijediti svoje poslovanje. U Gradu Skradinu sezonalnost djelatnosti je izraženija nego u Gradu Šibeniku zbog toga što tijekom zimske sezone postoji samo mali broj poslovnih subjekata s manjim brojem radnika koji neprekidno obavlja svoju djelatnost. Moguće je stipendirati pojedine srednjoškolske programe za zanimanja potrebna na tržištu rada. Potrebno je utjecati i na razvijanje radne snage koja može obavljati više poslova u istom vremenu. Uz razvoj turističkog brenda, UP Šibenik moglo bi usporedo razvijati i proizvodni brend po kojem bi bilo prepoznatljivo na međunarodnom tržištu. Obrtništvo bi se moglo značajno unaprijediti jačanjem suradnje između obrtnika i velikih poduzeća, na način da se poveća njihova prepoznatljivost u proizvodnom lancu kao vanjskih suradnika velikih poduzeća. Obrtnici smatraju da što će više biti velikih poslovnih subjekata, da će u tom slučaju biti i više poslovnih mogućnosti za obrtnike.

Prema Registru poduzetničke infrastrukture u UP Šibenik postoji sedam elemenata poduzetničke infrastrukture. Dvije od njih su poduzetničke zone - zona Kosa na području Grada Skradina i zona Podi na području Grada Šibenika. Ostalih pet ustanova pripada u skupinu poduzetničkih potpornih institucija - Centar kompetencija AluTech, Inkubator za nove tehnologije Trokut Šibenik, Poduzetnički inkubator Podi Šibenik, Adriatic Business Centre i Razvojna agencija Šibensko-kninske županije. Razvoj poduzetničke potporne infrastrukture može doprinijeti razvoju poduzetništva i obrtništva, stoga je potrebno kontinuirano ulagati u unaprjeđenje infrastrukture, usluga, sadržaja i kapaciteta za razvoj poduzetništva..

Iznos inozemnih izravnih ulaganja na teritoriju Šibensko-kninske županije iznosio je 36,9 mil. EUR u 2019. g., što je 3,0 % ukupnih inozemnih izravnih ulaganja na teritoriju Hrvatske ili 6,8 % ukupnih inozemnih stranih ulaganja ostvarenih na teritoriju statističke (NUTS 2) regije Jadranska Hrvatska (HGK, 2020). U 2018. g. ta je vrijednost iznosila 26,6 mil. EUR (HGK, 2020). Ukoliko se navedeni podatci stave u omjer s objavljenim podatkom o kumulativu izravnih inozemnih ulaganja u Šibensko-kninskoj županiji u razdoblju 1993.-2019. g., koja su iznosila 272,1 mil. EUR (HGK, 2020), može se zaključiti da su vrijednosti iz 2018. i 2019. g. činile 23,3 % navedene kumulativne vrijednosti ulaganja, što upućuje na to da je Šibensko-kninska županija područje u kojemu se posljednjih godina odvija dinamičan razvoj čemu doprinose izravna inozemna ulaganja. Porast stranih ulaganja koji se bilježio do 2019. g. može se iskoristiti za promociju UP Šibenik kao područja atraktivnog za rad i poslovanje.

Suradnja poduzetnika sa znanstveno-istraživačkim institucijama također ima znatan prostor za unaprjeđenje te bi trebalo jače raditi na suradnji između poslovnih subjekata, obrtnika i ustanova za visoko obrazovanje.

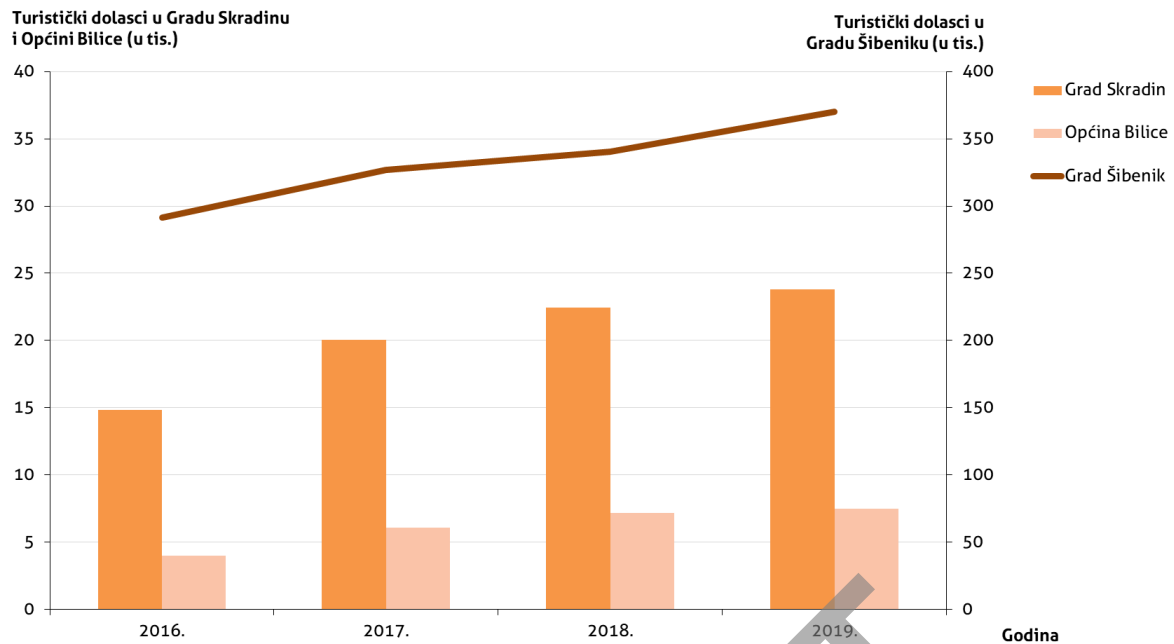
Porast brojčanih pokazatelja o poslovnom okruženju u pret pandemijskom razdoblju ukazuje na to da je UP Šibenik, usprkos negativnoj demografskoj situaciji, područje u kojem je dinamičniji gospodarski razvoj moguć, a racionalnim nizom mjera i aktivnosti taj se razvoj može dodatno unaprijediti. Pritom je vrlo važno pratiti trendove u suvremenom gospodarstvu kako bi se stvorila viša razina otpornosti na različite rizike koji se mogu pojaviti. Uz to, potrebno je razvijati poslovno okruženje u skladu s planskom politikom EU, osobito održavajući načela niskougljičnog, zelenog i održivog razvoja. Iako je velika većina djelatnosti koncentrirana u priobalnom teritoriju Grada Šibenika, razvojem kvalitetne mobilnosti i povećanjem dostupnosti različitih funkcija može se doprinijeti tome da se i u slabije urbaniziranim područjima UP Šibenik dogodi razvoj poduzetništva i obrtništva.

Tab. 19. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u poslovnom okruženju UP-a Šibenik

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - rast broja poduzeća u pret pandemijskom razdoblju - porast ukupnog prometa poduzeća u pret pandemijskom razdoblju - porast broja zaposlenih u privatnim poduzećima i samozaposlenih - porast prosječne neto plaće u privatnim poduzećima - vrijednost izvezenih dobara i usluga veća od uvezenih dobara i usluga u pret pandemijskom razdoblju - povećanje broja obrta i rast broja zaposlenih u obrtima u pret pandemijskom razdoblju - razvijena poduzetnička potporna infrastruktura - postojanje institucija za istraživanje i razvoj 	<ul style="list-style-type: none"> - veliki broj poduzeća vezan uz trgovinu i ugostiteljstvo – ovisnost o turizmu - smanjenje broja obrta u poljoprivredi, ugostiteljstvu i trgovini u pret pandemijskom razdoblju - nedovoljna prepoznatljivost malih poduzetnika i obrtnika na tržištu - smanjenje broj obrta u prijevozu tijekom pandemije - nedovoljna razina i kvaliteta prometne povezanosti umanjuje mogućnosti razvoja djelatnosti izvan priobalne zone
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - porast vrijednosti izravnih stranih ulaganja u Šibensko-kninsku županiju proteklih godina - uspostava suradnje između poduzetnika/obrnika i visokih učilišta - uspostava suradnje između obrtnika i velikih poslovnih subjekata - jačanje podrške i dostupne infrastrukture za obrtnike 	<ul style="list-style-type: none"> - neizvjesnost gospodarskih kretanja zbog pandemije - zahtjevna transformacija poslovnih procesa pojedinih tvrtki na temelju razvojnih politika Europske unije

4.2.4. Turizam

Turizam je vrlo važna gospodarska djelatnost i prostorni fenomen koji je prisutan u UP Šibenik. Rast broja turističkih dolazaka i noćenja u proteklom razdoblju ukazuje na činjenicu da je to propulzivno turističko područje i da ono i dalje treba raditi na širenju i unaprjeđenju turističke ponude. Broj turističkih dolazaka brzo je rastao u pret pandemijskom razdoblju (Sl. 10.), što je pratio i porast broja turističkih noćenja, iako u slabijoj mjeri. Prosječan boravak turista smanjen je s 5,1 dan 2016. g. na 4,3 dana 2019. g. (Gradovi u statistici, 2021)

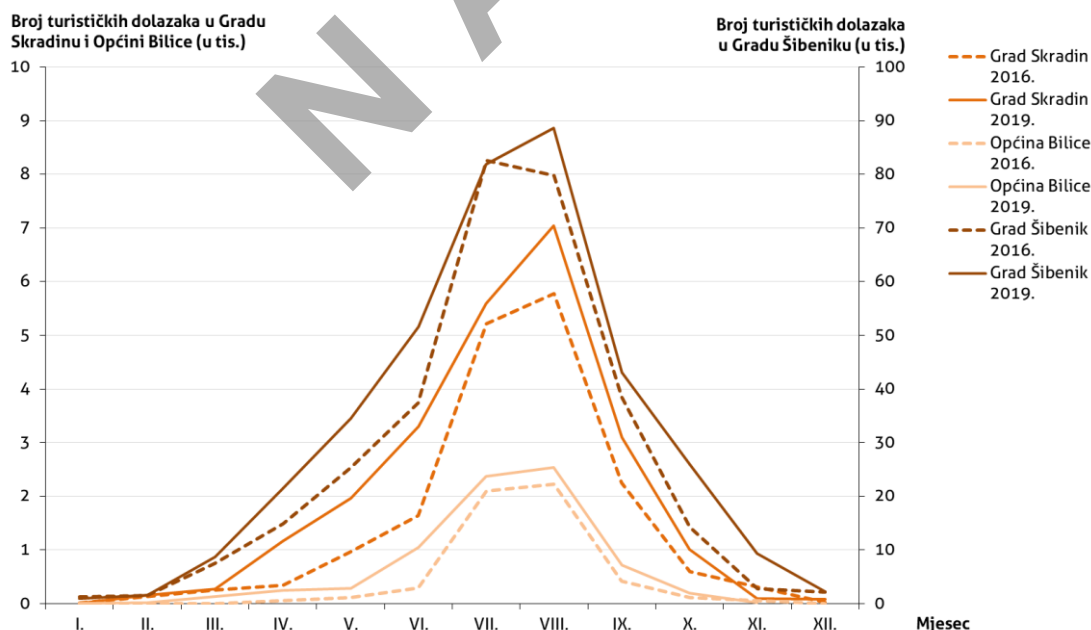

Sl. 10. Broj turističkih dolazaka u jedinicama lokalne samouprave UP-a Šibenik od 2016. do 2019. godine

Izvor podataka: Gradovi u statistici, 2021

Šibenik je glavni turistički centar urbanog područja, a Bilice i Skradin zbog specifičnosti svojeg položaja sekundarni su turistički centri UP Šibenik, kao i naselja na obali, poput Zatona, Grebaštice i Brodarice te većih šibenskih otoka.

Turizam u UP Šibenik izrazito je sezonalna djelatnost, na način da u zimskom razdoblju gotovo i ne postoji (Sl. 11.). Razvoj turizma treba se poticati na širenju turističke ponude i kapaciteta koji bi omogućili razvoj turizma u zimskom dijelu godine, kao i jači razvoj u turističkoj predsezoni i postsezoni.

Sl. 11. Broj turističkih dolazaka po mjesecima u jedinicama lokalne samouprave UP Šibenik 2016. i 2019. godine.

Izvor podataka: Turizam, 2016, 2017, 2019, 2020

Za razliku od ljetnog odmorišnog turizma, koji je uglavnom usmjeren na sunce i more u ljetnoj sezoni, ovaj prostor zbog svojih prirodnih resursa, prometno-geografskog položaja i bogatstva kulturno-povijesne baštine može biti atraktivan i u svim razdobljima godine. U tom smislu može se poticati i unaprjeđenje smještajnih kapaciteta, koji bi se mogli koristiti i za sve popularnije vrste turizma koje ne ovise o turističkoj sezoni, poput kongresnog i zdravstvenog turizma. Moguće je poticati i oblike aktivnog odmora izvan turističke sezone, ovisno o vremenskim uvjetima koji nisu u potpunosti nepovoljni i u hladnom razdoblju godine. Turistička ponuda također može biti integrirana s drugim djelatnostima poput poljoprivrede, čime bi se mogle otvoriti nove perspektive gospodarskog razvoja. Postoji i potreba za dislokacijom turističke ponude kroz cijelo područje, kako ne bi dolazilo do zagušenja pojedinih jačih turističkih centara.

Turistički smještajni kapaciteti zadovoljavaju svojim brojem i dostupnosti potrebe turista, ali postoji potreba da dio kapaciteta ostane otvoren i izvan ljetne turističke sezone. Slična je situacija s pojedinim ugostiteljskim objektima, koji su aktivni isključivo tijekom turističke sezone. Na participativnim radionicama identificiran je i nedostatak turističkog smještaja visoke kategorije, koji bi omogućio uvjete za pokretanje elitnog turizma.

Tab. 20. Smještajni kapaciteti prema kategorijama po turističkim zajednicama u UP Šibenik 2021. godine

Vrsta smještajnog kapaciteta	Broj smještajnih jedinica					
	TZ Šibenik	TZ Grebaštica	TZ Krapanj - Brodarica	TZ Zlarin	TZ Bilice	TZ Skradin
Hoteli	1.818	-	23	-	-	31
Kampovi	1.053	11	14	232	-	42
Nekomercijalni smještaj	532	164	277	219	244	13
Objekti na OPG-u	1	-	-	-	-	-
Objekti u domaćinstvu	2.470	1.394	663	124	218	65
Ostali ugostiteljski objekti	643	92	62	17	38	80
Ostalo	1	-	-	35	-	-
UKUPNO	6.518	1.661	1.039	627	500	231

Izvor podataka: TZ Šibensko-kninske županije, 2021

Važan oblik turizma u UP Šibenik je nautički turizam, po kojemu je Hrvatska prepoznata na međunarodnom tržištu. U 2020. g. u Šibensko-kninskoj županiji postojala su 3.853 veza i 1.070 mjesta za smještaj plovila na kopnu. Broj vezova i mjesta za smještaj plovila na kopnu kontinuirano je rastao do 2020. g. U istom razdoblju kontinuirano je rastao i broj luka u nautičkom turizmu u Šibensko-kninskoj županiji, koji je između 2015. i 2020. g. povećan sa 17 na 36 luka. Sudionici participativnih radionica istaknuli su da se u Hrvatskoj nalazi oko 30 % ukupne flote čarter plovila na svijetu. Međutim, zbog velike potražnje broj vezova za takva plovila nije dovoljan te ga je moguće povećati. U Šibeniku postoji marina u Mandalini, ali i u njoj nedostaje vezova. Potrebno je razviti tranzitno privezište za takva plovila u koje bi se plovila svakodnevno mogla vraćati. Takva privezišta mogla bi biti i u manjim naseljima, poput Zatona, Bilica ili Skradina. Kao potencijal za razvoj luke za čarter plovila spomenut je prostor

TEF-a u Šibeniku, jer je na njemu planirana luka za veće brodove i određen broj tranzitnih vezova i za manja plovila. Kako bi infrastruktura za nautički turizam odgovarala svojoj svrsi, potrebno je osmisliti plan budućeg razvoja nautičkog turizma uz suradnju s postojećim upraviteljima marina i potencijalnim investitorima, kao i urediti postojeću prostorno-plansku i izraditi novu strateško-plansku dokumentaciju uzimajući u obzir potrebe za razvoj nautičkog turizma. Izazov za nautički turizam predstavljaju i drugi nedostaci u razvoju turističke infrastrukture. Brodari koji obavljaju jednodnevne izlete istaknuli su problem transporta turista prema prirodnim uvalama u kojima ne postoji uređena plažna infrastruktura ni sanitarni čvorovi (općeniti problem i na nekim otocima), a turisti često odlažu otpad u njima što narušava njihovu prirodnu vrijednost i ekološku kvalitetu. Izazov predstavlja i činjenica da se turisti iz nautičkog turizma koncentriraju na manjem broju lokacija, stoga ih je potrebno raspršiti stvaranjem kvalitetnih sadržaja na kopnu i otocima. Razvojem sadržaja i infrastrukture utjecalo bi se na rješavanje problema „crnog veza“, tj. sidrenja nautičara na za to nepredviđenim lokacijama.

Iako je potrebno poticati diversifikaciju turizma, istovremeno je potrebno sve oblike turizma sažeti u jedan ili nekoliko prepoznatljivih turističkih proizvoda na temelju kojih bi se UP Šibenik moglo brendirati na emitivnim turističkim tržištima, što trenutno ne postoji. Vrlo je važno da se turistička ponuda u UP Šibenik izdvoji svojim turističkim proizvodima od ostalih sličnih područja u Dalmaciji. Prepoznatljivost područja na tržištu jedan je od osnovnih preduvjeta razvoja, a osobito bi moglo imati veliku ulogu u razdoblju oporavka od globalne pandemije bolesti COVID-19. Usprkos različitosti turističke atrakcijske osnove ovisno o naseljima UP, turistički proizvod može se razvijati kao komplementarna cjelina koja bi obuhvatila različite lokalne specifičnosti.

Važno je stvoriti i održiv okvir upravljanja turizmom, osobito onim koji je usmjeren na valorizaciju prirodne ili kulturne baštine, na način da se ta baština može valorizirati kao turistički proizvod, a da se istovremeno ne umanje kvalitete zbog kojih je ona zaštićena. Velik broj turista vrši značajan pritisak na komunalnu infrastrukturu (promet, vodoopskrba, odvodnja, potrošnja električne energije itd.) te ima velik ekološki otisak. Stoga je potrebno razvijati održivi turizam i omogućiti visoku razinu zaštite okoliša. Stvaranjem diversificiranog, prepoznatljivog i održivog turizma u UP Šibenik može se pozitivno utjecati na druge grane gospodarskog razvoja i dati doprinos društvenom i gospodarskom razvoju područja u cijelosti.

Tab. 21. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u turizmu UP-a Šibenik

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - bogata turistička atrakcijska osnova - postojanje uvjeta za razvoj turizma u svim dijelovima UP - porast broja turističkih dolazaka i noćenja u pretpandemijskom razdoblju - destinacije u UP Šibenik prepoznate na međunarodnom turističkom tržištu - povećanje broja smještajnih jedinica u pretpandemijskom razdoblju - razvijen nautički turizam - razvijeno više različitih oblika turističke infrastrukture - postojanje lokalnih turističkih zajednica koje sudjeluju u promociji područja - ulaganje u širenje i povećanje kvalitete turističke ponude u svim JLS proteklih godina 	<ul style="list-style-type: none"> - značajan pad broja turističkih dolazaka i noćenja uzrokovan pandemijom COVID-19 - stagnacija broja domaćih turista - koncentracija turističkih dolazaka i noćenja u ljetnim mjesecima - nedostatak smještaja visoke kategorije (umanjene mogućnosti razvoja elitnog turizma) - pritisak turizma na turističku infrastrukturu na pojedinim turistički atraktivnim lokacijama - nedovoljno razvijena infrastruktura za nautički turizam - nedovoljno razvijen sustav transporta i opskrbe pružatelja usluga u turizmu na otocima - veliki dio smještajnih kapaciteta i ugostiteljskih objekata zatvoren je izvan turističke sezone

- održavanje različitih manifestacija produljuje turističku sezonu i širi turističku ponudu	
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - korištenje postojećih i stvaranje novih kapaciteta za privlačenje turista izvan ljetne sezone (npr. zdravstveni, kongresni, <i>wellness</i> turizam itd.) - suradnja poljoprivrednika s prostora UP i Šibensko-kninske županije s pružateljima usluga u turizmu - Master plan razvoja turizma Šibensko-kninske županije - promjena strukture turista potiče promjenu i širenje dostupne turističke ponude i turističkih sadržaja - izrađena Studija održivosti turizma i prihvatnog kapaciteta s akcijskim planom Grada Šibenika 	<ul style="list-style-type: none"> - nastavak usmjerenosti turizma u hrvatskim primorskim županijama na ljetni kupališni turizam - opasnost od prevelikog pritiska turizma na zaštićena područja (osobito u NP Krka)

4.2.5. Industrija i proizvodnja

Djelatnost sekundarnog sektora u kojoj poduzeća u UP Šibenik stvaraju najveći promet je prerađivačka industrija (DZS, 2021). Prerađivačka industrija od 1990-ih g. nadalje gubi svoj značaj i s manjim udjelom sudjeluje u stvaranju BDV-a. U 2019. g. u UP Šibenik postojalo je 128 poduzeća koja su obavljala djelatnost prerađivačke industrije (DZS, 2021). Većinu navedenih poduzeća čine mala i mikropoduzeća. Od toga je na području Grada Šibenika bilo 119 poduzeća, što je rast za 11 poduzeća u odnosu na 2015. g. Promet poduzeća u prerađivačkoj industriji u Gradu Šibeniku u razdoblju 2015.-2019. g. porastao je s 698.977.609 HRK na 997.333.590 HRK, što je rast od 42,7 % (DZS, 2021), što upućuje na to da prerađivačka industrija doživljava dinamičan razvoj u proteklim godinama. Broj zaposlenih u prerađivačkoj industriji u Šibeniku blago je porastao između 2015. i 2019. g. ali se prosječan godišnji promet po zaposlenom povisio za 37,7 %.

Hrvatska gospodarska komora (2020) identificira prerađivačku industriju kao stratešku djelatnost gospodarstva Šibensko-kninske županije, pri čemu apostrofira industriju čija je djelatnost prerada metala. Važan pokazatelj značaja industrije za Šibensko-kninsku županiju je bruto dodana vrijednost (BDV) prerađivačke industrije (Tab. 22.). BDV ostvaren u prerađivačkoj industriji smanjivala u prvoj polovici posljednjeg desetljeća, nakon čega počinje njezin rast, ali se udio u ukupnom BDV-u županije više ne mijenja.

Tab. 22. Bruto dodana vrijednost prerađivačke industrije u Šibensko-kninskoj županiji od 2011. do 2018. godine

Pokazatelj	Godina							
	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Ukupna BDV prerađivačke industrije (u mil. HRK)	728	687	672	654	572	539	596	618
Udio BDV prerađivačke industrije u ukupnoj BDV županije (u %)	13,2	12,7	12,3	11,9	10,3	9,6	9,8	9,7

Izvor podataka: BDP – pregled po županijama, 2021

Najznačajnije tvrtke u području prerađivačke industrije u UP Šibenik su Impol-TLM, Iskra brodogradilište 1 te ZM-VIKOM, koje su u sektoru metalurgije te izrade konstrukcija i dijelova za različita vozila, a u prehrambenoj industriji vrlo je značajna tvrtka Vinoplod. Ostale tvrtke uglavnom su manje, a veći dio njih vezan je uz poslove prerade metala (HGK, 2020).

Od 1990-ih godina za cijelu Hrvatsku karakterističan je proces deindustrijalizacije, koji je rezultat velikog broja radnika u industrijama koje su ostvarivale malu proizvodnost te stihijskih procesa privatizacije koji su doveli do propadanja i zapuštanja brojnih industrijskih grana (Magaš, 2013). U budućem razvoju potrebno je poticati održiv razvoj postojećih industrijskih grana, kako bi se omogućila stabilna diversifikacija gospodarstva i umanjila ovisnost o turizmu, a istovremeno potrebno je omogućiti razvoj novih gospodarskih grana. Centri kompetencije i ostali oblici poduzetničke potporne infrastrukture pritom bi trebali imati važnu ulogu na način da omoguće i potaknu unaprjeđenje potrebnih znanja te razvoj i inovacije u industriji. Potrebno je također poticati i usmjereno obrazovanje radne snage koja bi se mogla zaposliti u poslovnim subjektima u industriji, što određene tvrtke i rade putem stipendiranja učenika i studenata.

Tab. 23. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u industriji UP-a Šibenik

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - duga tradicija industrijske proizvodnje, osobito u sektoru prerade metala - porast broja poduzeća u prerađivačkoj industriji posljednjih godina - porast prometa i broja zaposlenih u poduzećima u prerađivačkoj industriji - primjena suvremenih tehnologija u industrijskoj proizvodnji - bogata tradicija brodogradnje 	<ul style="list-style-type: none"> - stagnacija BDV industrije i pad udjela BDV industrije u ukupnoj BDV Šibensko-kninske županije - gubitak dijela industrijske proizvodnje nakon 1990-ih - zapušteni industrijski pogoni koji nisu sanirani i predstavljaju ekološki rizik - nedovoljna razina plaća u proizvodnom sektoru umanjuje njihovu atraktivnost za zapošljavanje
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - projekti revitalizacije pojedinih industrijskih grana vanjskim ulaganjima - projekti revitalizacija nekadašnjih industrijskih zona u zone druge namjene - mogućnosti korištenja poduzetničke potporne infrastrukture za revitalizaciju industrije - mogućnost povezivanja proizvodnog sektora s dionicima u turizmu – stvaranje prepoznatljivih proizvoda i proizvodnih brendova 	<ul style="list-style-type: none"> - nedovoljna razina ulaganja u industriju na nacionalnoj razini - usmjerenost Šibensko-kninske i ostalih primorskih županija na razvoj turizma

4.2.6. Primarni sektor

Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo osnovne su djelatnosti primarnog sektora kojeg je moguće definirati kao sektor unutar kojeg se proizvodi hrana ili sirovine za djelatnosti sekundarnog sektora. Kao relevantne djelatnosti za UP Šibenik posebno su analizirani poljoprivreda i ribarstvo.

Prema podacima koje objavljuje Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja u digitalnoj bazi podataka CLCCro (2021) ukupno 14.867,30 ha površine UP Šibenik (24,7 % ukupne površine UP Šibenik) 2018. g. činila su poljoprivredna područja. K tome se može pribrojiti još i 35.408,40 ha (58,8 % ukupne površine UP Šibenik) koji obuhvaćaju prirodne travnjake, područja s mediteranskom (sklerofilnom) vegetacijom i područja na kojima se događa

sukcesija šume (zarastanje područja), a ta se područja uz provođenje aktivnosti koje će poboljšati kvalitetu zemljišta u određenoj mjeri mogu upotrijebiti u poljoprivrednoj proizvodnji.

Međutim, činjenica je da su djelatnosti primarnog sektora po svojem ekonomskom značaju i po financijskoj vrijednosti koju stvaraju prilično iza djelatnosti tercijarnog i sekundarnog sektora. Ukupna bruto dodana vrijednost (BDV) koju je Šibensko-kninska županija ostvarila u djelatnostima poljoprivrede, šumarstva i ribarstva 2018. g. iznosila 96,5 mil. HRK, što je najniža vrijednost koju je u toj kategoriji ostvarila bilo koja hrvatska županija (BDP – pregled po županijama, 2021). Ta je vrijednost iznosila svega 0,8 % ukupne BDV ostvarene u djelatnostima primarnog sektora u Hrvatskoj navedene godine, odnosno 4,4 % ukupne BDV ostvarene u primarnom sektoru u statističkoj (NUTS 2) regiji Jadranska Hrvatska. Nizak udio poljoprivrede i ribarstva u ukupnom BDV-u izazov je na nacionalnoj razini kojega je potrebno sustavno, učinkovito i održivo riješiti.

Tab. 24. Površine poljoprivrednog i potencijalnog poljoprivrednog zemljišta po jedinicama lokalne samouprave UP Šibenik

Kategorija zemljišta	Površina zemljišta po prostornoj jedinici (u ha)			
	Grad Šibenik	Grad Skradin	Općina Bilice	UP Šibenik
Nenavodnjavano obradivo zemljište	-	226,60	-	226,60
Vinogradi	453,96	51,99	-	505,95
Maslinici	570,62	209,18	-	779,08
Pašnjaci	108,88	354,55	-	463,43
Mozaik poljoprivrednih površina	4.345,83	4.322,67	369,93	9.038,43
Pretežno poljoprivredno zemljište, sa značajnim udjelom prirodnog biljnog pokrova	3.289,90	370,36	192,83	3.853,09
Ukupno poljoprivredno zemljište	8.769,19	5.535,35	740,15	14.867,30
Prirodni travnjaci	11.726,80	4.866,04	249,55	16.842,39
Mediterranska grmolika vegetacija (sklerofilna)	6.321,31	1.390,10	629,79	8.341,20
Sukcesija šume (zemljišta u zarastanju)	6.032,34	3.968,03	224,44	10.224,81
Ukupno potencijalno poljoprivredno zemljište	24.080,45	10.224,17	1.103,78	35.408,40

Izvor podataka: CLCCro, 2021

U UP Šibenik krajem 2020. g. postojalo je 2.218 poljoprivrednih gospodarstava, od kojih je najveći dio (1.910; 86,1 %) bio u skupini obiteljskih gospodarstava (OPG) (APPRRR, 2021b). Sljedeća skupina prema zastupljenosti bila su samoopskrbna poljoprivredna gospodarstva (279; 12,6 % ukupnog broja poljoprivrednih gospodarstava), a zatim su s gotovo neznatnim brojevima slijedila trgovačka društva, obrti i ostale pravne osobe te zadruge. Prisutnost većeg broja OPG-a pozitivna je činjenica koja se može iskoristiti u budućem razvoju UP Šibenik, usklađujući ga sa ciljevima postavljenim na razini Europske unije koji propagiraju zelen i održiv razvoj te sa Strategijom *od polja do stola*. S druge strane, kako bi se potaknuo bolji plasman poljoprivrednih proizvoda na tržište, potrebno je osigurati suradnju između različitih poljoprivrednika koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost u istom području. Nositelji poljoprivrednih gospodarstava za koje su dostupni podatci uglavnom imaju završeno srednje

obrazovanje (njih 37 %), ali ih je 60 % starije od 65 g. što predstavlja problem za budući razvoj poljoprivrede kao komercijalne djelatnosti (APPRRR, 2021b).

Poljoprivredna proizvodnja u UP Šibenik ima velik potencijal u suradnji s uslužnim djelatnostima u sektoru turizma, gdje se turistima mogu ponuditi domaći poljoprivredni proizvodi u ugostiteljskim objektima i trgovinama, ali može se ponuditi i doživljaj poljoprivrednih djelatnosti kao turistički proizvod, osobito kroz prikaz tradicionalnih načina agrarnog vrednovanja prostora i tradicionalnih poljoprivrednih kultura poput vinove loze i maslina. Pritom bi se mogao razvijati i turizam na seoskim obiteljskim gospodarstvima kao selektivni oblik turizma. Slične se metode mogu primijeniti i u sektoru stočarstva. Prepoznatljivost lokalnih poljoprivrednih proizvoda na međunarodnom tržištu sve više povećavaju i predstavnici poljoprivrednih gospodarstava koji sudjeluju na međunarodnim manifestacijama. Potencijal za kvalitetniji plasman poljoprivrednih proizvoda na tržište vidi se u uspostavi digitalne tržnice, ali i u uređenju postojećih tržnica koje bi mogle postati centri susreta i druženja stanovništva.

Druga važnost poljoprivrede je očuvanje atraktivnosti otočnog i zaobalnog krajolika te sprječavanje zarastanja i degradacije zemljišta. Potrebno je ulagati u privlačenje mlađeg stanovništva u poljoprivredu, kao i povećati znanja i vještine postojećih i potencijalnih poljoprivrednika, zbog toga što bi nastavak trenda starenja stanovništva u poljoprivredi mogao dovesti do daljnjeg pada broja poljoprivrednika.

Ribarstvo je tradicionalna djelatnost u UP Šibenik koja trenutno doživljava strukturne promjene. Proteklih je godina povećana ribarska flota u Šibensko-kninskoj županiji, dok se istovremeno smanjila njezina snaga i količina iskrcaja, što zbog iscrpljivanja dijela ribljeg fonda, što zbog zakonskih ograničenja u ribarstvu. Zamah ribarstvu daje činjenica da se povećava financijska vrijednost iskrcaja ribe, koja je u cijeloj županiji 2019. g. iznosila 33,6 mil. kn, što je skok za gotovo 6 mil. kn u odnosu na 2017. g. (27,7 mil. kn).

Sudionici participativnih radionica naglasili su da je ribarstvo djelatnost s velikim potencijalom razvoja u UP Šibenik. U Šibensko-kninskoj županiji postoji oko 200 registriranih ribara. Razvoj kapaciteta za pripremu, preradu i skladištenje ribe vidi se kao potencijal daljnjeg razvoja ribarstva te kao potencijal za zapošljavanje osoba u ribarstvu. U završnoj je fazi uspostava LAGUR-a (FLAG-a) koji bi obuhvatio Grad Šibenik i Općinu Bilice. Lokalna akcijska grupa u ribarstvu – FLAG *Lanterna* koja prema svom ustrojstvu slovi kao Udruga FLAG *Lanterna*, svojim osnivanjem je postala dijelom Nacionalne mreže lokalnih akcijskih skupina u ribarstvu (FLAG mreža), koja će omogućiti umrežavanje novoosnovanih FLAG-ova, pružiti forum potreban za razmjenu informacija među njima, jačati kapacitet lokalnih aktera u ribarstvu, promicati širenje i razmjenu primjera dobre prakse, kao i pružiti platformu za promicanje razvoja područja ovisnih o ribarstvu. Nedostatci koji se očituju u ribarstvu su nedovoljna proizvodnja i nedovoljna dodana vrijednost proizvoda, nedostatak povezivanja ribara u zadruge te nedostatak suradnje s ugostiteljskim objektima koji bi činili kanal za distribuciju ribarskih proizvoda. Potreban je jači rad na zakonitom plasmanu ribarskih proizvoda u ugostiteljske objekte. Po mišljenju dionika, akvakultura na šibenskom području vrlo je potkapacitirana, a odmak prema tržišnom gospodarstvu financijski je zahtjevan, stoga je potreban razvoj infrastrukture i novih tehnologija. S obzirom na to da marikultura može imati velik utjecaj na okoliš potrebno je odabirati one lokacije na kojima postoji dovoljna prostrujenost i koje se ne nalaze u blizini obalnih kopnenih i otočnih naselja. Također, potrebno je provoditi monitoring koji neće biti pod utjecajem investitora. Identificiran je

nedostatak purifikacijskog centra za proizvode iz akvakulture. Trenutno je u gradnji Centar za marikulturu, a provodi se i projekt ARGOS – nabava laboratorijske opreme za Centar za marikulturu te projekti razvoja mrjestilišta za školske i druge organizme. Projekte je pokrenula Razvojna agencija Šibensko-kninske županije. Projektima se počinje brendirati i dagnja (šibenska pidoča), primjerice putem nove manifestacije *Pidoča & Debit se vole*, a sličnim inicijativama i ulaganjima moglo bi se doprinijeti razvoju kvalitetnijih ribarskih i marikulturnih proizvoda i povećanju dodane vrijednosti u ribarstvu, uz povećanje prepoznatljivosti na nacionalnoj razini. Važnost sektora ribarstva i akvakulture na prostoru UP Šibenik je iznimna.

Tab. 25. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u poljoprivredi i ribarstvu UP-a Šibenik

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - velika površina dostupnog poljoprivrednog zemljišta - tlo pogodno za poljoprivredu uz provođenje agrotehničkih mjera - razvijen uzgoj tradicionalnih kultura (maslinarstvo, vinogradarstvo) - međunarodna prepoznatljivost pojedinih poljoprivrednih proizvođača - bogatstvo različitim vrstama ribe - pogodnost vodenih površina za marikulturu - važnost ribarstva i akvakulture u gospodarstvu UP-a Šibenik 	<ul style="list-style-type: none"> - značajan udio neobrađenih poljoprivrednih površina - visoka usitnjenost zemljišta - visoka starost i prosječno niža razina obrazovanosti stanovništva koje je nositelj poljoprivrednih gospodarstava - trend pada broja poljoprivrednih gospodarstava u posljednjim godinama - neriješena vlasnička pitanja i usitnjenost posjeda usporavaju razvoj poljoprivrede - nedostatak suvremene ribarnice - nedovoljna poljoprivredna i ribarska proizvodnja za ispunjavanje potreba lokalnih ugostiteljskih objekata - nedostatak centra za preradu, purifikaciju i distribuciju ribe - nedovoljno modernizirana ribarska flota - prekomjeran izlov ribe - potkapacitiranost akvakulture
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - mogućnost obavljanja ekološke poljoprivrede – poticaji na nacionalnoj i europskoj razini - razvoj zasnovan na načelu <i>od polja do stola</i> – mogućnost uključivanja poljoprivredne i ribarske ponude u turističku ponudu - poticanje agrookolišnih mjera na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i nadnacionalnoj razini – zaštita vrijednosti poljoprivrednog krajobraza - uspostava LAGUR-a/FLAG-a koji bi obuhvatio Grad Šibenik i Općinu Bilice - brendiranje lokalnih ribarskih i akvakulturnih proizvoda - moguća valorizacija šibenske tržnice u turističke svrhe - potencijal razvoja zelene tržnice u Šibeniku 	<ul style="list-style-type: none"> - zadržavanje nedovoljne razine informiranosti poljoprivrednika s ekološkom poljoprivrednom proizvodnjom - nedostatak inicijativa edukacije stanovništva o uključivanju u poljoprivredu ili održavanju agrarnog krajobraza od sukcesije - nedovoljna svijest lokalnog stanovništva o upotrebi proizvoda lokalnih poljoprivrednika i ribara

4.3. URBANO OKRUŽENJE

Poglavlje urbano okruženje uključuje analizu gospodarenja okolišem i izloženosti rizicima, upravljanja javnim urbanim površinama, komunalne infrastrukture, sustava prometa i mobilnosti te telekomunikacijske infrastrukture. Na temelju navedenih pet podtematskih kategorija identificiraju se osnovne razvojne potrebe i potencijali urbanog okruženja u UP Šibenik.

4.3.1. Gospodarenje okolišem i izloženost rizicima

Podatci o kvaliteti i onečišćenosti zraka i voda u UP Šibenik ukazuju na visoku razinu kvalitete zraka i vode u svim dijelovima UP Šibenik gdje se prate svojstva zraka i vode. Industrijski pogoni koji su bili značajniji onečišćivači transformirali su i modernizirali svoje poslovanje ili prestali s proizvodnjom te količina otpadnih materijala koje oni stvaraju u znatnoj mjeri ne narušava kvalitetu zraka, vode i tla. Područja na kojima se nalaze napušteni prostori industrijskih pogona potrebno je u potpunosti sanirati kako bi se spriječila onečišćenja tla i vode, zbog toga što se UP Šibenik nalazi na propusnom krškom terenu. Pritisak turizma, osobito u masovnom obliku u pojedinim obalnim naseljima također može naštetiti kvaliteti morske vode. Zbog toga je potrebno promicati ekološku svijest lokalnom stanovništvu i turistima. U lučkim područjima potrebno je ulagati u što veću održivost procesa koji se u njima odvijaju. Planiranjem i primjenom zelenih i održivih rješenja gospodarenja prostorom može se dalje unaprijediti kvaliteta zraka, voda i tla u UP Šibenik. Tijekom participativnog procesa istaknuta je potreba za unaprjeđenjem modela praćenja kvalitete i stanja morskog okoliša te podržavanje aktivnosti koje doprinose zaštiti i očuvanju morske bioraznolikosti (primjerice, akcije čišćenja podmorja, veća kontrola nautičara, edukacije, promotivne aktivnosti i dr.).

Klimatske promjene utječu na sve aspekte okoliša i gospodarstva urbanog područja Šibenika kroz učestalost i intenzitet ekstremnih vremenskih nepogoda (ekstremne padaline, poplave i bujice, erozije, oluje, suša, toplinski valovi, požari) te kroz postupne promjene različitih prirodnih elemenata (porast temperature zraka, tla i vodenih površina, podizanje razine mora, zakiseljavanje mora, širenje sušnih područja i dr.). Najviše problema stvaraju vrlo visoke temperature zbog kojih se ljeti mogu očekivati velike suše koje nose posebne rizike za zdravlje ljudi, turizam, poljoprivredu i požare. Na otocima se javljaju inicijative za korištenjem desalinizatora s namjernom dopunske vodoopskrbe tijekom sušnih razdoblja, prvenstveno u svrhe poljoprivrede i navodnjavanja. Prirodni rizici vezani uz more svakako su porast temperature mora te porast saliniteta koji se javlja kao posljedica smanjenja riječnih dotoka i oborina s istovremenim pojačanjem evaporacije na površini mora. Unutar administrativnih granica Grada Skradina nalaze se minski sumnjiva područja. Prevencija rizika provodi se raznim dokumentima pa su tako Gradovi Šibenik i Skradin donijeli Procjene rizika od velikih nesreća. Uz to potrebno je kontinuirano unaprjeđivati sustav zaštite i spašavanja te infrastrukturno jačati i opreмати dijelove sustava kako bi se stvorio efikasan model sustava zaštite i spašavanja.

Poseban rizik koji se često javlja u UP Šibenik predstavljaju požari. Za učinkovito upravljanje rizicima od požara problem je neuređenost zemljišta, osobito na rubovima naselja. Participativnim pristupom utvrđeno je da je broj vatrogasaca nedovoljan te se oni oslanjaju na zračne snage koje za neke uvjete nisu dovoljne niti mogu djelovati, a nije dovoljno

dostupna ni vatrogasna tehnika. Sve je manje i dobrovoljnih vatrogasaca, usprkos kampanjama koje vatrogasna zajednica radi ovisno o svojim financijskim mogućnostima. Potrebno je jačati kapacitete u vatrogastvu (ulaganje u razvoj protupožarne infrastrukture i opreme, razvoj vatrogasnih domova i infrastrukture, agrookolišne mjere uređenja i čišćenja površina i puteva i dr.), ali i educirati stanovništvo o postupcima u slučaju požara. Određen napredak u upravljanju rizicima od požara učinjen je uspostavom sustava videonadzora javnih površina koji omogućuje ranu dojavu požara, usprkos tome što ne mogu pokriti sve površine. Planovi za upravljanje rizicima, usprkos tome što su izrađeni, često ne funkcioniraju u vremenu pojave rizika jer dionici nisu pripremljeni. Sustav obrane od požara na otocima uglavnom se oslanja na zračno vatrogastvo, a za kopnene intervencije na otocima vatrogasci se dovoze brodovima lučke kapetanije ili drugim brodovima koji nisu u potpunosti prilagođeni za vatrogasne svrhe. Specifičan problem u obrani od požara predstavljaju minski sumnjiva područja u kojima se tijekom požara događaju eksplozije. Problem predstavljaju i zapuštena poljoprivredna i opožarena područja gdje se događa sukcesija šume te je stoga potrebno raditi na održavanju zemljišta kako bi se osigurala učinkovita zaštita i sprječavanje požara. Također, potrebno je kontinuirano provoditi mjere očuvanja i unaprjeđenja kvalitete šuma i šumskih zemljišta.

Svakako valja istaknuti inicijative za razvojem Centra za borbu protiv klimatskih promjena za čije je izmještanje rezervirana lokacija na području vojarnе Bribirskih knezova. Potencijalno se radi o projektu koji će dugoročno pozitivno utjecati na prilagodbu prostora na posljedice klimatskih promjena te ga je nužno poticati kroz provedbu SRUP-a kao jedan od strateških projekata šireg prostora.

Tab. 26. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u gospodarenju okolišem i izloženosti rizicima u UP Šibenik

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - visoka razina kvalitete zraka - visoka kvaliteta voda za ljudsku potrošnju za Zonu opskrbe Jaruga - visoka kakvoća mora za kupanje - sanirana "Crna točka" Tvornica elektroda i ferolegura - Grad Šibenik i Općina Bilice u potpunosti razminirani - doneseni strateški dokumenti za djelovanje u slučaju poplava, potresa, suša, orkanskih vjetrova i tuče - uspostava sustava videonadzora kao mjere brze reakcije u slučaju požara 	<ul style="list-style-type: none"> - povremeno javljanje niže kvalitete vode za vodocrpilište Jaruga - povremena evidentiranost niže kvalitete mora za kupanje - prisutnost teških metala u tlu (mangan, niobij) - UP Šibenik većim dijelom pripada u vrlo sušno područje i manjim dijelom u ekstremno sušno područje - UP Šibenik nalazi se na seizmički rizičnom području - zabilježen raniji početak požarne sezone - Šibensko-kninska županija nalazi se na trećem mjestu po prosječnom broju požara u godini - sukcesija poljoprivrednih i opožarenih površina povećava rizike od pojave novih požara te omogućava razvoj divljih životinjskih vrsta koje predstavljaju rizik za imovinu lokalnog stanovništva - u Gradu Skradinu se nalazi minski sumnjivo područje
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - očuvanje postojećih i uspostava novih javnih zelenih površina - unaprijediti sustav zaštite i spašavanja - mogućnost financiranja razvoja mreže desalinizatora na otocima s ciljem smanjenja potrebe vodoopskrbe u poljoprivredi tijekom ljetnih mjeseci 	<ul style="list-style-type: none"> - erozija tla - klimatski rizici: suša, oskudica vode, poplava, porast razine mora, toplinski valovi, oluje i požari - dugoročne posljedice klimatskih promjena - do 2100. temperatura bi mogla porasti za 5°C, razina mora do 1m - povećanje učestalosti i intenziteta poplavlivanja urbanih područja

<ul style="list-style-type: none"> - mogućnosti korištenja EU sredstava za ulaganje u smanjenje utjecaja svih rizika i posljedica klimatskih promjena 	<ul style="list-style-type: none"> - utjecaj klimatskih promjena na sigurnost i zdravlje ljudi, stabilnost obalnih građevina te održivost i rad gradske infrastrukture - mogućnost razornog potresa - porast temperature mora i saliniteta
--	---

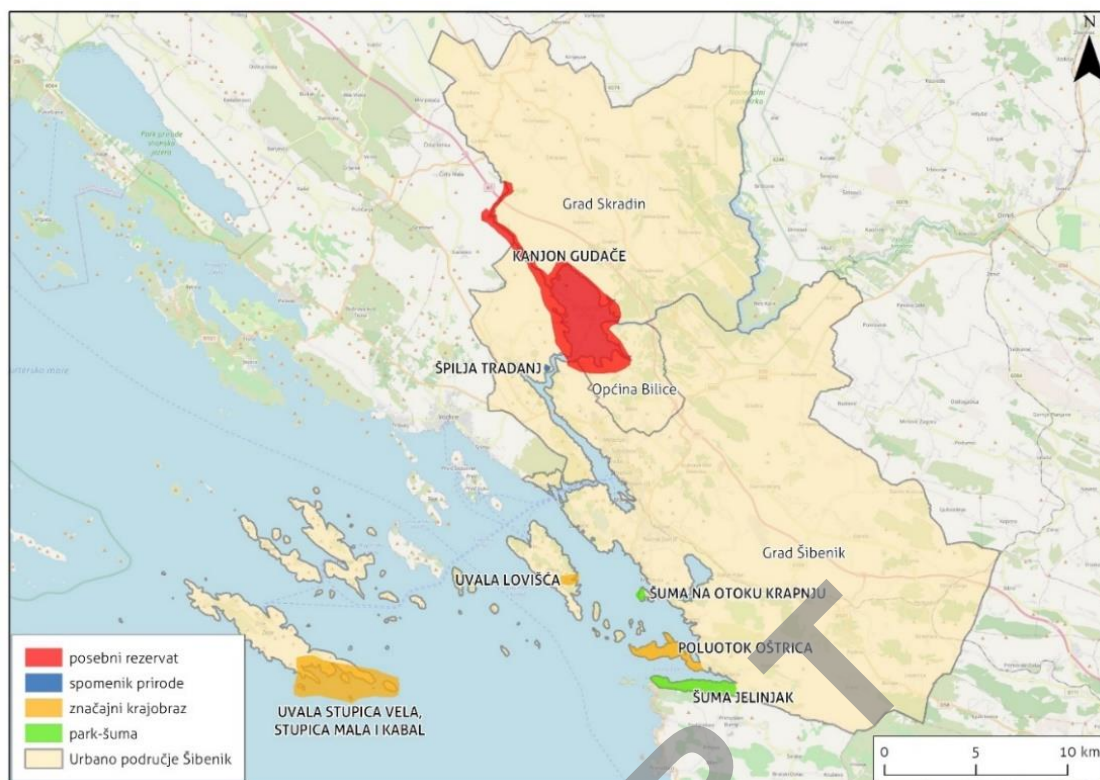
4.3.2. Upravljanje javnim urbanim površinama

UP Šibenik prostor je s visokovrijednom prirodnom i kulturnom baštinom koje svojim ekološkim i estetskim značajem te društvenom simbolikom utječu na povećanje atraktivnosti prostora za boravak, stanovanje i rad. Dosad je prema Zakonu o zaštiti prirode proglašeno šest zaštićenih područja prirode (Sl. 12.), a Prostornim planom Šibensko-kninske županije u planu je zaštita još sedam područja (Sl. 13.). Dio UP Šibenik zaštićen je u okviru ekološke mreže Natura 2000, čija se 23 područja u cijelosti ili dijelom nalaze u UP Šibenik (Bioportal, 2021).

Sl. 12. Područja zaštićena na temelju Zakona o zaštiti prirode u UP Šibenik 2021. godine

Izvor podataka: Bioportal, 2021

Sl. 13. Područja prirodnih vrijednosti u UP Šibenik čija je zaštita previđena Prostornim planom Šibensko-kninske županije

Izvor podataka: PP Šibensko-kninske županije, 2012, 2017

Prema Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske (2021) u UP Šibenik postoji 151 zaštićeno kulturno dobro (Tab. 27.). Najviše kulturnih dobara u UP Šibenik kategorizirano je kao nepokretna pojedinačna kulturna dobra, na koja otpada 90,0 % svih kulturnih dobara u UP. Većina dobara iz te kategorije odnosi se na zaštićene građevine sakralne namjene (crkve) te druge vrijedne građevine koje imaju ili su u prošlosti imale stambenu, vojnu/fortifikacijsku ili neku drugu javnu namjenu. Posebno se svojom veličinom i očuvanošću ističe šibenska stara gradska jezgra (kulturno-povijesna cjelina Šibenika) u kojoj se nalazi najveći broj spomenika graditeljske baštine, čemu je razlog dug urbani razvoj te demografski i gospodarski značaj Šibenika kao važnog urbanog središta Dalmacije. Katedrala sv. Jakova u Šibeniku zaštićena je dodatno kao kulturno dobro nacionalnog značaja. To je gotičko-renesansna sakralna građevina građena u 15. i 16. st., a zbog svoje je vrijednosti od 2000. g. upisana na UNESCO-voj listi svjetske kulturne baštine (Registar kulturnih dobara, 2021). Na istoj listi od 2017. g. nalazi se i tvrđava sv. Nikola na ulazu iz Šibenskog kanala u Kanal sv. Ante, koja je zaštićena zajedno s još pet lokaliteta u Hrvatskoj, Italiji i Crnoj Gori kao kulturno dobro pod nazivom Obrambeni sustavi Republike Venecije 16. i 17. st. (UNESCO, 2021).

Participativnim procesom istaknut je problem zaštite dijela kulturno-povijesnih cjelina, posebice na otocima, koji su pod pritiskom razvoja suvremenih prostornih rješenja proizašlih iz privatnih intervencija. Evidentirani su pojedinačni problemi neadekvatne stolarije, betonizacije, ilegalne (do)gradnje, devastacije tradicionalne suhozidne gradnje, ilegalna odlagališta otpada, nekontrolirani građevinski radovi i dr. Dionici smatraju potrebnim povećati stupanj monitoringa i praćenja zaštite kulturno-povijesnih cjelina s obzirom da čine vrlo važan resurs u budućem održivom razvoju. Važno je zaštititi i nematerijalnu baštinu koja je povezana

s tradicijskim znanjima i vještinama. Potrebno je poticati važnost istraživanja, predstavljanja i popularizacije baštine. Neki od elemenata baštine koji su osobito vrijedni za jaču valorizaciju su proizvodnja soli u Zblaću i Morinju, spužvarstvo na Krapnju, koraljarstvo na Zlarinu, proizvodnja vapna na Žirju te suhozidna gradnja na šibenskim otocima i u priobalju itd.

Tab. 27. Broj kulturnih dobara u UP Šibenik prema vrsti i jedinici lokalne samouprave 2021. godine

Prostorna jedinica	Nepokretno pojedinačno kulturno dobro	Arheološko kulturno dobro	Kulturno-povijesna cjelina	Nematerijalno kulturno dobro	Ukupan broj kulturnih dobara
Grad Šibenik	113	16	6	1	136
Grad Skradin	6	6	1	-	13
Općina Bilice	1	1	-	-	2
UP Šibenik	120	23	7	1	151

Izvor podataka: Registar kulturnih dobara, 2021

Potencijal valorizacije prirodne i kulturne baštine u turističke svrhe, ali i u privlačenju radnih mjesta prilično je velik i postoje daljnje mogućnosti za njegovu kvalitetniju valorizaciju. Pozitivni pomaci na tom planu učinjeni su u prethodnom desetljeću revitalizacijom kulturne baštine Grada Šibenika, primjerice revitalizacijom šibenskih utvrda, što je dalo dodatan zamah turističkom razvoju Grada. Pritom je potrebno posvetiti pažnju zaštiti osnovnih vrijednosti zaštićene prirodne i kulturne baštine. Potrebno je poticati zaštitu onih područja čija je zaštita predviđena prostorno-planskom dokumentacijom kako ne bi došlo do umanjenja njihovih vrijednosti uslijed pritiska turizma. Prirodne i kulturne vrijednosti šibenskih otoka te naselja u Gradu Skradinu također bi mogle biti kvalitetnije valorizirane u turističke svrhe, osmišljavanjem novih modela turističke ponude vezanih uz postojeću ponudu. Pri turističkoj valorizaciji baštine potrebno je razmotriti potencijalne rizike za očuvanje vrijednosti baštine koji proizlaze iz velikog broja turističkih dolazaka. Primjerice, NP Krka, kao zaštićeno područje s najvišom razinom zaštite u UP Šibenik posjećuje velik broj posjetitelja zbog čega postoji pritisak na lokalnu prometnu i komunalnu infrastrukturu te dolazi do stvaranja povećane količine otpada, što predstavlja značajan izazov u prostornom razvoju.

Osim zaštite prostora potrebno je stvoriti uvjete za njegovu kvalitetniju i dinamičniju društvenu i gospodarsku valorizaciju u područjima u kojima je to moguće. To se može postići definiranjem zona zaštite prostora i zona razvoja prostora. Kvaliteta života može se podići i razvojem javnih zelenih površina, što je osobito važno u urbanom naselju Šibenik. Takve površine mijenjaju estetsku sliku urbanog naselja s izraženom razlikom središnje srednjovjekovne urbane zone i novijih stambeno-industrijskih zona na rubovima urbanog naselja. U tu svrhu može se poticati razvoj zelene infrastrukture čime bi se povezivale različite postojeće i nove zelene površine u zajednički zeleni kompleks. Participativnim pristupom utvrđen je nedostatak i potreba za razvojem zelenih površina unutar naselja, koje se sve više gube intenzivnom izgradnjom, osobito u priobalnoj zoni. Zbog toga bi se postojeće zelene površine unutar i izvan naselja mogle iskoristiti za uspostavu zelenih koridora kao dijelova zelene infrastrukture, a i na privatnim objektima bi se mogla poticati primjena zelenih rješenja (poput zelenih krovova i sl.).

Pritisak industrije, koja je bila vodeća gospodarska grana u Šibeniku do 1990-ih g., na prostor, a time i na zaštićenu baštinu, do danas je značajno umanjen te se različitim mjerama revitalizacije može omogućiti da i nekadašnji industrijski prostori budu uključeni u

gospodarski i društveni razvoj područja. Nesanirani napušteni objekti predstavljaju znatan ekološki rizik, a utječu i na smanjenje atraktivnosti i estetske vrijednosti područja. Za njihovu revitalizaciju potrebno je da se dio tih zona prenese iz državnog vlasništva u vlasništvo JLS ili da JLS dobiju pravo korištenja prostora. kako bi one mogle provoditi projekte njihove revitalizacije. Projekti revitalizacije nekadašnjih industrijskih područja, danas *brownfield* područja, koji su trenutno u tijeku imaju za cilj povećanje dostupnosti društvenih usluga i stvaranje kapaciteta za ugodan rad i odmor. Uzimajući u obzir mjere razvoja poduzetništva i potporne infrastrukture za poduzetnike koje su omogućile povećanje broja tvrtki u UP Šibenik, korištenje *brownfield* područja mogu se upotrijebiti kao centri novog razvoja poduzetništva te se dosljednom gospodarskom i demografskom politikom može omogućiti da UP Šibenik zbog svojih potencijala postane područje dinamičnog demografskog i gospodarskog razvoja.

Tab. 28. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u upravljanju javnim urbanim površinama u UP Šibenik

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - brojna prirodna područja zaštićena - NP Krka - definirana područja prirodnih vrijednosti čija je zaštita predviđena PP Šibensko-kninske županije - kontinuirano ulaganje u posjetiteljsku infrastrukturu NP Krka i povećanje održivog upravljanja zaštićenim područjem - dio UP Šibenik zaštićen pod Naturom 2000 - 151 zaštićeno kulturno dobro - zaštićeni lokaliteti kulturne baštine od strane UNESCO-a (Katedrala sv. Jakova u Šibeniku, tvrđava sv. Nikole) - velik broj lokaliteta upisanih u registar zaštićenih kulturnih dobara - prepoznata važnost zelenih površina za kvalitetu života stanovnika - identificirana <i>brownfield</i> područja (nekadašnja Tvornica elektroda i ferolegura, lokacija Palacin, nekadašnja vojarna Bribirskih knezova, Tvornica aluminija u Lozovcu i dr.) 	<ul style="list-style-type: none"> - pritisak na zaštićena područja NP Krka zbog velikog broja posjetitelja - nesređeni imovinsko-pravni odnosi <i>brownfield</i> lokacija - nedostatak većih zelenih površina u naseljima u obalnoj zoni - nepostojanje planske dokumentacije za sve <i>brownfield</i> lokalitete - nepostojanje katastra zelenila - nedovoljno razvijena svijest lokalnih razvojnih dionika i lokalnog stanovništva o važnosti zelenih površina - nedostatak i nedovoljno digitalizirana arhitektonska dokumentacija o graditeljskoj kulturnoj baštini - neprimjereni graditeljski zahvati na objektima graditeljske baštine u svrhu turistifikacije
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - zaštićene prirodne vrijednosti imaju velik potencijal u turističkoj valorizaciji - provođenje projekata turističke valorizacije prirodne baštine koji sadrže modele kojima će se otkloniti negativan utjecaj na zaštićena područja - bogatstvo kulturne baštine predstavlja dobre preduvjete za razvoj kulturnog turizma - potrebna inventarizacija javnih zelenih površina izradom zelenog katastra kako bi se omogućilo kvalitetnije upravljanje zelenim površinama - razvoj zelene infrastrukture i korištenje rješenja temeljenih na prirodi - revitalizacija <i>brownfield</i> područja – važno za unaprjeđenje društvenog života i gospodarskog razvoja prostora 	<ul style="list-style-type: none"> - posljedice klimatskih promjena - nedostatak interesa lokalnog stanovništva i lokalnih razvojnih dionika da se uključe u zeleni razvoj prostora

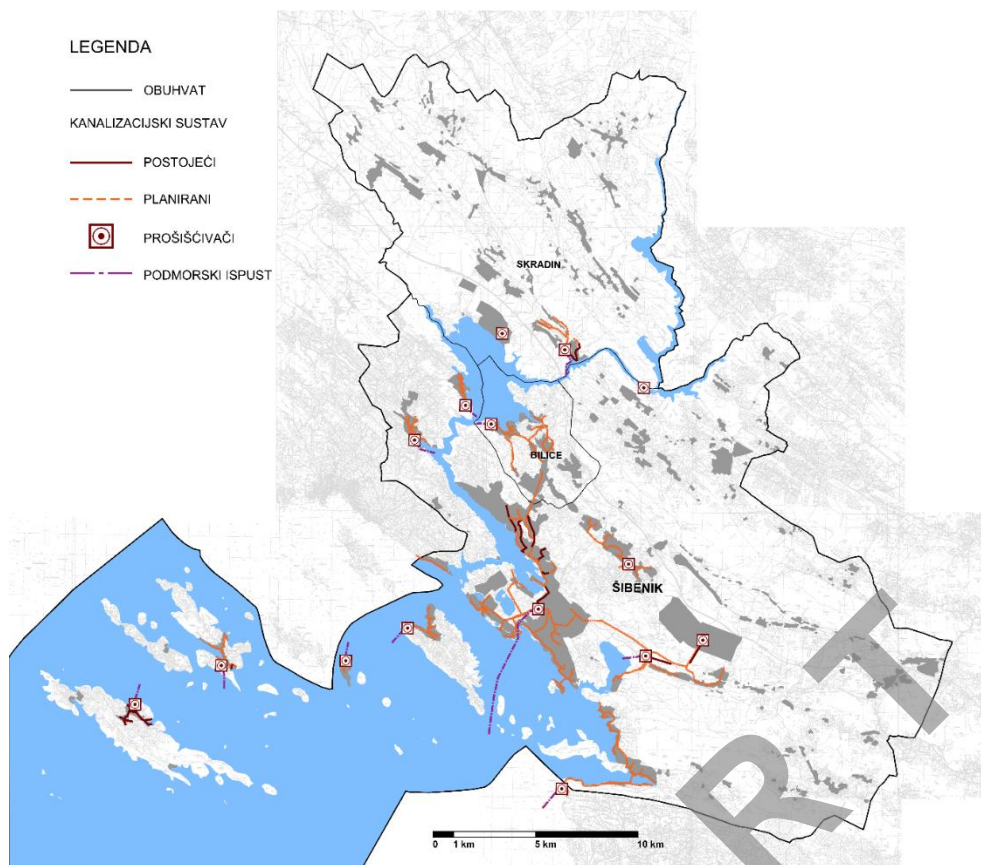
4.3.3. Komunalna infrastruktura

Komunalna infrastruktura koja je analizirana u Cjelovitoj analizi stanja obuhvaća vodoopskrbni sustav, sustav odvodnje otpadnih voda (kanalizacijski sustav), sustav gospodarenja otpadom, plinoopskrbni sustav i energetska sustav. Pristup kvalitetnoj komunalnoj infrastrukturi u svim dijelovima UP Šibenik važan je za ostvarivanje ravnomjernog društvenog i gospodarskog razvoja. Sustav vodoopskrbe izrazito je važan jer je voda osnovna ljudska potreba i ona treba biti dostupna cjelokupnom stanovništvu. U UP Šibenik osobito je važno razviti vodoopskrbnu mrežu u dijelovima Grada Skradina u kojima ona još ne postoji (prema podacima iz 2015. g. na sustav vodoopskrbe spojeno je samo 18 % stanovništva Grada Skradina, a dio otoka (Žirje i Kaprije) nije uključen u sustav vodoopskrbe) i omogućiti stanovništvu priključivanje na mrežu, dok u ostatku prostora je istaknuta potreba za modernizacijom, posebice na otocima. Jedan od modela koji bi se mogao primjenjivati kao privremena alternativa na pojedinim otocima (do razvoja vodoopskrbne mreže), predstavljaju mali desalinizatori, koji bi mogli opskrbljivati vodom dio poslovnih subjekata tijekom ljetnih mjeseci. Valja istaknuti kako je u planu realizacija projekta „Dovodni cjevovod kopno-Prvić-Obonjan-Žirje“ koji će riješiti probleme vodoopskrbe otoka. Tijekom participativnog procesa istaknut je prijedlog unaprjeđenja monitoringa vodoopskrbne infrastrukture s obzirom na starost i neprikladnost pojedinih dijelova infrastrukture zbog čega se javljaju češća puknuća cijevi i curenje vode.

Javni sustav odvodnje nije dovoljno razvijen (Sl. 14.). Kanalizacijska mreža postoji u većini naselja Grada Šibenika izuzev Grebaštice i otočnih naselja, u Općini Bilice, a u Gradu Skradinu postoji samo u naselju Skradin i njegovoj najjužoj okolici. Potrebno je poticati razvoj sustava odvodnje koji će uključiti izgradnju kanalizacijske mreže i priključaka za kućanstva i druge objekte u svim naseljima te izgradnju sustava za pročišćavanje otpadnih voda. Pritom je vrlo važno upotrebljavati suvremena rješenja u odvodnji kako bi se umanjio rizik od onečišćenja, od čije pojave postoji veliki rizik jer se UP Šibenik smješteno na krškom terenu. Takvi projekti mogu se financirati iz fondova EU te je potrebno poticati izradu planova i projekata širenja mreže za odvodnju koji za većinu naselja trenutno ne postoje. Moguće je korištenje i ekoloških sabirnih jama za dijelove UP-a u kojima nije sagrađena kanalizacijska mreža.

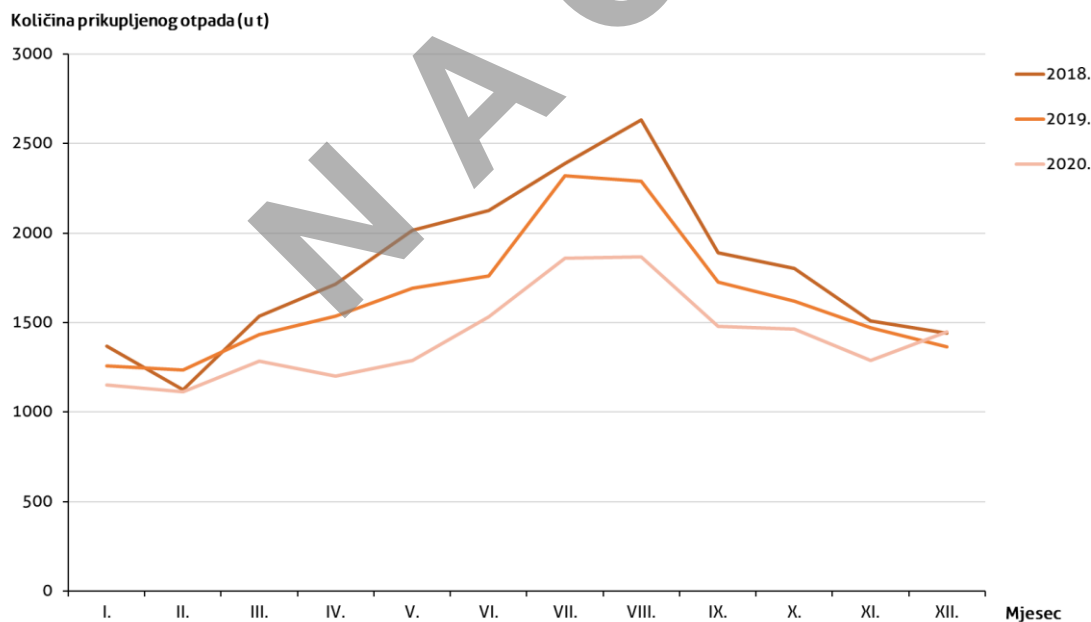
Sustav gospodarenja otpadom u UP Šibenik kontinuirano se unaprjeđuje, primjerice kroz razvoj sustava odvojenog prikupljanja otpada, uvođenje polupodzemnih spremnika za otpad i sl., a potrebno je i daljnje ulaganje u razvoj sustava gospodarenja otpadom, koji uključuje odvojeno prikupljanje otpada „od vrata do vrata“ i razvoj svih planiranih funkcionalnosti regionalnog Centra za gospodarenje otpadom Bikarac. Ukoliko se promatra količina prikupljenog otpada po mjesecima (Sl. 15.), može se zaključiti da se značajno veća količina otpada prikupi u ljetnim mjesecima, za vrijeme turističke sezone. Iz tog je razloga potrebno povećati broj tjednih odvoza otpada tijekom ljetne sezone.

Sl. 14. Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda UP Šibenik

Izvor podataka: prostorni planovi JLS-a UP-a (obrađeno autorom)

Sl. 15. Količina prikupljenog otpada u Gradu Šibeniku i Općini Bilice po mjesecima od 2018. do 2020. godine

Izvor podataka: Zeleni grad, 2021b

Sukladno suvremenim trendovima u gospodarenju otpadom potrebno je poticati odvojeno prikupljanje i recikliranje različitih vrsta otpada, što se proteklih godina počelo prakticirati. Potrebno je povećati dostupnost zelenih otoka u većem broju naselja, ukoliko nije moguće

organizirati prikupljanje više različitih vrsta otpada po modelu *od vrata do vrata*. Razvoj reciklažnih dvorišta također je vrlo važan, a kako bi i ona mogla biti funkcionalna potrebno je poticati edukaciju stanovništva o odvojenom prikupljanju otpada na način koji će biti najučinkovitiji. Planirana je izgradnja jednog stacionarnog reciklažnog dvorišta u Gradu Šibeniku (Bioci) i uspostava dva mobilna reciklažna dvorišta, u Gradu Skradinu trenutno se uređuje jedno reciklažno dvorište (Bratiškovački Gaj), a na području Općine Bilice također je planirana uspostava jednog reciklažnog dvorišta. Potrebna je sanacija ilegalnih odlagališta otpada te ulaganje u metode kojima bi se ilegalno odlaganje otpada što više umanjilo.

Mreža plinoopskrbe također je nedovoljno razvijena u UP Šibenik. Koncesiju za plinoopskrbu na području Grada Šibenika i Općine Bilice ima tvrtka EVN Croatia Plin d.o.o. Ta tvrtka na teritoriju Grada Šibenika na dan 31.12.2020. upravljala je plinskom distribucijskom mrežom duljine od 20,849 km, na koju su bila priključena 234 potrošača (od čega 215 kućanstava, što je svega 1,1 % ukupnog broja kućanstava) (EVN, 2021). Usprkos klimatskim prilikama koje ne zahtijevaju dugu sezonu grijanja, razvoj mreže plinoopskrbe je važan da se stanovništvu omogući korištenje energije iz izvora koji ostavljaju što manji otisak na prirodu. U skladu s time potrebno je poticati korištenje energija iz obnovljivih izvora. Pritom je osobito važno naglasiti dostupnost postrojenja za dobivanje energije iz vjetra, a sve veću ulogu trebala bi imati i solarna energija, uzimajući u obzir visoku insolaciju prostora.

Elektroenergetska mreža razvijena je na cijelom prostoru UP Šibenik. Kod navedene mreže potrebno je razviti sustav dovoljnog kapaciteta koji će moći zadovoljiti potrebe stanovništva i turista tijekom ljetne sezone. Općenito je potrebno težiti osiguranju kvalitetnog pristupa komunalnoj i energetskej infrastrukturi u svim naseljima čime će se unaprijediti kvaliteta života stanovništva i posjetitelja te mogućnosti obavljanja gospodarskih djelatnosti. U UP Šibenik postoje i pogoni za dobivanje električne energije iz obnovljivih izvora, među kojima je pet vjetroelektrana i jedna mala hidroelektrana (HE Roški slap) koja je u privatnom vlasništvu. U budućem razvoju potrebno je koristiti obnovljive izvore energije (posebice solarnu energiju putem za to predviđene infrastrukture) te povećati energetske učinkovitost javnih i privatnih objekata koristeći suvremene materijale i tehnologije. Sukladno podacima HOPS-a, u planu je razvoj projekata izgradnje DV Bilice-Trogir, TS Bilice, DV Bilice-Benkovac, DV Bilice-Biograd, DV Bilice-Knin, TS Ražine i dr., a koji će unaprijediti kvalitetu i kapacitet elektroopskrbe.

Tab. 29. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u komunalnoj infrastrukturi u UP Šibenik

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Grad Šibenik i Općina Bilice u potpunosti opskrbljeni vodom iz vodoopskrbnog sustava - Izvorište Jaruga – izvor visoke kakvoće - uskoro završen projekt Aglomeracije Šibenik koji će omogućiti daljnje širenje kanalizacijske mreže - većina električne energije iz OIE - pokrenuta sanacija odlagališta Bratiškovački gaj - svi stanovnici su obuhvaćeni organiziranim prikupljanjem otpada - izrađen Centar za gospodarenjem otpadom Bikarac – sufinanciran Kohezijskim fondom EU - postavljeno 19 zelenih otoka na teritoriju Grada Šibenika - doneseni planovi gospodarenja otpadom na razini JLS-ova 	<ul style="list-style-type: none"> - Grad Skradin djelomično opskrbljen vodom iz vodoopskrbnog sustava - javni sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda urbanog područja Šibenik izvan tri središta gotovo da i ne postoji (mali udio kućanstava spojenih na kanalizacijski sustav) - mogućnost onečišćenja podzemnih voda iz sustava odvodnje i sabirnih jama - identificirana 44 ilegalna odlagališta otpada - nedovoljna fleksibilnost sustava gospodarenja otpadom u odnosu na potrebe unutar i izvan turističke sezone

PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - proširenje vodoopskrbne mreže na naselja bez priključaka za kućanstva - smanjenje gubitaka vode u distributivnoj vodoopskrbnoj mreži rekonstrukcijom dotrajalih i nefunkcionalnih cjevovoda te cjevovoda nedovoljnog kapaciteta za nastale uvjete potrošnje pitke vode - izgradnja planiranih proširenja javnih sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda - planiranje i izgradnja novih javnih sustava odvodnje na mjestima gdje trenutno nisu planirani - razvoj plinoopskrbne infrastrukturne mreže - unaprjeđenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom - unaprjeđenje sustava odvojenog prikupljanja otpada izdvojenog iz komunalnog otpada - sanacija ilegalnih odlagališta - provođenje obrazovno-informativnih aktivnosti - unaprjeđenje nadzora nad gospodarenjem otpadom - uspostava novih reciklažnih dvorišta - unaprjeđenje elektroopskrbne mreže sukladno planovima 	<ul style="list-style-type: none"> - osjetljivost krškog prostora na dospijevanje otpadnih voda (negativan utjecaj na bioraznolikost) - blizina ilegalnih odlagališta pokraj NP Krka

4.3.4. Promet i mobilnost

UP Šibenik područje je čiji je kontinentalni dio ovisan o cestovnom prometu kojim većina stanovništva na dnevnoj ili na dužoj vremenskoj bazi migrira u mjesto rada, obrazovanja, opskrbe ili obavljanja bilo koje druge funkcije i kojim većina turista dolazi u turističke destinacije tog područja. Iako je kvaliteta prometnica uglavnom zadovoljavajuća, a prometna mreža razgranata (obuhvaća 378,4 km javnih cesta – autocesta, državne, županijske i lokalne ceste) i u velikoj mjeri modernizirana, prostora za daljnji napredak ima, osobito u povećanju sigurnosti prometa izvođenjem prometno-tehničkih zahvata te izgradnjom dodatnih prometnica koje bi omogućile rasterećenje prometa. Takvi zahvati su skupi i za to je potrebna suradnja s institucijama na nacionalnoj i županijskoj razini koje su nadležne za upravljanje javnim cestama. Sudionici participativnog procesa istaknuli su dionicu Jadranske magistrale (D8) u Šibeniku kao prometnicu na kojoj postoji potreba za kvalitetnijom regulacijom prometa kako bi zadovoljavala potrebe stanovnika Šibenika i turista tijekom ljetne sezone. Tijekom ljetne sezone javljaju se prometna zagušenja u naseljima koja posjećuje veći broj turista. JLS trebaju, ovisno o svojim ovlastima i mogućnostima, uređivati i razvijati prometnice i površine za promet u mirovanju koje su pod njihovom nadležnošću kako bi omogućili što bolje zadovoljavanje potreba za kretanjem svih stanovnika i posjetitelja prostora.

Pomorski promet s druge strane osnovni je oblik prometa koji omogućava komunikaciju i putovanje stanovnika otoka u svoje administrativno središte u Šibeniku. Participativnim procesom utvrđen je nedostatak kvalitetne prometne povezanosti otoka s Šibenikom, ali i međusobno koji bi omogućio zadovoljavajuću razinu dnevnih migracija stanovništva s otoka na kopno i obratno. Potrebno je povećati i energetska učinkovitost voznog parka u

pomorskom prometu koji je zastario. Potrebno je raditi na suradnji između Grada Šibenika i brodarar kao pružatelja usluga pomorskog prijevoza putnika.

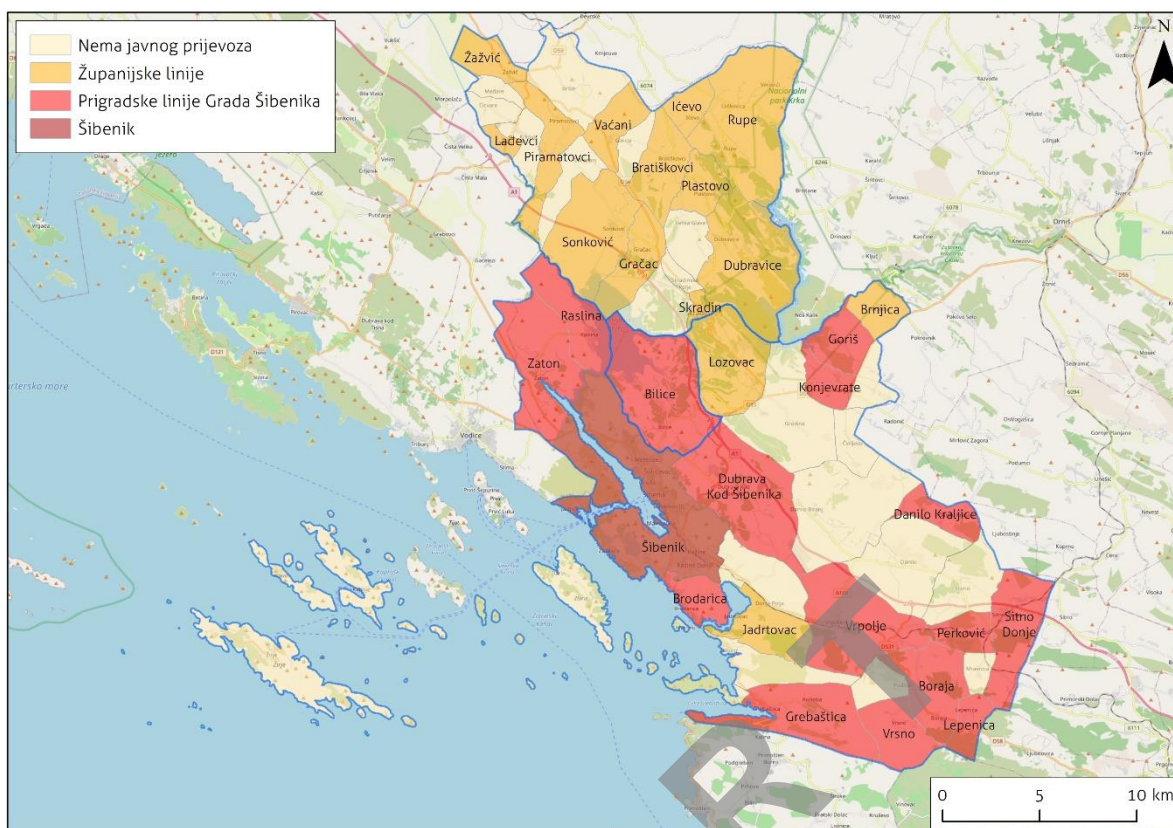
Željeznički promet, iako postoji i u putničkom i u teretnom obliku, nije razvijen na tolikoj razini da bi mogao konkurirati cestovnom prometu, na što osobito utječe starost i nedovoljna prilagođenost željezničke infrastrukture u UP Šibenik za suvremene gospodarske tokove i kretanje stanovništva. Potrebno je jačati suradnju s HŽ Putničkim prijevozom i HŽ Infrastrukturom kako bi željeznički prijevoz bio dostupniji stanovništvu i poslovnim subjektima, integriran s ostalim vidovima prijevoza te da UP Šibenik bude kvalitetnije integrirano u nacionalnu i međunarodnu željezničku mrežu.

Zračni promet nije razvijen u UP Šibenik, ali ga je osobito važno razviti u smislu izgradnje infrastrukture za odvijanje zračnog prometa helikopterima za hitne službe koje bi povezivale Šibenik s otocima i omogućile brži pristup i promptniju reakciju hitnih služba u slučaju ugroze stanovništva ili imovine na otocima, što se prvenstveno misli ostvariti gradnjom helidroma. Helidromi su planirani u Šibeniku te na otocima Zlarin, Kaprije i Žirje.

Javni prijevoz nije dovoljno dostupan stanovnicima UP Šibenik, usprkos tome što kroz većinu naselja prolazi neka od autobusnih linija, iako s malim dnevnim brojem polazaka. Nedostatak frekventnog javnog prijevoza odrazio se i na slabiju urbaniziranost naselja u ruralnoj okolini Šibenika, što je jedan od čimbenika procesa demografskog starenja koji je intenzivniji u ruralnim dijelovima UP Šibenik. Kao napredak u javnom prijevozu u Gradu Šibeniku vidi se uspostava vlastitog prijevozničkog poduzeća koje bi trebalo biti u funkciji od 1. rujna 2022., za koje se nabavljaju novi ekološki prihvatljiviji autobusi. Nova tvrtka također bi trebala riješiti neke od posebnih problema vezanih uz javni prijevoz, poput nedostatka informacija koje putnici mogu dobiti u vozilu, na stajališta ili u digitalnom okruženju. Osim toga, potrebno je raditi na integraciji autobusnog, željezničkog i pomorskog putničkog prometa u integrirani sustav.

Promet u mirovanju također ima brojne izazove, osobito u vrijeme turističke sezone kada se u turističkim centrima učestalo javlja nedostatak parkirnih mjesta, ali se dosljednom provedbom mjera i aktivnosti razvoja održive mobilnosti može postići napredak u upravljanju prometom u mirovanju te na taj način povećati kvalitetu života lokalnog stanovništva i stvoriti preduvjete za održivo i prilagodljivo funkcioniranje prometnog sustava UP Šibenik unutar i izvan turističke sezone. Najveći izazovi s parkirnim prostorom identificirani su u Šibeniku, gdje je u planu izgradnja još jedna podzemne garaže za parkiranje kako bi se smanjio pritisak na ulična parkirališta, budući da se projekt izgradnje podzemne garaže ispod trga Poljana pokazao vrlo pozitivnim.

Biciklističkom i pješačkom prometu potrebno je posvetiti više pažnje te planirati novi razvoj infrastrukture utemeljene na potrebama sudionicima u tim vrstama prometa. U pojedinim naseljima, osobito onim s gusto izgrađenim površinama ne postoji mogućnost za izgradnju posebnih pješačkih i biciklističkih staza koje bi bile odvojene od kolnika cesta. U neizgrađenim prostorima razvoj biciklističke infrastrukture dodatno otežavaju imovinsko-pravni odnosi koji usporavaju financiranje projekata i izgradnju/uređenje biciklističke infrastrukture. Postoji mogućnost korištenja postojećih šumskih ili poljskih putova i staza za formiranje kompaktne mreže biciklističkih staza u ruralnom dijelu UP Šibenik, čime bi se moglo gradnju biciklističkih staza vezati uz razvoj zelene infrastrukture.

Sl. 16. Naselja UP Šibenik u kojima se nalaze stajališta autobusnih linija prijevoznika Autotransport Šibenik u lipnju 2021. godine

Izvor podataka: Autotransport Šibenik, 2021b

Sukladno s razvojnim politikama na razini Europske unije, kojima je naglasak na održivom i zelenom prometu, potrebno je planirati i prilagodbu prometnih sustava. Uz podupiranje korištenja energetski učinkovitijih vozila u cestovnom i pomorskom prometu, potrebno je ulagati i u razvoj infrastrukture koja je potrebna za promet takvih vozila (npr. električne punionice i sl.). Grad Šibenik je započeo ulaganje u infrastrukturu za električne punionice i u planu je daljnje proširivanje infrastrukture. Zahvati u prostoru koji se tiču izgradnje i uređenja infrastrukture za određenu vrstu prometa također trebaju biti temeljeni na primjeni rješenja koja vode do održivosti prometnog razvoja i sprječavaju narušavanje kvalitete života stanovništva, turističke atraktivnosti prostora i vrijednosti krajobraza. Važno je unaprijediti i vezu Šibenika sa svim naseljima u svojoj okolini, osobito u vidu javnog prijevoza, kako bi se potaknula urbanizacija i transformacija ruralnih naselja i omogućila bolja kvaliteta života za stanovništvo ruralnih dijelova UP Šibenik. Promet je vrlo važna djelatnost jer čini preduvjet odvijanja drugih djelatnosti i prostornih procesa te je kvalitetno funkcioniranje prometnih sustava neminovno za napredak i razvoj urbanih regija u suvremenom svijetu.

Tab. 30. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u prometu i mobilnosti u UP Šibenik

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - cestovna infrastruktura unaprjeđena izgradnjom autoceste A1 - smanjenje broja prometnih nesreća i broja stradalih 2015.-2020. - povezanost prostora s drugim dijelovima RH željeznicom 	<ul style="list-style-type: none"> - srednje rizične dionice: obilaznica Šibenika, dionice kroz Brodaricu i Grebašticu) - zakrčenost pojedinih cesta tijekom turističke sezone

<ul style="list-style-type: none"> - Luka Šibenik – jedna od najstarijih i najbolje zaštićenih pomorskih luka u RH - infrastrukturna opremljenost za intermodalni prijevoz - razvijen pomorski promet - postojeće brodske linije koje povezuju otoke šibenskog arhipelaga s obalnim centrima - većina naselja integrirana je u mrežu javnog prijevoza bilo prigradskim, bilo županijskim linijama - Grad Šibenik razvija vlastitu tvrtku za pružanje usluga javnog prijevoza - taksi prijevoz – važan za prometno slabo povezana naselja - ulaganja u povećanje broja parkirnih mjesta u Šibeniku proteklih godina (npr. garaža Poljana) - uveden sustav javnih bicikala - pokrenuta inicijativa označavanja i uređenja biciklističkih i pješačkih staza 	<ul style="list-style-type: none"> - slaba povezanost prostora s ostalim dijelovima RH željezničkim prometom (zabilježen pad broja prevezenih putnika 2017.-2019. g.) - neuređenost željezničkih kolodvora i stajališta - nedostatak međuotočne povezanosti pomorskim prijevozom - star vozni park u pomorskom prometu koji nedovoljno ispunjava ekološke standarde - nedostatak komunalnih vezova - nije razvijen zračni promet - naselja u istočnom dijelu Grada Šibenika te naselja u Gradu Skradinu koja su udaljena od glavnih prometnica nemaju nijedno stajalište javnog prijevoza - zastario vozni park za javni prijevoz - naselja izvan glavnih prometnih pravaca u kojima nije organiziran javni prijevoz imaju manji broj stanovnika u odnosu na druga naselja te su u velikom riziku od stvaranja prometne marginaliziranosti - slaba frekventnost linija javnog prijevoza - nedovoljan broj parkirnih mjesta tijekom turističke sezone - zagušenja u prometu koja nastaju zbog zaustavljanja dostavnih vozila - ugrožena sigurnost postojećih biciklističkih staza - nedostatak mjesta za izgradnju biciklističkih staza u gusto izgrađenim dijelovima naselja - imovinsko-pravni odnosi otežavaju projekte razvoja biciklističke infrastrukture - neprilagođenost pješačke infrastrukture osobama s invaliditetom
<p>PRILIKE</p>	<p>PRIJETNJE</p>
<ul style="list-style-type: none"> - širenje cestovne mreže (Šibenska obilaznica, D33, D8 i dr.) - veće potrebe daljnjeg razvoja prometne mreže cestovnog prometa u Gradu Šibeniku - unaprjeđenje sigurnosti srednje rizične dionice: obilaznica Šibenika, dionice kroz Brodaricu i Grebašticu - unaprjeđenje prometne signalizacije i prometnih regulacija u cilju povećanja sigurnosti prometa - modernizacija željezničke mreže - važnost razvoja željezničkog prometa kao oblika prometa koji je u skladu sa zelenim politikom EU - jačanje suradnje Grada Šibenika s dionicima u željezničkom prometu na nacionalnoj razini - uvođenje novih, ekološki prihvatljivih brodova u pomorski prijevoz - razvoj međuotočne veze u pomorskom prometu - planirana izgradnja zračne luke na prostoru naselja Pokrovnik i interventnih helidroma na Žirju, Zlarinu, Kapriju i u Šibeniku - unaprjeđenje javnog prijevoza i uvođenje sustava integriranog javnog prijevoza - tranzicija na ekološki održivija prijevozna sredstva javnog prometa 	<ul style="list-style-type: none"> - loše stanje željezničke mreže na nacionalnoj razini

<ul style="list-style-type: none"> - izgradnja novih parkirnih mjesta - unaprjeđenje biciklističkih i pješačkih staza - planovi izgradnje novih biciklističkih i pješačkih staza u različitim dijelovima UP - unaprjeđenje infrastrukture za parkiranje i pohranu bicikala 	
--	--

4.3.5. Telekomunikacijska infrastruktura

Pristup informacijama koje se transportiraju digitalnim putem nužan je za postizanje bilo kakvog oblika razvoja u suvremenim društvenim i gospodarskim okolnostima, a posebice u kontekstu EU ciljeva digitalne tranzicije. U tom smislu osobito je važan razvoj širokopojasne infrastrukture jer generira razvoj digitalnoga gospodarstva, djeluje kao pokretač gospodarskog rasta te izravno i neizravno utječe na otvaranje novih radnih mjesta i mogućnosti ulaganja. U UP Šibenik pristup širokopojasnoj mreži dostupan je u svim JLS, iako postoje znatne prostorne razlike u udjelu broja priključenih na mrežu od broja kućanstava i ostalih objekata gdje je pristup internetu moguć (Tab. 31.). Udio broja priključenih na mrežu širokopojasne infrastrukture približno je jednak u Gradu Šibeniku i u Općini Bilice, a značajno je manji u Gradu Skradinu. Manji stupanj priključenosti na širokopojasnu infrastrukturu u Gradu Skradinu može se pripisati visokom stupnju demografskog starenja stanovništva. Potrebno je poticati unaprjeđenje infrastrukture pristupa stanovništva na širokopojasnu mrežu, ali i općenitu informatičku edukaciju zrelog i starijeg stanovništva radi bolje prilagodbe digitalnoj tranziciji. Također, potrebno je unaprijediti digitalne mogućnosti za otočno stanovništvo i gospodarstvo.

Tab. 31. Broj kućanstava priključenih na širokopojasnu mrežu i broj kućanstava s dostupnim priključcima na širokopojasnu mrežu u urbanom području Šibenik 30. rujna 2020. godine

Prostorna jedinica	Broj kućanstava priključenih na širokopojasnu infrastrukturu	Broj kućanstava za koja su dostupni priključci na širokopojasnu mrežu	Udio kućanstava priključenih na širokopojasnu mrežu u broju kućanstava za koje su dostupni priključci na mrežu (u %)
Grad Šibenik	10.584	14.376	73,6
Grad Skradin	443	994	44,6
Općina Bilice	411	560	73,4
UP Šibenik	11.438	15.930	71,8

Izvor podataka: HAKOM, 2021

Prema Studiji izvodljivosti i Planu razvoja širokopojasne infrastrukture u Šibensko-kninskoj županiji (2019a, 2019b) pristup širokopojasnoj infrastrukturi 2019. g. imala je velika većina stanovništva UP Šibenik. U Općini Bilice pristup širokopojasnom Internetu brzine veće od 2 Mbit/s imalo je gotovo svo stanovništvo, na teritoriju Grada Šibenika takav pristup imalo je više od 95 % stanovništva, a u Gradu Skradinu više od 90 %. Usluge širokopojasnog pristupa velikih brzina (više od 30 Mbit/s) 2019. g. bile su dostupne za 30,7 % adresa (objekata) i 45,7 % korisnika na teritoriju Grada Šibenika, što se uglavnom odnosi na gradsko naselje Šibenik i naselja u neposrednoj okolici. Istovremeno širokopojasni pristup po brzini većoj od 30 Mbit/s bio je dostupan za 16,7 % adresa (objekata) i 17,7 % korisnika u Gradu Skradinu te za 12,6 % adresa (objekata) i 12,5 % korisnika u Općini Bilice. Potrebno je unaprijediti infrastrukturu za velike brzine prijenosa podataka kako bi veći dio stanovništva UP Šibenik imao pristup

brzom Internetu. Priključci na mrežu širokopojasnog pristupa Internetu nisu u nadležnosti JLS, nego ovise o telefonskim operaterima koji postavljaju mrežu i pružaju uslugu širokopojasnog Interneta, a koji funkcioniraju u skladu s djelatnostima HAKOM-a te je potrebno ostvariti suradnju s takvim kompanijama kako bi se osigurala zadovoljavajuća kvaliteta širokopojasne infrastrukture u UP Šibenik.

Tab. 32. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u telekomunikacijskoj infrastrukturi u UP Šibenik

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - postojanje određene razine pristupa širokopojasnoj mreži u svim JLS - šibenski otoci također su pokriveni nepokretnom širokopojasnom mrežom u naseljenim dijelovima, a veći dio teritorija otoka pokriven je pokretnom mrežom širokopojasnog pristupa 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatan razvijena mreža za širokopojasni pristup velikih brzina - nizak udio stanovništva priključenog na širokopojasnu infrastrukturu u Gradu Skradinu te otočnim naseljima u sastavu Grada Šibenika
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - daljnja ulaganja u razvoj širokopojasne mreže 	<ul style="list-style-type: none"> - u slučaju loše povezanosti opasnost da dio stanovništva izgubi pristup mjestu rada i obrazovanja ukoliko su ona u <i>online</i> okruženju

4.3.6. Okvir upravljanja razvojem

Glavni dionici upravljanja razvojem UP Šibenik su upravna tijela jedinica lokalne samouprave te ustanove Šibensko-kninske županije za prostorni i regionalni razvoj. Upravna tijela JLS u sklopu UP-a Šibenik čine gradska odnosno općinska vijeća kao predstavnička tijela te gradonačelnik/načelnik i upravni odjeli kao izvršna tijela. U javnom sektoru identificirana je potreba za boljom suradnjom s dionicima u privatnom i civilnom sektoru, ali i potreba za boljom koordinacijom ustanova i odjela u javnom sektoru kako bi došlo do stvaranja kvalitetnije osnove za planiranje i provođenje projekata čiji je cilj pokretanje razvoja UP Šibenik. Druga potreba u javnom sektoru je potreba za digitalizacijom podataka i razvojem kvalitetnog sustava komunikacije s građanima kako bi se javni sektor bolje razumio izazove s kojima se građani suočavaju i aktivno ih uključio u njihovo rješavanje.

Privatni sektor čini veći broj poslovnih subjekata koji su posluju u UP Šibenik. Uz suradnju privatnog i javnog sektora, u privatnom sektoru identificirana je potreba za osposobljavanjem dionika za samostalno provođenje razvojnih projekata, čija će provedba dovesti do stvaranja novih proizvoda, podizanja kvalitete postojećih proizvoda i novih radnih mjesta.

U civilnom sektoru djeluje veći broj udruga s različitim interesima koje je potrebno što više uključivati u sustav upravljanja razvojem. Pritom je potrebno poticati suradnju organizacija i udruga sličnih interesa kako bi se omogućilo njihovo učinkovitije sudjelovanje u razvoju područja.

5. SREDNJOROČNA VIZIJA RAZVOJA

Urbano područje Šibenik prostor je učinkovite i održive prostorne i funkcionalne organizacije.

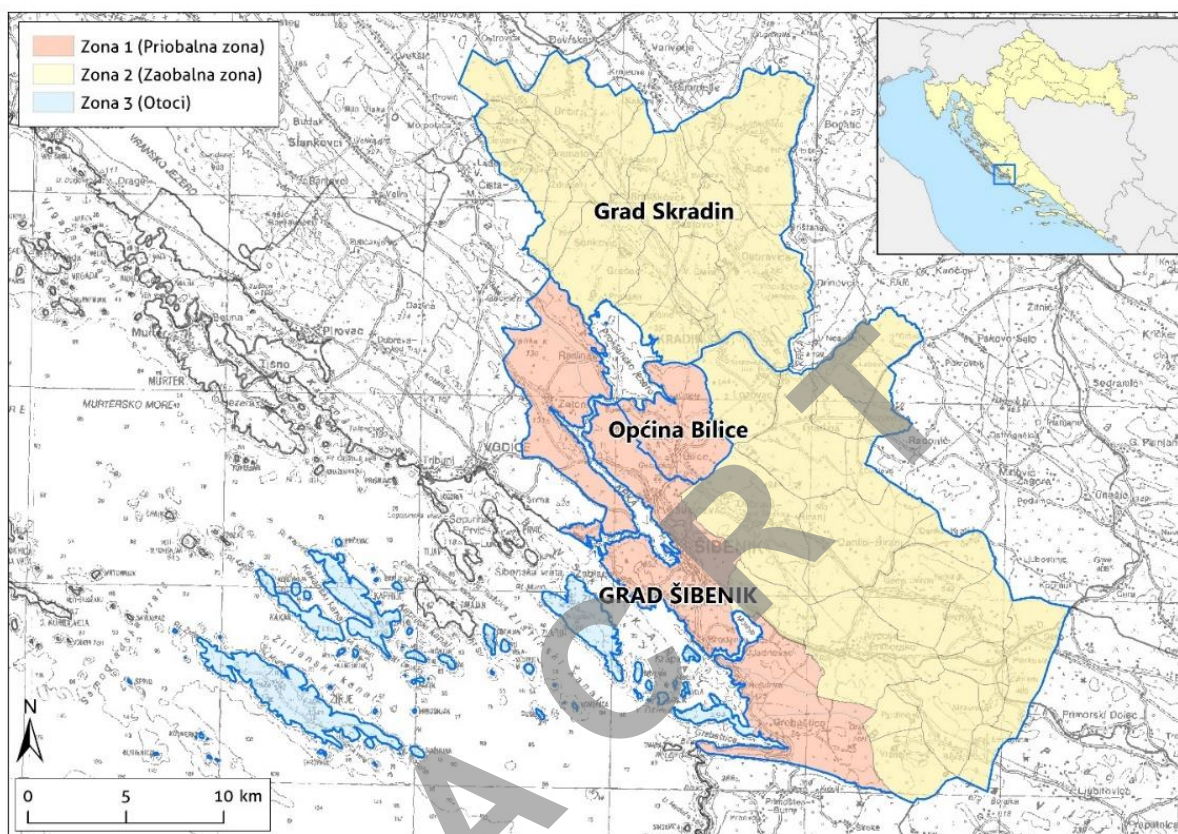
Realizacija vizije snažno je povezana s integriranim teritorijalnim razvojem i stvaranjem urbanog područja koje je funkcionalno povezano. Urbano područje Šibenik, za razliku od većih gradova, tek u novoj iteraciji započinje koncept ITU mehanizma stoga je potrebno postaviti temelje budućeg urbanog razvoja, a na postavkama modifikacije dosadašnjeg razvoja. Grad Šibenik, Grad Skradin i Općina Bilice snažno su socioekonomski povezani, međutim nedostaje model održive prostorne i funkcionalne organizacije koji bi unaprijedili nodalno-funkcionalne poveznice i procese koji se javljaju između njih. Iz tog razloga, postavljena vizija je definirana kroz prostorni koncept, a temeljem koje su definirani prioritet i posebni ciljevi.

UP Šibenik prostor je čije društveno, gospodarsko, okolišno i infrastrukturno okruženje definira više različitih prostornih procesa (Sl. 17.). Prostor UP Šibenik ugrubo se može podijeliti na tri zone ovisno o svojim prirodnim, demografskim i gospodarskim obilježjima. To su priobalna zona koja je gusto naseljena, izrazito turistificirana, u kojoj su koncentrirane ostale djelatnosti iz uslužnog i industrijskog sektora. Zaobalna zona obuhvaća veći broj naselja s manjim brojem stanovnika koja bilježe negativne demografske trendove. Ta je zona uglavnom agrarna, ali poljoprivredne djelatnosti gube svoju funkciju stvaranja glavnih prihoda za život lokalnog stanovništva. Osnovni razvojni potencijal tog područja je atraktivna krška rijeka Krka na dijelu čijeg je toka proglašen nacionalni park, koji generira razvoj turizma i pratećih djelatnosti. Treća zona je otočna zona koja obuhvaća nekoliko desetaka otoka, otočića i hridi, od koji su četiri nastanjena s više od 100 stanovnika. Nijedan otok nije cestovno povezan s kopnom. Otočnu zonu obilježava demografski pad i izrazito starenje stanovništva, a vodeća djelatnost i tog prostora je turizam.

Takve prostorne različitosti zahtijevaju i specifičan pristup razvoju prostora koji bi upotrijebio njegove snage, umanjio njegove slabosti, iskoristio prilike koje se pojavljuju iz vanjskog okruženja i izbjegao prijetnje koje proizlaze iz okruženja na područnoj, regionalnoj, nacionalnoj i nadnacionalnoj razini. Pritom je vrlo važno osigurati ujednačen razvoj prostora, kako bi on, usprkos specifičnostima koje su ugrubo predstavljene kroz opis navedene tri prostorne zone, postao mjesto učinkovite i održive prostorne i funkcionalne transformacije.

Učinkovitost i održivost dva su važna koncepta koja se primjenjuju u planiranju razvoja UP Šibenik. Učinkovitost podrazumijeva transformaciju prostora koja će donijeti konkretne i opipljive koristi za razvojne dionike i za stanovništvo područja. Održivost se nadograđuje na to stvarajući priliku za trajan i inovativan razvoj koji će otvarati nove prilike, koji će se učinkovito suočavati s postojećim razvojnim izazovima i u najvećoj mogućoj mjeri umanjiti mogućnosti nastanka novih razvojnih problema. Prostorna organizacija treba biti učinkovita i održiva kako bi se umanjile različitosti u razvoju između pojedinih dijelova UP Šibenik, na

način da koristi prednosti svake prostorne zone kao potencijal na temelju kojega će biti zasnovan razvoj. Na prostornu organizaciju nadograđuje se učinkovita i održiva prostorna organizacija koja će dovesti do povezivanja funkcija pojedinih dijelova UP Šibenik u kompaktan sustav koji će omogućiti dovoljnu razinu dostupnosti dobara i usluga u svim dijelovima područja istovremeno.

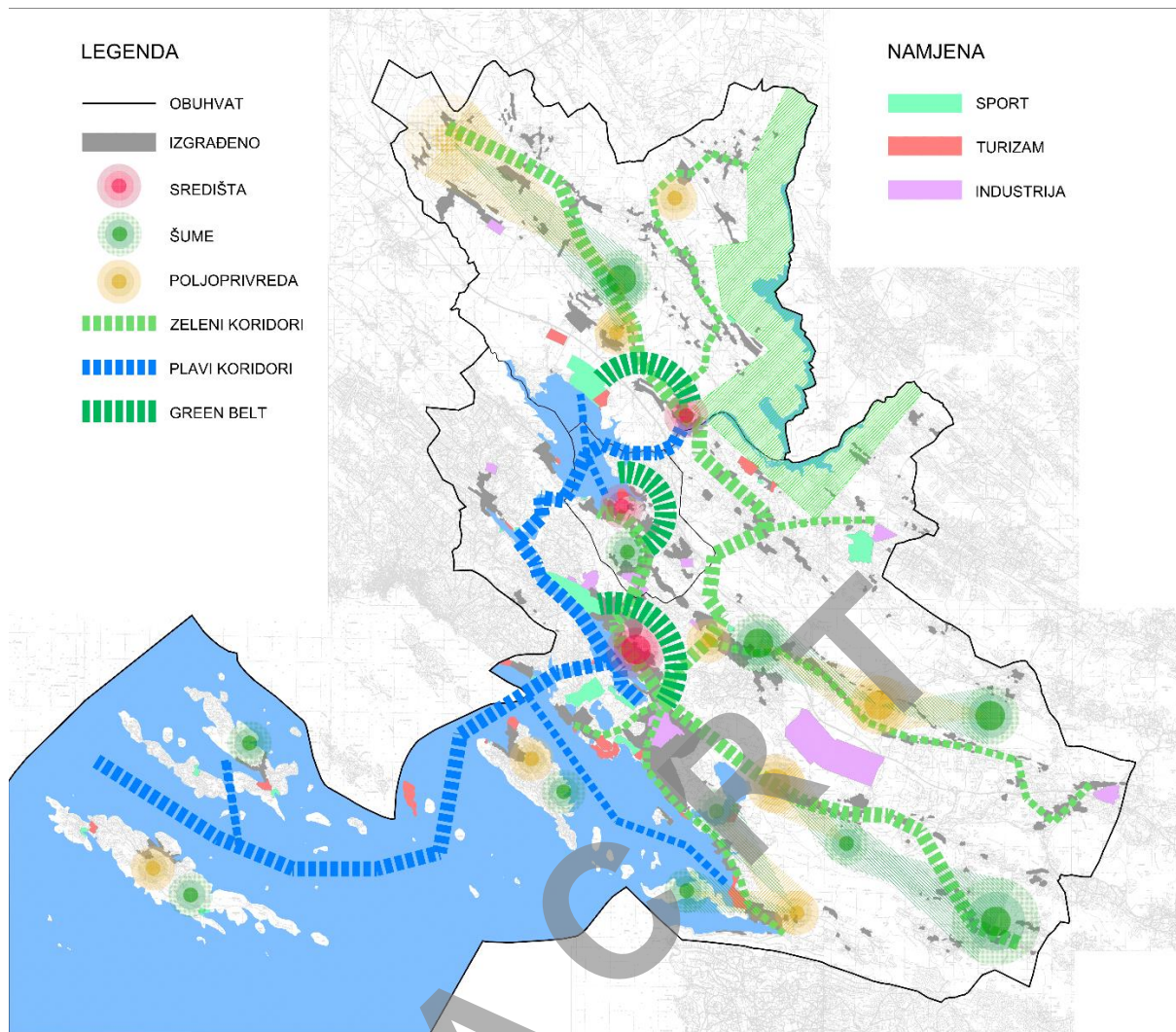

Sl. 17. Prostorne zone u UP Šibenik

Kako bi se navedena vizija mogla konkretizirati, određeni su osnovni razvojni potencijali UP Šibenik koji bi se mogli koristiti kao rješenja za ostvarenje zadane vizije (Sl. 18.). U tom smislu izdvojeno je sedam prostornih kategorija – fenomena, na temelju kojih će se temeljiti budući razvoj UP Šibenik i definirana njihova prostorna organizacija. Urbani razvoj započinje iz naselja koja se trebaju promatrati kao razvojni centri. U njima su koncentrirane sve javne funkcije, sve društvene, javne i privatne usluge, kao i većina gospodarskih djelatnosti. U njima se odvija i turizam koji je posebni prostorni fenomen, osobito u naseljima uz obalu, te je u njima koncentrirana i osnova turistička infrastruktura. Turizam se na nešto drukčiji način odvija i u unutrašnjosti, gdje ga većim dijelom generira atraktivnost NP Krka. Važnost turizma za pokretanje razvoja UP Šibenik leži u činjenici da je on djelatnost koja je u proteklom desetljeću, prije pojave pandemije COVID-19, bilježila dinamičan rast te određenu transformaciju, šireći svoju ponudu isključivo sa sunca i mora na više turističkih atrakcija i oblika turizma. Međutim, zbog suvremenih kretanja na turističkom tržištu, može se smatrati da će turističku ponudu i u budućim razdobljima biti potrebno još značajnije širiti. U tom smislu naznačene su zone sportske namjene koje mogu otvoriti mogućnosti razvoja sportsko-rekreacijskog turizma, ali i svojim funkcijama zadovoljavati potrebe lokalnog stanovništva za

sadržajima u slobodno vrijeme koji nedostaju ili su nedovoljno dostupni, odnosno zagušeni u vrijeme turističke sezone. Budući da nije održivo temeljiti opći prostorni razvoj samo na jednoj djelatnosti, istaknuta su i dva prostorna fenomena koji mogu pripomoći gospodarskoj diversifikaciji područja. Prvi fenomen je industrija. Ona je djelatnost razmjerno duge tradicije u UP Šibenik, koja je izgubila svoj značaj, što zbog procesa deindustrializacije nakon prelaska s planskog u tržišno gospodarstvo, što zbog ratnih zbivanja u 1990-ima. Restrukturiranjem pojedinih industrijskih grana i poticanjem razvoja novih, lukrativnijih industrijskih i uslužnih djelatnosti može se postići dinamičan i otporniji gospodarski razvoj. Drugi prostorni fenomen koji ima svoj gospodarski značaj predstavlja poljoprivreda. Interes stanovništva za poljoprivredu sve jače pada u posljednjim desetljećima, što je proces karakterističan za cijelu Hrvatsku. Međutim, prateći razvoj politika na razini Europske unije, otvara se perspektiva za razvoj poljoprivrede UP Šibenik na način da se stvore lokalni lanci vrijednosti te da se lokalno proizvedeni poljoprivredni proizvodi plasiraju na lokalno tržište. Obavljanje poljoprivrednih djelatnosti i održavanje zemljišta iznimno je važno za sprječavanje pojave prirodnih i antropogenih rizika. Šume i ostale zelene površine potencijal su budućeg razvoja jer one omogućuju UP Šibenik da zadrži vlastite usluge ekosustava, koje su narušili širenje naselja i intenzivan industrijski razvoj u prethodnim razdobljima. Njihova valorizacija i zaštita omogućit će veću kvalitetu života stvaranjem ekološki prihvatljivije i estetski ljepše slike prostora. U tom smislu predložen je razvoj zelenih pojasa i zelenih koridora koji bi premrežili UP Šibenik. Posljednji potencijal koji je važno spomenuti predstavlja more. More je resurs za različite djelatnosti, među kojima je lokalno najznačajnija djelatnost ribarstvo, a istovremeno je i medij za povezivanje otočnog dijela UP s njegovim kontinentalnim dijelom te je njegova valorizacija u tom smislu nužna kako bi se ostvarila učinkovita integracija otočnog područja u cjeloviti funkcionalni prostor UP Šibenik.

NACRT

Sl. 18. Prostorni potencijali UP Šibenik koji mogu doprinijeti realizaciji srednjoročne vizije razvoja

6. OPIS PRIORITETA JAVNE POLITIKE U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU

Kako bi se prostorni potencijali naglašeni kroz srednjoročnu viziju razvoja iskoristili u odgovoru na razvojne potrebe, stvoren je strateški okvir Strategije razvoja urbanog područja Šibenik za razdoblje od 2021. do 2027. g. koji će biti predstavljen u narednim poglavljima. Strateški okvir određen je u pet posebnih prioriteta javne politike koji se temelje na potencijalima i potrebama prostora. Ti su prioriteti nazvani *Postturistički razvoj*, *Plavi razvoj*, *Zeleni razvoj*, *Mobilni građani* i *Postpandemijska revitalizacija*. Navedenim prioritetima ostvarit će se vizija razvoja te će se UP Šibenik transformirati u prostor učinkovite i održive prostorne i funkcionalne organizacije. Posebni ciljevi koji proizlaze iz prioriteta javne politike i nadovezuju se na strateške ciljeve iz nadređenih dokumenata detaljno su razrađeni u poglavlju Popis posebnih ciljeva i ključnih pokazatelja ishoda.

Prioritet 1. Postturistički razvoj

Perspektiva postturizma podrazumijeva proces urbanog razvoja u kojem nakon dostizanja visokog stupnja turističkog razvoja i suptilne prilagodbe urbanog tkiva i sadržaja turističkom razvoju, dolazi do njegove reafirmacije i ostvarivanja punog potencijala prostornih funkcija sukladno potrebama stanovnika. Pritom se vrijednosti turizma ne negiraju već koriste kao snage i produžuju različitim društvenim strukturama. Povećanje kvalitete života je težnja građana UP-a koju je potrebno kontinuirano podupirati i ulagati, kako u potrebnu infrastrukturu koja će omogućiti sadržaje, tako i u same kapacitete građana i lokalne zajednice. Pritom ublažavanje negativnih demografskih trendova i izgradnja poticajnog okruženja za mlade i obitelji čine temelj ukupnog razvoja područja UP Šibenik, a provođenje dosljedne stimulativne politike, razvoj javnih funkcija i usluga te adekvatan razvoj tržišta priliku za unaprjeđenje demografske slike prostora. Jednu od ključnih determinanti razvoja područja, kako društvenog tako i ekonomskog ujedno predstavlja visoko obrazovanje. Kako bi se visokoškolske ustanove uspješno nosile sa suvremenim izazovima potrebna je njihova kontinuirana transformacija u inovativne ustanove te osnaživanje kapaciteta za razvoj i inovacije. Unutar prvog prioriteta, definirana su tri posebna cilja:

- Posebni cilj 1.1. Razvoj visokog školstva
- Posebni cilj 1.2. Povećanje kvalitete života
- Posebni cilj 1.3. Demografska obnova

Prioritet 2. Plavi razvoj

Otočni prostor UP-a Šibenik doživljava socioekonomsku stagnaciju kao i većina hrvatskih otoka. Ideja nacionalne politike jest poticati vlastiti razvoj otoka koji će biti manje ovisan o kopnenim funkcijama, stoga je kao drugi prioritet istaknut „plavi razvoj“, a koji ima svrhu potaknuti gospodarsku i socioekonomsku regeneraciju otoka. Ulaganje u resursnu samoodrživost, diversifikacija gospodarskih djelatnosti uz zaštitu i valorizaciju prirodnih i kulturnih vrednota, održivo korištenje mora i ribarstva kao izvora inovacija, rasta i

zapošljavanja, njegovanje specifičnog otočnog kulturnog identiteta i razvoj infrastrukture potrebne lokalnoj zajednici postaju prioritet koji će se provoditi kroz tri posebna cilja:

- Posebni cilj 2.1. Gospodarska revitalizacija otoka
- Posebni cilj 2.2. Obnova „temelja“ otočnog razvoja
- Posebni cilj 2.3. Modernizacija sektora ribarstva i marikulture

Prioritet 3. Zeleni razvoj

Europska unija se u financijskom razdoblju 2021.-2027. uvelike orijentirala prema zelenoj i digitalnoj tranziciji, kao željenom formatu razvoja definiranom u Europskom zelenom planu. UP Šibenik imao je bogatu povijest industrijalizacije koja je ostavila tragove u urbanom tkivu. Postojeće nedostatke moguće je valorizirati u kontekstu zelenog razvoja i pretvoriti u potencijale, ponajviše *brownfield* prostori. Dekarbonizacijom sektora moguće je ostvariti dodane vrijednosti, poput razvoja zelene infrastrukture, uz istovremeno smanjenje negativnog utjecaja na okoliš i očuvanje prirodnih vrijednosti. Važan segment zelenog razvoja predstavlja i održiva poljoprivreda koja ima ključnu ulogu u stvaranju zdravijih društava i prehrambenih sustava. Postojeće potencijale zaobalnog prostora stoga je moguće iskoristiti za razvoj poljoprivredne djelatnosti koja će se transformirati u poljoprivredni (agrarni) lanac vrijednosti. Posebni ciljevi koji se ističu kroz realizaciju ovog prioriteta su:

- Posebni cilj 3.1. Dekarbonizacija urbanog područja
- Posebni cilj 3.2. Razvoj zelenog identiteta urbanog područja
- Posebni cilj 3.3. Otpornost na rizike i klimatske promjene
- Posebni cilj 3.4. Razvoj poljoprivrednog sektora i ruralnog turizma

Prioritet 4. Mobilni građani

Jedan od važnih problema UP-a je njegova nedostatna prometna povezanost i dostupnost pojedinih dijelova urbanog tkiva. Iznimno je važno razviti sustav javnog prijevoza koji će biti efikasan i prilagođen potrebama građana te prilagođen zelenoj i energetskej tranziciji s ciljem uštede i smanjenja utjecaja na okoliš. Mobilnost građana može unaprijediti i pomno razvijen sustav *slow mobility* koji bi trebao biti integriran s mjerama zelene urbane obnove, koje bi osim funkcionalnosti, UP-u donijele i nove mogućnosti urbane regeneracije. Zaobalni prostor može znatno profitirati od razvoja mreže multimodalnih mikro-centara koji bi se razvijali kao generatori prometno-uslužnih funkcija. Mjere i aktivnosti koje će približiti prioritet realizaciji definirani su kroz dva posebna cilja:

- Posebni cilj 4.1. Razvoj održive multimodalnosti
- Posebni cilj 4.2. Unaprjeđenje prometne infrastrukture

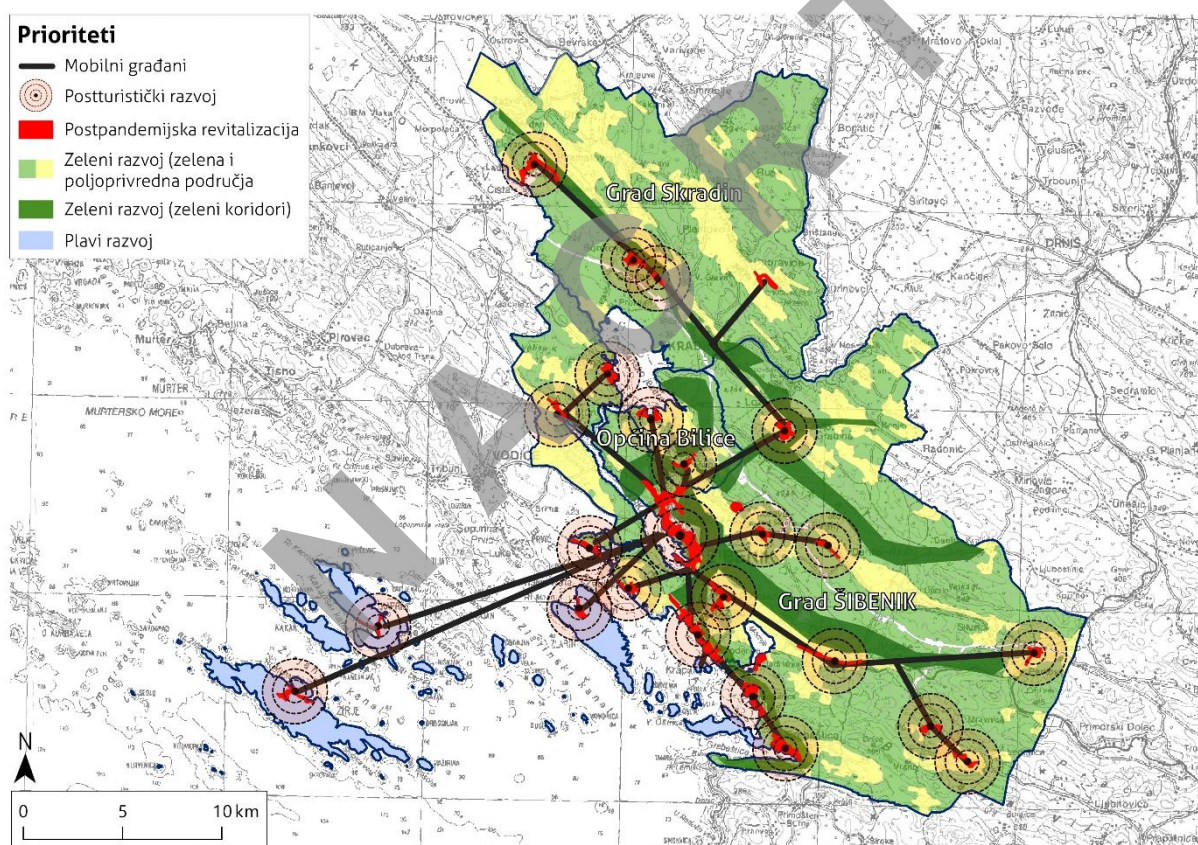
Prioritet 5. Postpandemijska revitalizacija

Posljednji prioritet Strategije je postpandemijska revitalizacija. Nepredvidiv rizik čija aktivacija je iznjedrila brojne probleme u hrvatskom gospodarstvu i društvu može ponuditi brojne potencijale budućeg razvoja. Pristup turizmu kao jednom od najvažnijih sektora i ujedno onom izrazito pogođenom utjecajem pandemije iziskuje promjene u njegovu upravljanju. Novu priliku za kvalitetnije iskorake tako predstavlja veća valorizacija kulturne

baštine i provođenje održivijih oblika turizma. Gospodarska revitalizacija ponajviše se ogleda u diversifikaciji gospodarstva, unaprjeđenju i modernizaciji postojećih djelatnosti te poticanju razvoja novih, okolišno prihvatljivih i digitalnih djelatnosti koje će ostvariti višu dodanu vrijednost. Čisto gospodarstvo povezano je sa zelenom i energetsom tranzicijom i težnjom dekarbonizacije. Također važan alat predstavlja digitalna tranzicija, počevši od javne uprave i usmjeravanje prema civilnom sektoru i građanima, moguće je ubrzati administrativne procese i olakšati budući razvoj UP-a Šibenik. Posebni ciljevi stoga su definirano kao:

- Posebni cilj 5.1. Kulturna baština kao temelj održivog i otpornog turizma
- Posebni cilj 5.2. Čisto gospodarstvo
- Posebni cilj 5.3. Poticanje digitalizacije

Kako bi se stekao bolji uvid u prioritete kojima će ostvariti vizija razvoja UP Šibenik, izrađen je grafički prikaz lokacija na kojima će se pojedini prioritete provoditi, odnosno scenarij kako će UP Šibenik izgledati kada se provedu navedeni prioritete i ostvari zadana vizija (Sl. 19.).

Sl. 19. Prioriteti UP-a Šibenik u razdoblju od 2021. do 2027. godine

Dosljednom provedbom prikazanih prioriteta omogućilo bi se da obalni prostor urbanog područja Šibenik bude mjesto gdje će se događati dinamičan i diversificiran gospodarski razvoj koji će se prelijevati u manje razvijene dijelove prostora. Stanovništvo svih dijelova urbanog područja imat će kvalitetan pristup potrebnim javnim uslugama koje će biti dostupne ili digitalnim putem ili će biti transformirane u onoj mjeri koja bi bila u skladu s politikom Europskog zelenog plana (prioriteti *Postturistički razvoj*, *Postpandemijska revitalizacija* i

Mobilni građani). Zelena tranzicija odvit će se na temelju razvoja zona korištenja, gdje će se transformirati pojedini objekti za proizvodnju i promet te se razviti zeleni koridori koji povežali naselja i poslovne zone, a s druge strane razvit će se prirodne zone zaštite (zelena područja) namijenjene zaštiti prirodnih vrijednosti prostora i zaštiti od prirodnih rizika (prioritet *Zeleni razvoj*). Otoci će temeljiti svoj razvoj na valorizaciji mora kao resursa, te stvarati specifične i visokokvalitetne prilike za stanovanje i poslovanje (prioritet *Plavi razvoj*).

NAČRT

7. POPIS POSEBNIH CILJEVA I KLJUČNIH POKAZATELJA ISHODA

PRIORITET 1. POSTTURISTIČKI RAZVOJ

Posebni cilj 1.1. Razvoj visokog školstva

Svrha

Razvoj visokog školstva usmjeren na jačanje kapaciteta visokoškolskih ustanova za istraživanje, razvoj i inovacije te kontinuiranu transformaciju institucija sukladno suvremenim izazovima

Opis i provedba

Budući razvoj UP Šibenik uvelike je povezan sa sustavom visokoškolskog obrazovanja na njegovu području. Visokoškolske ustanove imaju ulogu edukacije i znanja te jednog od važnih faktora kreiranja budućeg razvoja lokalne zajednice. Kroz analizu stanja identificirana je potreba za prilagodbom obrazovnih programa u visokom obrazovanju tržištu rada kao i nedostatak određenih obrazovnih smjerova, poglavito onih vezanih uz STEAM područja. Ipak, uvođenje novih smjerova (npr. poput studija sestinstva i dr.), čine prilike u visokom obrazovanju kojima će se povećati visokoobrazovni potencijal područja, a izgradnja studentskog doma pruža mogućnost unapređenja studentskog života u gradu i stvara poticaj za daljnji razvoj smjerova na visokim učilištima. Prilike za razvoj visokog obrazovanja na području UP Šibenik ogleđaju se i u daljnjem unapređivanju rada visokoškolskih ustanova, usavršavanju kvalitete visokoškolske nastave te poticanju razvojno-istraživačkih djelatnosti, osobito u pogledu suradnje s lokalnim poduzetnicima i javnom upravom. Kako bi se ovaj posebni cilj proveo, predviđene su dvije mjere. Prva mjera orijentirana je na modernizaciju i infrastrukturno opremanje visokoškolskih ustanova na području UP Šibenik kojima će se proširiti kapaciteti obrazovnih ustanova, pružiti podrška njihovom radu te omogućiti kvalitetnije izvođenje obrazovnih programa. Druga mjera obuhvaća poticanje inovacija u suradnji s visokoškolskim ustanovama, a njome se inicira stvaranje institucionalnih veza s privatnim, javnim i civilnim sektorom u svrhu transfera znanja (eng. *knowledge transfer*) te aktivnijeg uključivanja u društveni život zajednice. Također, aktivnostima poput razvoja akceleracijskih sadržaja, podizanja razine visoko kvalitetnih istraživačko-razvojno-inovacijskih aktivnosti te razvoja STEAM projekata namjerava se povećati učinkovitost i znanstvena produktivnost visokoškolskih ustanova, ostvariti njihova modernizacija i povećati konkurentnosti.

MJERA	AKTIVNOST
1.1.1. Razvoj visokoškolskih ustanova i vezanih usluga	1.1.1.1. Evaluacija potencijalnih visokoškolskih programa
	1.1.1.2. Podrška razvoju visokoškolskih ustanova
	1.1.1.3. Podrška projektima izgradnje i/ili obnove postojećih objekata (uključujući <i>brownfield</i>) s ciljem proširenja kapaciteta za potrebe razvoja visokog školstva
	1.1.1.4. Podrška opremanju i modernizaciji infrastrukture visokog školstva
	1.1.1.5. Proširenje kapaciteta studentskog doma u Šibeniku

MJERA	AKTIVNOST
	1.1.1.6. Podrška integraciji zelene infrastrukture kroz projekte razvoja i/ili obnove infrastrukture visokog školstva
	1.1.1.7. Podrška suradnji dionika iz javnog, civilnog i privatnog sektora sa visokoškolskim ustanovama
1.1.2. Poticanje inovacija u suradnji s visokoškolskim ustanovama	1.1.2.1. Razvoj akceleracijskih sadržaja (inkubatora) za start-up-ove i nove tehnologije u suradnji s visokoškolskim ustanovama (<i>pametni kampus</i>)
	1.1.2.2. Poticanje IRI projekata, inovacijskih projekata i projekata suradnje između poduzetnika/obrnika i visokoškolskih ustanova, uključujući <i>knowledge transfer</i> i znanstveno-istraživačke aktivnosti
	1.1.2.3. Podrška projektima digitalizacije u okvirima visokog školstva
	1.1.2.4. Podrška SMART i STEAM projektima u suradnji s visokim školstvom
	1.1.2.5. Podrška razvoju ljudskih kapaciteta visokoobrazovnih i znanstvenih institucija te povećanje kapaciteta za razvoj novih inovacija

Ključni pokazatelji ishoda

Oznaka pokazatelja	Naziv	Definicija	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
1.1.a	Ol.02.16.11 Postotak stanovnika s prvostupničkom ili višom diplomom	Povećanje udjela stanovništva starijeg od 15 godina za završenim visokim obrazovanjem	%	16,3 (2011.)	22
1.1.b	Broj novih sporazuma o znanstvenoj i/ili tehnološkoj suradnji	Broj novih sporazuma o znanstvenoj i/ili tehnološkoj suradnji visokoškolskih ustanova i poduzetnika/obrnika	broj	0	5

Posebni cilj 1.2. Povećanje kvalitete života

Svrha

Razvoj visokokvalitetnih društvenih usluga te unaprjeđenje društvene infrastrukture i urbanih sadržaja s ciljem povećanja kvalitete života

Opis i provedba

Važan aspekt postturisticog razvoja čini povećanje kvalitete života lokalnog stanovništva, s obzirom na ulogu stanovništva kao nositelja i generatora prostornog razvoja. Razvoj atraktivnog urbanog prostora i modernizacija društvenih funkcija pritom su ključni u ostvarivanju održivog razvoja. Unaprjeđenje kvalitete stanovanja prepoznato je kao potreba, a kao ključni izazovi nametnuli su se nedostatak društveno-kulturnih sadržaja u okruženju stambenih zona i nedostatna dostupnost usluga pojedinim dijelovima urbanog područja. U tom je segmentu potrebno razvijati kulturne i sportske sadržaje, kao i sadržaje namijenjene djeci te ostalim dobnim skupinama. Društvenu infrastrukturu karakterizira i neravnomjerna raspoređenost, s izraženom koncentracijom na području Šibenika kao središta UP-a, stoga je

potrebno ulagati u njezin razvoj u svim dijelovima promatranog područja. U segmentu obrazovanja prepoznata je potreba za daljnjim razvojem i modernizacijom infrastrukture, a osobito za jačanjem kapaciteta i uvođenjem dodatnih sadržaja u odgojne i obrazovne ustanove. Također postoji potreba za razvojem sustava cjeloživotnog obrazovanja koje prethodno nije bilo dovoljno prepoznato i promovirano na razini UP-a. U segmentu socijalnih usluga potrebno je unaprijediti sustav pomoći za potrebite osobe i pružiti odgovarajući način njihova uključivanja u društveni i gospodarski život te razvoj. Također, važan segment ovog posebnog cilja je doprinos razvoju organizacija civilnog društva i lokalne zajednice u cjelini. Provedba posebnog cilja zasnovana je na šest mjera, kojima se pruža podrška u razvoju društvenih sadržaja s ciljem unaprjeđenja kvalitete urbanog prostora, odgojno-obrazovne funkcije, modernizaciji zdravstva i socijalne skrbi, povećanju uključivosti lokalne zajednice i povećanju sigurnosti. Prva mjera orijentirana je na razvoj urbanog okruženja koje svojim sadržajima zadovoljava potrebe stanovništva. Obuhvaća aktivnosti poput razvoja potrebnih rekreativnih sadržaja i infrastrukture za sve dobne skupine, aktivnosti razvoja sportskih sadržaja u blizini stambenih cjelina te razvoja kulturne infrastrukture i manifestacija namijenjenih lokalnom stanovništvu. Drugom mjerom planirano je unaprjeđenje kapaciteta, sadržaja i dostupnosti odgojno-obrazovne funkcije kroz modernizaciju ustanova i jačanje njihovih kapaciteta (posebice za potrebe jednosmjenske nastave te za razvoj sadržaja i jačanje standarda predškolskog odgoja s naglaskom na prostore u kojima ova usluga nedostaje), a također je predviđeno osiguravanje adekvatne stručne potpore učenicima te razvoj programa izobrazbe odraslih. Kako bi se poboljšala kvaliteta usluge, kroz specifične mjere planirana je modernizacija sustava i u segmentu zdravstva te socijalne skrbi. Pretposljednja je mjera orijentirana na jačanje kapaciteta i mogućnosti razvoja organizacija civilnog društva i lokalne zajednice, dok se posljednja mjera odnosi na korištenje rješenja u javnim prostorima koji doprinose povećanju javne sigurnosti.

MJERA	AKTIVNOST
1.2.1. Razvoj urbanog prostora atraktivnog za život	1.2.1.1. Poticanje modela zadružnog stanovanja (stambena kooperativa)
	1.2.1.2. Povećanje sigurnosti pješaka i biciklista kroz unaprjeđenje infrastrukture za pješački i biciklistički promet
	1.2.1.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina, posebice na prostorima nove stanogradnje
	1.2.1.4. Podrška obnovi, prilagodbi i razvoju multifunkcionalnih sportskih dvorana
	1.2.1.5. Razvoj kulturnih manifestacija namijenjenih lokalnom stanovništvu
	1.2.1.6. Modernizacija knjižničnih djelatnosti
	1.2.1.7. Obnova, modernizacija i proširenje kulturne i društvene infrastrukture
	1.2.1.8. Podrška projektu razvoja Centra za mlade
	1.2.1.9. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci
	1.2.1.10. Provedba programa razvoja društvene infrastrukture na potrebitim mikrolokacijama
	1.2.1.11. Poticanje modernizacije širokopojasne infrastrukture
	1.2.1.12. Obnova i razvoj javnog prostora, trgova, rive i pješačkih zona radi unaprjeđenja kvalitete javnog prostora

MJERA	AKTIVNOST
1.2.2. Dostupne odgojno-obrazovne funkcije	1.2.2.1. Jačanje kapaciteta, sadržaja i standarda predškolskog odgoja, posebice na prostorima kojima nedostaje predškolskih sadržaja
	1.2.2.2. Ulaganje u proširenje kapaciteta i infrastrukture za razvoj jednosmjenske nastave u osnovnim školama
	1.2.2.3. Podrška projektima zapošljavanja asistenata u nastavi za pomoć djeci s posebnim potrebama
	1.2.2.4. Podrška modernizaciji srednjih škola
	1.2.2.5. Podrška razvoju programa cjeloživotnog obrazovanja za djelatnosti potrebne na lokalnom tržištu rada te za jačanje digitalnih vještina
	1.2.2.6. Razvoj sportske infrastrukture za potrebe osnovnoškolskog obrazovanja
1.2.3. Poticanje modernizacije zdravstva	1.2.3.1. Organizacija mobilnih ambulanti na kopnu i otocima
	1.2.3.2. Organizacija mobilnih ljekarni
	1.2.3.3. Poticanje obnove zdravstvene infrastrukture te razvoja nove i pristupačne infrastrukture
1.2.4. Poticanje modernizacije socijalne skrbi	1.2.4.1. Poticanje obnove socijalne infrastrukture povezane s pružanjem usluga u zajednici
	1.2.4.2. Pružanje podrške udrugama koje doprinose smanjenju institucionalizacije, uključujući i socijalno mentorstvo
	1.2.4.3. Proširenje kapaciteta domova za starije i nemoćne
	1.2.4.4. Provedba aktivnosti koje doprinose socioekonomskom uključivanju marginaliziranih zajednica, kućanstava s niskim dohotkom i skupinama u nepovoljnom položaju
1.2.5. Podrška uključivoj lokalnoj zajednici	1.2.5.1. Podrška jačanju kapaciteta i kompetencija organizacija civilnog društva
	1.2.5.2. Podrška projektima, manifestacijama i događanjima koji su usmjereni na razvoj lokalne zajednice te koji su namijenjeni na razvoj suradnje među udrugama i građanima
	1.2.5.3. Razvoj organizacijskih kapaciteta mreže udruga
1.2.6. Povećanje sigurnosti urbanog prostora	1.2.6.1. Izrada Plana urbane sigurnosti
	1.2.6.2. Korištenje <i>smart city</i> rješenja u javnim prostorima koji doprinose povećanju javne sigurnosti
	1.2.6.3. Podrška aktivnostima fizičke obnove i razvoja infrastrukture za povećanje javne sigurnosti urbanog prostora
	1.2.6.4. Podrška razvoju videonadzora javnih površina u svrhu povećanja javne sigurnosti urbanog prostora

Ključni pokazatelji ishoda

Oznaka pokazatelja	Naziv	Definicija	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
1.2.a	Ol.02.2.60 Broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja	Povećanje broja ustanova koje ostvaruju programe predškolskog odgoja	broj	8	10

1.2.b	Ol.02.5.50 Površina izgrađenih građevinskih područja sportsko-rekreativne namjene	Površina novoizgrađenih područja sportsko-rekreativne namjene	ha	0	5
1.2.c	Broj <i>brownfield</i> objekata regeneriranih u društvenu namjenu	Povećanje broja revitaliziranih <i>brownfield</i> objekata	broj	0	2

Posebni cilj 1.3. Demografska obnova

Svrha

Ublažavanje negativnih demografskih trendova i izgradnja poticajnog okruženja za mlade i obitelj

Opis i provedba

Prostor UP Šibenik karakteriziraju nepovoljni demografski trendovi, a javljaju se kao posljedica negativne prirodne promjene i iseljavanja povezanog s nedostatkom radnih mjesta. Negativni demografski procesi osobito su izraženi u rubnim dijelovima UP-a, a zbog činjenice da su negativna demografska kretanja posebno uzela zamaha u posljednjem desetljeću, budućem demografskom razvoju potrebno je usmjeriti dodatnu pažnju. Kako bi se zadovoljavale različite potrebe stanovništva i stanovnicima omogućila visoka kvaliteta života te postigli povoljniji demografski pokazatelji, potrebno je provoditi stimulativnu populacijsku politiku. Ona uključuje razvoj tržišta rada s kvalitetnim radnim mjestima te razvoj javnih funkcija i usluga koje bi zadovoljile različite potrebe stanovništva, naročito mladih. Mladi kao društvena skupina čine posebno ranjivi segment populacije koju karakterizira sve kasnije uključivanje u društvene procese, a nerijetko i isključenost iz socijalne problematike zbog modernog „otuđenog“ načina života. Na taj način potencijali najvitalnijeg segmenta društva ostaju nedovoljno iskorišteni. Kako bi se osigurala njihova veća socijalna i ekonomska integracija te olakšao početak samostalnog života, posebno mladih obitelji, a ujedno i smanjili negativni demografski trendovi, oblikovane su dvije mjere.

Prva mjera uključuje aktivnosti povezane s prilagodbom gospodarstva, poglavito vezane uz nezaposleno stanovništvo. Njome se želi potaknuti samozapošljavanje i promovirati uloga cjeloživotnog obrazovanja kao ključnog faktora u razvijanju kvalifikacija i razvoju kompetencija, a time i prilike za stjecanje trajnog zaposlenja. Druga mjera obuhvaća aktivnosti poput poticajne stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji u zaobalnom prostoru (Bilice, Skradin i zaobalje Šibenika) kojom bi se osigurali kvalitetni uvjeti stanovanja, ali i revitalizacija te ostanak mladih na prostoru tradicionalno okarakteriziranom emigracijom. Mjerom se također pruža podrška razvoju šireg seta povlastica mladim obiteljima putem kojih bi se istima pružila snažnija potpora i sigurnost.

Posebni cilj Demografska obnova je horizontalan jer njegove mjere i aktivnosti podrazumijevaju kombiniranje s realizacijom svih ostalih posebnih ciljeva unutar strateškog okvira SRUP-a. Multiplikativni benefiti mjera strateškog okvira i realizacija vizije trebale bi osigurati održivi razvoj gospodarstva i društva što će utjecati na unaprjeđenje standarda i kvalitete života, a urbano područje postat će atraktivnije za život.

MJERA	AKTIVNOST
1.3.1. Smanjenje negativnih demografskih trendova kroz gospodarske mjere	1.3.1.1. Poticanje samozapošljavanja i početka poduzetničkih aktivnosti, uključujući edukacije
	1.3.1.2. Poticanje nezaposlenih na korištenje programa cjeloživotnog obrazovanja i/ili prekvalifikacije
1.3.2. Smanjenje negativnih demografskih trendova kroz društvene mjere	1.3.2.2. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji, posebice u zaobalnim prostorima
	1.3.2.3. Razvoj seta povlastica za mlade obitelji s djecom
	1.3.2.4. Pružanje podrške udrugama koje okupljaju mlade
	1.3.2.5. Povećanje dostupnosti predškolskih ustanova u zonama nove stambene gradnje i zonama urbane revitalizacije

Ključni pokazatelji ishoda

Oznaka pokazatelja	Naziv	Definicija	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
1.3.a	Ol.02.13.21 Broj kućanstava i stambenih jedinica	Povećanje broja stambenih jedinica	broj	37.439 (2021.)	38.500
1.3.b	Ol.02.4.06 Broj novih malih i srednji poduzeća po godini	Broj novootvorenih malih i srednjih poduzeća (godišnje)	broj	0	100

PRIORITET 2. PLAVI RAZVOJ

Posebni cilj 2.1. Gospodarska revitalizacija otoka

Svrha

Unaprjeđenje i diversifikacija otočnog gospodarstva s ciljem razvoja održive, cjelogodišnje i zelene otočne ekonomije

Opis i provedba

Otočno gospodarstvo uvelike je fokusirano na monokulturu turizma, a visok stupanj ovisnosti o turističkoj djelatnosti odražava se i u sezonskoj zaposlenosti stanovništva. Osjetljivost turizma na vanjske faktore osobito je došla do izražaja pojavom pandemije bolesti COVID-19, što je dodatno naglasilo potrebu za diversifikacijom gospodarstva te poticanjem razvoja šireg spektra djelatnosti, posebice jer su otoci suočeni s općim nedostatkom radnih mjesta koji je praćen procesom depopulacije. Potencijal razvoja otočnog gospodarstva odražava se u razvoju ribarstva, kao djelatnosti visoke dodane vrijednosti, međutim trenutni izazov predstavlja ograničena mogućnost proizvodnje, nedovoljno iskorišten potencijal udruženosti ribara te pomanjkanje suradnje ribara s ugostiteljskim objektima kao kanala za distribuciju ribljih proizvoda (u odnosu na visok postojeći potencijal). Nedostatak povezanosti lokalnih ekonomskih subjekata koji bi osnažio njihovu pojavu na tržištu predstavlja problem u razvoju otočnog gospodarstva općenito, a izazov u razvoju gospodarstva čini i pomanjkanje adekvatne komunalne infrastrukture, što se može pospješiti razvojem održivih, mikro rješenja u segmentu OIE za gospodarstvenike. Digitalizacija radnih mjesta sve je učestalija pojava kojom djelatnici više nisu vezani za mjesto rada, a cijeli prostor UP Šibenik pa tako i otoci predstavljaju atraktivan prostor za „digitalne nomade“. Oni bi svojim prisustvom mogli

pridonijeti revitalizaciji otoka te njihovoj promociju, međutim temeljni izazov u segmentu privlačnosti otoka predstavlja nedostatnost širokopojasne infrastrukture i nedovoljna prepoznatljivost otoka.

Provedba posebnog cilja usmjerena je na tri različita područja koja su definirana kroz tri mjere. Prva mjera je usmjerena na osnaživanje sektora ribarstva na otocima kroz razvoj potrebne ribarske i potporne infrastrukture te poticanje razvoja marikulture. Kako budući razvoj gospodarstva ne bi narušio postojeći sačuvani okoliš te kako bi se iskoristili lokalni resursi za kružni razvoj gospodarstva, druga mjera je usmjerena na njegovu zelenu tranziciju. Kroz aktivnosti bi se pružili poticaji za korištenje OIE u gospodarskoj i društvenoj infrastrukturi na otocima te poticaji za djelatnosti koje imaju nul stopu emisije stakleničkih plinova. U svrhu postizanja veće konkurentnosti otočnog gospodarstva, planirana je i mjera njegove digitalne tranzicije koja uključuje modernizaciju potrebne infrastrukture i sadržaja.

MJERA	AKTIVNOST
2.1.1. Unaprjeđenje „plavih“ djelatnosti na otocima	2.1.1.1. Poticanje razvoja marikulture na otocima
	2.1.1.2. Modernizacija ribarske infrastrukture na otocima
	2.1.1.3. Razvoj poticaja za modernizaciju ribarske flote na otocima
2.1.2. Zelena i kružna tranzicija otočnog gospodarstva	2.1.2.1. Razvoj poticaja za djelatnosti na otocima koje imaju nultu stopu emisije stakleničkih plinova
	2.1.2.2. Razvoj poticaja za djelatnosti na otocima koje doprinose razvoju kružnog gospodarstva
	2.1.2.3. Poticanje suradnje i razvoja sinergije otočnih mikroekonomija
	2.1.2.4. Poticanje korištenja OIE u gospodarskoj i društvenoj infrastrukturi na otocima
2.1.3. Digitalna tranzicija otočnog gospodarstva	2.1.3.1. Suradnja s digitalnim nomadima i promocija otoka
	2.1.3.2. Razvoj i modernizacija infrastrukture i sadržaja za privlačenje digitalnih nomada na otoke, uključujući širokopojasnu infrastrukturu
	2.1.3.3. Razvoj poticaja za gospodarske djelatnosti koje se temelje na digitalnoj industriji

Ključni pokazatelji ishoda

Oznaka pokazatelja	Naziv	Definicija	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
2.1.a	Dodijeljeni poticaji za djelatnosti na otocima koje se odnose na kružno gospodarstvo, nultu stotu emisije stakleničkih plinova i digitalnu industriju	Broj dodijeljenih poticaja za djelatnosti na otocima koje se odnose na kružno gospodarstvo, nultu stotu emisije stakleničkih plinova i digitalnu industriju (ukupan zbroj)	broj	0	15
2.1.b	Provođenje projekata modernizacije ribarske infrastrukture na otocima	Broj novorealiziranih i/ili podržanih projekata modernizacije ribarske infrastrukture na otocima	broj	0	4
2.1.c	Ostvarenje suradnje sa digitalnim nomadima	Broj novoostvarenih suradnji s digitalnim nomadima na otocima (ukupan zbroj)	broj	0	5

Posebni cilj 2.2. Obnova „temelja“ otočnog razvoja

Svrha

Unaprjeđenje društvenih i komunalnih sadržaja na otocima u skladu s dostupnim resursima, s ciljem otočne revitalizacije te očuvanja njihovih posebnosti

Opis i provedba

Otočni prostor UP Šibenik karakteriziraju specifični uvjeti života i rada. Oni se odražavaju na ukupni demografski razvoj koji je obilježen negativnim demografskim trendovima, kao posljedice nepovoljnih infrastrukturnih i komunalnih uvjeta te ograničene prometne dostupnosti. Kako bi se ostvarili temelji za otočnu revitalizaciju, potrebno je ulagati u prometnu povezanost, kako unutarotočnog prostora, tako i u održiva prometna rješenja u povezivanju otoka i kopna, a pomorski potencijali otoka mogu se iskoristiti kroz transformaciju zelenih luka te prilagodbu pomorske infrastrukture. Također, komunalnu infrastrukturu potrebno je razvijati koristeći pametna rješenja koja će imati što manji negativni utjecaj na prirodne sastavnice, a koja su ujedno najpogodnija s obzirom na lokacijske uvjete. Unaprjeđenjem komunalne opskrbljenosti otoka oni mogu postati privlačnije mjesto za život te se može stvoriti kvalitetnija podloga za buduće investicije u društveni i gospodarski razvoj. Poseban razvojni izazov predstavlja društveni život otoka, a obilježava ga manjkavost infrastrukture te sezonalnost događanja i lokalnih manifestacija. Shodno tome, društvenu je infrastrukturu potrebno unaprijediti, a faktore koji utječu na društvenu aktivnost na otocima poticati kako bi se lokalno stanovništvo zadržalo i kako bi se stvorili približno jednaki uvjeti za život na otocima i na kopnu. Ipak, otoci predstavljaju i vrijedan resurs za razvoj UP-a zbog svoje autohtonosti, bogatstva očuvane prirode i tradicije. Razvoj otoka stoga i u budućnosti mora biti usmjeren na zaštitu njihovih temeljnih vrijednosti, očuvanje karakterističnog krajobraza te tradicionalnih obilježja, kao i prirodnih raznolikosti.

Provedba posebnog cilja je usmjerena na četiri različita područja koja su definirana kroz četiri mjere. Mjera unaprjeđenja prometnog sustava podrazumijeva poboljšanja postojeće prometne infrastrukture na otocima te razvoj nove, biciklističke i pješačke infrastrukture, kao i uvođenje sustava električnih bicikala, čime bi se povećala unutarotočna mobilnost. Kako bi se poboljšala međuotočna povezanost planirano je prometno povezivanje ekološki prihvatljivim vozilima. Problem nedostatka komunalne infrastrukture na otocima riješit će se realizacijom projekta „Dovodni cjevovod kopno-Prvić-Obonjan-Žirje“ koji će riješiti probleme vodoopskrbe otoka. Do pune realizacije projekta moguće je razvijati privremenu mrežu malih desalinizatora koji bi služili kao privremeno rješenje na pojedinim lokacijama. Također, planirano je uvođenje pročišćivača u sustav odvodnje, a energetska učinkovitost te neovisnost otoka bi se poticala korištenjem OIE. Mjera razvoja društvenih elemenata otoka obuhvaća obnovu društvene infrastrukture na otocima te poticanje organizacije lokalnih manifestacija tijekom čitave godine, a s ciljem očuvanja otočnih resursa predviđene su i aktivnosti očuvanja morske bioraznolikosti te aktivnosti čišćenja morskog dna te obale.

MJERA	AKTIVNOST
2.2.1. Unaprjeđenje prometnog sustava i povećanje dostupnosti otoka	2.2.1.1. Razvoj zelenih luka (<i>green ports</i>) i modernizacija lučke infrastrukture
	2.2.1.2. Modernizacija postojećih i razvoj novih komunalnih vezova
	2.2.1.3. Razvoj biciklističke i pješačke infrastrukture na otocima
	2.2.1.4. Razvoj međuotočne prometne povezanosti ekološki prihvatljivim vozilima za pomorski prijevoz
	2.2.1.5. Modernizacija postojećih cesta na otocima

MJERA	AKTIVNOST
	2.2.1.6. Unaprjeđenje sustava opskrbe na otocima
	2.2.1.7. Uvođenje javnih električnih bicikala na otocima
2.2.2. Razvoj kvalitetne komunalne infrastrukture na otocima	2.2.2.1. Modernizacija vodovoda za opskrbu otoka (podmorski vodovod)
	2.2.2.2. Razvoj mreže malih desalinizatora kao alternativnih sustava vodoopskrbe i navodnjavanja na otocima
	2.2.2.3. Razvoj lokalnih sustava odvodnje s pročišćivačima
	2.2.2.4. Razvoj bioloških septičkih jama (bio pročištač) na lokacijama gdje nije moguć razvoj sustava odvodnje otpadnih voda
	2.2.2.5. Poticanje energetske neovisnosti otoka korištenjem OIE
	2.2.2.6. Transformacija sustava gospodarenja otpadom prema odvajanju i recikliranju otpada
	2.2.2.7. Modernizacija javne rasvjete na otocima
2.2.3. Razvoj društvenih elemenata otoka	2.2.3.1. Obnova društvene infrastrukture na otocima
	2.2.3.2. Poticanje organizacije lokalnih manifestacija orijentiranih na otočane
2.2.4. Zaštita i očuvanje otočnih i morskih resursa	2.2.4.1. Provedba aktivnosti očuvanja bioraznolikosti morskih područja i otoka
	2.2.4.2. Provedba aktivnosti akcija čišćenja morskog dna i obale s elementima edukativnih i promotivnih aktivnosti
	2.2.4.3. Podrška razvoju sustava praćenja promjena u Šibenskom zaljevu u cilju prevencije onečišćenja mora
	2.2.4.4. Podrška unaprjeđenju modela praćenja kvalitete i stanja morskog okoliša
	2.2.4.5. Održiva valorizacija i očuvanje zlarinskih koralja i krapanjskog spužvarstva

Ključni pokazatelji ishoda

Oznaka pokazatelja	Naziv	Definicija	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
2.2.a	Ol.02.6.11 Kupališta s izvrsnom kvalitetom vode prema mjestu	Udio mjernih postaja za kakvoću mora za kupanje s izvrsnom kvalitetom	%	95 (2020.)	99
2.2.b	Razvoj i modernizacija komunalne infrastrukture na otocima	Broj novorealiziranih projekata razvoja i modernizacije komunalne infrastrukture na otocima (ukupan zbroj)	broj	0	5

Posebni cilj 2.3. Modernizacija sektora ribarstva i marikulture

Svrha

Održivi razvoj ribarstva i akvakulture, unaprjeđenje ribarske flote i potrebne infrastrukture

Opis i provedba

Analizom stanja identificiran je potencijal ribarstva i marikulture za ukupan razvoj i diversifikaciju gospodarstva na području UP Šibenik. Tako inicijative poput osnovanih FLAG-ova omogućavaju jačanje lokalnih aktera u ribarstvu, razmjenu primjera dobre prakse, stvaranje platforme za promicanje razvoja područja ovisnih o ribarstvu. Istodobno su prepoznati i razvojni izazovi s kojima se suočava prostor, poput potrebe za modernizacijom i širenjem infrastrukture ribarskih luka, nedostatka postrojenja za preradu ribe i nedostatne infrastrukture za daljnju distribuciju te zastarjelost ribarske flote. Poseban izazov predstavlja i prekomjerna izlova, stoga je u planiranju budućeg razvoja „plavih djelatnosti“ potrebno voditi brigu o ribljim vrstama i ostalom morskom fondu te sprječavanju njihovog prekomjernog iscrpljivanja.

U svrhu poboljšanja učinkovitosti ribarskih flota, diverzifikacije prihoda i socioekonomskog jačanja obalnih zajednica osmišljene su dvije mjere. Prva mjera usmjerena je na aktivnosti koje će doprinijeti razvoju potrebne logistike i infrastrukture za uvođenje modernizacije u sektor ribarstva i doprinijeti osnaživanje njegove pozicije na tržištu, poput razvoja suvremenih ribarnica te razvoja centra za preradu, purifikaciju i distribuciju ribe. U svrhu ekološki stabilnog razvoja ribarstva koji podrazumijeva zaustavljanje prekomjernog izlova i odbacivanja ulova, pružit će se podrška provođenju edukacija o potrebi za novim pristupom u sektoru, kako ribarima, tako i cijeloj javnosti. Druga mjera obuhvaća aktivnosti unaprjeđenja održive marikulture čija je trenutna uloga na šibenskom području potkapacitirana. Razvoj se stoga namjerava postići modernizacijom infrastrukture i uvođenjem novih tehnologija, pružanjem podrške razvoju Centara za marikulturu te projektima razvoja mrjestilišta za školjke i druge organizme. Putem brendiranja, planira se ostvariti prepoznatljivost autohtonih vrsta poput šibenske dagnje (*pidoče*), ali i samog sektora marikulture na višim prostornim razinama. U sektoru marikulture također je potrebno voditi računa o održivosti pružanjem podrške projektima koji su usmjereni na njezinu promociju te edukacijom dionika.

MJERA	AKTIVNOST
2.3.1. Unaprjeđenje održivog ribarstva	2.3.1.1. Obnova i modernizacija ribarske infrastrukture
	2.3.1.2. Razvoj centra za preradu, purifikaciju i distribuciju ribe
	2.3.1.3. Razvoj poticaja za modernizaciju ribarske flote
	2.3.1.4. Podrška projektima LAGUR-a u promicanju održivog ribarstva
	2.3.1.5. Razvoj suvremenih ribarnica
	2.3.1.6. Podrška aktivnostima promocije i edukacije ribara i javnosti o potrebi održivog ribarstva
2.3.2. Unaprjeđenje održive marikulture	2.3.2.1. Podrška projektima modernizacije infrastrukture za marikulturu
	2.3.2.2. Poticanje razvoja marikulture uz podršku projektima inovacija i unaprjeđenja održivog poslovanja
	2.3.2.3. Razvoj Centra za razvoj marikulture
	2.3.2.4. Brendiranje šibenske <i>pidoče</i> i sektora marikulture

MJERA	AKTIVNOST
	2.3.2.5. Podrška projektima LAGUR-a u promicanju održive marikulture
	2.3.2.6. Podrška aktivnostima promocija i edukacije dionika i javnosti o potrebi održive marikulture

Ključni pokazatelji ishoda

Oznaka pokazatelja	Naziv	Definicija	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
2.3.a	Provođenje projekata unaprjeđenja održivog ribarstva i marikulture	Broj novorealiziranih i ili podržanih projekata unaprjeđenja održivog ribarstva i marikulture (ukupan zbroj)	broj	0	3
2.3.b	Provođenje aktivnosti promocije i edukacije o održivom ribarstvu i marikulturi	Broj provedenih aktivnosti promocije i edukacije o održivom ribarstvu i marikulturi	broj	0	5

PRIORITET 3. ZELENI RAZVOJ

Posebni cilj 3.1. Dekarbonizacija urbanog područja

Svrha

Primjena zelenih rješenja u društvenoj infrastrukturi i uslugama te prometu s ciljem povećanja kvalitete života te ublažavanje negativnih utjecaja društvenih i prometnih aktivnosti na okoliš

Opis i provedba

Analizom stanja identificiran je nedostatak energetske učinkovitosti u javnoj infrastrukturi, koji otežava upravljanje i razvoj takve infrastrukture. Dio zgrada javne namjene proglašen je zaštićenim kulturnim dobrima, čiju je energetska obnovu potrebno povezati s očuvanjem vrijednosti na temelju kojih su zgrade zaštićene, što je kompleksan i često dugotrajan proces. Osim toga, postoji i značajan broj zapuštenih i *brownfield* lokacija u UP-u Šibenik velikog potencijala prenamjene kojima predstoji revitalizacija, s obzirom kako u postojećem obliku predstavljaju ekološki rizik i istovremeno štete estetskoj vizuri urbanog krajobraza. Mogućnost njihovog ponovnog korištenja za društvene i gospodarske namjene, temeljeno na modelu kružnog gospodarenja prostorom, moglo bi otvoriti nove mogućnosti za razvoj zelenijeg i održivijeg UP-a. Veliki dio stambenih i poslovnih objekata ima nedostatnu razinu energetske učinkovitosti te ne koriste energiju dobivenu iz obnovljivih izvora. Uzevši u obzir trenutne klimatske promjene, kao i politike prilagodbe na njih koje donosi Europska unija, potrebno je povećati energetska učinkovitost svih oblika javne i privatne infrastrukture te umanjiti ugljični otisak cjelokupnog urbanog područja. Promet također ima važnu ulogu u zelenoj tranziciji, kao jedan od najznačajnijih izvora štetnih plinova. Zbog toga je potrebno smanjiti njegov negativan utjecaj, osobito u jače urbaniziranim obalnim zonama, te u blizini zaštićenih područja.

Ovaj će se posebni cilj provoditi kroz dvije mjere. Obje mjere povezuje koncept dekarbonizacije. Dekarbonizacija označava smanjenje emisije ugljika u atmosferu i jedan je

od pojmova koji se koristi unutar Europskog zelenog plana. Prva mjera je dekarbonizacija društva, koja se odnosi na planiranje i razvoj zelenih rješenja u javnoj infrastrukturi te na primjenu kružne ekonomije koja će povećati kvalitetu stanovanja građana. Druga mjera označava dekarbonizaciju prometa, koja će se provoditi putem popularizacije korištenja ekološki prihvatljivih vozila i oblika prometa te kroz različite prilagodbe infrastrukture za takve oblike prometa. Dekarbonizacija gospodarstva zasebno je prikazana kroz poseban cilj Čisto gospodarstvo.

MJERA	AKTIVNOST
3.1.1. Dekarbonizacija društva	3.1.1.1. Razvoj Green Urban Lab u suradnji s visokoškolskim ustanovama (<i>knowledge transfer</i> u temama zaštite i očuvanja prirodne i kulturne baštine te primjene zelenih i "čistih" rješenja u društvu i gospodarstvu urbanih prostora)
	3.1.1.2. Razvoj sportsko-rekreacijske infrastrukture integrirane s elementima zelene infrastrukture, uključujući i dječja igrališta na zelenim koridorima
	3.1.1.3. Poticanje energetske obnove stambenih objekata i zgrada
	3.1.1.4. Poticanje energetske obnove zgrada javnih institucija
	3.1.1.5. Revitalizacija zapuštenih i <i>brownfield</i> objekata i površina s elementima kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, uz rješavanje pratećih imovinsko-pravnih odnosa i provedbu cjelovite obnove objekata
3.1.2. Dekarbonizacija prometa	3.1.2.1. Razvoj pješačke i biciklističke infrastrukture integrirane s elementima zelene infrastrukture
	3.1.2.2. Razvoj mreže punionica za električna vozila
	3.1.2.3. Razvoj poticaja za nabavu električnih vozila
	3.1.2.4. Pružanje podrške nabavi ekološki prihvatljivih vozila u funkciji javnog prijevoza

Ključni pokazatelji ishoda

Oznaka pokazatelja	Naziv	Definicija	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
3.1.a	Revitalizacija i energetska obnova zgrada javnih institucija	Broj novih provedenih projekata energetske obnove zgrada javnih institucija	broj	0	8
3.1.b	Revitalizacija i energetska obnova stambenih zgrada i objekata	Broj novih provedenih projekata energetske obnove stambenih zgrada i objekata	broj	0	15

Posebni cilj 3.2. Razvoj zelenog identiteta urbanog područja

Svrha

Očuvanje kvalitete, vrijednosti i usluga lokalnog ekosustava kroz zelenu urbanu obnovu i jačanje zelenog identiteta urbanog područja

Opis i provedba

Na teritoriju UP-a Šibenik nalazi se veći broj zaštićenih područja prirode, čiju je vrijednost potrebno očuvati, osobito u uvjetima intenzivne gradnje i visoke razine turističkih aktivnosti na tom području. Osim toga, zelene površine koriste i lokalnom stanovništvu, kojemu kao posebna usluga ekosustava povećavaju kvalitetu života. Važnost zelenih površina kao važnog dijela razvoja naselja i područja nije dovoljno prepoznata u društvu, a broj zelenih površina u gusto izgrađenim obalnim zonama razmjerno je malen. Stoga je potrebno pronaći odgovarajući model integracije različitih zelenih površina u sveobuhvatan i međusobno povezan sustav zelene infrastrukture. Antropogeni utjecaji stvaraju intenzivan pritisak na okoliš, osobito u obalnim područjima i u pojedinim dijelovima zaštićenih područja. Kao poseban izazov ističu se ilegalna odlagališta otpada, koja osim štete koje stvaraju po vrijednost okoliša, povećavaju i mogućnost pojave antropogenih rizika, poput požara. Nedostatci u infrastrukturi, osobito u sustavu odvodnje, predstavljaju opasnost za okoliš, jer se radi o propusnom krškom terenu gdje može lako doći do onečišćenja podzemnih tokova vode. Lokalna komunalna infrastruktura, koja obuhvaća vodoopskrbni, kanalizacijski, plinoopskrbni i elektroenergetski sustav, djelomično zadovoljava potrebe lokalnog stanovništva te je potrebno unaprijediti njezinu dostupnost, kapacitet i učinkovitost.

Posebni cilj provodit će se kroz četiri mjere. Prva mjera nazvana je zelenom urbanom obnovom i u njoj je naglasak na planskoj pripremi i razvoju zelene infrastrukture i urbane obnove na temelju zelenih rješenja. Druga mjera obuhvaća aktivnosti za očuvanje prirodnog okoliša, kojima će se prepoznavati, štiti i u održivoj mjeri valorizirati vrijednosti okoliša. Treća mjera služi uspostavi učinkovitog i održivog sustava gospodarenja otpadom, s ciljevima smanjenja količine proizvedenog otpada te učinkovitijeg upravljanja otpadom. Posljednja mjera obuhvaća povećanje dostupnosti, učinkovitosti i ekološke prihvatljivosti svih oblika komunalne infrastrukture, uz unaprijeđenje aktivnosti monitoringa infrastrukture.

MJERA	AKTIVNOST
3.2.1. Zelena urbana obnova	3.2.1.1. Izrada strategije zelene urbane obnove UP-a (s integriranim rješenjima za <i>brownfield</i> revitalizaciju i razvoj zelene infrastrukture)
	3.2.1.2. Razvoj zelene infrastrukture, zelenih koridora i parkova
	3.2.1.3. Očuvanje i obnova postojećih zelenih koridora i parkova, s uključenom brigom za očuvanje i povećanje bioraznolikosti
	3.2.1.4. Izrada katastra zelenila i zelene urbane obnove (uključujući <i>brownfield</i>)
	3.2.1.5. Planiranje i primjena zelenih i održivih rješenja gospodarenja prostorom i zgradama (NBS, zelena infrastruktura i dr.)
	3.2.1.6. Izrada prostorno-planske dokumentacije koja će omogućiti proces zelene urbane obnove i sinergiju s provedbom predviđenih aktivnosti u okviru ITU mehanizma
3.2.2. Očuvanje prirodnog okoliša	3.2.2.1. Podupiranje većeg stupnja zaštite za elemente koji su prostornim planovima prepoznati kao vrijedna područja prirode

MJERA	AKTIVNOST
	3.2.2.2. Provedba aktivnosti koje obnavljaju prirodnu bioraznolikost prostora
	3.2.2.3. Provedba akcija čišćenja s integriranim edukativnim i promotivnim elementima
	3.2.2.4. Poticanje održive valorizacije i zaštite vrijednosti zaštićene prirodne baštine
	3.2.2.5. Poticanje očuvanja tradicionalne arhitekture i prirodnog krajobraza
3.2.3. Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom	3.2.3.1. Razvoj reciklažnih dvorišta te infrastrukture i opreme za recikliranje i odvojeno prikupljanje otpada
	3.2.3.2. Sanacija ilegalnih odlagališta otpada
	3.2.3.3. Promocija održivog gospodarenja otpadom
3.2.4. Smanjenje utjecaja lokalne infrastrukture na okoliš	3.2.4.1. Razvoj i obnova vodoopskrbnog sustava (posebice na prostorima sa zastarjelom infrastrukturom i u naseljima koja nisu uključena u mrežu)
	3.2.4.2. Razvoj i obnova sustava odvodnje otpadnih voda (posebice na prostorima sa zastarjelom infrastrukturom i u naseljima koja nisu uključena u mrežu)
	3.2.4.3. Unaprjeđenje monitoringa vodoopskrbne infrastrukture i infrastrukture odvodnje otpadnih voda
	3.2.4.4. Obnova, modernizacija i razvoj energetske mreže
	3.2.4.5. Modernizacija javne rasvjete
	3.2.4.6. Unaprjeđenje plinoopskrbne infrastrukturne mreže

Ključni pokazatelji ishoda

Oznaka pokazatelja	Naziv	Definicija	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
3.2.a	01.02.6.35 Stanovništvo priključeno na javnu vodoopskrbu	Povećanje broja kućanstava priključenih na javnu vodoopskrbu	broj	18.352 (2020.)	19.000
3.2.b	01.02.6.59 Rashodi za zaštitu okoliša kao udio u ukupnim rashodima	Povećanje rashoda za zaštitu okoliša kao udio u ukupnim rashodima	%	2	5

Posebni cilj 3.3. Otpornost na rizike i klimatske promjene

Svrha

Provedba aktivnosti prilagodbe i ublažavanja klimatskih promjena te povećanje kapaciteta za odgovor na prirodne i antropogene rizike

Opis i provedba

Klimatske su promjene proces koji u velikoj mjeri definira bilo kakav oblik prostornog razvoja u zemljama članicama EU. Budući da je UP Šibenik primorsko područje, a klimatske se promjene očituju porastom razine mora, potrebno je pripremiti kvalitetan odgovor u slučaju njenog znatnijeg povećanja u budućnosti. Postojeće prirodne površine trebaju se povezati u

sveobuhvatan sustav zelene i plave infrastrukture kojim bi se ublažavale negativne posljedice klimatskih promjena. S druge strane, UP Šibenik identificirano je kao područje s učestalom pojavom požara i samim time i prostorom visokog rizika od požara. Požari, osim neposredne opasnosti za stanovništvo i stambene objekte, uništavaju poljoprivredne posjede, javnu infrastrukturu i prirodnu vegetaciju. Opožarena područja često se nalaze pod sukcesijom šume koja zbog gustoće vegetacije često stvara još veću mogućnost za nastanak novih požara. Kapaciteti i opremljenost vatrogasnih jedinica, usprkos kontinuiranom ulaganju u njih, trebaju se još više unaprijediti. Isto vrijedi i za sustav civilne zaštite. Nedovoljno je iskorištena mogućnost uređenja infrastrukture za odgovor na prirodne rizike, što svakako treba poticati u budućim razdobljima (poput ulaganja u sustav odvodnje oborinskih voda, sustav navodnjavanja i sl.). Dio područja je još uvijek minski sumnjiv te je potrebno poduzeti korake koji će voditi konačnom razminiranju tih područja.

Provedba posebnog cilja osmišljena je kroz dvije mjere. Prva mjera odnosi se na planiranje i razvoj infrastrukture za odgovor na podizanje razine mora te na povećanje opće informiranosti građana o klimatskim promjenama. Druga mjera obuhvaća aktivnosti vezane uz povećanje otpornosti na prirodne i antropogene rizike, u kojoj bi se ulagalo u sustav, kapacitete i infrastrukturu civilne zaštite i vatrogastva, razvijala infrastruktura za ublažavanje prirodnih rizika i poticalo razminiranje minski sumnjivih područja.

MJERA	AKTIVNOST
3.3.1. Otpornost na klimatske promjene	3.3.1.1. Izrada plana prilagodbe obalne i otočne infrastrukture i naselja na posljedice podizanja razine mora, uključujući podršku aktivnostima jačanja otpornosti
	3.3.1.2. Provedba edukativnih aktivnosti osvještavanja stanovništva o klimatskim promjenama
	3.3.1.3. Poticanje razvoja zelene i plave infrastrukture s ciljem prilagodbe i jačanja otpornosti na posljedice klimatskih promjena
3.3.2. Povećanje otpornosti od prirodnih i antropogenih rizika	3.3.2.1. Modernizacija vatrogasnih postrojbi i DVD-a
	3.3.2.2. Ulaganje u izgradnju i opremanje kapaciteta dionika u sustavu civilne zaštite, uključujući obnovu vatrogasnih domova
	3.3.2.3. Podrška projektu razvoja Centra za borbu protiv klimatskih promjena u Šibeniku
	3.3.2.4. Razvoj integriranog protupožarnog video komunikacijskog sustava
	3.3.2.5. Provedba mjera prevencije i zaštite od šumskih požara, uključujući razvoj protupožarne infrastrukture i opreme te provedba agroekoloških mjera ublažavanja rizika od šumskih požara
	3.3.2.6. Provedba aktivnosti jačanja sposobnosti upravljanja rizicima od potresa te stvaranja otpornosti na posljedice seizmičkih aktivnosti
	3.3.2.7. Razvoj infrastrukture za povećanje kapaciteta odvodnje oborinskih voda
	3.3.2.8. Razvoj infrastrukture koja doprinosi prevladavanju ograničenja nastalih zbog otežanih klimatskih uvjeta i geomorfoloških karakteristika te rizika od prirodnih i antropogenih rizika
	3.3.2.9. Izrada plana pripravnosti i otpornosti na prirodne i antropogene rizike
	3.3.2.10. Razvoj infrastrukture koja doprinosi jačanju otpornosti na prirodne i antropogene rizike, uz podršku sanaciji aktiviranih rizika
	3.3.2.11. Podrška procesu razminiranja minskih sumnjivih područja

Ključni pokazatelji ishoda

Oznaka pokazatelja	Naziv	Definicija	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
3.3.a	01.02.10.34 Rashodi za civilnu zaštitu, po stanovniku	Povećanje rashoda za civilnu zaštitu po stanovniku	HRK/stan.	664,08	729,00
3.3.b	Izrada Plana prilagodbe obalne i otočne infrastrukture i naselja na posljedice podizanja razine mora	Izrađen Plan prilagodbe obalne i otočne infrastrukture i naselja na posljedice podizanja razine mora,	0/1	0	1

Posebni cilj 3.4. Razvoj poljoprivrednog sektora i ruralnog turizma*Svrha*

Provođenje reorganizacije poljoprivrednog sektora usmjerene na povećanje njegove prepoznatljivosti te ekonomsko vrednovanje poljoprivrede i poljoprivrednog krajobraza kao turistički atraktivnog elementa lokalne baštine

Opis i provedba

Iako je prostor UP-a Šibenik područje s vrlo razvijenim turističkim aktivnostima, koje okupljaju priličan broj turista i rekreativaca kojima se mogu ponuditi lokalni poljoprivredni proizvodi, takvi proizvodi također trebaju biti ponuđeni i lako dostupni lokalnom stanovništvu. Svijest lokalnog stanovništva o važnosti konzumiranja lokalnih proizvoda treba se još razvijati, kako bi brendiranje poljoprivrednih proizvoda na tržištu ostvarilo pozitivan učinak. Elementi prirodne osnove i društvene nadgradnje UP-a Šibenik pružaju kvalitetnu mogućnost za razvoj više različitih oblika poljoprivrede, kao i za ekološki uzgoj, te je stoga potrebno proširiti spektar lokalnih proizvoda koji bi bio dostupan na tržištu u različitim dijelovima godine. Potrebno je također odgovoriti i na način na koji će se poljoprivredni proizvodi distribuirati do krajnjih korisnika, koji bi modernizirao postojeće tržnice, ali i omogućio kvalitetniju suradnju lokalnih poljoprivrednika i pružatelja usluga u ugostiteljstvu i turizmu. Tradicionalni agrarni/ruralni krajobraz također se može promatrati kao važan element atrakcijske osnove. Taj prostorni element često nije dovoljno prepoznat i njegova se vrijednost gubi zapuštanjem poljoprivrednog zemljišta na kojima se događa zarastanje travnatom i grmolikom vegetacijom ili sukcesija šume. Posebno vrijedan i međunarodno prepoznat element čine suhozidi, koje je potrebno snažnije zaštititi, ali ih i kvalitetnije uklopiti u cjelovit turistički brend UP-a. Osim slabe razine suradnje poljoprivrednika i pružatelja usluga u turizmu i ugostiteljstvu, nedovoljno su (u odnosu na iznimno visok potencijal) iskorištene i mogućnosti turizma na seoskim obiteljskim i ostalim poljoprivrednim gospodarstvima. Na taj se način širi ponuda na turističkom tržištu, a istovremeno se i poljoprivrednicima omogućava dodatan izvor prihoda. Posebni cilj provodit će se putem triju mjera s pripadajućim aktivnostima. Prvom mjerom poticat će se jačanje prepoznatljivosti lokalnih proizvoda, jačanje suradnje među poljoprivrednicima u svrhu boljeg plasmana te stvaranje aktivne baze mladih poljoprivrednika. Drugom mjerom planirano je širenje i povećanje raznolikosti poljoprivrednih proizvoda dostupnih na tržištu te razvoj sustava kojim će se lokalni poljoprivredni proizvodi distribuirati. U tom smislu, poticat će se uređenje logističko-distributivnih centara, ribarnica, tržnica zajedno s pratećim sadržajima i infrastrukturom, a poticat će se i primjena solidarne ekonomije u poljoprivredi. Trećom mjerom namjerava se

potaknuti razvoj ruralnog turizma, s naglaskom na turizam na poljoprivrednim gospodarstvima. Mjera je također usmjerena na očuvanje tradicionalnog ruralnog i agrarnog krajobraza kao elementa lokalne baštine koji se može komodificirati kroz turizam i rekreaciju.

MJERA	AKTIVNOST
3.4.1. Modernizacija i reorganizacija poljoprivrednog sektora	3.4.1.1. Provedba aktivnosti brendiranja i jačanja prepoznatljivosti lokalnih poljoprivrednih proizvoda (lokalno proizvedenih proizvoda), uz provedbu aktivnosti promocije i edukacije poljoprivrednika i javnosti
	3.4.1.2. Razvoj modela suradnje poljoprivrednika za zajednički nastup na tržištu i zajedničko brendiranje lokalnih proizvoda, uključujući provedbu edukacija
	3.4.1.3. Podrška projektima infrastrukturne i tehničke modernizacije poljoprivrednih subjekata, uključujući razvoj OIE i razvoj zajedničke infrastrukture i mehanizacije (npr. uljara, sušara, mlin i dr.)
	3.4.1.4. Podrška projektima razvoja infrastrukture za prilagodbu poljoprivrednog sektora prema održivoj i ekološkoj poljoprivredi
	3.4.1.5. Razvoj poticaja za mlade poljoprivrednike
	3.4.1.6. Promocija potrebe i poticanje rješavanja imovinsko-pravnih pitanja na poljoprivrednom zemljištu te komasacije poljoprivrednog zemljišta
	3.4.1.7. Podrška projektima digitalizacije u sektoru poljoprivrede (online tržnica, farm management e-skills i dr.)
	3.4.1.8. Razvoj e-tržnice - online prodaja i promocija poljoprivrednih proizvoda
3.4.2. Razvoj lokalnog lanca vrijednosti i distribucije u poljoprivredi	3.4.2.1. Podrška poljoprivrednicima u usmjeravanju proizvodnje prema ekološkoj poljoprivredi (posebice tradicionalnih mediteranskih proizvoda), uključujući edukacije
	3.4.2.2. Razvoj poticaja za razne oblike prerade lokalno proizvedenih poljoprivrednih proizvoda
	3.4.2.3. Podrška diversifikaciji poljoprivrednih djelatnosti
	3.4.2.4. Razvoj logističko-distributivnog centra za voće i povrće
	3.4.2.5. Izrada plana razvoja i revitalizacije lokalnih tržnica kao generatora socijalnih interakcija
	3.4.2.6. Razvoj zelenih tržnica u Šibeniku, Skradinu i Bilicama
	3.4.2.7. Razvoj lanca doniranja viška hrane s olakšicama za uključene subjekte
	3.4.2.8. Poticanje suradnje poljoprivrednika i vlasnika turističkih i ugostiteljskih subjekata
3.4.3. Razvoj ruralnog i agroturizma	3.4.3.1. Izrada krajobrazne studije radi zaštite tradicionalnog ruralnog krajobraza i njegove bioraznolikosti
	3.4.3.2. Razvoj poticaja za provedbu agroekoloških mjera s ciljem očuvanja tradicionalnog ruralnog krajobraza
	3.4.3.3. Razvoj poticaja za obnovu poljoprivrednih objekata, ruralnih kuća i suhozida u skladu s tradicionalnom ruralnom arhitekturom
	3.4.3.4. Razvoj plana razvoja ruralnog i agroturizma
	3.4.3.5. Razvoj poticaja za poljoprivrednike koji žele razviti dodatne turističke sadržaje
	3.4.3.6. Promocija agroturističkih i ruralnoturističkih sadržaja

Ključni pokazatelji ishoda

Oznaka pokazatelja	Naziv	Definicija	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
3.4.a	Ol.02.12.60 Razvoj broja novih poljoprivrednika	Povećanje broja poljoprivrednih gospodarstava	broj	2.218 (2020.)	2.245
3.4.b	Ol.02.12.10 Područje pod ekološkom poljoprivredom	Razvoj novih površina pod ekološkom poljoprivredom	ha	0	10

PRIORITET 4. MOBILNI GRAĐANI**Posebni cilj 4.1. Razvoj održive multimodalnosti***Svrha*

Povećanje dostupnosti, kvalitete i ekološkog standarda sustava javnog prijevoza

Opis i provedba

Javni prijevoz na prostoru UP-a Šibenik trenutno ne zadovoljava potrebe lokalnog stanovništva. Između ostalog, analizom stanja identificirano je da njegovu kvalitetu umanjuje niska frekvencija polazaka na autobusnim linijama, slaba povezanost prigradskih i ostalih naselja koja su udaljena od Šibenika na mrežu javnog prijevoza, star vozni park s vozilima koja ne zadovoljavaju suvremene ekološke standarde, nedovoljna uređenost stajališta javnog prijevoza i nedostatak kvalitetnog sustava informiranja o javnom prijevozu. Pomorski putnički promet važan je dio lokalnog prometnog sustava, u kojemu bi se trebalo posebno poraditi na jačanju dužaljevske mobilnosti na prostoru UP-a i poticanju obnove voznog parka. Razvoj sustava javnog prijevoza jedan je od važnih elemenata stvaranja funkcionalne urbane regije te mu je stoga potrebno pridati veliku pozornost u planiranju razvoja UP-a. Važna stavka mobilnosti vezana uz javni prijevoz je i multimodalnost, koja obuhvaća kombiniranje više različitih vidova prometa u jedan međusobno povezan prometni sustav. Multimodalnost je kao jedno od prioritarnih područja prepoznato u Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske do 2030. godine te je potrebno poticati njezin razvoj u UP-u Šibenik kombinirajući mogućnosti javnog autobusnog, željezničkog i pomorskog prijevoza te usklađivanjem tih oblika prijevoza s prometom u mirovanju.

Provedba posebnog cilja planirana je kroz dvije mjere. Prva mjera obuhvaća modernizaciju javnog prijevoza, što uključuje planiranu uspostavu gradske tvrtke za obavljanje javnog prijevoza na teritoriju Grada Šibenika i UP-a, unaprjeđenje infrastrukture za javni prijevoz, primjenu digitalnih rješenja u upravljanju i korištenju javnog prijevoza (inteligentni gradski i prigradski sustav prometa, infrastruktura za integriran, digitalan, inteligentan i održiv gradski promet) te unaprjeđenje i modernizaciju u lokalnom pomorskom prijevozu. Druga mjera usmjerena je na razvoj multimodalnosti, pri čemu bi se poticalo uređenje prometnih terminala – multimodalnih čvorova kao mjesta na kojima se, osim prometne funkcije, koncentriraju i različite usluge za korisnike javnog prijevoza i za stanovništvo u okolici terminala. Na taj način je moguće stvoriti mrežu čvorišta urbane revitalizacije te potaknuti društveno-ekonomski razvoj na mikrorazini, što je vrlo važna stavka razvoja UP-a Šibenik. Također, razvoj multimodalnih čvorova može biti potaknut i integriranjem NBS-a zelene infrastrukture te digitalne tranzicije, što kroz povezivanje s elementima *New European Bauhaus* može stvoriti atraktivna rješenja u sustavu javnog prijevoza.

MJERA	AKTIVNOST
4.1.1. Modernizacija javnog prijevoza	4.1.1.1. Uspostava tvrtke za obavljanje djelatnosti javnog gradskog prijevoza u Gradu Šibeniku
	4.1.1.2. Unaprjeđenje infrastrukture pružatelja javnog prijevoza (uključujući prilagodbu za OSI)
	4.1.1.3. Modernizacija i digitalizacija sustava naplate i informiranja građana o javnom prijevozu (digitalni i inteligentni gradski i prigradski sustav javnog prijevoza)
	4.1.1.4. Podrška razvoju infrastrukture za integriran, digitalan, inteligentan i održiv gradski promet
	4.1.1.5. Razvoj dužaljevske mobilnosti u UP-u
	4.1.1.6. Podrška modernizaciji i smanjenju ekološkog utjecaja pomorskog prometa (zelene luke)
4.1.2. Urbani razvoj utemeljen na multimodalnim čvorovima	4.1.2.1. Razvoj mikrocentara u prigradskim naseljima u neposrednoj okolini stanica javnog prometa
	4.1.2.2. Unaprjeđenje infrastrukture u sustavu javnog prijevoza (stajališta i dr.)

Ključni pokazatelji ishoda

Oznaka pokazatelja	Naziv	Definicija	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
4.1.a	Ol.02.11.48 Udio korisnika prometnih sredstava koji koriste OIE u odnosu na ukupni broj korisnika javnog prijevoza	Povećanje udjela korisnika oblika javnog prijevoza koji koristi OIE	%	0	30
4.1.b	Projekti modernizacije i unaprjeđenja lučke infrastrukture	Broj novih realiziranih projekata modernizacije i unaprjeđenja lučke infrastrukture (ukupan zbroj)	broj	0	5

Posebni cilj 4.2. Unaprjeđenje prometne infrastrukture

Svrha

Povećanje kvalitete prometne infrastrukture radi povećanja sigurnosti, protočnosti i efikasnosti prometnog sustava u cjelini

Opis i provedba

Cestovna infrastruktura na prostoru UP-a Šibenik svojim kapacitetom u znatnoj mjeri ne odgovara prometnim potrebama svojih korisnika, što se često očituje kroz prometna zagušenja u obalnim naseljima tijekom turističke sezone. Infrastruktura za kretanje pješaka i biciklista nedostaje u pojedinim dijelovima UP-a, te stoga ta dva oblika prometa često dolaze u konflikt sa cestovnim prometom jer dijele istu infrastrukturu, što dovodi do smanjene sigurnosti svih sudionika u prometu. Također, postoje i određeni dijelovi prometnica na kojima se često događaju prometne nesreće. Potrebno je povećati sigurnost prometa na

takvim lokacijama. Promet u mirovanju, osobito u urbanom naselju Šibenik te obalnim naseljima s razvijenim turizmom, često nije riješen na najbolji način te se u vremenu turističke sezone javlja nedostatak parkirnih mjesta. Stoga je potrebno poticati sveobuhvatnija rješenja prometa u mirovanju, poput izgradnje parkirnih garaža ili sličnih većih parkirnih površina te razvoja *park&ride* sustava. Željeznički putnički promet, iako nije u ingerenciji jedinica lokalne samouprave, nije u potpunosti prilagođen potrebama korisnika, a infrastrukturna opremljenost stajališta javnog prijevoza nije zadovoljavajuća. Također, ne postoji ni izravna veza Šibenika željezničkim prometom s drugim regionalnim i makroregionalnim centrima u Hrvatskoj. Zračni promet nije značajno razvijen u UP-u, ali je njegov razvoj izuzetno potreban, osobito u vidu uspostave i uređenja helidroma na otocima koji će omogućiti brži dolazak žurnih službi na otoke. Iako su u prostorno-planskoj dokumentaciji izdvojene pojedine lokacije za razvoj zračnog prijevoza, potrebno je izraditi dokumentaciju na temelju koje će moći započeti konkretna realizacija takvih prostornih zahvata, ako se pokažu opravdanim u obliku koji odgovara stvarnim potrebama. Razvoj pješačkog i biciklističkog prometa prikazan je u kontekstu dekarbonizacije prometa kao važan segment zelene tranzicije urbanog prostora.

Posebni cilj provodit će se kroz aktivnosti u okviru tri mjere. Prva mjera podrazumijeva unaprjeđenje infrastrukture cestovnog prometa kroz obnovu, modernizaciju, izgradnju i prilagodbu cesta (posebice na rizičnim dionicama) te rješavanje pitanja prometa u mirovanju. Druga mjera odnosi se na revitalizaciju željezničkog prometa i njezino uključivanje u lokalni i regionalni multimodalni prijevoz u suradnji jedinica lokalne samouprave te HŽ Infrastrukture i HŽ Putničkog prijevoza. Aktivnosti treće mjere usmjerene su na razvoj helidroma na otocima i u Šibeniku te ostalih mogućih oblika prijevoza.

MJERA	AKTIVNOST
4.2.1. Unaprjeđenje infrastrukture cestovnog prometa	4.2.1.1. Obnova, modernizacija i razvoj prometnica koje povezuju naselja unutar UP-a
	4.2.1.2. Prilagodba cestovne infrastrukture na rizičnim dionicama radi povećanja sigurnosti sudionika u prometu te povećanja protočnosti prometa
	4.2.1.3. Poticanje razvoja podzemnih garaža
	3.4.1.4. Provedba aktivnosti smanjenja utjecaja prometa na zaštićene kulturno-povijesne cjeline, uz razvoj primjerenog prometa u mirovanju
4.2.2. Planiranje revitalizacije željezničkog prometa	4.2.2.1. Izrada studije integriranja željezničkog prometa u sustav mobilnosti UP-a
	4.2.2.2. Razvoj suradnje s HŽ-om u kontekstu planiranja prilagodbe, obnove i modernizacije željezničkog prometa
4.2.3. Razvoj zračnog prometa	4.2.3.1. Razvoj helidroma na otocima i u Šibeniku
	4.2.3.2. Modernizacija i planiranje razvoja lokacija za zračni promet, uključujući sportske aerodrome i aerodrome na vodi
	4.2.3.3. Povećanje dostupnosti infrastrukturi zračnog prometa

Ključni pokazatelji ishoda

Oznaka pokazatelja	Naziv	Definicija	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
4.2.a	Ol.02.11.42 Duljina rekonstruiranih cesta	Duljina novo-rekonstruiranih cesta	km	0	10
4.2.b	Ol.02.11.43 Broj prometnih nesreća	Smanjenje broja prometnih nesreća	broj	487 (2020.)	320

PRIORITET 5. POSTPANDEMIJSKA REVITALIZACIJA

Posebni cilj 5.1. Kulturna baština kao temelj održivog i otpornog turizma

Svrha

Zaštita, obnova i održiva valorizacija kulturne baštine s ciljem usmjeravanja sektora turizma prema održivim i otpornim okvirima

Opis i provedba

Bogatstvo kulturne baštine Grada Šibenika i urbanog područja Šibenik u cjelini globalno je poznat – bogata povijest zaštićena je brojnim elementima kulturne baštine, od čega posebno treba naglasiti UNESCO-vu svjetsku baštinu (Šibenik je jedini hrvatski grad s dva UNESCO lokaliteta svjetske baštine, te jedan od pet svjetskih gradova s više UNESCO lokaliteta). Osim kulturne baštine, u sektoru kulture postoji izniman potencijal unaprjeđenja manifestacija i poticanja kulturne scene koja je aktivna i koja može biti pokretač kulturnog razvoja. Kulturna baština predstavlja važan resurs održivog i otpornog turizma usmjerenog na kulturni turizam i selektivne oblike turizma što se podudara s prioritetima razvoja urbanog područja. U segmentu turizma i njegovog budućeg razvoja iskazuje se potreba za većom prepoznatljivošću elemenata turističke ponude koja se može ostvariti razvojem posebnih proizvoda i oblika turizma (kao što je kulturni turizam, nautički turizam i dr.). Također je istaknuta potreba za povećanjem kvalitete postojećih turističkih proizvoda, pri čemu se ističu iznimni potencijali daljnjeg razvoja nautičkog turizma. Kultura i turizam čine potencijal održive sinergije gospodarskih djelatnosti.

Provedba posebnog cilja zasnovana je na tri mjere: obnovu i održivu valorizaciju kulturne baštine, razvoj otpornog turizma te razvoj aktivne kulturne scene. Prva mjera usmjerena je na održivu obnovu, zaštitu i valorizaciju kulturne baštine uz unaprjeđenje dostupnosti za građane i posjetitelje, a za što je potrebno osigurati izradu dokumentacije koja će omogućiti zaštitu i očuvanje kulturne baštine uz održivu valorizaciju. S obzirom na bogatu kulturnu ponudu, sektor je potrebno usmjeravati prema jedinstvenom *storytellingu* na razini UP-a, što će omogućiti i model održivog upravljanja posjetiteljima. Važan segment pritom predstavlja izrada plana upravljanja povijesnom jezgrom grada Šibenika koji će stvoriti podlogu za provedbu projekata koji doprinose revitalizaciji stare gradske jezgre, a koja je prijeko potrebna, što zbog zaštite i očuvanja, što zbog održive valorizacije. Također, kroz SRUP se potiče korištenje novih tehnologija u valorizaciji i prezentaciji kulturne baštine, kao i provoditi aktivnosti informiranja lokalnog stanovništva o važnosti očuvanja i mogućnostima održive valorizacije kulturne baštine. Druga mjera podrazumijeva podršku razvoju otpornog turizma kroz diversifikaciju ponude i usmjeravanje razvoja specifičnih selektivnih oblika turizma koji su naglašeni kao visokopotencijalni u okvirima UP-a. Osim spomenutog kulturnog turizma, visok potencijal razvoja za cijeli UP imaju zdravstveni i sportski turizam (čiji razvoj je moguće povezati uz modele zelene tranzicije i razvoja zelene infrastrukture), dok je nautički turizam UP-a oblik turizma koji je prepoznat na međunarodnoj razini, no potrebuje prilagodbu infrastrukture i usmjeravanje prema zelenim oblicima. Treća mjera usmjerena je na razvoj aktivne kulturne scene kroz poseban koncept kojeg razvijaju lokalni akteri u kulturi – „Grad je pozornica“. Kroz takav model moguće je integrirati i mjere revitalizacije stare gradske jezgre, povećanje urbane sigurnosti i druge elemente urbane revitalizacije, a s ciljem omogućavanja kulturnih i kreativnih aktivnosti na cjelokupnom urbanom području. U okviru mjere podrška će se usmjeriti prema razvoju publike, unaprjeđenju kulturnih potreba građana i posjetitelja, projektima kulturne i kreativne industrije te razvoju nove kulturne scene i stvaralaštva.

MJERA	AKTIVNOST
5.1.1. Zaštita, obnova i održiva valorizacija kulturne baštine	5.1.1.1. Obnova i valorizacija kulturne baštine, uključujući unaprjeđenje dostupnosti elementima kulturne baštine
	5.1.1.2. Izrada plana upravljanja povijesnom jezgrom Grada Šibenika
	5.1.1.3. Podrška projektima koji doprinose revitalizaciji stare gradske jezgre grada Šibenika
	5.1.1.4. Podrška daljnjim aktivnostima stvaranja jedinstvenog <i>storytelling</i> modela na razini UP Šibenik
	5.1.1.5. Provedba aktivnosti informiranja lokalnog stanovništva o važnosti očuvanja i mogućnostima održive valorizacije kulturne baštine
	5.1.1.6. Poticanje korištenja novih tehnologija u valorizaciji i prezentaciji kulturne baštine
	5.1.1.7. Podrška projektima izrade dokumentacije u funkciji zaštite i očuvanja kulturne baštine uz održivu valorizaciju te podrška aktivnostima unaprjeđenja zaštite i očuvanja kulturne baštine
	5.1.1.8. Razvoj urbanog eskalatora u Šibeniku
	5.1.1.9. Uspostava žičare u Šibeniku
5.1.2. Razvoj otpornog i održivog turizma	5.1.2.1. Podrška razvoju zdravstvenog turizma
	5.1.2.2. Podrška razvoju sportskog turizma
	5.1.2.3. Unaprjeđenje infrastrukture i sadržaja za nautički turizam (s naglaskom na zelene luke)
	5.1.2.4. Podrška sadržajima i aktivnostima u pred- i post- sezoni
	5.1.2.5. Podrška razvoju kulturnog turizma
	5.1.2.6. Podrška razvoju ekoturizma i turizma zasnovanog na prirodi i prirodnoj baštini
	5.1.2.7. Podrška razvoju nove i obnovi postojeće turističke infrastrukture, uključujući plažnu infrastrukturu
5.1.3. Razvoj aktivne kulturne scene	5.1.3.1. Podrška konceptu „Grad je pozornica“
	5.1.3.2. Podrška projektima koji razvijaju publiku te unaprjeđuju kulturne potrebe građana i posjetitelja
	5.1.3.3. Podrška projektima kulturne i kreativne industrije te razvoja nove kulturne scene i stvaralaštva

Ključni pokazatelji ishoda

Oznaka pokazatelja	Naziv	Definicija	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
5.1.a	Ol.02.8.48 Rashodi za kulturu JLP(R)S, po stanovniku	Povećanje rashoda za kulturu po stanovniku	HRK/stan.	1.881,18	2.062,00
5.1.b	Ol.02.8.17 Noćenja u turističkim smještajnim objektima	Povećanje broja noćenja u turističkim smještajnim kapacitetima, uzevši u obzir potrebu za ublažavanjem trendova rasta prema održivim okvirima	broj	1.448.250 (2021.)	1.769.067

Posebni cilj 5.2. Čisto gospodarstvo

Svrha

Ostvarivanje inovativnog i zelenog gospodarstva u svrhu transformacije prema čistim, zelenim, okolišno prihvatljivim i održivim okvirima i djelatnostima

Opis i provedba

Gospodarstvo UP Šibenik temelji se na valorizaciji različitih sektorskih elemenata poput razvijenog turizma, prerađivačke industrije i akvakulture koji predstavljaju okosnicu razvoja čitavog prostora. Kako bi se ostvario dinamičniji razvoj i osnažila ukupna gospodarska stabilnost, potrebno je poticati daljnju održivu diversifikaciju gospodarstva koja bi se temeljila na održivoj valorizaciji prostornih resursa, primjeni novih tehnologija i inovacija te ulaganju u razvoj privlačnog poslovnog okruženja. Poseban je naglasak pritom potrebno staviti na inovacije i istraživanje, uvođenje digitalizacije, modernizaciju poslovanja, izgradnju potrebne poduzetničke infrastrukture te integraciju gospodarskih sektora kako bi se povećala konkurentnost i produktivnost te stvorila nova radna mjesta. UP Šibenik također može transformirati aspekte svojeg gospodarskog razvoja na način da ostavljaju manje štetan utjecaj na okoliš te tako povećaju kvalitetu života i rada na njegovu području. U tom usmjerenju važno je fokusirati se na dekarbonizaciju gospodarstva, a koja će biti potaknuta poticanjem zelenih djelatnosti i aktivnosti te ublažavanjem negativnih utjecaja postojećih djelatnosti. Ovaj poseban cilj je horizontalan i usmjeren na sve gospodarske djelatnosti.

Provedba posebnog cilja zasnovana je na dvije mjere: inovativnoj transformaciji i zelenoj dekarbonizaciji gospodarstva. Mjera transformacije gospodarstva usmjerena je na razvoj pametnih tehnologija, inovacija i moderne potporne infrastrukture za poduzetnike, osobito akceleracijskih sadržaja za *start-up*-ove, gdje bi se dodatno pružale i različite usluge potrebne lokalnim poduzetnicima. Naglasak je pritom stavljen na podršku projektima koji povećavaju inovativnost u gospodarstvu kroz razvijanje i primjenu novih tehnologija (IRI), kao i razvoj Centra pametnih tehnologija koji će pomoći osigurati održivu i pametnu transformaciju UP-a. Druga mjera usmjerena je na dekarbonizaciju gospodarstva pri čemu aktivnosti uključuju poticanje *zelenih poslova* odnosno poslova koji podupiru zelenu tranziciju i zelenu urbanu obnovu, a što će ubrzati primjenu održivih izvora energije u gospodarstvu, kao i razvoj niskougljičnog poslovanja. Aktivnosti su usmjerene prema projektima tranzicije gospodarstva prema energetske i resursno učinkovitom poslovanju s nultom stopom emisije CO₂. S obzirom na dugu prošlost industrijalizacije šibenskog prostora, potrebne su aktivnosti sanacije industrijskih lokacija kako bi se smanjio rizik od onečišćenja okoliša, ali i ugroze ljudskog zdravlja te resurse preusmjeriti prema kružnom gospodarenju. Kružno gospodarenje resursima poticat će se u svim djelatnostima gdje je njegova primjena moguća. Upravo model kružnosti, uz podršku zelene tranzicije, može postati ključan faktor postturističkog i čistog gospodarstva.

MJERA	AKTIVNOST
5.2.1. Transformacija gospodarstva	5.2.1.1. Podrška djelatnostima koje omogućuju održivu diversifikaciju gospodarstva
	5.2.1.2. Razvoj Centra pametnih tehnologija
	5.2.1.3. Razvoj i modernizacija poduzetničke potporne infrastrukture, uključujući poduzetničke zone, inkubatore, akceleratora (za <i>start-up</i> -ove) i dr.

	5.2.1.4. Podrška projektima koji povećavaju stupanj inovativnosti u gospodarstvu te razvijaju i/ili primjenjuju nove tehnologije (IRI projekti)
	5.2.1.5. Podrška razvoju proizvodnog brenda UP-a Šibenik
	5.2.1.6. Izrada portfelja projekata radi promocije i poticanja stranih ulaganja
	5.2.1.7. Poticanje ženskog poduzetništva i poduzetništva mladih
5.2.2. Dekarbonizacija gospodarstva	5.2.2.1. Poticanje "zelenih poslova" (<i>green jobs</i>)
	5.2.2.2. Podrška projektima primjene OIE u gospodarstvu
	5.2.2.3. Podrška projektima poduzetnika koji potiču niskougljično poslovanje te projektima tranzicije prema energetski i resursno učinkovitom poslovanju s nul stopom emisije CO ₂
	5.2.2.4. Sanacija zapuštenih industrijskih lokacija radi smanjenja rizika od onečišćenja okoliša
	5.2.2.5. Poticanje primjene kružnog gospodarenja resursima u gospodarstvu

Ključni pokazatelji ishoda

Oznaka pokazatelja	Naziv	Definicija	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
5.2.a	01.02.9.07 Zapošljavanje u proizvodnim sektorima visoke i srednje visoke tehnologije i uslužnim sektorima temeljenima na znanju	Broj novozaposlenih u proizvodnim sektorima visoke i srednje visoke tehnologije i uslužnim sektorima temeljenim na znanju (ukupan zbroj)	broj	0	200
5.2.b	01.02.9.43 Broj priznatih patenata	Broj novopriznatih patenata pri Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo	broj	0	4

Posebni cilj 5.3. Poticanje digitalizacije

Svrha

Unaprjeđenje učinkovitosti razvojnih dionika kroz stvaranje kvalitetnog okvira za upravljanje razvojem i osnaživanje njihovih organizacijskih i ljudskih kapaciteta

Opis i provedba

Za adekvatno upravljanje razvojem, nužno je kontinuirano unaprjeđivati ljudske resurse u sektoru upravljanja stvaranjem novih znanja i vještina, a osnaživanje administrativnih kapaciteta ključno je i za djelotvornu provedbu EU fondova. Sustav upravljanja također je potrebno unaprjeđivati putem digitalizacije koja može dovesti do brže obrade velikih količina podataka, pojednostavljanja administrativnih postupaka te bržeg i kvalitetnijeg obavljanja usluga. Digitalizacijom se ujedno osigurava transparentnost i konstantno potiče rast efikasnosti cijelog sustava, a primjenom IKT-a osigurava se i proširivanje širokopojasne mreže te razvoj informacijsko-komunikacijskih proizvoda. Digitalizacija tako može znatno pridonijeti i unaprjeđenju samog gospodarstva te njegovoj zelenoj transformaciji, povećanju sigurnosti,

učinkovitosti i produktivnosti. Također je potrebno osnažiti civilni sektor kao partnera u razvoju, a koji može i treba zauzeti aktivnu ulogu u razvojnim projektima.

Posebni cilj Poticanje digitalizacije realizirat će se provedbom mjera administrativnog rasterećenja građana kroz digitalizaciju javnog sektora i inovativnom digitalizacijom javnog sektora i gospodarstva. Mjera administrativnog rasterećenja uključuje modernizaciju infrastrukture i opreme javnog sektora s naglaskom na IKT te razvoj online platforme za komunikaciju s građanima kojom bi se olakšala identifikacija i rješavanje problema te potaknulo stanovništvo na sudjelovanje u razvoju UP-a. Rasterećenje će se dopuniti jačanjem kapaciteta u javnom i civilnom sektoru te pružanje savjetodavne pomoći lokalnim dionicima u pripremi projektno-tehničke dokumentacije, što može, uz digitalizaciju, ubrzati administrativne procese u prijavi i provedbi razvojnih projekata. Osim toga, uspješnost provedbe ITU mehanizma ovisi o ljudskim, stručnim i tehničkim kapacitetima Grada Šibenika i uključenih razvojnih dionika, stoga je predviđena aktivnost aktivnog jačanja kapaciteta. Mjera Inovativna digitalizacija uključuje aktivnost razvoja centra za digitalne nomade kojom bi se olakšalo dobivanje informacija i organizacija boravka na području UP-a (što može potaknuti razvoj vezanih digitalnih i uslužnih djelatnosti), a integracija većeg broja javnih funkcija bila bi omogućena i uspostavljanjem mobilne aplikacije „Šibenik na dlanu“ koja bi bila dostupna za cijeli prostor UP-a. Poseban naglasak biti će stavljen na provedbu aktivnosti i projekata digitalne tranzicije gospodarstva.

MJERA	AKTIVNOST
5.3.1. Administrativno rasterećenje građana kroz digitalizaciju i jačanje efikasnosti javnog sektora	5.3.1.1. Modernizacija infrastrukture i opreme javnog sektora, s naglaskom na unaprjeđenje IKT, uključujući i edukacije o njihovom naprednom korištenju
	5.3.1.2. Podrška civilnom sektoru u razvoju digitalnih vještina i unaprjeđenju infrastrukture
	5.3.1.3. Razvoj online platforme za komunikaciju s građanima
	5.3.1.4. Jačanje kapaciteta za pripremu i provedbu EU projekata u javnom i civilnom sektoru
	5.3.1.5. Pružanje savjetodavne pomoći lokalnim dionicima u pripremi projektno-tehničke dokumentacije
	5.3.1.6. Jačanje ljudskih, stručnih i tehničkih kapaciteta Grada Šibenika za provedbu ITU mehanizma te doprinos jačanju kapaciteta drugih uključenih aktera
5.3.2. Inovativna digitalizacija	5.3.2.1. Razvoj centra za digitalne nomade
	5.3.2.2. Provedba aktivnosti i projekata digitalne tranzicije gospodarstva
	5.3.2.3. Razvoj mobilne aplikacije <i>Šibenik na dlanu</i> koja digitalizira i integrira veći broj javnih funkcija - promet, kultura, sport itd.
	5.3.2.4. Podrška inovativnim rješenjima, s naglaskom na doprinos digitalizaciji gospodarstva i društva

Ključni pokazatelji ishoda

Oznaka pokazatelja	Naziv	Definicija	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
5.3.a	Ol.02.7.35 Broj novih e-usluga za građane	Broj novih e-usluga za građane	broj	0	4
5.3.b	Ol.02.7.16 Zaposleni ICT stručnjaci	Novozaposlene osobe sa specijaliziranim ICT vještinama u javnom sektoru	broj	0	24

NAČRT

8. USKLAĐENOST S NADREĐENIM STRATEŠKIM OKVIROM

Sukladno zakonskom okviru koji usmjerava strateško planiranje, strateški razvoj te regionalni razvoj, Urbano područje Šibenik u svojem strateškom promišljanju razvoja mora pratiti smjernice Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine (NRS; NN 13/21), kao temeljnog dokumenta strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj. Vizija razvoja Republike Hrvatske postavljena u tom dokumentu definira Hrvatsku 2030. g. kao konkurentnu, inovativnu i sigurnu zemlju prepoznatljivog identiteta i kulture, zemlju očuvanih resursa, kvalitetnih životnih uvjeta i jednakih prilika za sve. Kako bi se postigla razina razvoja predočena navedenom vizijom utvrđena su četiri osnovna smjera: *Održivo gospodarstvo i društvo; Jačanje otpornosti na krize; Zelena i digitalna tranzicija; Ravnomjeran regionalni razvoj* te 13 povezanih strateških ciljeva. Tako utvrđeni razvojni smjerovi i strateški ciljevi usklađeni su sa pet ciljeva regionalne i kohezijske politike Europske Unije za razdoblje 2021.-2027. godine: *Pametnija Europa (Smarter Europe), Zelenija Europa bez ugljika (Greener, low-carbon Europe), Povezanija Europa (More connected Europe), Socijalna Europa (More social Europe) te Europa bliža građanima (Europe closer to citizens)*. Prilikom pisanja strategije, osobita se pažnja usmjerila njezinu usklađivanju s Europskim zelenim planom – strategijom rasta kojom se EU nastoji preobraziti u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom u kojem 2050. neće biti neto emisija stakleničkih plinova i u kojem gospodarski rast nije povezan s upotrebom resursa.

Važan dokument na nacionalnoj razini za nadolazeće razdoblje čini i Nacionalni plan oporavka i otpornosti (2021.-2026.) koji kroz specifične aktivnosti usmjerava budući razvoj društva i gospodarstva u okolnostima oporavka od posljedica pandemije COVID-19. Nacionalni plan oporavka i otpornosti sastoji se od šest komponenti: *Gospodarstvo; Javna uprava, pravosuđe i državna imovina; Obrazovanje, znanost i istraživanje; Tržište rada i socijalna zaštita; Zdravstvo; Inicijativa: Obnova zgrada*.

Kao i svaki akt strateškog planiranja nižeg reda, i Strategija razvoja Urbanog područja Šibenik treba biti usklađena i sa ostalim strateškim programima i strategijama višeg reda, Planom razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2021.-2027. godine, te smjerovima i ciljevima utvrđenim u tom dokumentu. Slijedeći odrednice definirane na nacionalnim i nadnacionalnim razinama, kao elementarne postavke strateško planskog razdoblja te daljnjom identifikacijom razvojnih potreba i potencijala, definirana su četiri ključna prioriteta javne politike Šibensko-kninske županije u narednom razdoblju: *Konkurentno gospodarstvo; Uključivo, otporno i održivo društvo; Zelena i funkcionalna Županija; Ravnomjeran regionalni razvoj* te 13 povezanih posebnih ciljeva.

Usklađenost posebnih ciljeva Strateškog okvira urbanog područja Šibenik sa posebnim ciljevima definiranim u Planu razvoja Šibensko-kninske županije te strateškim ciljevima Nacionalne razvojne strategije prikazan je u priloženoj tablici, na način da svaki posebni cilj Strateškog okvira bude sukladan jednom ili više razvojnih ciljeva definiranim županijskom planu razvoja i NRS.

Tab. 33. Usklađenost Strategije razvoja Urbanog područja Šibenik s Nacionalnom razvojnom strategijom te Planom razvoja Šibensko-kninske županije

POSEBNI CILJ SRUP ŠIBENIK	ODGOVARAJUĆI POSEBNI CILJ PLANA RAZVOJA ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE	ODGOVARAJUĆI STRATEŠKI CILJ U NACIONALNOJ RAZVOJNOJ STRATEGIJI
1.1. Razvoj visokog školstva	4. Razvoj kvalitetnog odgojno-obrazovnog sustava u skladu s potrebama društva i gospodarstva	SC 2: Obrazovani i zaposleni ljudi
1.2. Povećanje kvalitete života	4. Razvoj kvalitetnog odgojno-obrazovnog sustava u skladu s potrebama društva i gospodarstva	SC 2: Obrazovani i zaposleni ljudi
	6. Pобољшanje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga	SC 5: Zdrav, aktivan i kvalitetan život
	7. Promicanje zdravog i aktivnog života kroz sport i rekreaciju	SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život
	8. Povećanje kvalitete života s naglaskom na obitelji i mlade	SC 6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji
1.3. Demografska obnova	8. Povećanje kvalitete života s naglaskom na obitelji i mlade	SC 6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji
2.1. Gospodarska revitalizacija otoka	13. Digitalna transformacija društva i gospodarstva	SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva
	14. Poticanje ravnomjernog razvoja otoka, potpomognutih i brdsko-planinskih područja	SC 12. Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima
2.2. Obnova „temelja“ otočnog razvoja	10. Razvoj održivog sustava zaštite okoliša, očuvanja prirodne baštine i upravljanja prirodnim resursima	SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost
	15. Razvoj pametnih i održivih gradova i sela u kontekstu jačanja pozicije regionalnog gospodarstva	SC 13. Jačanje regionalne konkurentnosti
2.3. Modernizacija sektora ribarstva i marikulture	2. Razvoj konkurentne i održive poljoprivrede i ribarstva	SC 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva
3.1. Dekarbonizacija urbanog područja	11. Zelena i energetska tranzicija	SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost
	12. Razvoj održive mobilnosti	SC 10. Održiva mobilnost
3.2. Razvoj zelenog identiteta urbanog područja	10. Razvoj održivog sustava zaštite okoliša, očuvanja prirodne baštine i upravljanja prirodnim resursima	SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost
	11. Zelena i energetska tranzicija	SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost
3.3. Otpornost na rizike i klimatske promjene	9. Jačanje otpornosti i sigurnosti Šibensko-kninske županije	SC 7. Sigurnost za stabilan razvoj
3.4. Razvoj poljoprivrednog sektora i ruralnog turizma	2. Razvoj konkurentne i održive poljoprivrede i ribarstva	SC 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva
4.1. Razvoj održive multimodalnosti	12. Razvoj održive mobilnosti	SC 10. Održiva mobilnost
4.2. Unaprjeđenje prometne infrastrukture	12. Razvoj održive mobilnosti	SC 10. Održiva mobilnost
	9. Jačanje otpornosti i sigurnosti Šibensko-kninske županije	SC 7. Sigurnost za stabilan razvoj
5.1. Kulturna baština kao temelj održivog i otpornog turizma	3. Revitalizacija i valorizacija kulturne baštine uz razvoj kreativnih industrija i kulturnih sadržaja	SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo
	1. Razvoj diversificiranog gospodarstva	SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo
5.2. Čisto gospodarstvo	1. Razvoj diversificiranog gospodarstva	SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo
	11. Zelena i energetska tranzicija	SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost

POSEBNI CILJ SRUP ŠIBENIK	ODGOVARAJUĆI POSEBNI CILJ PLANA RAZVOJA ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE	ODGOVARAJUĆI STRATEŠKI CILJ U NACIONALNOJ RAZVOJNOJ STRATEGIJI
5.3. Poticanje digitalizacije	5. Osaženje kapaciteta i modernizacija javne uprave i civilnog sektora	SC 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom
	13. Digitalna transformacija društva i gospodarstva	SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva

Strategija razvoja urbanog područja Šibenik u skladu je i s nizom sektorskih te višesektorskim strategija donesenih na nacionalnoj i regionalnoj razini, koje su prikazane u nastavku. Osim sa europskim, nacionalnim i županijskim strateškim dokumentima, Plan razvoja u potpunosti je usklađen je s trenutno važećim regionalnim dokumentom prostornog uređenja: Prostornim planom Šibensko-kninske županije (Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije br. 11/02, 16/18).

Tab. 34. Popis akata strateškog planiranja kojima se podupire provedba strateškog okvira Strategije razvoja Urbanog područja Šibenik

POSEBNI CILJ SRUP ŠIBENIK	AKTI STRATEŠKOG PLANIRANJA
1.1. Razvoj visokog školstva	Nacionalni plan razvoja sustava obrazovanja za razdoblje od 2021. do 2027. godine
1.2. Povećanje kvalitete života	Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027.
	Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2027.
	Nacionalni plan razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2027. godine
	Nacionalni plan razvoja zdravstva za razdoblje od 2021. do 2027.
1.3. Demografska obnova	Strategija demografske revitalizacije Republike Hrvatske
2.1. Gospodarska revitalizacija otoka	Nacionalni plan razvoja otoka za razdoblje 2021.-2027.
2.2. Obnova „temelja“ otočnog razvoja	Nacionalni plan razvoja otoka za razdoblje 2021.-2027.
2.3. Modernizacija sektora ribarstva i marikulture	Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva
3.1. Dekarbonizacija urbanog područja	Strategija niskougličnog razvoja Republike Hrvatske do 2030., s pogledom na 2050.
	Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine, s pogledom na 2050. godinu
3.2. Razvoj zelenog identiteta urbanog područja	Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023.-2028.
	Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine
3.3. Otpornost na rizike i klimatske promjene	Nacionalni integrirani energetski i klimatski plan
	Programi razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021.-2030.
	Nacionalna strategija razvoja vatrogastva za razdoblje 2021.-2030.
3.4. Razvoj poljoprivrednog sektora i ruralnog turizma	Strategija razvoja poljoprivrede za razdoblje od 2020. do 2030. godine

POSEBNI CILJ SRUP ŠIBENIK	AKTI STRATEŠKOG PLANIRANJA
	Od polja do stola – Europski zeleni plan
4.1. Razvoj održive multimodalnosti	Master plan održive urbane mobilnosti Grada Šibenika
4.2. Unaprjeđenje prometne infrastrukture	Nacionalni plan razvoja željezničke infrastrukture
	Nacionalni plan razvoja biciklističkog prometa
5.1. Kulturna baština kao temelj održivog i otpornog turizma	Nacionalni plan razvoja kulture od 2021. do 2027. godine
	Akcijski plan razvoja kulturnog turizma
	Strategija razvoja održivog turizma do 2030.
	Masterplan turizma Šibensko-kninske županije
5.2. Čisto gospodarstvo	Nacionalni plan razvoja poduzetništva Republike Hrvatske za razdoblje 2021.-2030.
	Nacionalni plan za internacionalizaciju gospodarstva Republike Hrvatske za razdoblje 2021.-2029.
	Nacionalni plan poticanja inovacija Republike Hrvatske za razdoblje 2021.-2029.
5.3. Poticanje digitalizacije	Nacionalni plan za digitalnu transformaciju gospodarstva za razdoblje 2021.-2027.
	Nacionalni plan razvoja širokopojasne infrastrukture za razdoblje 2021.-2027.
	Nacionalni plan za digitalnu transformaciju društva

NACRT

9. PROJEKTI STRATEGIJE

Tijekom procesa izrade Strategije razvoja Urbanog područja Šibenik izrađena je baza projekata uključenih jedinica lokalne samouprave i relevantnih javnih tijela koja predstavlja temelj za utvrđivanje indikativnog financijskog okvira za financijsko razdoblje 2021.-2027. Projekti su prikupljeni pomoću obrasca u kojem se utvrdila spremnost projekta, predviđene financijske alokacije, potencijalni izvori financiranja te u kojem je osiguran opis projekata. Sukladno Smjernicama, Koordinacijsko vijeće je u procesu usmjeravanja budućeg razvoja utvrdilo projekte od strateškog značaja za Urbano područje, a čiji je značaj od strateške važnosti za financijsko razdoblje 2021.-2027. Baza svih projekata te terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja iskazana je u nastavku.

9.1. BAZA PROJEKATA URBANOG PODRUČJA ŠIBENIK

S obzirom na Smjernice i postavke strategija razvoja urbanih područja, prilikom izrade baze projekata prikupljeni su projekti čije su postavke usklađene s konceptom ITU mehanizma, ali i projekti koji će se financirati i iz drugih programa i fondova EU. Na taj način izrađena je objedinjena baza projekata, kroz koju je ipak naglasak stavljen na projekte koji su u direktnoj poveznici s ITU mehanizmom. Pregled baze projekata po mjerama strateškog okvira prikazan je u nastavku.

Tab. 35. Baza projekata Urbanog područja Šibenik

Mjera	Naziv projekta	Nositelji projekata i partneri	Indikativna procijenjena financijska vrijednost projekta u HRK (2021.-2027.)
1.1.1. Razvoj visokoškolskih ustanova i vezanih usluga	Osnivanje preddiplomskog stručnog studija Sestrinstvo	Veleučilište u Šibeniku, Grad Šibenik, OB Šibenik	5.000.000,00
	Osnivanje diplomskog stručnog studija Poslovna informatika	Veleučilište u Šibeniku, Oracle Hrvatska, FINA, IN2, Grad Šibenik, ŠKŽ	4.000.000,00
	Osnivanje preddiplomskog stručnog studija Proizvodno strojarstvo	Veleučilište u Šibeniku, AluTech, Impol, ISKRA brodogradilište, Grad Šibenik, ŠKŽ	5.000.000,00
	Sveučilišni kampus (Ante Jonić)	Grad Šibenik	65.000.000,00
	Sveučilišni međunarodni centar sportova na vodi	Sveučilište u Zagrebu, ŠKŽ, Grad Šibenik, MINTS	68.000.000,00
1.1.2. Poticanje inovacija u suradnji s visokoškolskim ustanovama	Innovamare - transforming blue economy for sustainability of seas and oceans	DIH Innovamare, ŠKŽ, AluTech i dr.	60.000.000,00
1.2.1. Razvoj urbanog prostora atraktivnog za život	Teniski centar Šubićevac	Grad Šibenik	20.000.000,00
	Sportska dvorana Skradin	Grad Skradin	18.750.000,00
	Obnova kazališta u Šibeniku	Grad Šibenik, HNK u Šibeniku	45.145.042,66
	Društveni sadržaji u zoni Batižele	Grad Šibenik	211.053.000,00
	Centar za mlade	Grad Šibenik	40.000.000,00
	Društveni dom Konjevrate	Grad Šibenik	2.682.500,00
	Obnova cjelokupne šibenske rive	Grad Šibenik	127.000.000,00
	Uređenje trga kod Zvijezde u Stublju	Općina Bilice	750.000,00

Mjera	Naziv projekta	Nositelji projekata i partneri	Indikativna procijenjena financijska vrijednost projekta u HRK (2021.-2027.)
	Izgradnja nogostupa od rampe do Mandaline i rotor ispred ulaza u Iskru, te nogostup od Iskre do Centra Trokut	Grad Šibenik	3.000.000,00
1.2.2. Dostupne odgojno-obrazovne funkcije	Izgradnja objekata predškolskog odgoja	Grad Šibenik	80.000.000,00
	Javni vrtić u sklopu JD područne škole	Općina Bilice	3.000.000,00
	Razvoj osnovnog školstva	Grad Šibenik	140.000.000,00
	Područna škola u Bilicama	Općina Bilice, MZO	30.000.000,00
1.2.3. Poticanje modernizacije zdravstva	Izgradnja i opremanje nove bolnice u Šibeniku (središte Centra zdravlja i socijalne skrbi)	OB ŠKŽ, ŠKŽ	790.000.000,00
1.2.4. Poticanje modernizacije socijalne skrbi	Alzheimer- Stacionar za osobe oboljele od Alzheimerove bolesti	Dom za starije i nemoćne osobe "Cvjetni dom" Šibenik, JU RAŠKŽ, ŠKŽ	2.200.000,00
1.2.6. Povećanje sigurnosti urbanog prostora	Sustav videonadzora	Grad Šibenik	19.000.000,00
2.2.1. Unaprjeđenje prometnog sustava i povećanje dostupnosti otoka	Povezanost s otocima- uvođenje novih brodskih linija	Grad Šibenik	11.000.000,00
2.3.2. Unaprjeđenje održive marikulture	Centar za razvoj marikulture faza II	AluTech	4.700.000,00
3.1.1. Dekarbonizacija društva	Sportsko rekreacijska zona Jamnjak	Grad Šibenik	200.000.000,00
	Sportski centar Kesina Kula	Općina Bilice	10.000.000,00
	Dječja igrališta: Cari; Grubišći; Novo selo; Stubalj (opremanje)	Općina Bilice	750.000,00
	Fotonaponski prozori	Tehnička škola, IOŠŠ, SSŠŠ	2.000.000,00
	Javna i prometna infrastruktura u zoni Batižele	Grad Šibenik	201.608.185,00
	Sportsko-rekreacijski centar Dubravice	Grad Skradin	9.500.000,00
3.1.2. Dekarbonizacija prometa	Biciklističke staze- razvoj cikloturizma	Grad Šibenik	17.340.000,00
	Šetnica Vrulje - Stubalj	Općina Bilice	2.000.000,00
	Biciklističke staze, razvoj cikloturizma	Grad Skradin	4.000.000,00
3.2.1. Zelena urbana obnova	Zeleni krov	Tehnička škola, IOŠŠ, SSŠŠ	1.000.000,00
	Uređenje parka Rasadnik	Grad Šibenik	1.800.000,00
3.2.4. Smanjenje utjecaja lokalne infrastrukture na okoliš	Ekološka javna rasvjeta	Grad Šibenik	32.000.000,00
	LED rasvjeta	Općina Bilice	3.500.000,00
3.3.2. Povećanje otpornosti od prirodnih i antropogenih rizika	Vatrogasni dom u Bilicama	Općina Bilice, DVD Bilice	7.500.000,00
	Vatrogasni dom u Zatonu	Grad Šibenik	4.250.167,50
	Opremanje HGSS-a opremom, vozilima i vježbalištem	Grad Šibenik, HGSS	3.000.000,00
	Centar za borbu protiv klimatskih promjena	Grad Šibenik	48.000.000,00
3.4.1. Modernizacija i reorganizacija poljoprivrednog sektora	Sustav navodnjavanja Donje polje - Jadrtovac II faza	ŠKŽ	10.000.000,00
3.4.2. Razvoj lokalnog lanca vrijednosti i distribucije u poljoprivredi	Razvoj zelenih tržnica i ribarnica	Grad Šibenik	32.700.000,00
4.1.1. Modernizacija javnog prijevoza	Rekonstrukcija autobusnog kolodvora	Grad Šibenik	24.000.000,00
	Prometno- logistički centar javnog autobusnog gradskog prijevoza	Grad Šibenik	55.000.000,00

Mjera	Naziv projekta	Nositelji projekata i partneri	Indikativna procijenjena financijska vrijednost projekta u HRK (2021.-2027.)
	INTERREG V-A - ITALIJA-HRVATSKA-PROJEKT MIMOSA - MARITIMNA I MULTIMODALNA ODRŽIVA RJEŠENJA ZA USLUGE PRIJEVOZA PUTNIKA	LU Šibenik, Central European Initiative Executive Secretariat	1.570.000,00
	Brodsko linija prema NP Krka	Grad Šibenik	700.000,00
	Nastavak opremanja luke Stubalj (ispod lukobrana)	Općina Bilice, MMPI	5.000.000,00
	Komunalno opremanje lučice Vrulje	Općina Bilice, ŽLU	10.000.000,00
	Modernizacija lučkog područja luke Šibenik - gradnja pomorsko-putničkog terminala Gat Vrulje	LU Šibenik	57.952.000,00
	Modernizacija lučkog područja luke Šibenik - ulaganja u teretni dio luke	LU Šibenik	278.606.000,00
	INTERREG V-A - ITALIJA-HRVATSKA PROJEKT FRAMESPORT OKVIRNA INICIJATIVA ZA POTICANJE ODRŽIVOG RAZVOJA JADRANSKIH LUKA	LU Šibenik, Consortium for the Coordination of Research Activities Concerning the Venice Lagoon System	2.172.000,00
4.2.1. Unaprjeđenje infrastrukture cestovnog prometa	Put Burići - Vrulje	Općina Bilice, ŽUC	1.000.000,00
	Nadvožnjak u Ražinama	Grad Šibenik	20.000.000,00
	Čvor Mandalina	Grad Šibenik	50.000.000,00
	Čvor Njivice I i Njivice II	Grad Šibenik	85.000.000,00
	Rekonstrukcija nerazvrstane ceste Skradin-Skorići	Grad Skradin	3.000.000,00
4.2.3. Povezanost s aerodromima	Povezanost s aerodromima	Grad Šibenik	400.000,00
5.1.1. Zaštita, obnova i održiva valorizacija kulturne baštine	Pomorsko i cestovno povezivanje grada s tvrđavom sv. Nikole	Grad Šibenik	9.000.000,00
	Revitalizacija šibenskih tvrđava (mreža puteva sv. Ivan- Barone b- sv. Nikola, c- dvostruki bedem s eskalatorom, d- žičare)	Grad Šibenik, JUK Tvrđava kulture Šibenik	200.000.000,00
	Prezentacijski centar Danilo	Muzej grada Šibenika, Grad Šibenik, Udruga sv. Danijel, Župa sv. Danijel	18.000.000,00
	Turistička valorizacija tvrđave sv. Nikole u kanalu sv. Ante	JU Priroda, ŠKŽ, JU RAŠKŽ, TZ ŠKŽ	130.000.000,00
	Obnova infrastrukture u staroj gradskoj jezgri	Grad Šibenik	5.000.000,00
	Revitalizacija utvrde Turina	Grad Skradin	4.500.000,00
	Arheološki park Bribirska glavica	Grad Skradin, Muzej Grada Šibenik, Muzej HAS	35.000.000,00
5.1.2. Razvoj otpornog i održivog turizma	Centar aktivnog turizma Skradin	Grad Skradin	12.500.000,00
	Marina Stubalj	Općina Bilice, MMPI, ŽLU	200.000,00
	Smričnjak	Grad Šibenik	12.000.000,00
	Revitalizacija malih i velikih Solina	Grad Šibenik	15.000.000,00
	Revitalizacija plaža	Grad Šibenik	10.000.000,00
	Jadrija	Grad Šibenik	30.000.000,00
	Martinska	Grad Šibenik	7.000.000,00
	Projekt uređenja plaže i šetnice sv. Mihovil u Raslini	Grad Šibenik	3.000.000,00
	Plaže na otocima	Grad Šibenik	22.400.000,00
Uređenje plaže Krečana	Grad Skradin	4.500.000,00	
	Tunel u Mandalini	Grad Šibenik	15.000.000,00

Mjera	Naziv projekta	Nositelji projekata i partneri	Indikativna procijenjena financijska vrijednost projekta u HRK (2021.-2027.)
5.1.3. Razvoj aktivne kulturne scene	Adriatic Business Centar	JU RAŠKŽ	10.000.000,00
5.2.1. Transformacija gospodarstva	Trokut 2	Inkubator za nove tehnologije Trokut Šibenik d.o.o., Grad Šibenik	28.000.000,00
	Stem park	Grad Šibenik, Inkubator za nove tehnologije Trokut Šibenik d.o.o.	2.500.000,00
	Obrtnički centar u zoni Podi	Grad Šibenik	24.000.000,00
	Centar kompetencija za Aluminij	AluTech, FSB Zagreb	45.000.000,00
	Gourmet akademija	Grad Skradin	18.000.000,00

9.2. TERMINSKI PLAN PROVEDBE PROJEKATA OD STRATEŠKOG ZNAČAJA

U nastavku se nalazi pregled strateških projekata čijom se provedbom izravno doprinosi ostvarenju posebnih ciljeva utvrđenih strateškim okvirom. Za svaki navedeni strateški projekt navedeni su opis i svrha, status i spremnost, indikativni početak i planirano trajanje, ukupna procijenjena vrijednost te planirani izvori financiranja.

Tab. 36 Pregled strateškog projekta 1

Prioritet	1. POSTTURISTIČKI RAZVOJ 3. ZELENI RAZVOJ
Posebni cilj	1.2. Povećanje kvalitete života 3.1. Dekarbonizacija urbanog područja
Naziv projekta	Zona Batižele⁷
Opis projekta	Strateški projekt obuhvaća razvoj društvenih sadržaja te javne i prometne infrastrukture u zoni Batižele, na području nekadašnje Tvornice za proizvodnju elektroda i ferolegura (TEF) koja se nalazi u zoni u kojoj je prostorno planskom dokumentacijom planirana mješovita namjena. U zoni se planira izgradnja prometnica, pješačke zone, zelene površine, parkirališta te plaže u skladu s prostorno planskom dokumentacijom te razvoj društvene infrastrukture koja još nije definirana.
Status i spremnost projekta	3 – Projektna dokumentacija nije izrađena, priprema natječajne dokumentacije za odabir investitora u tijeku
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.g. (60 mjeseci)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK)	412.661.185,00
Planirani izvori financiranja	Lokalni proračun, sredstva EU, ostali izvori (privatna sredstva)

⁷ Navedeni strateški projekt sastoji se od nekoliko projekata navedenih u bazi projekata Urbanog područja Šibenik u prethodnom poglavlju

Tab. 37 Pregled strateškog projekta 2

Prioritet	1. POSTTURISTIČKI RAZVOJ
Posebni cilj	1.1. Razvoj visokog školstva
Naziv projekta	Sveučilišni kampus (Ante Jonić)
Opis projekta	Projektom se planira uređenje područja nekadašnje vojarne Ante Jonić u Mandalini. Osnivanjem Centra za upravljanje turizmom u zaštićenim prirodnim i kulturnim područjima zgrada zaštićenog kulturnog dobra stavlja se u novu, adekvatnu funkciju čime će se povećati vrijednost i valorizirati nepokretno kulturno dobro u skladu s pozitivnim propisima Republike Hrvatske. Centar će svoj rad usmjeriti na predavanja, edukacije i obrazovanje stručnog kadra u području turizma i ugostiteljstva, suradnju privatnog i javnog sektora, upravljanje zaštićenim područjima, razvoj inovativnih poslovnih koncepata te povećanje konkurentnosti destinacije. Nadalje, u suradnji sa Veleučilištem u Šibeniku osnovat će se specijalistički studij informatičkog menadžmenta (poslovna informatika). Vizija projekta te planirane aktivnosti temeljene su na digitalnoj tranziciji poslovanja.
Status i spremnost projekta	3 - Izrađen idejni projekt
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2022.g. (72 mjeseca)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK)	65.000.000
Planirani izvori financiranja	Lokalni proračun, državni proračun, sredstva EU

Tab. 38 Pregled strateškog projekta 3

Prioritet	1. POSTTURISTIČKI RAZVOJ
Posebni cilj	1.2. Povećanje kvalitete života
Naziv projekta	Centar za mlade
Opis projekta	Razvoj projekta "Centar za mlade" obuhvaća prenamjenu prostora bivše vojarne Bribirskih knezova te smještaj društveno-sportskih sadržaja kao što su koncertna dvorana, sportsko-penjačka dvorana, prostor za radionice i skate park. Fleksibilnost prostora omogućit će različite načine korištenja osim samih koncerata poput glazbeno-scenskih nastupa, izložba, glazbenih i likovnih radionica i predavanja, caffe bara i slično te na taj način omogućiti mladima mjesto za okupljanje i dodatne sadržaje. Predviđa se i formiranje trga te uređenje vanjskog prostora za dodatne sportske sadržaje, ali u svrhu stvaranja mjesta susreta i interakcija.
Status i spremnost projekta	2 - Izrađen idejni projekt i ishođena lokacijska dozvola
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2022.g. (72 mjeseca)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK)	40.000.000
Planirani izvori financiranja	Državni proračun, lokalni proračun, sredstva EU

Tab. 39 Pregled strateškog projekta 4

Prioritet	3. ZELENI RAZVOJ
Posebni cilj	3.1. Dekarbonizacija urbanog područja
Naziv projekta	Sportsko rekreacijska zona Jamnjak
Opis projekta	Sportsko-rekreacijska zona Jamnjak razviti će se na površini od 190.378 m ² , a postojeće građevine će se ovisno o stanju sanirati ili rekonstruirati, dok će se dijelom izgraditi i zamjenske građevine. Projektom se predviđaju slijedeći sadržaji: atletska staza, sportski poligoni uz atletsku stazu, trim staza, fitness na otvorenom, stolni tenis, kuglana, badminton, borilački sportovi, squash, padel, sportska gimnastika, kavezni mali nogomet, bočalište, petanque, paint ball, dječji poligon i dr.

Status i spremnost projekta	3 – Idejni projekt u izradi
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.g. (60 mjeseci)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK)	200.000.000,00
Planirani izvori financiranja	Državni proračun, lokalni proračun, sredstva EU

Tab. 40 Pregled strateškog projekta 5

Prioritet	1. POSTTURISTIČKI RAZVOJ
Posebni cilj	1.2. Povećanje kvalitete života
Naziv projekta	Izgradnja i opremanje nove bolnice u Šibeniku (središte Centra zdravlja i socijalne skrbi)
Opis projekta	Projekt obuhvaća izgradnju nove zgrade Opće bolnice Šibenik u svrhu pružanja kvalitetnijih i lakše dostupnih zdravstvenih usluga s ciljem približavanja kvalitete bolnice europskim zdravstvenim standardima. Navedeni projekt predstavlja Strateški projekt prema Planu razvoja Šibensko-kninske županije. Projektom će Županija biti obogaćena modernom i kvalitetnom zdravstvenom ustanovom sa svrhom što kraćeg boravka pacijenata u bolnici, kvalitetnim medicinskim djelovanjem te sofisticiranom dijagnostikom i terapijom.
Status i spremnost projekta	3 - Potrebno izraditi projektno-tehničku dokumentaciju za izgradnju nove bolnice
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2022.g. (72 mjeseca)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK)	790.000.000,00
Planirani izvori financiranja	Županijski proračun, lokalni proračun, sredstva EU

Tab. 41 Pregled strateškog projekta 6

Prioritet	3. ZELENI RAZVOJ
Posebni cilj	3.3. Otpornost na rizike i klimatske promjene
Naziv projekta	Centar za borbu protiv klimatskih promjena
Opis projekta	Centar za borbu protiv prirodnih katastrofa i klimatskih promjena projekt je koji se sastoji od tri osnovne komponente kojima se nastoji stvoriti otpornost na rizike i klimatske promjene. Zaštita mediteranskih šuma obuhvaćat će zaštitu od požara, pošumljavanje opožarenih područja te uspostavu banke sjemenja autohtonih biljaka mediteranskog bioma; edukacijske aktivnosti obuhvaćat će razvoj vatrogasnog vježbališta s poligonom, osposobljavanje pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara te edukaciju i uvježbavanje članova dobrovoljnih vatrogasnih društava, a uspostava Centra za borbu protiv prirodnih katastrofa i klimatskih promjena predstavlja vatrogasno operativni centar s dojavnom službom, službu održavanja vatrogasne opreme te službu civilne zaštite sa popratnim sadržajima.
Status i spremnost projekta	2- Izrađen idejni projekt te ugovorena izrada glavnog projekta
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2022.g. (72 mjeseca)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK)	48.000.000,00
Planirani izvori financiranja	Državni proračun, lokalni proračun, sredstva EU

Tab. 42 Pregled strateškog projekta 7

Prioritet	1. POSTTURISTIČKI RAZVOJ
Posebni cilj	1.2. Povećanje kvalitete života
Naziv projekta	Razvoj osnovnog školstva i predškolskih ustanova⁸
Opis projekta	<p>Strateški projekt obuhvaća razvoj osnovnog školstva te izgradnju objekata predškolskih ustanova. Razvoj osnovnog školstva obuhvaća izgradnju nove OŠ Vrpolje, izgradnju OŠ Ražine, proširenje OŠ Brodarica i izgradnju sportske dvorane, dogradnju OŠ Juraj Dalmatinac. Navedeno se provodi u svrhu prelaska na jednosmjensku nastavu u svim školama te uvođenje produženog boravka. Planira se adaptacija unutrašnjosti DV Građa, vrtić Tintilinić, uređenje i dogradnja DV Mali Mihovil na Jamnjaku, izgradnja DV Mažurice, proširenje DV Šibenski tići i izgradnja sportske dvorane, uređenje kolnog prilaza za dostavu hrane i uređenje dječjeg igrališta DV Kućica te uređenje prostora senzorne sobe u DV Vidici.</p> <p>Izgradnjom sportske dvorane za boričke sportove i proširenjem DV Šibenski tići planira se izgradnja vrtičke jedinice za djecu s poteškoćama i jasičke jedinice uz uređenje pratećih prostorija i sadržaja te razvoj višenamjenske dvorane za igru, druženje i sportske aktivnosti.</p>
Status i spremnost projekta	2 – Izrađen idejni projekt te izrada glavnog projekta u tijeku za OŠ Brodarica, izrađen idejni projekt za OŠ Vrpolje te dobivena suglasnost MZO, izrađen izvedbeni projekt za adaptacija DV Građa, izrađeni idejni i glavni projekt za sportsku dvoranu i proširenje DV Šibenski tići
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2022.g. (72 mjeseca)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK)	220.000.000,00
Planirani izvori financiranja	Državni proračun, lokalni proračun, sredstva EU

Tab. 43 Pregled strateškog projekta 8

Prioritet	5. POSTPANDEMIJSKA REVITALIZACIJA
Posebni cilj	5.1. Kulturna baština kao temelj održivog i otpornog turizma
Naziv projekta	Revitalizacija šibenskih tvrđava (mreža puteva sv. Ivan - Barone b - sv. Nikola, c - dvostruki bedem s eskalatorom, d - žičare)
Opis projekta	<p>Projektom se predviđa revitalizacija dvostrukog bedema, fortifikacijske strukture iz ranog 15. stoljeća. Planira se oformiti otvorenu, javnu ulicu, koja bi starim prometnim pravicima mogla pružiti prometno osvježenje i stvoriti preduvjet povratka dijela javnih i poslovnih sadržaja. Osim afirmacije povijesnog spomenika i pripadajućeg konteksta, nekoliko manjih novokreiranih prostora (galerije, vidikovci) stanovništvu i posjetiteljima Šibenika pružat će mogućnost boravka, iskustva i interakcije. Ukupni obuhvat projekta je oko 1.000 m², a također obuhvaća liniju žičare između tvrđave sv. Mihovil i tvrđave sv. Ivana, dužine oko 300 m.</p>
Status i spremnost projekta	3 - Izrađeno i prezentirano idejno rješenje za obnovu dvostrukih bedema
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.g. (60 mjeseci)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK)	200.000.000,00
Planirani izvori financiranja	Državni proračun, lokalni proračun, sredstva EU

⁸ Navedeni strateški projekt sastoji se od nekoliko projekata navedenih u bazi projekata Urbanog područja Šibenik u prethodnom poglavlju

Tab. 44 Pregled strateškog projekta 9

Prioritet	4. MOBILNI GRAĐANI
Posebni cilj	4.1. Razvoj održive multimodalnosti
Naziv projekta	Prometno-logistički centar javnog autobusnog gradskog prijevoza
Opis projekta	Projekt obuhvaća razvoj prostora za parkiranje i smještaj 50 autobusa javnog gradskog prijevoza, punionice za diesel gorivo i struju, adekvatan kapacitet i režim rada za potpuno zadovoljenje potreba navedenog broja autobusa, praonicu kojoj mogu pristupiti i drugi autobusi, stanicu za tehnički pregled, odnosno kontrolu tehničke ispravnosti vozila, prostor za sve faze servisa vozila i održavanja vozila. Predviđa se i izgradnja dodatnog parking za 20 turističkih autobusa, prostora za odmor vozača turističkih autobusa sa sanitarnim čvorom i tušem, dnevnim boravkom i mini kuhinjom, uređenje uredskih prostora te drugih sadržaja potrebnih za normalno, efikasno i racionalno korištenje i rad centra. Potrebe kompleksa za električnom energijom pokriti će se izgradnjom solarne elektrane ili putem drugih izvora obnovljive energije.
Status i spremnost projekta	2 – Ugovorena izrada programskog rješenja
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2022. g. (60 mjeseci)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK)	55.000.000,00
Planirani izvori financiranja	Državni proračun, lokalni proračun, sredstva EU

Tab. 45 Pregled strateškog projekta 10

Prioritet	2. PLAVI RAZVOJ 4. MOBILNI GRAĐANI 5. POSTPANDEMIJSKA REVITALIZACIJA
Posebni cilj	2.2. Obnova „temelja“ otočnog razvoja 4.1. Razvoj održive multimodalnosti 5.1. Kulturna baština kao temelj održivog i otpornog turizma
Naziv projekta	Razvoj turističke infrastrukture (Jadrija, Martinska, brodske linije)⁹
Opis projekta	Strateški projekt obuhvaća projekte uvođenja brodskih linija do otoka Prvić i Zlarin te NP Krka s ciljem smanjenja korištenja cestovnog prometa te povećanja multimodalnosti sustava, kao i uređenje gradskog kupališta Jadrija i plaže Martinska. Projektom će se rekonstruirati, sanirati i dograditi središnji dio gradskog kupališta Jadrija s ciljem faksimilske obnove pomorskih objekata-kabina u svrhu poboljšanja turističke infrastrukture te unaprjeđenja boravka lokalnog stanovništva i posjetitelja. Projektom se predviđa i uređenje plaže Martinska, povijesnog kupališta čijim će se uređenjem razviti nova javna turistička infrastruktura povezana s povijesnim središtem, a uvođenjem brodske linije se rasterećuje cestovni promet u sezoni te promiče multimodalnost.
Status i spremnost projekta	2 – Glavni projekt kupališta Jadrija u izradi te ishođena građevinska dozvola, idejno rješenje plaže Martinska u izradi, razvoj brodske linije NP Krka u visokoj spremnosti,
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2022.g. (72 mjeseca)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK)	48.700.000,00
Planirani izvori financiranja	Državni proračun, županijski proračun, lokalni proračun, sredstva EU

⁹ Navedeni strateški projekt sastoji se od nekoliko projekata navedenih u bazi projekata Urbanog područja Šibenik u prethodnom poglavlju

Tab. 46 Pregled strateškog projekta 11

Prioritet	1. POSTTURISTIČKI RAZVOJ
Posebni cilj	1.2. Povećanje kvalitete života
Naziv projekta	Sportska dvorana Skradin
Opis projekta	Projektom sportske dvorane Skradin predviđa se razvoj osnovnog objekta sportske infrastrukture za područje cijelog Grada u svrhu omogućavanja daljnjeg razvoja sportskih aktivnosti i poticanja djece i mladeži na bavljenje sportom. Multifunktionalnost dvorane očitovat će se u mogućnosti korištenja dvorane u svrhu odvijanja nastave tjelesnog odgoja OŠ Skradin koja se nalazi u neposrednoj blizini, a nema kapacitete za odvijanje iste.
Status i spremnost projekta	1 – Izrađen glavni projekt te podnesen zahtjev za izdavanjem građevinske dozvole
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.g. (24 mjeseca)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK)	18.750.000,00
Planirani izvori financiranja	Državni proračun, lokalni proračun, sredstva EU

Tab. 47 Pregled strateškog projekta 12

Prioritet	3. ZELENI RAZVOJ
Posebni cilj	3.3. Otpornost na rizike i klimatske promjene
Naziv projekta	Vatrogasni dom u Bilicama
Opis projekta	Projektom se planira izgradnja građevine javne i društvene namjene tj. vatrogasnog doma. Dom se sastoji od garaže za smještaj vatrogasnih vozila, vatrogasnog operativnog centra (VOC), dnevnog boravka, garderobe, spremišta, sanitarija, spavaonica, spremišta, igraonice, ureda te tornja za vježbu. Izgradnja vatrogasnog doma doprinijet će otpornosti na rizike Općine.
Status i spremnost projekta	1 - Izrađen glavni projekt te podnesen zahtjev za izdavanjem građevinske dozvole
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.g. (24 mjeseca)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK)	7.500.000,00
Planirani izvori financiranja	Državni proračun, lokalni proračun, sredstva EU

10. OPIS INTEGRIRANOG PRISTUPA RJEŠAVANJU UTVRĐENIH RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA KROZ ITU MEHANIZAM

10.1. OPIS INTEGRIRANIH TERITORIJSKIH ULAGANJA

Urbano područje Šibenik se kroz participativan proces te utvrđivanje razvojnih potreba i potencijala odlučilo za strateško usmjerenje kojim će se uspostaviti učinkovita i održiva prostorna i funkcionalna organizacija, što je nužan početni korak u razvoju urbanog područja. Strateško opredjeljenje Urbanog područja Šibenik jest razvoj temeljen na održivom, uključivom i pametnom rastu kojemu bi trebala pridonijeti digitalna i zelena tranzicija. Takav razvoj trebao bi težiti ka harmoniji između potreba za rastom u nekim područjima društvenih i gospodarskih djelatnosti s jedne, te zaštite okoliša, tj. prostora u kojemu stanovništvo razmatranog područja ostvaruje svoje potrebe kao i prostora koji nije neposredno pod utjecajem ljudskih aktivnosti, s druge strane. Realizacija takve vizije i strateškog opredjeljenja strukturirana je kroz pet razvojnih prioriteta, a koji objedinjuju posebne ciljeve usmjerene prema postturiističkom razvoju, plavom razvoju, zelenom razvoju, razvoju mobilnosti građana te postpandemijskoj revitalizaciji.

Integrirana teritorijalna ulaganja će znatno doprinijeti UP Šibenik u realizaciji navedenih prioriteta i povezanih posebnih ciljeva kroz multiplikativne učinke koje omogućuju područja ulaganja kroz cilj 5(i) Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima, unutar Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027., kroz koji se i sam ITU mehanizam financira.

ITU mehanizam u kontekstu SRUP Šibenik posebice je važan u kontekstu regeneracije i revitalizacije *brownfield* područja, s obzirom na povijesni industrijski karakter šibenskog područja koji je napustio svoje primarne funkcije i potrebuje revitalizaciju istih u društveno i gospodarski korisnu namjenu, tj. kroz osiguranje „urbanog preporoda“. UP Šibenik obiluje elementima kulturne baštine koji su pokretač modernog društvenog i gospodarskog razvoja, stoga je ulaganje u očuvanje, obnovu, revitalizaciju i prezentaciju kulturne baštine od strateške važnosti za budući razvoj. Također, ulaganja u čist i pametan gradski promet osigurat će mobilnost građana te neposredan razvoj funkcija koje su povezane s dnevnim migracijama, a koje urbano područje čine nodalno-funkcionalnom regijom u punom smislu. Posebice je to važno u kontekstu razvoja javnog gradskog prijevoza koji trenutno nije efikasan i ne osigurava fleksibilnost dnevnih migracija. Ulaganje u promet, osigurat će i *modal shift* u kontekstu dekarbonizacije prometnog sustava, što će biti poduprto i razvojem pješačke i biciklističke infrastrukture te razvojem intermodalnih terminala i inovativnih rješenja u promet, uz osiguravanje visoke stope sigurnosti za dionike u prometu. ITU mehanizam također će doprinijeti i kroz promicanje energetske učinkovitosti u svim sektorima, a posebice zgradarstvu i gospodarstvu, što će, u kontekstu dekarbonizacije doprinijeti zelenom razvoju ovog urbanog područja. Na to se nadovezuju i ulaganja u zelenu infrastrukturu, koja će imati multiplikativan učinak na kvalitetu okoliša, prostora i života građana, a posebice na ublažavanje sve učestalijih negativnih posljedica klimatskih promjena. Posebnu pozornost

kroz ITU mehanizam usmjerilo bi se na ulaganja u višenamjensku infrastrukturu i javne površine. Ulaganje u višenamjensku infrastrukturu osigurat će postpandemijsku revitalizaciju i postturiistički razvoj u kontekstu razvoja društvenih, kulturnih, edukacijskih, sportskih, poduzetničkih i drugih sadržaja koji su neophodni na unaprijeđenje kvalitete života i standarda građana i UP-a u cjelini. Na to se nadovezuje i ulaganja u staru gradsku jezgru Grada Šibenika koja potrebuje specifičan pristup njegovanju i očuvanju kulturne baštine. Također važnu ulogu ITU mehanizma moguće je utvrditi i kroz ulaganja u fizičku obnovu, uređenje i sigurnost javnih prostora. Naposljetku, ITU mehanizam doprinijet će oporavku sektora gospodarstva i poduzetništva kroz ulaganja u poslovnu infrastrukturu te poduzetničko-potpornu infrastrukturu čime bi se razvoj UP Šibenika unaprijedio kroz stvaranje i jačanje uloge regionalnog centra gospodarstva.

Slijedom navedenog, u kontekstu društvenog sektora i povezanih tema, ITU mehanizam će u potpunosti ili djelomično doprinijeti rješavanju sljedećih izazova: ublažavanje polarizacije društvenog razvoja unutar UP-a kroz razvoj višenamjenske društvene infrastrukture (uključujući sve sektore), osiguravanje održive i ravnomjerne razvijenosti kulturnih, kreativnih i umjetničkih sadržaja, osiguravanje adekvatnih uvjeta za sport i rekreaciju, očuvanje i održivu valorizaciju kulturne baštine, osiguranje adekvatnih uvjeta za ustanove te udruge u sustavu izvaninstitucionalne socijalne skrbi, osiguravanje dodatnih prostora za sustav odgoja i obrazovanja kroz integriranje višenamjenske infrastrukture i dr. Također, ITU mehanizam će u potpunosti ili djelomično doprinijeti valorizaciji razvojnih potencijala, kao što su: osiguranje potencijala kulturnih atrakcija i prilika za prezentaciju pomoću novih tehnologija, potencijala kulturnog razvitka i razvoja komplementarnog i odgovornog kulturnog turizma, osiguravanje infrastrukture za unaprijeđenje socijalnih programa i usluga, osiguravanje infrastrukturne uvjete za unaprijeđenje odgojnih i obrazovnih programa (integrirajući i druge izvore financiranja), unaprijeđenje obrazovanja osiguravanjem kvalitetnog smještaja i prijevoza učenicima, realizacija potencijala korištenja suvremenih i ekološki prihvatljivih rješenja za povećanje energetske učinkovitosti zgrada u sektoru društva, revitalizacija *brownfield* površina u korist društvenog razvoja i dr.

U kontekstu gospodarskog sektora i povezanih tema, ITU mehanizam će u potpunosti ili djelomično doprinijeti rješavanju sljedećih izazova: osiguranje doprinosa stabilizaciji tržišta rada kroz razvoj poduzetničke potporne infrastrukture i integraciju *knowledge transfera* između sektora srednjoškolskog i visokoškolskog obrazovanja, doprinos diversifikaciji gospodarstva s ciljem razvoja zdrave strukture gospodarstva (ublažavanje rizika od monokulture turizma), doprinijeti oporavku gospodarstva uslijed posljedica nakon pandemije COVID-19 te uslijed gospodarske krize uzrokovane vojno-političkom situacijom na istoku Europe, ublažavanje problema sezonalnosti tržišta rada i gospodarstva, razvoj djelatnosti izvan priobalne zone kroz sinergiju s razvojem javnog prijevoza i boljeg prometnog povezivanja, ublažavanje rizika od prekomjernog razvoja turizma kroz podršku razvoju selektivnih oblika turizma (posebice kulturni turizam), podršku sanaciji zapuštenih industrijskih postrojenja i dr. Također, ITU mehanizam će u potpunosti ili djelomično doprinijeti valorizaciji razvojnih potencijala, kao što su: poticanje inovacija kroz inkubacijske, akceleracijske i *coworking* usluge, povećanje interesa za razvoj poduzetničkih ideja i početak poslovanja (posebice mladih), stvaranje preduvjeta za suradnju dionika u gospodarstvu te obrazovnom i znanstvenom sektoru, razvoj javne turističke infrastrukture za razvoj selektivnih oblika turizma koji će pridonijeti održivom turizmu te razvoju pred- i post-sezone, doprinos

razvoju odgovornog kulturnog turizma kao strateške grane održivog razvoja gospodarstva u postturističkom razvoju (odmak od rizika uzrokovanih efektom masovnosti turizma), podršku industrijskoj tranziciji tradicionalnih gospodarskih grana te njihovoj revitalizaciji i modernizaciji, pružanje podrške modernizaciji i revitalizaciji primarnih djelatnosti kroz potpurnu infrastrukturu i dr.

U kontekstu urbanog okruženja i pripadajućih tema, ITU mehanizam će u potpunosti ili djelomično doprinijeti rješavanju sljedećih izazova: ublažavanje potencijalnih posljedica prirodnih i antropogenih rizika te posljedica klimatskih promjena kroz primjenu zelene infrastrukture i NBS rješenja, doprinos sanaciji, regeneraciji i revitalizaciji zapuštenih, napuštenih i *brownfield* površina, zaštita, očuvanje i inovativna valorizacija prirodne i kulturne baštine, podrška energetske obnovi u zgradarstvu, poticanje OIE i dr. Također, ITU mehanizam će u potpunosti ili djelomično doprinijeti valorizaciji razvojnih potencijala, kao što su: očuvanje postojećih i uspostava novih javnih zelenih površina, digitalizacija u sustavu upravljanja javnim prostorima, javnim zelenim površinama i *brownfield* površinama, provođenje projekata turističke valorizacije prirodne baštine koji sadrže modele kojima će se otkloniti negativan utjecaj na zaštićena područja, i dr.

U kontekstu prometa, ITU mehanizam će u potpunosti ili djelomično doprinijeti rješavanju sljedećih izazova: rješavanje pitanja javnog gradskog prometa (uključujući uređenje infrastrukture), pružanje podrške dekarbonizaciji prometa, povećanje protočnosti prometnica koje su pod visokim pritiskom i rizikom sigurnosti tijekom turističke sezone, ublažavanja prometne marginaliziranosti pojedinih naselja unutar UP, rješavanje pitanja ugroženosti pješaka i biciklista u prometu, unaprjeđenje prometne signalizacije i prometnih regulacija u cilju povećanja sigurnosti prometa, tranzicija prema ekološki i energetski učinkovitijem sektoru prometa, unaprjeđenje biciklističkih i pješačkih staza i dr.

Strateški okvir predviđa integraciju financiranja ITU mehanizma i drugih izvora financiranja (NPOO, VFO itd.) kroz posebne ciljeve, mjere i aktivnosti na integriran i komplementaran način. Time je osiguran doprinos ITU mehanizma kroz intersektorski i multiplikativan pristup, koji će osigurati direktan, ali i indirektan doprinos ITU mehanizma. Primjerice, tema *brownfielda* protkana je kroz nekoliko mjera kao horizontalna aktivnost koja doprinosi revitalizaciji *brownfield* površina i njihovoj primjeni u društvene i gospodarske svrhe, odnosno, neovisno o sektoru koji će imati benefit od regeneracije. Na takav način izbjegnuto je kruto i ograničavajući pristup ITU mehanizma kroz klasične, ograničene mjere te preusmjeren na integriran pristup koji će doprinijeti multisektorskoj teritorijalnoj koheziji.

10.2. DOPRINOS ITU MEHANIZMA PROVEDBI SRUP-A

Prilikom formiranja strateškog okvira, uz potrebe i izazove prostora UP Šibenik, u obzir uzeti i operativni programi za pojedine specifične ciljeve ITU mehanizma. Takvom su integracijom ulaganja u posebne ciljeve i strateške projekte pomoću ITU mehanizma predviđena kako bi se omogućio ravnomjerni prostorni razvoj područja te odgovorilo na izazove različitih sektora. ITU ulaganja time su protkana kroz strateški okvir s ciljem direktnog i indirektnog doprinosa integriranoj realizaciji posebnih ciljeva te se gotovo svi posebni ciljevi djelomično planiraju provoditi kroz ITU mehanizam, a pridruženi strateški projekti u cijelosti. Ishodi rezultata

posebnih ciljeva definiranih na razini mjera oblikovani su na način da daju doprinos ostvarenju rezultata i učinaka povezanih s odgovarajućim specifičnim ciljem.

Unutar prvog prioriteta *Postturistički razvoj*, međuovisnost s ITU mehanizmom je definirana kroz posebni cilj 1.1. Razvoj visokog školstva kroz ITU mehanizam i projekt Sveučilišnog kampusa (Ante Jonić) te osobito posebni cilj 1.2. Povećanje kvalitete života, dio kojeg su naredni strateški projekti: Društveni sadržaji u zoni Batižele (*integrirani projekt: Zona Batižele*), Centar za mlade te Sportska dvorana Skradin. Navedeni se strateški projekti planiraju provoditi kroz strateški cilj 5 (i) Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima. Doprinos ITU mehanizma provedbi posebnog cilja 1.1. ogleda se u unaprjeđenju funkcije visokoškolskog obrazovanja na području UP Šibenik, primarno kroz stvaranje potrebnih fizičkih kapaciteta za povećanje visokoobrazovnog potencijala područja i to kroz regeneraciju *brownfield* područja zone Batižele. Na obnovu zone Batižele nadovezuje se i doprinos ITU mehanizma posebnom cilju 1.2. jer će obnovom zone doći i do unaprjeđenja društvene infrastrukture i urbanih sadržaja na području UP-a, s ciljem povećanja kvalitete života, što čini i samu svrhu posebnog cilja. Također, unutar posebnog cilja je prepoznata i potreba za razvojem kulturnih i sportskih sadržaja te sadržaja namijenjenih djeci i mladima, koje su potom integrirane u aktivnosti posebnog cilja, a razvoj Centra za mlade i Sportske dvorane Skradin kroz ITU mehanizam će doprinijeti upravo navedenim inicijativama. Također, u nastavku je prikazana korelacija jednog od ključnih pokazatelja ishoda u okviru posebnog cilja 1.2. i pokazatelja rezultata specifičnog cilja RSO5.1.

Specifični cilj	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Referentna vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2029.)
RSO5.1	RCR52	Obnovljeno zemljište koje se upotrebljava za zelene površine, socijalne stanove, gospodarske ili druge svrhe	ha	0,00	12,00
Posebni cilj	Oznaka pokazatelja	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
1.2.	1.2.c.	Broj <i>brownfield</i> objekata regeneriranih u društvenu namjenu	broj	0	2

Drugi prioritet naziva *Plavi razvoj* referira se na otočni prostor kao posebnu razvojnu cjelinu unutar UP Šibenik i to kroz ukupno unaprjeđenje njegove gospodarske, društvene i okolišne dimenzije. Djelomični doprinos ITU mehanizma provedbi prioriteta ogleda se u okviru posebnog cilja 2.2. Obnova „temelja“ otočnog razvoja i to kroz strateški projekt Povezanost s otocima - uvođenje novih brodskih linija, kao dijela integriranog projekta Razvoj turističke infrastrukture. Navedeni strateški projekt u skladu je s prihvatljivim aktivnostima specifičnog cilja ITP-a (ITP) RSO.8 Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika. Njegovom provedbom kroz ITU mehanizam poboljšat će se međuotočna povezanost, kao i povezanost otoka s kopnom i na taj način unaprijediti usluga javnog pomorskog prijevoza. Također će se na taj način povećati

i kapacitet okolišno prihvatljivih vozila za javni prijevoz i dati izravan doprinos ostvarenju predviđene aktivnosti unutar posebnog cilja: 2.2.1.4. Razvoj međuotočne prometne povezanosti ekološki prihvatljivim vozilima za pomorski prijevoz. Realizacija projekta izravno će doprinijeti i ostvarenju pokazatelja rezultata specifičnog cilja RSO5.1. – RCR61 Godišnji broj korisnika novog ili moderniziranog javnog prijevoza s ciljanom vrijednošću 2029. g. od 21.375 korisnika, s obzirom da će se ostvariti preduvjeti za češće prometovanje s otocima Zlarinom i Prvićem, za koje je prepoznata potreba uspostave dodatnih linija javnog pomorskog prijevoza u svrhu dnevnih migracija otočnog stanovništva.

Treći prioritet, *Zeleni razvoj*, objedinjuje dva posebna cilja u korelaciji s ITU mehanizmom: 3.1. Dekarbonizacija urbanog područja i 3.3. Otpornost na rizike i klimatske promjene. Unutar prvog posebnog cilja predviđena su dva strateška projekta: Sportsko rekreacijska zona Jamnjak te Javna i prometna infrastruktura u zoni Batižele (*integrirani projekt: Zona Batižele*). Oba projekta podrazumijevaju proces urbane obnove napuštenih *brownfield* prostora, potrebe koja je u značajnoj mjeri u fokusu posebnog cilja. ITU mehanizam će stoga uvelike doprinijeti mogućnosti njihovog ponovnog korištenja u društvene i gospodarske namjene i tako dati veliki doprinos realizaciji PC 3.1., otvaranju novih mogućnosti za razvoj zelenijeg i održivijeg UP-a te razvoju modela kružnog gospodarenja prostorom. Također, kroz provedbu horizontalnih mjera energetske učinkovitosti u okviru RSO5.1., osigurat će se energetska obnova svih oblika javne i privatne infrastrukture te umanjiti ugljični otisak cjelokupnog urbanog područja. ITU mehanizam će na taj način obuhvatiti realizaciju svih aktivnosti mjere 3.1.1. Dekarbonizacija društva, u okviru promatranog posebnog cilja. U nastavku su tablično prikazani i ishodi posebnog cilja 3.1. koji će pridonijeti ostvarenju rezultata specifičnog cilja RSO5.1. Kroz posebni cilj 3.3. Otpornost na rizike i klimatske promjene, provedba ITU mehanizma predviđena je kroz strateške projekte višenamjenske infrastrukture: Centar za borbu protiv klimatskih promjena te Vatrogasni dom u Bilicama. Oba su projekta usmjerena razvoj infrastrukture potrebne ublažavale negativne posljedice klimatskih promjena, prirodnih i antropogenih rizika te se uz njihovu provedbu veže niz drugih strateških aktivnosti, koje se u punom obuhvatu mogu provoditi samo po realizaciji navedenih strateških projekata (edukacijske i operativne aktivnosti, adekvatno tehnološko opremanje). Samim time očituje se jasan, izniman doprinos ITU mehanizma realizaciji posebnog cilja 3.3.

Specifični cilj	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Referenta vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2029.)
RSO5.1	RCR26	Godišnja potrošnja primarne energije	MWh godišnje	22.800	11.400
Posebni cilj	Oznaka pokazatelja	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
3.1.	3.1.a	Revitalizacija i energetska obnova zgrada javnih institucija	broj	0	8
3.1.	3.1.b	Revitalizacija i energetska obnova stambenih zgrada i objekata	broj	broj	0

Za prioritet *Mobilni građani*, međuovisnost s ITU mehanizmom očituje se kroz posebni cilj 4.1. Razvoj održive multimodalnosti, odnosno njegovu poveznicu sa strateškim ciljem RSO2.8. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika. Kroz poseban cilj, odnosno definirane mjere i aktivnosti, planirana je provedba dvaju projekata strateške važnosti putem ITU mehanizma – Prometno-logistički centar javnog autobusnog gradskog prijevoza te Brodska linija prema NP Krka (*integrirani projekt: Razvoj turističke infrastrukture*). Prvi projekt i njegova realizacije omogućit će izgradnju i opremanje garažno-upravno-servisnog centra autobusnog javnog prijevoza, čime se ostvaruju preduvjeti za ukupnu modernizaciju javnog prijevoza predviđenu kroz aktivnosti posebnog cilja, uključujući jednostavniju provedbu digitalizacije i daljnji razvoj infrastrukture za integriran, inteligentan i održiv gradski promet. Provedba projekta kroz ITU mehanizam također može doprinijeti općem razvoju multimodalnosti, služeći kao poticaj za uređenje manjih prometnih terminala – multimodalnih i intemodalnih čvorova kao mjesta na kojima se, osim prometne funkcije, koncentriraju i različite usluge za korisnike javnog prijevoza. Uspostavom brodskih linija prema NP Krka, kao drugog projekta čija je provedba predviđena kroz ITU mehanizam, izravno će se doprinijeti aktivnostima: 4.1.1.5. Razvoj dužaljevske mobilnosti u UP-u te 4.1.1.6. Podrška modernizaciji i smanjenju ekološkog utjecaja pomorskog prometa (zelene luke), kao i daljnjem razvoju te unaprjeđenju multimodalnosti na području UP-a. U nastavku su prikazan doprinos ishoda pokazatelja SRUP-a, povezana s posebnim ciljem 4.1., ostvarenju rezultata pokazatelja specifičnog cilja RSO2.8.

Specifični cilj	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Referenta vrijednost (2021.)	Ciljna vrijednost (2029.)
RSO2.8	RC057	Kapacitet okolišno prihvatljivih željezničkih vozila za kolektivni javni prijevoz	putnici	0,00	4.750,00
Posebni cilj	Oznaka pokazatelja	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
4.1.a	Ol.02.11.48 Udio korisnika prometnih sredstava koji koriste OIE u odnosu na ukupni broj korisnika javnog prijevoza	Povećanje udjela korisnika oblika javnog prijevoza koji koristi OIE	%	0	30

Posljednji prioritet *Postpandemijska revitalizacija* usmjeren je na nove, održive pristupe razvoju cjelokupnog prostora UP-a, temeljenih na resursu kulturne baština kao osnovice otpornog turizma, čistom gospodarstvu i poticanju digitalizacije. ITU mehanizam će osobit doprinos pružiti realizaciji prvog posebnog cilja 5.1. Kulturna baština kao temelj održivog i otpornog turizma i to kroz realizaciju projekata Revitalizacija šibenskih tvrđava (mreža puteva sv. Ivan - Barone b - sv. Nikola, c - dvostruki bedem s eskalatorom, d - žičare) te projekata Jadrija i Martinska, od kojih su oba dio integriranog strateškog projekta: Razvoj turističke infrastrukture. Prvim projektom osigurat će se obnova i valorizacija kulturne baštine, uključujući unaprjeđenje dostupnosti elementima kulturne baštine, provedba aktivnosti

5.1.1.8. Razvoj urbanog eskalatora u Šibeniku te 5.1.1.9. Uspostava žičare u Šibeniku, ali i pružiti potpora provedbi aktivnosti 5.1.1.3 Podrška projektima koji doprinose revitalizaciji stare gradske jezgre grada Šibenika. Provedba projekta kroz ITU mehanizam (strateški cilj RSO5.1.) indirektno će pružiti doprinos uspješnijoj realizaciji i niza drugih aktivnosti povezanih s unaprjeđenjem kulturnog turizma i valorizacijom kulturne baštine, kao osnovice navedenog posebnog cilja i strateškog razvojnog usmjerenja urbanog područja. Projekti Jadrija i Martinska osigurat će modernizaciju javne turističke infrastrukture te će na taj način doprinijeti proširenju turističke ponude, smanjenju prostorne koncentracije kao osnove odgovornog turizma i na taj način nadopuniti provedbu ostalih aktivnosti posebnog cilja, u čijem je fokusu vremenska dekoncentracija posjetitelja te razvoj selektivnih oblika turizma.

10.3. OPIS SEKTORSKE I TERITORIJALNE INTEGRACIJE KROZ ITU MEHANIZAM

Strateškim okvirom SRUP-a Šibenik osigurana je multisektorska i teritorijalna integracija primjene ITU mehanizma. ITU ulaganja time nisu koncentrirana u zasebnim mjerama te je na taj način osigurana interakcija između sektora s ciljem multiplikativnih benefita kroz intersektorsku integraciju te ujednačen teritorijalni razvoj s ciljem stvaranja funkcionalnog i učinkovitog urbanog područja. Kombinacijom mjera iz različitih sektora pružena je mogućnost davanja integriranih odgovora na složene izazove UP Šibenik koji su u načelu multisektorske prirode, stoga trebaju i multisektorska rješenja. Multisektorske intervencije potiču se na više lokacija unutar UP s ciljem zajedničkog i integriranog pristupa rješavanju specifičnih razvojnih izazova i potreba. Također potiče se teritorijalna integracija koja podrazumijeva provođenje istog ili komplementarnog tipa intervencija na različitim lokacijama unutar UP-a.

U kontekstu multisektorske integracije, posebno je naglasiti sljedeće:

- Mjera 1.1.1. uključuje povezivanje ulaganja u visokoškolske ustanove primjenom zelene infrastrukture te višenamjenske infrastrukture s ciljem jačanja suradnje između dionika
- Mjera 1.1.2. podrazumijeva ulaganja u aktivnosti koje će rezultirati jačanje spone između visokog školstva i gospodarstva, posebice kroz inovacije i *knowledge transfer*
- Mjera 1.2.1. doprinosi integraciji ulaganja u prometnu mikromobilnost, ulaganja u višenamjensku infrastrukturu za potrebe društva, kulture, sporta i rekreacije te ulaganja u obnovu i razvoj javnih prostora, sve s ciljem razvoja urbanog prostora atraktivnog za život
- Mjera 1.2.6. doprinosi kombinaciji ulaganja u javnu i urbanu sigurnost s ulaganjima u obnovu javnih površina te primjenom *smart city* rješenja (digitalna, energetska, zelena i kružna tranzicija urbanog prostora)
- Mjera 1.3.1. kombinira demografske mjere s ITU mjerama namijenjenim poduzetništvu
- Mjera 2.1.2. integrira mjere zelene, energetske i kružne tranzicije u otočnom gospodarstvu (niskouglični razvoj, kružnog gospodarenje resursima, prostorom i zgradama, primjena OIE u svim sektorima)
- Mjera 2.1.3. kombinira ulaganja u *coworking* infrastrukturu i podršku digitalizaciji otočnog gospodarstva

- Mjera 2.2.1. primjenjuje zelenu i energetska tranziciju u kontekstu otočnog prometnog sustava i povezanosti s kopnom UP Šibenik
- Mjera 3.1.1. kombinira ulaganje u *brownfield* površine i njihovu revitalizaciju, ulaganje u sportsko-rekreacijsku infrastrukturu, višenamjensku infrastrukturu te energetska obnovu u sektoru zgradarstva
- Mjera 3.1.2. kombinira jačanje sigurnosti prometa kroz ulaganje u pješačku i biciklističku infrastrukturu integriranu s ulaganjima u zelenu infrastrukturu te energetska tranziciju prometa
- Mjera 3.2.1. integrira ulaganja pod temom zelene urbane obnove, primjenjujući kombiniranje ulaganja u zelenu infrastrukturu, energetska učinkovitosti i obnovu *brownfield* površina
- Mjera 3.2.4. predviđa povezivanje energetska učinkovitosti i digitalizacije u sustavu lokalne infrastrukture
- Mjera 3.4.3. doprinosi ulaganju u javnu turističku infrastrukturu za potrebe selektivnih oblika turizma u sinergiji s poljoprivredom i ribarstvom
- Mjera 5.1.1. kombinira ulaganja u urbanu sigurnost, kulturnu baštinu i revitalizaciju stare (povijesne) gradske jezgre u Šibeniku
- Mjera 5.2.2. integrira dekarbonizaciju, tj. zelenu, energetska i kružnu tranziciju neovisno o sektorima unutar gospodarstva

U kontekstu teritorijalne integracije, mjere su strukturirane na način da ITU mehanizam doprinosi prostoru UP Šibenik u cjelini, uz poseban fokus na otočni prostor u okviru UP Šibenik kroz posebne ciljeve prioriteta 2. Plavi razvoj. Na taj način ITU mehanizam doprinosi i Nacionalnom planu razvoja otoka 2021.-2027.

10.4. OPIS STRATEŠKE RELEVANTNOSTI KROZ ITU MEHANIZAM

U okviru procesa pripreme SRUP-a, Koordinacijsko vijeće odlučilo je o selektiranju strateških projekata koji su od posebnog značaja za razvoj UP Šibenik i koji naglašavaju strateška relevantnost ITU mehanizma. Strateška relevantnost pritom se ističe kroz koncept doprinosa više različitih sektora, doprinosa više JLS uključenih u UP Šibenik ili UP Šibenik u cjelini te projekti u kojima sudjeluje više dionika i JLS kao projektni partneri.

Strateški projekt 1 – Zona Batižele – predstavlja integrirani program koji kombinira ulaganja u dva posebna cilja – 1.2. Povećanje kvalitete života i 3.1. Dekarbonizacija urbanog područja. Ovaj projekt predstavlja veliku intervenciju u prostoru koja kombinira ulaganja u sanaciju i revitalizaciju *brownfield* površina (nekadašnji TEF), ulaganje u pametna prometna rješenja, pješačke površine, zelenu infrastrukturu, višenamjensku društvenu infrastrukturu i javnu turističku infrastrukturu. Strateška relevantnost projekta očituje se u rješavanju pitanja velike površine *brownfielda* u blizini središta UP-a čime bi se osigurao novi javni prostor te novi sadržaji potrebni UP Šibenik u cjelini.

Još jedan u nizu *brownfield* projekata je i Strateški projekt 2 – Sveučilišni kampus (Ante Jonić) – koji kombinira ulaganje u razvoj visokog školstva, revitalizaciju *brownfield* površina (bivše vojno područje) i zaštitu kulturne baštine. Strateška relevantnost očituje se u jačanju funkcije UP Šibenik kao visokoškolskog središta čime se doprinosi razvoju novih funkcija UP Šibenik u cjelini.

Usporedno s prethodnim, Strateški projekt 3 – Centar za mlade – također integrira ulaganje u *brownfield* površine (bivše vojno područje), ali u kontekstu razvoja višenamjenske infrastrukture usmjerene prema unaprjeđenju kvalitete živote mladih UP Šibenik. Strateška relevantnost očituje se u stvaranju regionalnog mjesta susreta mladih uz potrebne suvremene funkcije – društveni sadržaji, kulturni sadržaji, sportsko-rekreacijski sadržaji, funkcije participativnog razvoja i dr. Time se stvara mjesto susreta i interakcije za cijeli prostor UP Šibenik.

Strateški projekt 4 – Sportsko rekreacijska zona Jamnjak – predstavlja veliku površinu razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture s ciljem stvaranja sportskog *hub*-a. Projekt će imati višenamjensku infrastrukturu i doprinosit će razvoju prijeko potrebnih sportskih sadržaja i infrastrukture za sve generacije, uz mogućnost primjene površina za razvoj društvenih događanja i razvoj sportskog turizma.

Strateški projekt 5 - Izgradnja i opremanje nove bolnice u Šibeniku (središte Centra zdravlja i socijalne skrbi) – predstavlja projekt koji kombinira više funkcija u jednom objektu i više sadržaja integrirano povezanih, s ciljem kvalitetnije strateške koordinacije usluga i sadržaja iz sektora zdravstva i sektora socijalne skrbi. Strateška relevantnost ovog projekta očituje se i izvan granica UP Šibenik te njegovom realizacijom može doprinijeti i kvalitetnijim uslugama, sadržajima i funkcijama za cijelu Šibensko-kninsku županiju.

Strateški projekt 6 – Centar za borbu protiv klimatskih promjena – predstavlja integrirano ulaganje u infrastrukturu i sadržaje kojima će se unaprijediti težnja prema ublažavanju posljedica klimatskih promjena te prirodnih i antropogenih rizika, uz razvoj vatrogasno operativnog centra s dojavnom službom. Strateška relevantnost projekta očituje se u navedenoj višenamjenskoj i višedimenzionalnoj strukturi projekta čiji utjecaj je i veći od prostora UP Šibenik.

Strateški projekt 8 – Revitalizacija šibenskih tvrđava – integrira ulaganje u očuvanje, zaštitu, valorizaciju i interpretaciju šibenskih tvrđava kao neizmjernog razvojnog resursa Grada i županije. Time se osigurava održivost korištenja baštine uz primjenu održivih metoda u turizmu. Kulturni turizam iznimno je važan za cijeli UP Šibenik s obzirom na potrebu smanjenja efekta masovnosti turizma kroz razvoj selektivnih oblika turizma, uz primjenu metoda zaštite i održivog upravljanja.

Strateški projekt 9 – Prometno-logistički centar javnog autobusnog gradskog prijevoza – je neizmjereno važan projekt za cijeli prostor UP Šibenik s obzirom kako je riječ o stvaranju preduvjeta za razvoj javnog gradskog prijevoza. Na taj način, teritorijalni učinci biti će snažni za prostor UP Šibenik, pa i šire. Trenutno Grad Šibenik nema sustav javnog gradskog prijevoza i ovaj projekt će osigurati fleksibilnost prometnog sustava, kao i efikasnije dnevne migracije uz rasterećenje prometnica.

Strateški projekt 10 - Razvoj turističke infrastrukture (Jadrija, Martinska, brodske linije) – projekt uključuje razvoj javne turističke infrastrukture, odnosno infrastrukture u funkciji i potpori turizma, fokusirajući se na lokacijama koje će doprinijeti rasterećenju postojećih opterećenih prostora te njihovo povezivanje s prostorima Skradina i Bilica (blizina NP Krka). Navedene lokacije biti će ujedno i povezane sustavnom javnog pomorskog prijevoza, s ciljem rasterećenja cestovnog prometnog sustava, što će doprinijeti protočnosti i sigurnosti prometa. Strateška relevantnost se očituje u kombinaciji razvoja funkcije turizma u kombinaciji s prometnim rasterećenjem korištenjem javnog pomorskog prometa, čime se postavljaju temelji za povezivanje svih JLS u jednu integriranu i povezanu cjelinu.

Strateški projekt 11 – Sportska dvorana Skradin – ističe stratešku relevantnost kroz razvoj višenamjenske infrastrukture koja će osigurati sportsko-rekreacijske, ali i društvene i kulturne funkcije kroz razvoj sportske dvorane. Time će se smanjiti pritisak na infrastrukturu u Gradu Šibeniku, te osigurati jednaka kvaliteta ovakvih sadržaja na cijelom prostoru UP Šibenik.

Strateški projekt 12 – Vatrogasni dom u Bilicama – predstavlja višenamjenski objekt javne i društvene namjene koji će osigurati prostore za društveni razvoj te zaštitu od prirodnih i antropogenih rizika. Time će se smanjiti opterećenje uže urbane zone UP Šibenik i osigurati jednaki uvjeti za cijeli prostor UP Šibenik.

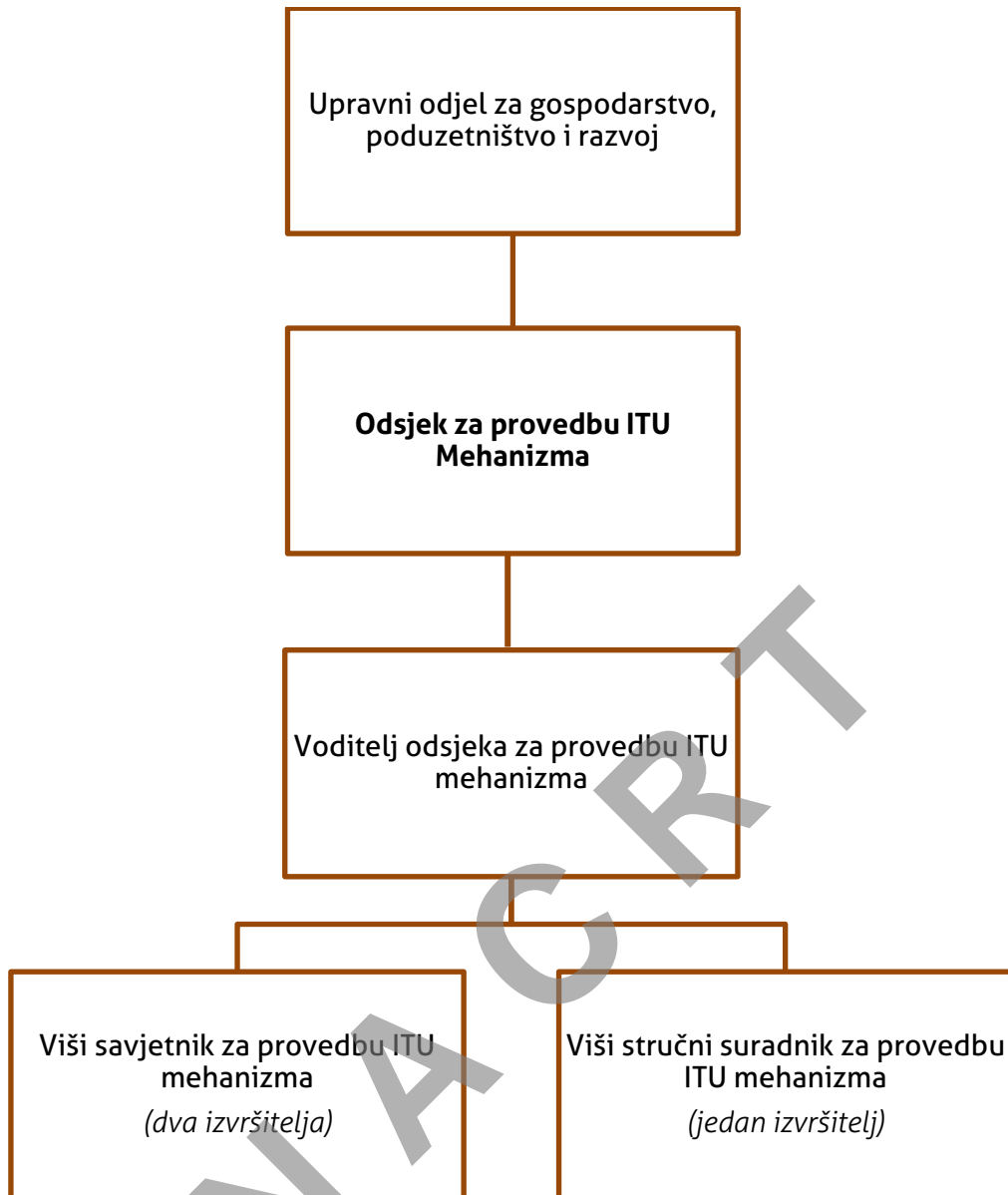
Osim navedenih projekata, JLS UP Šibenik razradile su bazu projekata koji su podudarni s ITU područjima ulaganja, ali i drugih projekata koji bi se financirali kroz druge izvore financiranja. Time se stvara šira slika planiranih zahvata kojima će direktno ili indirektno doprinijeti ITU mehanizam. Većina ostalih projekata posjeduje relevantnost za UP Šibenik u cjelini, međutim njih multiplikativan učinak nije toliko izražen kao u slučaju strateških projekata. Kroz provedbu SRUP Šibenik, poticat će se koherentna i komplementarna provedba svih projekata koji su sukladni ITU područjima ulaganja te strateškim okvirom, s ciljem realizacije vizije usmjerene prema učinkovitom i funkcionalnom urbanom području.

10.5. OPIS SUSTAVA PROVEDBE ITU MEHANIZMA

Mehanizam integriranih teritorijalnih ulaganja predstavlja mehanizam za provedbu aktivnosti održivog urbanog razvoja koje imaju naglašenu teritorijalnu dimenziju te omogućava pružanje financijske potpore iz različitih europskih fondova i operativnih programa za provođenje integriranih aktivnosti te time jačanje uloge gradova kao pokretača gospodarskog razvoja. Mehanizam je s provedbom započeo u razdoblju 2014.-2020. godine, a nastavlja se i kroz novo financijsko razdoblje 2021.-2027. Institucionalni okvir za korištenje EU fondova u okviru provedbe ITU mehanizma definiran je Zakonom o institucionalnom okviru za korištenje fondova Europske unije u Republici Hrvatskoj (NN 116/21) te Uredbom o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole za provedbu programa iz područja teritorijalnih ulaganja i pravedne tranzicije za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (NN 96/2022).

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije donijelo je Odluku kojom se Grad Šibenik s okolnim područjem utvrđuje područjem za proširenje provedbe mehanizma Integriranih teritorijalnih ulaganja i dobiva priliku za korištenje EU sredstava iz navedenog mehanizma u financijskom razdoblju 2021.- 2027. godine. Potom je sklopljen Sporazum o suradnji na izradi i provedbi Strategije razvoja urbanog područja čime je započela uspostava organizacijske strukture za uspješno provođenje procesa izrade, donošenja, provedbe i praćenja SRUP-a te provedbe ITU mehanizma. Temeljem navedenog Sporazuma, definirani su članovi Koordinacijskog vijeća za izradu i provedbu Strategije, a koju čine gradonačelnici i načelnici svih gradova i općina uključenih u UP Šibenik (Grad Šibenik, Općina Bilice i Općina Skradin). Po ustrojavanju urbanog područja Grad Šibenik preuzeo je ulogu nositelja izrade Strategije urbanog područja te organizirao proces izrade i uključivanja svih ključnih aktera. Gradonačelnik Grada Šibenika je temeljem imenovanja članova od strane gradova i općina u prosincu 2021. godine donio odluku o osnivanju Partnerskog vijeća. Partnersko vijeće sastavljeno od 32 člana (i njihovih zamjenika) iz javnog, poduzetničkog, civilnog i znanstvenoobrazovnog sektora.

Uz navedeno, kako urbano područje Šibenik čini prihvatljivo područje i za provedbu mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizam), pri definiranju institucionalnog okvira za provedbu SRUP-a Šibenik vodilo se računa i o njegovoj komplementarnosti i iskoristivosti za potrebe ITU sustava upravljanja. Ukoliko UP Šibenik bude odabran na natječaju za provedbu ITU-mehanizma, Grad Šibenik će dodatno razviti institucionalni okvir putem Upravnog odjela za gospodarstvo, poduzetništvo i razvoj (u nastavku: Odjel). Navedeni Odjel ima široki djelokrug rada te osigurava najveću podršku ITU-mehanizmu. Naime, prema Uredbi o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole za provedbu programa iz područja teritorijalnih ulaganja i pravedne tranzicije za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (NN 96/2022), izabrana urbana područja preuzimaju ulogu ITU-provedbenog tijela u okviru aktivnosti koje će se provoditi u sklopu specifičnih ciljeva 5.i, 1.iii i 2.viii Programa. Stoga će nova služba pri Odjelu preuzeti funkciju ITU-provedbenog tijela u okviru aktivnosti koji će se provoditi u sklopu ITP-a. Također, predstavnici ITU-provedbenog tijela (službe) bit će uključeni pri izradi metodologije za odabir projekata i selekcijskih kriterija te u fazi pripreme poziva, odnosno natječaja. Posredničko tijelom zajedno s Upravljačkim tijelom, za odabir operacija sklapa pisane sporazume kojima se za svaki poziv na dodjelu bespovratnih sredstava utvrđuju zadaće i odgovornosti, a sporazum može predstavljati i poziv na dodjelu bespovratnih sredstava. S preuzimanjem uloge ITU posredničkog tijela (u slučaju provedbe ITU mehanizma na urbanom području Šibenik), sukladno Uredbi o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole za provedbu programa iz područja teritorijalnih ulaganja i pravedne tranzicije za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (NN 96/2022), posredničko tijelo također će obavljati funkcije iz članka 73. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/1060 u okviru specifičnih ciljeva 5.i, 1.iii i 2.viii Programa, koje se posebno utvrđuju u okviru svakog pojedinog poziva na dodjelu bespovratnih sredstava. U okviru posebnog cilja iz svoje nadležnosti, ITU jedinica će također surađivati s Koordinacijskim tijelom, Upravljačkim tijelom, drugim posredničkim tijelima i partnerima tijekom provedbe i praćenja Programa; sudjelovati u radu odbora za praćenje; surađivati s Upravljačkim tijelom u izradi kriterija za odabir operacije i u izradi dokumentacije poziva na dodjelu bespovratnih sredstava, aktivnostima zatvaranja Programa, upravljaju rizicima na razini funkcija i dr. Zaposlenici odgovorni za učinkovito djelovanje ove jedinice bit će gradski službenici, s relevantnim profesionalnim iskustvom u pripremi i provedbi projekata, a ovisno o opsegu posla i obimu projekata, zaposlit će se i novi djelatnici prema jasno definiranim kriterijima. Prema planiranom ustrojstvu Odsjeka za ITU mehanizam u Gradu Šibeniku, predviđena je sistematizacija četiri radna mjesta, čija je struktura prikazana u nastavku.

Sl. 1: Shematski prikaz ustrojstva Odsjeka za provedbu ITU mehanizma

11. INDIKATIVNI FINANCIJSKI PLAN

Indikativni financijski plan izrađen je kako bi se prikazali potrebni iznosi financijskih sredstava za provedbu strateškog okvira Strategije razvoja urbanog područja Šibenik tj. utvrđenih posebnih ciljeva te projekata od strateškog značaja te ustanovili mogući i planirani iznosi financiranja. U nastavku se nalazi sažeti pregled indikativnog financijskog okvira sa prikazom iznosa sredstava za prioritete, posebne ciljeve i projekte koji su definirani kao projekti od strateškog značaja te opisani u prethodnom poglavlju, a detaljan pregled u kojemu su prikazani iznosi na razini mjera, aktivnosti te svih planiranih projekata nalazi se u Prilogu ovog dokumenta (Tablica 1).

Indikativnim financijskim planom predviđen je ukupan iznos od 4.008.989.720,16 HRK za cijelo provedbeno razdoblje Strategije (2022. – 2027.g.), a najveći iznos sredstava projiciran je za prioritet Postturiistički razvoj, točnije posebni cilj 1.2. Povećanje kvalitete života (1.607.721.542,66 HRK).

Tab. 48 Sažeti pregled indikativnog financijskog okvira za cijelo provedbeno razdoblje, uključujući strateške projekte

R.br.	Naziv prioriteta / cilja / strateškog projekta	Iznos sredstava 2021. HRK	Iznos sredstava 2022. HRK	Iznos sredstava 2023. HRK	Iznos sredstava 2024. HRK	Iznos sredstava 2025. HRK	Iznos sredstava 2026. HRK	Iznos sredstava 2027. HRK	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2022.-2027.)
1.	POSTTURISTIČKI RAZVOJ	0,00	30.527.500,00	273.693.730,00	324.976.990,67	389.829.760,67	411.091.760,66	397.976.300,66	1.828.096.042,66
1.1.	Razvoj visokog školstva	0,00	1.405.000,00	28.277.500,00	33.512.500,00	48.637.500,00	58.662.500,00	44.187.500,00	214.682.500,00
strateški projekt	Sveučilišni kampus (Ante Jonić)	0,00	500.000,00	1.500.000,00	8.000.000,00	15.000.000,00	20.000.000,00	20.000.000,00	65.000.000,00
1.2.	Povećanje kvalitete života	0,00	28.800.500,00	244.754.230,00	290.472.490,67	340.070.260,67	351.197.260,66	352.426.800,66	1.607.721.542,66
strateški projekt	Sportska dvorana Skradin	0,00	0,00	5.000.000,00	13.750.000,00	0,00	0,00	0,00	18.750.000,00
strateški projekt	Društveni sadržaji u zoni Batizele	0,00	0,00	18.440.230,00	18.440.230,00	60.000.000,00	60.000.000,00	54.172.540,00	211.053.000,00
strateški projekt	Centar za mlade	0,00	200.000,00	500.000,00	5.300.000,00	12.000.000,00	12.000.000,00	10.000.000,00	40.000.000,00
strateški projekt	Izgradnja objekata predškolskog odgoja	0,00	0,00	10.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00	20.000.000,00	20.000.000,00	80.000.000,00
strateški projekt	Razvoj osnovnog školstva	0,00	5.000.000,00	15.000.000,00	20.000.000,00	30.000.000,00	30.000.000,00	40.000.000,00	140.000.000,00
strateški projekt	Izgradnja i opremanje nove bolnice u Šibeniku (središte Centra zdravlja i socijalne skrbi)	0,00	10.000.000,00	156.000.000,00	156.000.000,00	156.000.000,00	156.000.000,00	156.000.000,00	790.000.000,00
1.3.	Demografska obnova	0,00	322.000,00	662.000,00	992.000,00	1.122.000,00	1.232.000,00	1.362.000,00	5.692.000,00
2.	PLAVI RAZVOJ	0,00	3.165.000,00	12.174.000,00	15.459.000,00	15.914.000,00	18.179.000,00	19.504.000,00	84.395.000,00
2.1.	Gospodarska revitalizacija otoka	0,00	600.000,00	1.400.000,00	1.400.000,00	1.400.000,00	1.400.000,00	1.400.000,00	7.600.000,00
2.2.	Obnova „temelja“ otočnog razvoja	0,00	2.050.000,00	7.505.000,00	9.990.000,00	12.345.000,00	14.610.000,00	16.935.000,00	63.435.000,00
strateški projekt	Povezanost s otocima- uvođenje novih brodskih linija	0,00	0,00	2.000.000,00	2.250.000,00	2.250.000,00	2.250.000,00	2.250.000,00	11.000.000,00
2.3.	Modernizacija sektora ribarstva i marikulture	0,00	515.000,00	3.269.000,00	4.069.000,00	2.169.000,00	2.169.000,00	1.169.000,00	13.360.000,00

R.br.	Naziv prioriteta / cilja / strateškog projekta	Iznos sredstava 2021. HRK	Iznos sredstava 2022. HRK	Iznos sredstava 2023. HRK	Iznos sredstava 2024. HRK	Iznos sredstava 2025. HRK	Iznos sredstava 2026. HRK	Iznos sredstava 2027. HRK	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2022.-2027.)
3.	ZELENI RAZVOJ	0,00	8.517.167,50	76.762.700,00	113.016.106,33	174.143.333,33	173.918.333,33	143.797.712,00	690.155.352,50
3.1.	Dekarbonizacija urbanog područja	0,00	1.675.000,00	49.197.700,00	70.831.106,33	131.158.333,33	122.633.333,33	105.512.712,00	481.008.185,00
strateški projekt	Sportsko rekreacijska zona Jamnjak	0,00	0,00	5.000.000,00	15.000.000,00	60.000.000,00	60.000.000,00	60.000.000,00	200.000.000,00
strateški projekt	Javna i prometna infrastruktura u zoni Batižele	0,00	0,00	34.697.700,00	34.697.773,00	50.000.000,00	45.000.000,00	37.212.712,00	201.608.185,00
3.2.	Razvoj zelenog identiteta urbanog područja	0,00	3.120.000,00	8.635.000,00	12.795.000,00	11.585.000,00	15.585.000,00	15.585.000,00	67.305.000,00
3.3.	Otpornost na rizike i klimatske promjene	0,00	2.800.167,50	16.141.000,00	24.091.000,00	15.995.000,00	12.295.000,00	3.295.000,00	74.617.167,50
strateški projekt	Vatrogasni dom u Bilicama	0,00	0,00	3.750.000,00	3.750.000,00	0,00	0,00	0,00	7.500.000,00
strateški projekt	Centar za borbu protiv klimatskih promjena	0,00	800.000,00	7.500.000,00	15.000.000,00	13.700.000,00	10.000.000,00	1.000.000,00	48.000.000,00
3.4.	Razvoj poljoprivrednog sektora i ruralnog turizma	0,00	922.000,00	2.789.000,00	5.299.000,00	15.405.000,00	23.405.000,00	19.405.000,00	67.225.000,00
4.	MOBILNI GRAĐANI	1.064.445,92	103.703.000,00	177.631.000,00	189.479.333,33	71.343.333,33	60.043.333,33	28.200.000,00	630.400.000,00
4.1.	Razvoj održive muldimodalnosti	1.064.445,92	102.973.000,00	148.801.000,00	148.149.333,33	31.103.333,33	15.803.333,33	3.970.000,00	450.800.000,00
strateški projekt	Prometno-logistički centar javnog autobusnog gradskog prijevoza	0,00	1.000.000,00	14.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00	10.000.000,00	0,00	55.000.000,00
strateški projekt	Brodsko linija prema NP Krka	0,00	100.000,00	120.000,00	120.000,00	120.000,00	120.000,00	120.000,00	700.000,00
4.2.	Unaprjeđenje prometne infrastrukture	0,00	730.000,00	28.830.000,00	41.330.000,00	40.240.000,00	44.240.000,00	24.230.000,00	179.600.000,00
5.	POSTPANDEMIJSKA REVITALIZACIJA	0,00	7.724.000,00	134.838.961,00	180.744.036,00	176.012.328,00	137.827.000,00	138.797.000,00	775.943.325,00
5.1.	Kulturna baština kao temelj održivog i otpornog turizma	0,00	5.194.000,00	111.277.961,00	149.628.036,00	133.615.328,00	105.290.000,00	113.820.000,00	618.825.325,00
strateški projekt	Revitalizacija šibenskih tvrđava (mreža puteva sv. Ivan-barone b- sv. Nikola, c- dvostruki bedem s eskalatorom, d- žičare)	0,00	0,00	20.000.000,00	30.000.000,00	40.000.000,00	50.000.000,00	60.000.000,00	200.000.000,00
strateški projekt	Jadrija	0,00	1.000.000,00	5.000.000,00	12.000.000,00	12.000.000,00	0,00	0,00	30.000.000,00
strateški projekt	Martinska	0,00	0,00	1.000.000,00	1.000.000,00	3.000.000,00	2.000.000,00	0,00	7.000.000,00
5.2.	Čisto gospodarstvo	0,00	2.230.000,00	22.759.000,00	29.909.000,00	41.450.000,00	31.730.000,00	24.310.000,00	152.388.000,00
5.3.	Poticanje digitalizacije	0,00	300.000,00	802.000,00	1.207.000,00	947.000,00	807.000,00	667.000,00	4.730.000,00
UKUPNO:		1.064.445,92	153.636.667,50	675.100.391,00	823.675.466,34	827.242.755,34	801.059.427,33	728.275.012,66	4.008.989.720,16

Što se tiče planiranih izvora financiranja najveći iznos tj. 66,9 % planira se financirati sredstvima EU, dok udio sredstava iz lokalnog proračuna iznosi 8,1 %. Sažeti pregled u nastavku prikazuje raspodjelu sredstava prema različitim izvorima na razini prioriteta, posebnih ciljeva i projekata od strateške važnosti, dok se potpuni pregled nalazi u Prilogu ovog dokumenta (Tablica 2).

Tab. 49 Sažeti pregled indikativnih financijskih vrijednosti prema planiranim izvorima financiranja, uključujući strateške projekte (prikazano u HRK)

R.br.	Naziv prioriteta / cilja / strateškog projekta	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2022.-2027.)	Planirani izvori financiranja za cijelo razdoblje provedbe (2022.-2027.)							Ukupna procijenjena vrijednost kroz trogodišnje razdoblje 2022.-2024.
			Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije		Javna poduzeća	Ostali izvori	
						Ukupno	Od toga potencijalno ITU			
1.	POSTTURISTIČKI RAZVOJ	1.828.096.042,66	31.736.825,00	126.619.800,00	119.944.806,40	1.346.422.461,26	346.047.561,26	3.420.000,00	199.952.150,00	629.198.220,67
1.1.	Razvoj visokog školstva	214.682.500,00	8.246.375,00	7.050.000,00	13.749.875,00	173.079.000,00	114.734.000,00	3.000.000,00	9.557.250,00	63.195.000,00
strateški projekt	Sveučilišni kampus (Ante Jonić)	65.000.000,00	4.875.000,00	0,00	4.875.000,00	55.250.000,00	55.250.000,00	0,00	0,00	10.000.000,00
1.2.	Povećanje kvalitete života	1.607.721.542,66	23.100.450,00	119.569.800,00	101.566.331,40	1.172.670.061,26	231.313.561,26	420.000,00	190.394.900,00	564.027.220,67
strateški projekt	Sportska dvorana Skradin	18.750.000,00	1.406.250,00	0,00	1.406.250,00	15.937.500,00	15.937.500,00	0,00	0,00	18.750.000,00
strateški projekt	Društveni sadržaji u zoni Batižele	211.053.000,00	0,00	0,00	10.552.650,00	10.552.650,00	10.552.650,00	0,00	189.947.700,00	36.880.460,00
strateški projekt	Centar za mlade	40.000.000,00	3.000.000,00	0,00	3.000.000,00	34.000.000,00	34.000.000,00	0,00	0,00	6.000.000,00
strateški projekt	Izgradnja objekata predškolskog odgoja	80.000.000,00	6.000.000,00	0,00	6.000.000,00	68.000.000,00	0,00	0,00	0,00	25.000.000,00
strateški projekt	Razvoj osnovnog školstva	140.000.000,00	10.500.000,00	0,00	10.500.000,00	119.000.000,00	0,00	0,00	0,00	40.000.000,00
strateški projekt	Izgradnja i opremanje nove bolnice u Šibeniku (središte Centra zdravlja i socijalne skrbi)	790.000.000,00	0,00	110.600.000,00	7.900.000,00	671.500.000,00	0,00	0,00	0,00	322.000.000,00
1.3.	Demografska obnova	5.692.000,00	390.000,00	0,00	4.628.600,00	673.400,00	0,00	0,00	0,00	1.976.000,00
2.	PLAVI RAZVOJ	84.395.000,00	4.542.500,00	3.354.000,00	15.985.500,00	55.251.000,00	11.015.000,00	4.212.000,00	1.050.000,00	30.798.000,00
2.1.	Gospodarska revitalizacija otoka	7.600.000,00	220.000,00	220.000,00	3.995.000,00	2.890.000,00	560.000,00	0,00	275.000,00	3.400.000,00
2.2.	Obnova „temelja“ otočnog razvoja	63.435.000,00	4.322.500,00	1.854.500,00	9.588.000,00	43.326.000,00	3.915.000,00	4.212.000,00	132.000,00	19.545.000,00
strateški projekt	Povezanost s otocima- uvođenje novih brodskih linija	11.000.000,00	1.100.000,00	550.000,00	550.000,00	8.800.000,00	0,00	0,00	0,00	4.250.000,00
2.3.	Modernizacija sektora ribarstva i marikulture	13.360.000,00	0,00	1.279.500,00	2.402.500,00	9.035.000,00	6.540.000,00	0,00	643.000,00	7.853.000,00
3.	ZELENI RAZVOJ	690.155.352,50	21.613.500,00	5.498.000,00	65.339.834,38	407.910.051,63	293.570.551,63	2.694.000,00	187.099.966,50	198.295.973,83
3.1.	Dekarbonizacija urbanog područja	481.008.185,00	15.000.000,00	300.000,00	40.575.409,25	243.340.409,25	230.510.409,25	0,00	181.792.366,50	121.703.806,33
strateški projekt	Sportsko rekreacijska zona Jamnjak	200.000.000,00	15.000.000,00	0,00	15.000.000,00	170.000.000,00	170.000.000,00	0,00	0,00	20.000.000,00
strateški projekt	Javna i prometna infrastruktura u zoni Batižele	201.608.185,00	0,00	0,00	10.080.409,25	10.080.409,25	10.080.409,25	0,00	181.447.366,50	69.395.473,00
3.2.	Razvoj zelenog identiteta urbanog područja	67.305.000,00	178.500,00	461.000,00	10.059.000,00	53.756.500,00	9.437.500,00	2.534.000,00	316.000,00	24.550.000,00
3.3.	Otpornost na rizike i klimatske promjene	74.617.167,50	4.755.000,00	557.500,00	8.095.925,13	61.048.742,38	53.622.642,38	160.000,00	0,00	43.032.167,50
strateški projekt	Vatrogasni dom u Bilicama	7.500.000,00	562.500,00	0,00	562.500,00	6.375.000,00	6.375.000,00	0,00	0,00	7.500.000,00
strateški projekt	Centar za borbu protiv klimatskih promjena	48.000.000,00	3.600.000,00	0,00	3.600.000,00	40.800.000,00	40.800.000,00	0,00	0,00	23.300.000,00
3.4.	Razvoj poljoprivrednog sektora i ruralnog turizma	67.225.000,00	1.680.000,00	4.179.500,00	6.609.500,00	49.764.400,00	0,00	0,00	4.991.600,00	9.010.000,00
4.	MOBILNI GRAĐANI	630.400.000,00	328.280.824,00	2.862.000,00	25.606.000,00	244.275.876,00	174.149.500,00	28.814.000,00	561.300,00	470.813.333,33
4.1.	Razvoj održive muldimodalnosti	450.800.000,00	313.574.824,00	1.035.000,00	11.925.000,00	122.903.876,00	75.699.500,00	800.000,00	561.300,00	399.923.333,33
strateški projekt	Prometno-logistički centar javnog autobusnog gradskog prijevoza	55.000.000,00	4.125.000,00	0,00	4.125.000,00	46.750.000,00	46.750.000,00	0,00	0,00	30.000.000,00
strateški projekt	Brodsko linija prema NP Krka	700.000,00	70.000,00	35.000,00	35.000,00	560.000,00	0,00	0,00	0,00	340.000,00
4.2.	Unaprjeđenje prometne infrastrukture	179.600.000,00	14.706.000,00	1.827.000,00	13.681.000,00	121.372.000,00	98.450.000,00	28.014.000,00	0,00	70.890.000,00

R.br.	Naziv prioriteta / cilja / strateškog projekta	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2022.-2027.)	Planirani izvori financiranja za cijelo razdoblje provedbe (2022.-2027.)						Ukupna procijenjena vrijednost kroz trogodišnje razdoblje 2022.-2024.	
			Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije		Javna poduzeća		Ostali izvori
						Ukupno	Od toga potencijalno ITU			
5.	POSTPANDEMIJSKA REVITALIZACIJA	775.943.325,00	12.315.750,00	31.540.750,00	97.876.265,00	628.143.560,00	586.633.310,00	1.525.000,00	4.542.000,00	323.306.997,00
5.1.	Kulturna baština kao temelj održivog i otpornog turizma	618.825.325,00	12.283.500,00	28.591.000,00	79.274.765,00	498.200.060,00	462.066.560,00	0,00	476.000,00	266.099.997,00
strateški projekt	Revitalizacija šibenskih tvrđava (mreža puteva sv. Ivan- barone b- sv. Nikola, c- dvostruki bedem s eskalatorom, d- žičare)	200.000.000,00	0,00	0,00	30.000.000,00	170.000.000,00	170.000.000,00	0,00	0,00	50.000.000,00
strateški projekt	Jadrija	30.000.000,00	3.000.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00	24.000.000,00	24.000.000,00	0,00	0,00	18.000.000,00
strateški projekt	Martinska	7.000.000,00	700.000,00	350.000,00	350.000,00	5.600.000,00	5.600.000,00	0,00	0,00	2.000.000,00
5.2.	Čisto gospodarstvo	152.388.000,00	32.250,00	2.949.750,00	17.809.000,00	126.022.000,00	123.500.000,00	1.525.000,00	4.050.000,00	54.898.000,00
5.3.	Poticanje digitalizacije	4.730.000,00	0,00	0,00	792.500,00	3.921.500,00	1.066.750,00	0,00	16.000,00	2.309.000,00
UKUPNO:		4.008.989.720,16	398.489.399,00	169.874.550,00	324.752.405,77	2.682.002.948,89	1.411.415.922,89	40.665.000,00	393.205.416,50	1.652.412.524,84

NACRT

12. OKVIR ZA PRAĆENJE I VREDNOVANJE

Praćenje provedbe akta strateškog planiranja predstavlja proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja pomoću kojih se sustavno prati uspješnost provedbe posebnih ciljeva SRUP-a, ali i samoga dokumenta u cjelini. Izvještavanje o provedbi vrlo je važno radi pružanja informacija ključnim dionicima te široj javnosti. Proces praćenja i izvještavanja o provedbi SRUP-a izvršava se korištenjem identificiranih pokazatelja iz Biblioteke pokazatelja Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije. Uz standardizirane pokazatelje, za pojedine posebne ciljeve utvrđeni su dodatni pokazatelji radi kvalitetnijeg praćenja provedbe. Identificirani pokazatelji koji će se koristiti za praćenje i vrednovanje provedbe SRUP-a prikazani su u poglavljima koji opisuju strateški okvir. Grad Šibenik, kao grad središte urbanog područja i nositelj izrade Strategije razvoja Urbanog područja Šibenik, nadležan je za izvještavanje o provedbi ovog dokumenta, sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18). Sukladno Smjernicama, Grad Šibenik će u fazi provedbe SRUP-a jednom godišnje, najkasnije do 31. srpnja tekuće godine, prema Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije podnositi izvješće o provedbi SRUP-a za prethodnu godinu. Izvješće o provedbi SRUP-a izrađuje se temeljem uputa koje će Ministarstvo dostaviti svim gradovima središtima urbanih područja. Po pripremi Izvješća, a prije njegovog podnošenja Ministarstvu, Koordinacijsko vijeće daje mišljenje na Izvješće. Nakon predaje Izvješća Ministarstvu, Grad Šibenik će na svojim web stranicama objaviti podatke i godišnje izvješće o provedbi SRUP-a, u skladu s odredbama propisa koji uređuje pravo na pristup informacijama.

Važna komponenta procesa praćenja provedbe jest vrednovanje SRUP-a. Sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18), svi planski dokumenti politike regionalnoga razvoja podliježu postupku vrednovanja tijekom izrade, tijekom provedbe te nakon provedbe. Provedba politike regionalnog razvoja sustavno se prati i vrednuje radi povećavanja djelotvornosti, učinkovitosti i utjecaja na regionalni razvoj. Detaljan postupak i metodologija vrednovanja uređeni su Pravilnikom o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja (NN 121/15) te Pravilnikom o provedbi postupka vrednovanja (NN 66/19). Postupak vrednovanja SRUP-a tijekom izrade proveden je u fazi izrade dokumenta te su zaključci vrednovanja integrirani u SRUP tijekom njegove izrade. Vrednovanje tijekom provedbe se provodi u fazi implementacije SRUP-a, a Grad Šibenik može samostalno odlučiti što će se vrednovati i kada. Rezultat vrednovanja tijekom provedbe očekuje se tijekom 2024./2025. Ovaj proces pomaže donositeljima odluka da tijekom provedbe utvrde nedostatke u provedbi i slijedom toga poduzmu potrebne korale ukoliko su potrebne njegove izmjene. Nakon završetka provedbe SRUP-a, provodi se vrednovanje nakon provedbe, a koje sažeto ponavlja i ocjenjuje cjelokupan utjecaj, odnosno učinak SRUP-a te njegovu djelotvornost i učinkovitost. Poželjno je tijekom faze vrednovanja nakon provedbe utvrditi prijedloge za unaprjeđenje strateškog planiranja za buduće financijsko razdoblje. Rezultat vrednovanja nakon provedbe očekuje se tijekom 2028. g. Svi završni izvještaji svakog procesa vrednovanja biti će objavljeni na web stranicama Grada Šibenika.

13. SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROVEDENOM POSTUPKU PRETHODNOG VREDNOVANJA

Prethodno vrednovanje izrade Strategije razvoja Urbanog područja Šibenik izvršeno je sukladno Pravilniku o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja (NN 121/2015) od strane prof. dr. sc. Josipa Faričića. Pri tome je proces obuhvatio metode i elemente predviđene Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027. Sažetak izvješća dan je u nastavku:

Strategija razvoja Urbanog područja Šibenik obuhvaća više elemenata i priloga među kojima je i Prilog 1. Cjelovita analiza stanja koji je zapravo vrlo važan dokument iz kojega je moguće utvrditi sadašnje stanje kao i mogućnosti i ograničenja razvoja strategijom obuhvaćenoga prostora. Urbano područje obuhvaća prostor tri jedinice lokalne samouprave zahvaćene gravitacijskim silnicima grada Šibenika kao jedne od najvažnijih hrvatskih jadranskih regionalnih središta. To su ponajprije naselja unutar Grada Šibenika te Grad Skradin i Općina Bilice. U skladu s primijenjenim kriterijima za definiranje urbanoga područja izvan njega su ostale jedinice lokalne samouprave koje su također pod velikim utjecajem Šibenika i umnogome se oslanjaju na njegove urbane funkcije, ali su, ponajprije zbog razvoja turizma i pratećih uslužnih djelatnosti, ekonomski i socijalno relativno neovisne o tom gradu (što se očituje u manjem udjelu onih koji dnevno cirkuliraju radi rada u urbanom središtu). Zbog toga ističem da se funkcionalni dometi Šibenika (posebno oni u pogledu industrije, prometa, energetike, zdravstva, socijalne skrbi, obrazovanja, znanosti, kulture, sporta, skrbi o prirodnoj i kulturnoj baštini te susljedno tome u pogledu inovacija i stvaranja dodanih vrijednosti) ne ograničavaju međama triju obuhvaćenih jedinica lokalne samouprave u urbanom području, kao i to da će se efekti implementacije *Strategije UP Šibenik* zasigurno pozitivno odraziti i na mnogo veći broj jedinica lokalne samouprave Šibensko-kninske županije.

Struktura *Cjelovite analize stanja* sadrži sve osnovne dijelove koji omogućuju uvid u osnovna geografska obilježja te sektorski i prostorni aspekt društveno-gospodarskog razvoja Grada Šibenika, Grada Skradina i Općine Bilice.

Tekst se temelji na svim dostupnim relevantnim izvorima podataka:

- 1) statistička izvješća Državnog zavoda za statistiku, evidencije specijaliziranih javnih ustanova i agencija, komunalnih tvrtki i dr.,
- 2) strategije i planovi na nacionalnoj, županijskoj i lokalnoj razini,
- 3) zakonski i podzakonski akti,
- 4) znanstvene publikacije
- 5) rezultati participativnih radionica (fokus grupa po tematskim područjima).

Obrada podataka je sustavna, pregledna i objektivna. Rezultirala je zaključcima u kojima je prikazano stanje i dane su jasne preporuke što bi trebalo učiniti da se unaprijede postojeće društvene i gospodarske strukture, a u skladu s time i kvaliteta života u središnjem dijelu hrvatskoga jadranskog prostora.

Prostorni i tematski obuhvat *Cjelovite analize stanja* primjeren je važnosti pojedinih sastavnica. Ujednačen je pa je dobivena konzistentna i koherentna cjelina u kojoj su međuzavisni dijelovi povezani i sintetski razmatrani (društvo, gospodarstvo, urbano okruženje

i okvir upravljanja razvojem). Iz *Cjelovite analize stanja* moguće je utvrditi sadašnje stanje kao i mogućnosti i ograničenja razvoja strategijom obuhvaćenoga prostora Grada Šibenika, Grada Skradina i Općine Bilice. U *Cjelovitu analizu stanja* uvrštene su dopune koje sam predložio u Prvom privremenom izvješću i pratećim pojedinačnim ispravkama i prijedlozima u tekstu te analize.

Strategija razvoja UP Šibenik je metodološki i sadržajno cjelovit i konzistentan dokument. Uz to, pripremljen je popis grafičkih i tabličnih priloga i dodani su Prilozi (Potpuni pregled indikativnog financijskog okvira za cijelo provedbeno razdoblje). U tekst Strategije uvršteni su prijedlozi koje sam dao u Drugom privremenom izvješću.

Posebno bih naglasio da su srednjoročne razvojne potrebe i razvojni potencijali opravdano grupirani u tri tematske cjeline – Društvo, Gospodarstvo i Urbano okruženje. Vizija srednjoročnog razvoja je jezgrovita i semantički jasna: *Urbano područje Šibenik prostor je učinkovite i održive prostorne i funkcionalne organizacije*. Ostvarenje te vizije predviđeno je strateškim okvirom u kojemu je izdvojeno pet posebnih prioriteta javne politike. Ti su prioriteti: 1) Postturiistički razvoj, 2) Plavi razvoj, 3) Zeleni razvoj, 4) Mobilni građani i 5) Postpandemijska revitalizacija. Prioritet se temelje na potencijalima i potrebama prostora. Detaljno su elaborirani s posebnim ciljevima, a oni su pak obrazloženi i opisani tako da je jasna njihova svrha i jasni su osnovni pokazatelji ishoda u obliku velikog broja mjera i aktivnosti. Aktivnosti su dovoljno konkretne, a opet imaju dovoljno širok „nazivnik“ pod koji je moguće svesti različite konkretne radnje koje će ovisiti o trenutačno poznatim kao i za sada nepoznatim kriterijima za projektne prijave i izvorima (su)financiranja iz nacionalnih i EU fondova za dodjelu bespovratnih sredstava. Predviđene aktivnosti strateški su relevantne i trebale bi pridonijeti sektorskoj i teritorijalnoj integraciji kroz ITU mehanizam.

Zbog činjenice da je prostor UP-a Šibenik geografski raznolik, predloženo je zoniranje koje prepoznaje posebnosti razvojnih potencijala, ograničenja i potreba: 1) Zona 1 – Priobalna zona, 2) Zona 2 – Zaobalna zona i 3) Zona 3 – Otoci. Takvim zoniranjem, ali i konkretnim mjerama i aktivnostima Strategijom je prikladno obuhvaćen cijeli prostor UP-a Šibenik, što povećava izgleda da se ostvari teritorijalna funkcionalna integracija JLS-a pri čemu će svaka od njih zadržati svoj entitet i identitet, a ujedno će se postići sinergijski učinak komplementarnog razvoja.

U *Cjelovitoj analizi stanja* i u Strategiji UP Šibenik je s pravom ukazano na to da je provedba mnogih društvenih i gospodarskih aktivnosti otežana zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa, koji se ponajprije očituju u nesuglasju između stvarnoga stanja i onoga evidentiranoga u katastarskim evidencijama i u zemljišno-knjiženim odjelima nadležne sudske vlasti te u neriješenim režimima posjedovanja i vlasništva nad nekretninama. Teško je očekivati da će se u okviru nadležnosti JLS-a koje pripadaju UP-u Šibenik napraviti značajniji iskoraci jer rješavanje spomenutih problema nije u njihovoj nadležnosti, ali o tim problemima treba voditi računa kada se budu pripremale konkretne projektne aktivnosti, posebno one koje su sastavni dio integriranog pristupa rješavanju utvrđenih razvojnih potreba i potencijala UP Šibenik kroz ITU mehanizam.

Kao što sam već istakao u Drugom privremenom izvješću, da bi provedba s pravom ambiciozno planiranih aktivnosti bila uspješna potrebno je uložiti dodatni napor u jačanje kapaciteta onih koji će taj razvoj koordinirati od pripreme projekata do njihove implementacije i nadzora te naknadnog praćenja: to znači da je potrebno predvidjeti dodatna zapošljavanja novih i permanentno ulaganje u postojeće djelatnike Upravnog odjela za

gospodarstvo, poduzetništvo i razvoj Grada Šibenika i Razvojne agencije Šibensko-kninske županije. Isto tako, potrebno je predvidjeti i odgovarajuća ažuriranja prostorno-planske dokumentacije (*Strategija* prati postojeću prostorno-plansku dokumentaciju, ali ostvarenje strateške vizije ipak podrazumijeva i neke iskorake). Pri tome treba voditi računa o tome da se uvažavaju načela održivosti i participativnosti kako se ne bi dogodilo da se pojedini sektori, sustavi ili pojedinci nametnu na štetu javnoga, tj. općega dobra, uključujući različite sastavnice prirodne i kulturne baštine, koliko god je potrebno poticati i uvažavati investicije i poduzetničke inicijative. Slobodan sam k tome predložiti da se pomno prati izrada svake studije utjecaja na okoliš i njoj metodološki istovrsna ili slična dokumentacija da se u zanosu velikih planova s izvjesnim financijskim dobitima kojima se koriste dragocjeni prostorni resursi unutar UP Šibenik ne bi previdio taktilan odnos prema prirodi i ambijentu koji su prethodni naraštaji oblikovali stoljećima.

Strategija UP Šibenik u potpunosti je usklađena s EU strateškim dokumentima, nacionalnom razvojnom strategijom, sektorskim i višesektorskim strategijama, planom razvoja Šibensko-kninske županije te dokumentima prostornog uređenja. Posve je razvidno da se ova Strategija programski uklapa u sadržaj tih dokumenata. To upućuje na zaključak da je *Strategija UP-a Šibenik* rezultat promišljenoga i u svemu kompetentnoga pristupa planiranju razvoja UP-a, a istodobno su uvaženi i prijedlozi participativnih radionica, što jamči razvojni i komunikacijski potencijal ovoga dokumenta.

NACRT

POPIS GRAFIČKIH I TABLIČNIH PRILOGA

Popis grafičkih priloga

Sl. 1. Teritorijalni obuhvat urbanog područja Šibenik.....	4
Sl. 2. Geografski i geoprometni položaj urbanog područja Šibenik.....	5
Sl. 3. Zone u Urbanom području Šibenik.....	7
Sl. 4. Detalj s provedene radionice.....	11
Sl. 5. Dobno-spolna struktura UP Šibenik 2001. i 2011. godine.....	13
Sl. 6. Udio stanovništva UP Šibenik prema najvišem postignutom stupnju obrazovanja po petogodišnjim dobnim kohortama od 25 do 75 i više godina 2011. godine.....	18
Sl. 7. Broj učenika u osnovnim školama na području Grada Šibenika i Grada Skradina od početka školske godine 2011./2012. do početka školske godine 2019./2020.....	19
Sl. 8. Bruto domaći proizvod po stanovniku u Republici Hrvatskoj, NUTS 2 regiji Jadranska Hrvatska, Zadarskoj, Šibensko-kninskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji od 2008. do 2018. g.....	22
Sl. 9. Broj nezaposlenih u UP Šibenik po mjesecima od 2015. do 2020. godine.....	25
Sl. 10. Broj turističkih dolazaka u jedinicama lokalne samouprave UP-a Šibenik od 2016. do 2019. godine.....	29
Sl. 11. Broj turističkih dolazaka po mjesecima u jedinicama lokalne samouprave UP Šibenik 2016. i 2019. godine.....	29
Sl. 12. Područja zaštićena na temelju Zakona o zaštiti prirode u UP Šibenik 2021. godine.....	39
Sl. 13. Područja prirodnih vrijednosti u UP Šibenik čija je zaštita predviđena Prostornim planom Šibensko-kninske županije.....	40
Sl. 14. Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda UP Šibenik.....	44
Sl. 15. Količina prikupljenog otpada u Gradu Šibeniku i Općini Bilice po mjesecima od 2018. do 2020. godine.....	44
Sl. 16. Naselja UP Šibenik u kojima se nalaze stajališta autobusnih linija prijevoznika Autotransport Šibenik u lipnju 2021. godine.....	48
Sl. 17. Prostorne zone u UP Šibenik.....	53
Sl. 18. Prostorni potencijali UP Šibenik koji mogu doprinijeti realizaciji srednjoročne vizije razvoja.....	55
Sl. 19. Prioriteti UP-a Šibenik u razdoblju od 2021. do 2027. godine.....	58

Popis tablica u tekstu

Tab. 1. Osnovne značajke jedinica lokalne samouprave urbanog područja Šibenik 2011. g.....	6
Tab. 2. Održane sjednice Partnerskog vijeća.....	8
Tab. 3. Održani sastanci Koordinacijskog vijeća.....	9
Tab. 4. Održane radionice (fokus grupe) u okviru djelovanja radnih skupina.....	10
Tab. 5. Ukupno kretanje stanovništva i njene sastavnice te podtip općeg kretanja stanovništva po JLS-ima UP-a Šibenik u razdoblju 2015.-2019.g.....	12
Tab. 6. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u demografskom stanju i trendovima u UP Šibenik.....	14
Tab. 7. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u stanju i trendovima u društvenoj infrastrukturi u UP Šibenik.....	15
Tab. 8. Broj korisnika zajamčene minimalne naknade, broj nezaposlenih i broj beskućnika u UP Šibenik od 2015. do 2019. godine.....	17
Tab. 9. Pokazatelji kriminaliteta u UP Šibenik od 2016. do 2020. godine.....	17
Tab. 10. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u stanju i trendovima u području socijalne uključenosti i skrbi u UP Šibenik.....	17
Tab. 11. Stanovništvo UP Šibenik starije od 15 godina prema najvišem završenom stupnju obrazovanja 2011. godine.....	18
Tab. 12. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u stanju i trendovima u području odgoja i obrazovanja u UP Šibenik.....	21

Tab. 13. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u općim gospodarskim kretanjima u UP Šibenik.....	23
Tab. 14. Broj zaposlenih koji su radili u jedinicama lokalne samouprave UP Šibenik od 2015. do 2020. godine ...	23
Tab. 15. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u tržištu rada u UP Šibenik.....	25
Tab. 16. Broj aktivnih poduzeća prema vrsti u UP Šibenik od 2015. do 2019. godine.....	26
Tab. 17. Broj aktivnih obrta prema cehovima Udruženja obrtnika Šibenik na dan 31. prosinca od 2015. do 2020. godine.....	26
Tab. 18. Broj zaposlenih po poduzećima i prosječna neto plaća u poduzećima u UP Šibenik od 2015. do 2019. godine.....	26
Tab. 19. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u poslovnom okruženju UP-a Šibenik	28
Tab. 20. Smještajni kapaciteti prema kategorijama po turističkim zajednicama u UP Šibenik 2021. godine.....	30
Tab. 21. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u turizmu UP-a Šibenik.....	31
Tab. 22. Bruto dodana vrijednost prerađivačke industrije u Šibensko-kninskoj županiji od 2011. do 2018. godine	32
Tab. 23. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u industriji UP-a Šibenik.....	33
Tab. 24. Površine poljoprivrednog i potencijalnog poljoprivrednog zemljišta po jedinicama lokalne samouprave UP Šibenik.....	34
Tab. 25. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u poljoprivredi i ribarstvu UP-a Šibenik.....	36
Tab. 26. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u gospodarenju okolišem i izloženosti rizicima u UP Šibenik.....	38
Tab. 27. Broj kulturnih dobara u UP Šibenik prema vrsti i jedinici lokalne samouprave 2021. godine	41
Tab. 28. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u upravljanju javnim urbanim površinama u UP Šibenik	42
Tab. 29. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u komunalnoj infrastrukturi u UP Šibenik	45
Tab. 30. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u prometu i mobilnosti u UP Šibenik	48
Tab. 31. Broj kućanstava priključenih na širokopojasnu mrežu i broj kućanstva s dostupnim priključcima na širokopojasnu mrežu u urbanom području Šibenik 30. rujna 2020. godine	50
Tab. 32. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u telekomunikacijskoj infrastrukturi u UP Šibenik	51
Tab. 33. Usklađenost Strategije razvoja Urbanog područja Šibenik s Nacionalnom razvojnom strategijom te Planom razvoja Šibensko-kninske županije	87
Tab. 34. Popis akata strateškog planiranja kojima se podupire provedba strateškog okvira Strategije razvoja Urbanog područja Šibenik	88
Tab. 35. Baza projekata Urbanog područja Šibenik	90
Tab. 36 Pregled strateškog projekta 1	93
Tab. 37 Pregled strateškog projekta 2	94
Tab. 38 Pregled strateškog projekta 3	94
Tab. 39 Pregled strateškog projekta 4	94
Tab. 40 Pregled strateškog projekta 5	95
Tab. 41 Pregled strateškog projekta 6	95
Tab. 42 Pregled strateškog projekta 7	96
Tab. 43 Pregled strateškog projekta 8	96
Tab. 44 Pregled strateškog projekta 9	97
Tab. 45 Pregled strateškog projekta 10	97
Tab. 46 Pregled strateškog projekta 11	98
Tab. 47 Pregled strateškog projekta 12	98
Tab. 48 Sažeti pregled indikativnog financijskog okvira za cijelo provedbeno razdoblje, uključujući strateške projekte.....	111
Tab. 49 Sažeti pregled indikativnih financijskih vrijednosti prema planiranim izvorima financiranja, uključujući strateške projekte	113

PRILOZI

Tablica 1 Potpuni pregled indikativnog financijskog okvira za cijelo provedbeno razdoblje

R.br.	Naziv prioriteta / cilja / strateškog projekta	Iznos sredstava 2021. HRK	Iznos sredstava 2022. HRK	Iznos sredstava 2023. HRK	Iznos sredstava 2024. HRK	Iznos sredstava 2025. HRK	Iznos sredstava 2026. HRK	Iznos sredstava 2027. HRK	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2022.-2027.)
1.	POSTTURISTIČKI RAZVOJ	0,00	30.527.500,00	273.693.730,00	324.976.990,67	389.829.760,67	411.091.760,66	397.976.300,66	1.828.096.042,66
1.1.	Razvoj visokog školstva	0,00	1.405.000,00	28.277.500,00	33.512.500,00	48.637.500,00	58.662.500,00	44.187.500,00	214.682.500,00
1.1.1.	Razvoj visokoškolskih ustanova i vezanih usluga	0,00	1.305.000,00	12.550.000,00	17.760.000,00	32.760.000,00	42.760.000,00	42.760.000,00	149.895.000,00
projekt	Osnivanje preddiplomskog stručnog studija Sestrinstvo	0,00	0,00	5.000.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.000.000,00
projekt	Osnivanje diplomskog stručnog studija Poslovna informatika	0,00	0,00	4.000.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.000.000,00
projekt	Osnivanje preddiplomskog stručnog studija Proizvodno strojarstvo	0,00	0,00	0,00	1.250.000,00	1.250.000,00	1.250.000,00	1.250.000,00	5.000.000,00
strateški projekt	Sveučilišni kampus (Ante Jonić)	0,00	500.000,00	1.500.000,00	8.000.000,00	15.000.000,00	20.000.000,00	20.000.000,00	65.000.000,00
projekt	Sveučilišni međunarodni centar sportova na vodi	0,00	500.000,00	1.500.000,00	8.000.000,00	16.000.000,00	21.000.000,00	21.000.000,00	68.000.000,00
1.1.2.	Poticanje inovacija u suradnji s visokoškolskim ustanovama	0,00	100.000,00	15.727.500,00	15.752.500,00	15.877.500,00	15.902.500,00	1.427.500,00	64.787.500,00
projekt	Innovamare - transforming blue economy for sustainability of seas and oceans	0,00	0,00	15.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00	0,00	60.000.000,00
1.2.	Povećanje kvalitete života	0,00	28.800.500,00	244.754.230,00	290.472.490,67	340.070.260,67	351.197.260,66	352.426.800,66	1.607.721.542,66
1.2.1.	Razvoj urbanog prostora atraktivnog za život	0,00	1.770.500,00	36.075.230,00	88.253.490,67	124.900.260,67	128.032.260,66	116.616.800,66	495.648.542,66
projekt	Izgradnja nogostupa od rampe do Mandaline i rotor ispred ulaza u Iskru, te nogostup od Iskre do Centra Trokut	0,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	3.000.000,00
projekt	Teniski centar Šubičevac	0,00	0,00	1.000.000,00	4.000.000,00	7.000.000,00	8.000.000,00	0,00	20.000.000,00
strateški projekt	Sportska dvorana Skradin	0,00	0,00	5.000.000,00	13.750.000,00	0,00	0,00	0,00	18.750.000,00
projekt	Obnova kazališta u Šibeniku	0,00	0,00	0,00	11.036.260,67	11.036.260,67	12.036.260,66	11.036.260,66	45.145.042,66
strateški projekt	Društveni sadržaji u zoni Batižele	0,00	0,00	18.440.230,00	18.440.230,00	60.000.000,00	60.000.000,00	54.172.540,00	211.053.000,00
strateški projekt	Centar za mlade	0,00	200.000,00	500.000,00	5.300.000,00	12.000.000,00	12.000.000,00	10.000.000,00	40.000.000,00
projekt	Društveni dom Konjevrate	0,00	282.500,00	1.000.000,00	1.400.000,00	0,00	0,00	0,00	2.682.500,00
projekt	Obnova cjelokupne šibenske rive	0,00	0,00	7.000.000,00	30.000.000,00	30.000.000,00	30.000.000,00	30.000.000,00	127.000.000,00
projekt	Uređenje trga kod Zvijezde u Stublju	0,00	0,00	375.000,00	375.000,00	0,00	0,00	0,00	750.000,00
1.2.2.	Dostupne odgojno-obrazovne funkcije	0,00	15.690.000,00	47.650.000,00	40.975.000,00	52.100.000,00	58.725.000,00	69.850.000,00	284.990.000,00
strateški projekt	Izgradnja objekata predškolskog odgoja	0,00	0,00	10.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00	20.000.000,00	20.000.000,00	80.000.000,00
projekt	Javni vrtić u sklopu JD područne škole	0,00	0,00	0,00	1.500.000,00	1.500.000,00	0,00	0,00	3.000.000,00
strateški projekt	Razvoj osnovnog školstva	0,00	5.000.000,00	15.000.000,00	20.000.000,00	30.000.000,00	30.000.000,00	40.000.000,00	140.000.000,00
projekt	Područna škola u Bilicama	0,00	10.000.000,00	20.000.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30.000.000,00
1.2.3.	Poticanje modernizacije zdravstva	0,00	10.050.000,00	156.300.000,00	156.450.000,00	156.450.000,00	156.450.000,00	156.450.000,00	792.150.000,00
strateški projekt	Izgradnja i opremanje nove bolnice u Šibeniku (središte Centra zdravlja i socijalne skrbi)	0,00	10.000.000,00	156.000.000,00	156.000.000,00	156.000.000,00	156.000.000,00	156.000.000,00	790.000.000,00
1.2.4.	Poticanje modernizacije socijalne skrbi	0,00	330.000,00	2.400.000,00	1.720.000,00	1.440.000,00	1.560.000,00	1.880.000,00	9.330.000,00
projekt	Alzheimer- Stacionar za osobe oboljele od Alzheimerove bolesti	0,00	0,00	1.500.000,00	700.000,00	0,00	0,00	0,00	2.200.000,00
1.2.5.	Podrška uključivoj lokalnoj zajednici	0,00	110.000,00	230.000,00	230.000,00	230.000,00	230.000,00	230.000,00	1.260.000,00
1.2.6.	Povećanje sigurnosti urbanog prostora	0,00	850.000,00	2.099.000,00	2.844.000,00	4.950.000,00	6.200.000,00	7.400.000,00	24.343.000,00
projekt	Sustav videonadzora	0,00	500.000,00	1.500.000,00	2.000.000,00	4.000.000,00	5.000.000,00	6.000.000,00	19.000.000,00

R.br.	Naziv prioriteta / cilja / strateškog projekta	Iznos sredstava 2021. HRK	Iznos sredstava 2022. HRK	Iznos sredstava 2023. HRK	Iznos sredstava 2024. HRK	Iznos sredstava 2025. HRK	Iznos sredstava 2026. HRK	Iznos sredstava 2027. HRK	Kupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2022.-2027.)
1.3.	Demografska obnova	0,00	322.000,00	662.000,00	992.000,00	1.122.000,00	1.232.000,00	1.362.000,00	5.692.000,00
1.3.1.	Smanjenje negativnih demografskih trendova kroz gospodarske mjere	0,00	80.000,00	140.000,00	140.000,00	140.000,00	140.000,00	140.000,00	780.000,00
1.3.2.	Smanjenje negativnih demografskih trendova kroz društvene mjere	0,00	242.000,00	522.000,00	852.000,00	982.000,00	1.092.000,00	1.222.000,00	4.912.000,00
2.	PLAVI RAZVOJ	0,00	3.165.000,00	12.174.000,00	15.459.000,00	15.914.000,00	18.179.000,00	19.504.000,00	84.395.000,00
2.1.	Gospodarska revitalizacija otoka	0,00	600.000,00	1.400.000,00	1.400.000,00	1.400.000,00	1.400.000,00	1.400.000,00	7.600.000,00
2.1.1.	Unaprijeđenje „plavih“ djelatnosti na otocima	0,00	200.000,00	400.000,00	400.000,00	400.000,00	400.000,00	400.000,00	2.200.000,00
2.1.2.	Zelena i kružna tranzicija otočnog gospodarstva	0,00	200.000,00	600.000,00	600.000,00	600.000,00	600.000,00	600.000,00	3.200.000,00
2.1.3.	Digitalna tranzicija otočnog gospodarstva	0,00	200.000,00	400.000,00	400.000,00	400.000,00	400.000,00	400.000,00	2.200.000,00
2.2.	Obnova „temelja“ otočnog razvoja	0,00	2.050.000,00	7.505.000,00	9.990.000,00	12.345.000,00	14.610.000,00	16.935.000,00	63.435.000,00
2.2.1.	Unaprijeđenje prometnog sustava i povećanje dostupnosti otoka	0,00	600.000,00	3.255.000,00	3.640.000,00	4.075.000,00	4.300.000,00	4.625.000,00	20.495.000,00
strateški projekt	Povezanost s otocima- uvođenje novih brodskih linija	0,00	0,00	2.000.000,00	2.250.000,00	2.250.000,00	2.250.000,00	2.250.000,00	11.000.000,00
2.2.2.	Razvoj kvalitetne komunalne infrastrukture na otocima	0,00	1.300.000,00	3.750.000,00	5.750.000,00	7.750.000,00	9.750.000,00	11.750.000,00	40.050.000,00
2.2.3.	Razvoj društvenih elemenata otoka	0,00	70.000,00	190.000,00	240.000,00	240.000,00	240.000,00	240.000,00	1.220.000,00
2.2.4.	Zaštita i očuvanje otočnih i morskih resursa	0,00	80.000,00	310.000,00	360.000,00	280.000,00	320.000,00	320.000,00	1.670.000,00
2.3.	Modernizacija sektora ribarstva i marikulture	0,00	515.000,00	3.269.000,00	4.069.000,00	2.169.000,00	2.169.000,00	1.169.000,00	13.360.000,00
2.3.1.	Unaprijeđenje održivog ribarstva	0,00	250.000,00	1.015.000,00	1.315.000,00	1.915.000,00	1.915.000,00	915.000,00	7.325.000,00
2.3.2.	Unaprijeđenje održive marikulture	0,00	265.000,00	2.254.000,00	2.754.000,00	254.000,00	254.000,00	254.000,00	6.035.000,00
projekt	Centar za razvoj marikulture faza II	0,00	200.000,00	2.000.000,00	2.500.000,00	0,00	0,00	0,00	4.700.000,00
3.	ZELENI RAZVOJ	0,00	8.517.167,50	76.762.700,00	113.016.106,33	174.143.333,33	173.918.333,33	143.797.712,00	690.155.352,50
3.1.	Dekarbonizacija urbanog područja	0,00	1.675.000,00	49.197.700,00	70.831.106,33	131.158.333,33	122.633.333,33	105.512.712,00	481.008.185,00
3.1.1.	Dekarbonizacija društva	0,00	1.000.000,00	49.072.700,00	62.406.106,33	122.533.333,33	113.508.333,33	103.387.712,00	446.908.185,00
strateški projekt	Sportsko rekreacijska zona Jamnjak	0,00	0,00	5.000.000,00	15.000.000,00	60.000.000,00	60.000.000,00	60.000.000,00	200.000.000,00
projekt	Sportski centar Kesina Kula	0,00	0,00	0,00	3.333.333,33	3.333.333,33	3.333.333,33	0,00	10.000.000,00
projekt	Dječja igrališta: Cari; Grubišići; Novo selo; Stubalj (opremanje)	0,00	0,00	375.000,00	375.000,00	0,00	0,00	0,00	750.000,00
projekt	Sportsko-rekreacijski centar Dubravice	0,00	0,00	1.500.000,00	4.000.000,00	4.000.000,00	0,00	0,00	9.500.000,00
projekt	Fotonaponski prozori	0,00	500.000,00	500.000,00	1.000.000,00	0,00	0,00	0,00	2.000.000,00
strateški projekt	Javna i prometna infrastruktura u zoni Batizele	0,00	0,00	34.697.700,00	34.697.773,00	50.000.000,00	45.000.000,00	37.212.712,00	201.608.185,00
3.1.2.	Dekarbonizacija prometa	0,00	675.000,00	5.125.000,00	8.425.000,00	8.625.000,00	9.125.000,00	2.125.000,00	34.100.000,00
projekt	Biciklističke staze- razvoj cikloturizma	0,00	0,00	2.340.000,00	5.000.000,00	5.000.000,00	5.000.000,00	0,00	17.340.000,00
projekt	Šetnica Vrulje - Stubalj	0,00	0,00	1.000.000,00	1.000.000,00	0,00	0,00	0,00	2.000.000,00
projekt	Biciklističke staze, razvoj cikloturizma	0,00	0,00	0,00	500.000,00	1.500.000,00	2.000.000,00	0,00	4.000.000,00
3.2.	Razvoj zelenog identiteta urbanog područja	0,00	3.120.000,00	8.635.000,00	12.795.000,00	11.585.000,00	15.585.000,00	15.585.000,00	67.305.000,00
3.2.1.	Zelena urbana obnova	0,00	700.000,00	1.840.000,00	2.000.000,00	1.790.000,00	1.790.000,00	1.790.000,00	9.910.000,00
projekt	Uređenje parka Rasadnik	0,00	0,00	360.000,00	360.000,00	360.000,00	360.000,00	360.000,00	1.800.000,00
projekt	Zeleni krov	0,00	300.000,00	350.000,00	350.000,00	0,00	0,00	0,00	1.000.000,00
3.2.2.	Očuvanje prirodnog okoliša	0,00	100.000,00	315.000,00	315.000,00	315.000,00	315.000,00	315.000,00	1.675.000,00
3.2.3.	Unaprijeđenje sustava gospodarenja otpadom	0,00	590.000,00	1.120.000,00	1.120.000,00	1.120.000,00	1.120.000,00	1.120.000,00	6.190.000,00
3.2.4.	Smanjenje utjecaja lokalne infrastrukture na okoliš	0,00	1.730.000,00	5.360.000,00	9.360.000,00	8.360.000,00	12.360.000,00	12.360.000,00	49.530.000,00
projekt	Ekološka javna rasvjeta	0,00	500.000,00	1.500.000,00	5.000.000,00	5.000.000,00	10.000.000,00	10.000.000,00	32.000.000,00
projekt	LED rasvjeta	0,00	0,00	1.750.000,00	1.750.000,00	0,00	0,00	0,00	3.500.000,00
3.3.	Otpornost na rizike i klimatske promjene	0,00	2.800.167,50	16.141.000,00	24.091.000,00	15.995.000,00	12.295.000,00	3.295.000,00	74.617.167,50
3.3.1.	Otpornost na klimatske promjene	0,00	100.000,00	419.000,00	419.000,00	320.000,00	320.000,00	320.000,00	1.898.000,00

R.br.	Naziv prioriteta / cilja / strateškog projekta	Iznos sredstava 2021. HRK	Iznos sredstava 2022. HRK	Iznos sredstava 2023. HRK	Iznos sredstava 2024. HRK	Iznos sredstava 2025. HRK	Iznos sredstava 2026. HRK	Iznos sredstava 2027. HRK	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2022.-2027.)
3.3.2.	Povećanje otpornosti od prirodnih i antropogenih rizika	0,00	2.700.167,50	15.722.000,00	23.672.000,00	15.675.000,00	11.975.000,00	2.975.000,00	72.719.167,50
strateški projekt	Vatrogasni dom u Bilicama	0,00	0,00	3.750.000,00	3.750.000,00	0,00	0,00	0,00	7.500.000,00
projekt	Vatrogasni dom u Zatonu	0,00	250.167,50	1.750.000,00	2.250.000,00	0,00	0,00	0,00	4.250.167,50
projekt	Opremanje HGSS-a opremom, vozilima i vježbalištem	0,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	0,00	0,00	0,00	3.000.000,00
strateški projekt	Centar za borbu protiv klimatskih promjena	0,00	800.000,00	7.500.000,00	15.000.000,00	13.700.000,00	10.000.000,00	1.000.000,00	48.000.000,00
3.4.	Razvoj poljoprivrednog sektora i ruralnog turizma	0,00	922.000,00	2.789.000,00	5.299.000,00	15.405.000,00	23.405.000,00	19.405.000,00	67.225.000,00
3.4.1.	Modernizacija i reorganizacija poljoprivrednog sektora	0,00	492.000,00	695.000,00	1.205.000,00	2.105.000,00	6.605.000,00	2.605.000,00	13.707.000,00
projekt	Sustav navodnjavanja Donje polje - Jadrtovac II faza	0,00	0,00	0,00	500.000,00	1.500.000,00	6.000.000,00	2.000.000,00	10.000.000,00
3.4.2.	Razvoj lokalnog lanca vrijednosti i distribucije u poljoprivredi	0,00	190.000,00	1.458.000,00	3.458.000,00	12.860.000,00	16.360.000,00	16.360.000,00	50.686.000,00
projekt	Razvoj zelenih tržnica i ribarnica	0,00	0,00	700.000,00	2.000.000,00	10.000.000,00	10.000.000,00	10.000.000,00	32.700.000,00
3.4.3.	Razvoj ruralnog i agroturizma	0,00	240.000,00	636.000,00	636.000,00	440.000,00	440.000,00	440.000,00	2.832.000,00
4.	MOBILNI GRAĐANI	1.064.445,92	103.703.000,00	177.631.000,00	189.479.333,33	71.343.333,33	60.043.333,33	28.200.000,00	630.400.000,00
4.1.	Razvoj održive multimodalnosti	1.064.445,92	102.973.000,00	148.801.000,00	148.149.333,33	31.103.333,33	15.803.333,33	3.970.000,00	450.800.000,00
4.1.1.	Modernizacija javnog prijevoza	1.064.445,92	102.723.000,00	148.351.000,00	147.699.333,33	30.653.333,33	15.353.333,33	3.520.000,00	448.300.000,00
strateški projekt	Rekonstrukcija autobusnog kolodvora	0,00	500.000,00	3.500.000,00	10.000.000,00	10.000.000,00	0,00	0,00	24.000.000,00
projekt	Prometno-logistički centar javnog autobusnog gradskog prijevoza	0,00	1.000.000,00	14.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00	10.000.000,00	0,00	55.000.000,00
projekt	INTERREG V-A - ITALIJA-HRVATSKA-PROJEKT MIMOSA - MARITIMNA I MULTIMODALNA ODRŽIVA RJEŠENJA ZA USLUGE PRIJEVOZA PUTNIKA	690.350,00	1.570.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.570.000,00
strateški projekt	Brodskia linija prema NP Krka	0,00	100.000,00	120.000,00	120.000,00	120.000,00	120.000,00	120.000,00	700.000,00
projekt	Nastavak opremanja luke Stubalj (ispod lukobrana)	0,00	0,00	2.500.000,00	2.500.000,00	0,00	0,00	0,00	5.000.000,00
projekt	Komunalno opremanje lučice Vrulje	0,00	0,00	0,00	3.333.333,33	3.333.333,33	3.333.333,33	0,00	10.000.000,00
projekt	Modernizacija lučkog područja luke Šibenik - gradnja pomorsko-putničkog terminala Gat Vrulje	0,00	35.556.000,00	22.396.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	57.952.000,00
projekt	Modernizacija lučkog područja luke Šibenik - ulaganja u teretni dio luke	0,00	60.325.000,00	102.935.000,00	115.346.000,00	0,00	0,00	0,00	278.606.000,00
projekt	INTERREG V-A - ITALIJA-HRVATSKA PROJEKT FRAMESPORT OKVIRNA INICIJATIVA ZA POTICANJE ODRŽIVOG RAZVOJA JADRANSKIH LUKA	374.095,92	2.172.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.172.000,00
4.1.2.	Urbani razvoj utemeljen na multimodalnim čvorovima	0,00	250.000,00	450.000,00	450.000,00	450.000,00	450.000,00	450.000,00	2.500.000,00
4.2.	Unaprjeđenje prometne infrastrukture	0,00	730.000,00	28.830.000,00	41.330.000,00	40.240.000,00	44.240.000,00	24.230.000,00	179.600.000,00
4.2.1.	Unaprjeđenje infrastrukture cestovnog prometa	0,00	170.000,00	27.800.000,00	40.300.000,00	39.300.000,00	43.300.000,00	23.300.000,00	174.170.000,00
projekt	Put Burići - Vrulje	0,00	0,00	500.000,00	500.000,00	0,00	0,00	0,00	1.000.000,00
projekt	Rekonstrukcija nerazvrstane ceste Skradin-Skorići	0,00	0,00	500.000,00	1.500.000,00	1.000.000,00	0,00	0,00	3.000.000,00
projekt	Nadvožnjak u Ražinama	0,00	0,00	0,00	10.000.000,00	10.000.000,00	0,00	0,00	20.000.000,00
projekt	Čvor Mandalina	0,00	0,00	10.000.000,00	10.000.000,00	10.000.000,00	20.000.000,00	0,00	50.000.000,00
projekt	Čvor Njivice I i Njivice II	0,00	0,00	15.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00	20.000.000,00	20.000.000,00	85.000.000,00
4.2.2.	Planiranje revitalizacije željezničkog prometa	0,00	0,00	160.000,00	160.000,00	70.000,00	70.000,00	70.000,00	530.000,00
4.2.3.	Razvoj zračnog prometa	0,00	560.000,00	870.000,00	870.000,00	870.000,00	870.000,00	860.000,00	4.900.000,00
projekt	Povezanost s aerodromom	0,00	60.000,00	70.000,00	70.000,00	70.000,00	70.000,00	60.000,00	400.000,00
5.	POSTPANDEMIJSKA REVITALIZACIJA	0,00	7.724.000,00	134.838.961,00	180.744.036,00	176.012.328,00	137.827.000,00	138.797.000,00	775.943.325,00
5.1.	Kulturna baština kao temelj održivog i otpornog turizma	0,00	5.194.000,00	111.277.961,00	149.628.036,00	133.615.328,00	105.290.000,00	113.820.000,00	618.825.325,00
5.1.1.	Zaštita, obnova i održiva valorizacija kulturne baštine	0,00	729.000,00	89.147.961,00	100.488.036,00	92.265.328,00	78.430.000,00	89.950.000,00	451.010.325,00
projekt	Pomorsko i cestovno povezivanje grada s tvrđavom sv. Nikole	0,00	0,00	0,00	1.000.000,00	2.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00	9.000.000,00

R.br.	Naziv prioriteta / cilja / strateškog projekta	Iznos sredstava 2021. HRK	Iznos sredstava 2022. HRK	Iznos sredstava 2023. HRK	Iznos sredstava 2024. HRK	Iznos sredstava 2025. HRK	Iznos sredstava 2026. HRK	Iznos sredstava 2027. HRK	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2022.-2027.)
strateški projekt	Revitalizacija šibenskih tvrđava (mreža puteva sv. Ivan- barone b- sv. Nikola, c- dvostruki bedem s eskalatorom, d- žičare)	0,00	0,00	20.000.000,00	30.000.000,00	40.000.000,00	50.000.000,00	60.000.000,00	200.000.000,00
projekt	Prezentacijski centar Danilo	0,00	0,00	6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	0,00	0,00	18.000.000,00
projekt	Turistička valorizacija tvrđave sv. Nikole u kanalu sv. Ante	0,00	68.675,00	60.577.961,00	51.498.036,00	17.855.328,00	0,00	0,00	130.000.000,00
projekt	Revitalizacija utvrde Turina	0,00	0,00	0,00	2.000.000,00	2.500.000,00	0,00	0,00	4.500.000,00
projekt	Arheološki park Bribirska glavica	0,00	0,00	0,00	5.000.000,00	10.000.000,00	10.000.000,00	10.000.000,00	35.000.000,00
projekt	Obnova infrastrukture u staroj gradskoj jezgri	0,00	0,00	200.000,00	600.000,00	1.000.000,00	1.500.000,00	2.000.000,00	5.300.000,00
5.1.2.	Razvoj otpornog i održivog turizma	0,00	4.010.000,00	18.400.000,00	42.400.000,00	34.600.000,00	20.100.000,00	19.100.000,00	138.610.000,00
projekt	Centar aktivnog turizma Skradin	0,00	0,00	2.500.000,00	10.000.000,00	0,00	0,00	0,00	12.500.000,00
projekt	Marina Stubalj	0,00	0,00	100.000,00	100.000,00	0,00	0,00	0,00	200.000,00
projekt	Smričnjak	0,00	500.000,00	1.500.000,00	5.000.000,00	5.000.000,00	0,00	0,00	12.000.000,00
projekt	Revitalizacija malih i velikih Solina	0,00	500.000,00	2.000.000,00	3.500.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00	15.000.000,00
projekt	Revitalizacija plaža	0,00	0,00	1.000.000,00	1.000.000,00	2.000.000,00	2.500.000,00	3.500.000,00	10.000.000,00
strateški projekt	Jadrinja	0,00	1.000.000,00	5.000.000,00	12.000.000,00	12.000.000,00	0,00	0,00	30.000.000,00
strateški projekt	Martinska	0,00	0,00	1.000.000,00	1.000.000,00	3.000.000,00	2.000.000,00	0,00	7.000.000,00
projekt	Projekt uređenja plaže i šetnice sv. Mihovil u Rastini	0,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	1.000.000,00	0,00	3.000.000,00
projekt	Plaže na otocima	0,00	0,00	2.400.000,00	4.000.000,00	4.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	22.400.000,00
projekt	Uređenje plaže Krečana	0,00	0,00	500.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00	0,00	0,00	4.500.000,00
5.1.3.	Razvoj aktivne kulturne scene	0,00	455.000,00	3.730.000,00	6.740.000,00	6.750.000,00	6.760.000,00	4.770.000,00	29.205.000,00
projekt	Tunel u Mandalini	0,00	0,00	1.000.000,00	4.000.000,00	4.000.000,00	4.000.000,00	2.000.000,00	15.000.000,00
projekt	Adriatic Business Centar	0,00	295.000,00	1.941.000,00	1.941.000,00	1.941.000,00	1.941.000,00	1.941.000,00	10.000.000,00
5.2.	Čisto gospodarstvo	0,00	2.230.000,00	22.759.000,00	29.909.000,00	41.450.000,00	31.730.000,00	24.310.000,00	152.388.000,00
5.2.1.	Transformacija gospodarstva	0,00	1.760.000,00	21.979.000,00	28.819.000,00	40.300.000,00	30.320.000,00	22.840.000,00	146.018.000,00
projekt	Trokut 2	0,00	0,00	500.000,00	2.500.000,00	8.000.000,00	9.000.000,00	8.000.000,00	28.000.000,00
projekt	Stem park	0,00	0,00	500.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	0,00	0,00	2.500.000,00
projekt	Obrtnički centar u zoni Podi	0,00	0,00	500.000,00	3.500.000,00	5.000.000,00	7.500.000,00	7.500.000,00	24.000.000,00
projekt	Centar kompetencija za Aluminij	0,00	0,00	15.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00	0,00	0,00	45.000.000,00
projekt	Gourmet akademija	0,00	0,00	1.500.000,00	3.000.000,00	7.000.000,00	6.500.000,00	0,00	18.000.000,00
5.2.2.	Dekarbonizacija gospodarstva	0,00	470.000,00	780.000,00	1.090.000,00	1.150.000,00	1.410.000,00	1.470.000,00	6.370.000,00
5.3.	Poticanje digitalizacije	0,00	300.000,00	802.000,00	1.207.000,00	947.000,00	807.000,00	667.000,00	4.730.000,00
5.3.1.	Administrativno rasterećenje građana kroz digitalizaciju i jačanje efikasnosti javnog sektora	0,00	250.000,00	527.000,00	677.000,00	547.000,00	557.000,00	567.000,00	3.125.000,00
5.3.2.	Inovativna digitalizacija	0,00	50.000,00	275.000,00	530.000,00	400.000,00	250.000,00	100.000,00	1.605.000,00
UKUPNO:		1.064.445,92	153.636.667,50	675.100.391,00	823.675.466,34	827.242.755,34	801.059.427,33	728.275.012,66	4.008.989.720,16

Tablica 2 Potpuni pregled indikativnih financijskih vrijednosti prema planiranim izvorima financiranja

R.br.	Naziv prioriteta / cilja / strateškog projekta	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2022.-2027.)	Planirani izvori financiranja za cijelo razdoblje provedbe (2022.-2027.)						Ukupna procijenjena vrijednost kroz trogodišnje razdoblje 2022.-2024.	
			Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije		Javna poduzeća		Ostali izvori
						Ukupno	Od toga potencijalno ITU			
1.	POSTTURISTIČKI RAZVOJ	1.828.096.042,66	31.736.825,00	126.619.800,00	119.944.806,40	1.346.422.461,26	346.047.561,26	3.420.000,00	199.952.150,00	629.198.220,67
1.1.	Razvoj visokog školstva	214.682.500,00	8.246.375,00	7.050.000,00	13.749.875,00	173.079.000,00	114.734.000,00	3.000.000,00	9.557.250,00	63.195.000,00
1.1.1.	Razvoj visokoškolskih ustanova i vezanih usluga	149.895.000,00	8.007.000,00	1.050.000,00	13.510.500,00	118.249.000,00	113.614.000,00	0,00	9.078.500,00	31.615.000,00
projekt	Osnivanje prediplomskog stručnog studija Sestrinstvo	5.000.000,00	1.000.000,00	300.000,00	1.000.000,00	1.200.000,00	0,00	0,00	1.500.000,00	5.000.000,00
projekt	Osnivanje diplomskog stručnog studija Poslovna informatika	4.000.000,00	1.000.000,00	300.000,00	0,00	1.200.000,00	0,00	0,00	1.500.000,00	4.000.000,00
projekt	Osnivanje prediplomskog stručnog studija Proizvodno strojarstvo	5.000.000,00	1.000.000,00	400.000,00	0,00	2.100.000,00	0,00	0,00	1.500.000,00	1.250.000,00
strateški projekt	Sveučilišni kampus (Ante Jonić)	65.000.000,00	4.875.000,00	0,00	4.875.000,00	55.250.000,00	55.250.000,00	0,00	0,00	10.000.000,00
projekt	Sveučilišni međunarodni centar sportova na vodi	68.000.000,00	0,00	0,00	6.800.000,00	57.800.000,00	57.800.000,00	0,00	3.400.000,00	10.000.000,00
1.1.2.	Poticanje inovacija u suradnji s visokoškolskim ustanovama	64.787.500,00	239.375,00	6.000.000,00	239.375,00	54.830.000,00	1.120.000,00	3.000.000,00	478.750,00	31.580.000,00
projekt	Innovamare - transforming blue economy for sustainability of seas and oceans	60.000.000,00	0,00	6.000.000,00	0,00	51.000.000,00	0,00	3.000.000,00	0,00	30.000.000,00
1.2.	Povećanje kvalitete života	1.607.721.542,66	23.100.450,00	119.569.800,00	101.566.331,40	1.172.670.061,26	231.313.561,26	420.000,00	190.394.900,00	564.027.220,67
1.2.1.	Razvoj urbanog prostora atraktivnog za život	495.648.542,66	5.145.450,00	6.849.800,00	61.126.331,40	231.742.061,26	199.446.061,26	420.000,00	190.364.900,00	126.099.220,67
projekt	Izgradnja nogostupa od rampe do Mandaline i rotor ispred ulaza u Iskru, te nogostup od Iskre do Centra Trokut	3.000.000,00	300.000,00	300.000,00	300.000,00	1.800.000,00	1.800.000,00	300.000,00	0,00	1.500.000,00
projekt	Teniški centar Šubičevac	20.000.000,00	0,00	0,00	6.000.000,00	14.000.000,00	14.000.000,00	0,00	0,00	5.000.000,00
strateški projekt	Sportska dvorana Skradin	18.750.000,00	1.406.250,00	0,00	1.406.250,00	15.937.500,00	15.937.500,00	0,00	0,00	18.750.000,00
projekt	Obnova kazališta u Šibeniku	45.145.042,66	0,00	0,00	6.771.756,40	38.373.286,26	38.373.286,26	0,00	0,00	11.036.260,67
strateški projekt	Društveni sadržaji u zoni Batižele	211.053.000,00	0,00	0,00	10.552.650,00	10.552.650,00	10.552.650,00	0,00	189.947.700,00	36.880.460,00
strateški projekt	Centar za mlade	40.000.000,00	3.000.000,00	0,00	3.000.000,00	34.000.000,00	34.000.000,00	0,00	0,00	6.000.000,00
projekt	Društveni dom Konjevrate	2.682.500,00	0,00	0,00	402.375,00	2.280.125,00	2.280.125,00	0,00	0,00	2.682.500,00
projekt	Obnova cjelokupne šibenske rive	127.000.000,00	0,00	6.350.000,00	25.400.000,00	95.250.000,00	63.500.000,00	0,00	0,00	37.000.000,00
projekt	Uređenje trga kod Zvijezde u Stublju	750.000,00	0,00	0,00	112.500,00	637.500,00	637.500,00	0,00	0,00	750.000,00
1.2.2.	Dostupne odgojno-obrazovne funkcije	284.990.000,00	17.560.000,00	1.465.000,00	25.608.000,00	240.357.000,00	11.135.000,00	0,00	0,00	104.315.000,00
strateški projekt	Izgradnja objekata predškolskog odgoja	80.000.000,00	6.000.000,00	0,00	6.000.000,00	68.000.000,00	0,00	0,00	0,00	25.000.000,00
projekt	Javni vrtić u sklopu JD područne škole	3.000.000,00	0,00	0,00	450.000,00	2.550.000,00	0,00	0,00	0,00	1.500.000,00
strateški projekt	Razvoj osnovnog školstva	140.000.000,00	10.500.000,00	0,00	10.500.000,00	119.000.000,00	0,00	0,00	0,00	40.000.000,00
projekt	Područna škola u Bilicama	30.000.000,00	0,00	0,00	4.500.000,00	25.500.000,00	0,00	0,00	0,00	30.000.000,00
1.2.3.	Poticanje modernizacije zdravstva	792.150.000,00	185.000,00	110.815.000,00	8.065.000,00	673.055.000,00	0,00	0,00	30.000,00	322.800.000,00
strateški projekt	Izgradnja i opremanje nove bolnice u Šibeniku (središte Centra zdravlja i socijalne skrbi)	790.000.000,00	0,00	110.600.000,00	7.900.000,00	671.500.000,00	0,00	0,00	0,00	322.000.000,00
1.2.4.	Poticanje modernizacije socijalne skrbi	9.330.000,00	210.000,00	440.000,00	964.500,00	7.715.500,00	1.680.000,00	0,00	0,00	4.450.000,00
projekt	Alzheimer- Stacionar za osobe oboljele od Alzheimerove bolesti	2.200.000,00	0,00	440.000,00	0,00	1.760.000,00	0,00	0,00	0,00	2.200.000,00
1.2.5.	Podrška uključivoj lokalnoj zajednici	1.260.000,00	0,00	0,00	512.000,00	748.000,00	0,00	0,00	0,00	570.000,00
1.2.6.	Povećanje sigurnosti urbanog prostora	24.343.000,00	0,00	0,00	5.290.500,00	19.052.500,00	19.052.500,00	0,00	0,00	5.793.000,00
projekt	Sustav videonadzora	19.000.000,00	0,00	0,00	3.800.000,00	15.200.000,00	15.200.000,00	0,00	0,00	4.000.000,00
1.3.	Demografska obnova	5.692.000,00	390.000,00	0,00	4.628.600,00	673.400,00	0,00	0,00	0,00	1.976.000,00
1.3.1.	Smanjenje negativnih demografskih trendova kroz gospodarske mjere	780.000,00	390.000,00	0,00	390.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	360.000,00
1.3.2.	Smanjenje negativnih demografskih trendova kroz društvene mjere	4.912.000,00	0,00	0,00	4.238.600,00	673.400,00	0,00	0,00	0,00	1.616.000,00
2.	PLAVI RAZVOJ	84.395.000,00	4.542.500,00	3.354.000,00	15.985.500,00	55.251.000,00	11.015.000,00	4.212.000,00	1.050.000,00	30.798.000,00

R.br.	Naziv prioriteta / cilja / strateškog projekta	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2022.-2027.)	Planirani izvori financiranja za cijelo razdoblje provedbe (2022.-2027.)							Ukupna procijenjena vrijednost kroz trogodišnje razdoblje 2022.-2024.
			Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije		Javna poduzeća	Ostali izvori	
						Ukupno	Od toga potencijalno ITU			
2.1.	Gospodarska revitalizacija otoka	7.600.000,00	220.000,00	220.000,00	3.995.000,00	2.890.000,00	560.000,00	0,00	275.000,00	3.400.000,00
2.1.1.	Unaprjeđenje „plavih“ djelatnosti na otocima	2.200.000,00	0,00	0,00	770.000,00	1.210.000,00	0,00	0,00	220.000,00	1.000.000,00
2.1.2.	Zelena i kružna tranzicija otočnog gospodarstva	3.200.000,00	0,00	0,00	1.520.000,00	1.680.000,00	560.000,00	0,00	0,00	1.400.000,00
2.1.3.	Digitalna tranzicija otočnog gospodarstva	2.200.000,00	220.000,00	220.000,00	1.705.000,00	0,00	0,00	0,00	55.000,00	1.000.000,00
2.2.	Obnova „temelja“ otočnog razvoja	63.435.000,00	4.322.500,00	1.854.500,00	9.588.000,00	43.326.000,00	3.915.000,00	4.212.000,00	132.000,00	19.545.000,00
2.2.1.	Unaprjeđenje prometnog sustava i povećanje dostupnosti otoka	20.495.000,00	1.272.500,00	1.604.500,00	3.491.000,00	13.805.000,00	3.115.000,00	322.000,00	0,00	7.495.000,00
strateški projekt	Povezanost s otocima- uvođenje novih brodskih linija	11.000.000,00	1.100.000,00	550.000,00	550.000,00	8.800.000,00	0,00	0,00	0,00	4.250.000,00
2.2.2.	Razvoj kvalitetne komunalne infrastrukture na otocima	40.050.000,00	3.050.000,00	0,00	5.250.000,00	27.860.000,00	0,00	3.890.000,00	0,00	10.800.000,00
2.2.3.	Razvoj društvenih elemenata otoka	1.220.000,00	0,00	0,00	398.000,00	800.000,00	800.000,00	0,00	22.000,00	500.000,00
2.2.4.	Zaštita i očuvanje otočnih i morskih resursa	1.670.000,00	0,00	250.000,00	449.000,00	861.000,00	0,00	0,00	110.000,00	750.000,00
2.3.	Modernizacija sektora ribarstva i marikulture	13.360.000,00	0,00	1.279.500,00	2.402.500,00	9.035.000,00	6.540.000,00	0,00	643.000,00	7.853.000,00
2.3.1.	Unaprjeđenje održivog ribarstva	7.325.000,00	0,00	1.042.500,00	1.477.500,00	4.305.000,00	2.310.000,00	0,00	500.000,00	2.580.000,00
2.3.2.	Unaprjeđenje održive marikulture	6.035.000,00	0,00	237.000,00	925.000,00	4.730.000,00	4.230.000,00	0,00	143.000,00	5.273.000,00
projekt	Centar za razvoj marikulture faza II	4.700.000,00	0,00	0,00	470.000,00	4.230.000,00	4.230.000,00	0,00	0,00	4.700.000,00
3.	ZELENI RAZVOJ	690.155.352,50	21.613.500,00	5.498.000,00	65.339.834,38	407.910.051,63	293.570.551,63	2.694.000,00	187.099.966,50	198.295.973,83
3.1.	Dekarbonizacija urbanog područja	481.008.185,00	15.000.000,00	300.000,00	40.575.409,25	243.340.409,25	230.510.409,25	0,00	181.792.366,50	121.703.806,33
3.1.1.	Dekarbonizacija društva	446.908.185,00	15.000.000,00	0,00	33.627.909,25	216.487.909,25	209.807.909,25	0,00	181.792.366,50	107.478.806,33
strateški projekt	Sportsko rekreacijska zona Jamnjak	200.000.000,00	15.000.000,00	0,00	15.000.000,00	170.000.000,00	170.000.000,00	0,00	0,00	20.000.000,00
projekt	Sportski centar Kesina Kula	10.000.000,00	0,00	0,00	1.500.000,00	8.500.000,00	8.500.000,00	0,00	0,00	3.333.333,33
projekt	Dječja igrališta: Cari; Grubišići; Novo selo; Stubalj (opremanje)	750.000,00	0,00	0,00	112.500,00	637.500,00	637.500,00	0,00	0,00	750.000,00
projekt	Sportsko-rekreacijski centar Dubravice	9.500.000,00	0,00	0,00	1.425.000,00	8.075.000,00	8.075.000,00	0,00	0,00	5.500.000,00
projekt	Fotonaponski prozori	2.000.000,00	0,00	0,00	0,00	1.700.000,00	0,00	0,00	300.000,00	2.000.000,00
strateški projekt	Javna i prometna infrastruktura u zoni Batičele	201.608.185,00	0,00	0,00	10.080.409,25	10.080.409,25	10.080.409,25	0,00	181.447.366,50	69.395.473,00
3.1.2.	Dekarbonizacija prometa	34.100.000,00	0,00	300.000,00	6.947.500,00	26.852.500,00	20.702.500,00	0,00	0,00	14.225.000,00
projekt	Biciklističke staze- razvoj cikloturizma	17.340.000,00	0,00	0,00	3.468.000,00	13.872.000,00	13.872.000,00	0,00	0,00	7.340.000,00
projekt	Šetnica Vruļje - Stubalj	2.000.000,00	0,00	0,00	600.000,00	1.400.000,00	1.400.000,00	0,00	0,00	2.000.000,00
projekt	Biciklističke staze, razvoj cikloturizma	4.000.000,00	0,00	300.000,00	300.000,00	3.400.000,00	3.400.000,00	0,00	0,00	500.000,00
3.2.	Razvoj zelenog identiteta urbanog područja	67.305.000,00	178.500,00	461.000,00	10.059.000,00	53.756.500,00	9.437.500,00	2.534.000,00	316.000,00	24.550.000,00
3.2.1.	Zelena urbana obnova	9.910.000,00	0,00	80.000,00	1.809.000,00	7.871.000,00	6.187.500,00	0,00	150.000,00	4.540.000,00
projekt	Uređenje parka Rasadnik	1.800.000,00	0,00	0,00	270.000,00	1.530.000,00	1.530.000,00	0,00	0,00	720.000,00
projekt	Zeleni krov	1.000.000,00	0,00	0,00	0,00	850.000,00	850.000,00	0,00	150.000,00	1.000.000,00
3.2.2.	Očuvanje prirodnog okoliša	1.675.000,00	112.500,00	315.000,00	605.000,00	542.500,00	0,00	0,00	100.000,00	730.000,00
3.2.3.	Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom	6.190.000,00	0,00	0,00	619.000,00	4.333.000,00	0,00	1.238.000,00	0,00	2.830.000,00
3.2.4.	Smanjenje utjecaja lokalne infrastrukture na okoliš	49.530.000,00	66.000,00	66.000,00	7.026.000,00	41.010.000,00	3.250.000,00	1.296.000,00	66.000,00	16.450.000,00
projekt	Ekološka javna rasvjeta	32.000.000,00	0,00	0,00	4.800.000,00	27.200.000,00	0,00	0,00	0,00	7.000.000,00
projekt	LED rasvjeta	3.500.000,00	0,00	0,00	525.000,00	2.975.000,00	0,00	0,00	0,00	3.500.000,00
3.3.	Otpornost na rizike i klimatske promjene	74.617.167,50	4.755.000,00	557.500,00	8.095.925,13	61.048.742,38	53.622.642,38	160.000,00	0,00	43.032.167,50
3.3.1.	Otpornost na klimatske promjene	1.898.000,00	0,00	0,00	329.400,00	1.568.600,00	0,00	0,00	0,00	938.000,00
3.3.2.	Povećanje otpornosti od prirodnih i antropogenih rizika	72.719.167,50	4.755.000,00	557.500,00	7.766.525,13	59.480.142,38	53.622.642,38	160.000,00	0,00	42.094.167,50
strateški projekt	Vatrogasni dom u Bilicama	7.500.000,00	562.500,00	0,00	562.500,00	6.375.000,00	6.375.000,00	0,00	0,00	7.500.000,00
projekt	Vatrogasni dom u Zatonu	4.250.167,50	0,00	0,00	637.525,13	3.612.642,38	3.612.642,38	0,00	0,00	4.250.167,50
projekt	Opremanje HGSS-a apremom, vozilima i vježbalištem	3.000.000,00	0,00	0,00	750.000,00	2.250.000,00	0,00	0,00	0,00	3.000.000,00
strateški projekt	Centar za borbu protiv klimatskih promjena	48.000.000,00	3.600.000,00	0,00	3.600.000,00	40.800.000,00	40.800.000,00	0,00	0,00	23.300.000,00
3.4.	Razvoj poljoprivrednog sektora i ruralnog turizma	67.225.000,00	1.680.000,00	4.179.500,00	6.609.500,00	49.764.400,00	0,00	0,00	4.991.600,00	9.010.000,00
3.4.1.	Modernizacija i reorganizacija poljoprivrednog sektora	13.707.000,00	1.680.000,00	1.680.000,00	533.400,00	9.479.400,00	0,00	0,00	334.200,00	2.392.000,00

R.br.	Naziv prioriteta / cilja / strateškog projekta	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2022.-2027.)	Planirani izvori financiranja za cijelo razdoblje provedbe (2022.-2027.)							Ukupna procijenjena vrijednost kroz trogodišnje razdoblje 2022.-2024.
			Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije		Javna poduzeća	Ostali izvori	
						Ukupno	Od toga potencijalno ITU			
projekt	Sustav navodnjavanja Donje polje - Jadrtovac II faza	10.000.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00	0,00	7.000.000,00	0,00	0,00	0,00	500.000,00
3.4.2.	Razvoj lokalnog lanca vrijednosti i distribucije u poljoprivredi	50.686.000,00	0,00	2.119.500,00	4.920.500,00	39.585.000,00	0,00	0,00	4.061.000,00	5.106.000,00
projekt	Razvoj zelenih tržnica i ribarnica	32.700.000,00	0,00	0,00	3.270.000,00	26.160.000,00	0,00	0,00	3.270.000,00	2.700.000,00
3.4.3.	Razvoj ruralnog i agroturizma	2.832.000,00	0,00	380.000,00	1.155.600,00	700.000,00	0,00	0,00	596.400,00	1.512.000,00
4.	MOBILNI GRAĐANI	630.400.000,00	328.280.824,00	2.862.000,00	25.606.000,00	244.275.876,00	174.149.500,00	28.814.000,00	561.300,00	470.813.333,33
4.1.	Razvoj održive multimodalnosti	450.800.000,00	313.574.824,00	1.035.000,00	11.925.000,00	122.903.876,00	75.699.500,00	800.000,00	561.300,00	399.923.333,33
4.1.1.	Modernizacija javnog prijevoza	448.300.000,00	313.574.824,00	1.035.000,00	11.255.000,00	121.073.876,00	75.189.500,00	800.000,00	561.300,00	398.773.333,33
projekt	Rekonstrukcija autobusnog kolodvora	24.000.000,00	0,00	0,00	3.600.000,00	20.400.000,00	20.400.000,00	0,00	0,00	14.000.000,00
strateški projekt	Prometno-logistički centar javnog autobusnog gradskog prijevoza	55.000.000,00	4.125.000,00	0,00	4.125.000,00	46.750.000,00	46.750.000,00	0,00	0,00	30.000.000,00
projekt	INTERREG V-A - ITALIJA-HRVATSKA-PROJEKT MIMOSA - MARITIMNA I MULTIMODALNA ODRŽIVA RJEŠENJA ZA USLUGE PRIJEVOZA PUTNIKA	1.570.000,00	0,00	0,00	0,00	1.334.500,00	1.334.500,00	0,00	235.500,00	1.570.000,00
strateški projekt	Brodka linija prema NP Krka	700.000,00	70.000,00	35.000,00	35.000,00	560.000,00	0,00	0,00	0,00	340.000,00
projekt	Nastavak opremanja luke Stubalj (ispod lukobrana)	5.000.000,00	4.000.000,00	500.000,00	0,00	500.000,00	500.000,00	0,00	0,00	5.000.000,00
projekt	Komunalno opremanje lučice Vruļje	10.000.000,00	0,00	500.000,00	1.000.000,00	8.500.000,00	0,00	0,00	0,00	3.333.333,33
projekt	Modernizacija lučkog područja luke Šibenik - gradnja pomorsko-putničkog terminala Gat Vruļje	57.952.000,00	26.773.824,00	0,00	0,00	31.178.176,00	0,00	0,00	0,00	57.952.000,00
projekt	Modernizacija lučkog područja luke Šibenik - ulaganja u teretni dio luke	278.606.000,00	278.606.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	278.606.000,00
projekt	INTERREG V-A - ITALIJA-HRVATSKA PROJEKT FRAMESPORT OKVIRNA INICIJATIVA ZA POTICANJE ODRŽIVOG RAZVOJA JADRANSKIH LUKA	2.172.000,00	0,00	0,00	0,00	1.846.200,00	0,00	0,00	325.800,00	2.172.000,00
4.1.2.	Urbani razvoj utemeljen na multimodalnim čvorovima	2.500.000,00	0,00	0,00	670.000,00	1.830.000,00	510.000,00	0,00	0,00	1.150.000,00
4.2.	Unaprjeđenje prometne infrastrukture	179.600.000,00	14.706.000,00	1.827.000,00	13.681.000,00	121.372.000,00	98.450.000,00	28.014.000,00	0,00	70.890.000,00
4.2.1.	Unaprjeđenje infrastrukture cestovnog prometa	174.170.000,00	14.110.000,00	667.000,00	12.274.000,00	119.352.000,00	98.450.000,00	27.767.000,00	0,00	68.270.000,00
projekt	Put Burići - Vruļje	1.000.000,00	0,00	0,00	100.000,00	800.000,00	0,00	100.000,00	0,00	1.000.000,00
projekt	Rekonstrukcija nerazvrstane ceste Skradin-Skorići	3.000.000,00	0,00	0,00	900.000,00	2.100.000,00	0,00	0,00	0,00	2.000.000,00
projekt	Nadvožnjak u Ražinama	20.000.000,00	0,00	0,00	8.000.000,00	12.000.000,00	12.000.000,00	0,00	0,00	10.000.000,00
projekt	Čvor Mandalina	50.000.000,00	5.000.000,00	0,00	0,00	35.000.000,00	35.000.000,00	10.000.000,00	0,00	20.000.000,00
projekt	Čvor Njivice I i Njivice II	85.000.000,00	8.500.000,00	0,00	0,00	59.500.000,00	42.500.000,00	17.000.000,00	0,00	30.000.000,00
4.2.2.	Planiranje revitalizacije željezničkog prometa	530.000,00	36.000,00	0,00	247.000,00	0,00	0,00	247.000,00	0,00	320.000,00
4.2.3.	Razvoj zračnog prometa	4.900.000,00	560.000,00	1.160.000,00	1.160.000,00	2.020.000,00	0,00	0,00	0,00	2.300.000,00
projekt	Povezanost s aerodromima	400.000,00	0,00	40.000,00	40.000,00	320.000,00	0,00	0,00	0,00	200.000,00
5.	POSTPANDEMIJSKA REVITALIZACIJA	775.943.325,00	12.315.750,00	31.540.750,00	97.876.265,00	628.143.560,00	586.633.310,00	1.525.000,00	4.542.000,00	323.306.997,00
5.1.	Kulturna baština kao temelj održivog i otpornog turizma	618.825.325,00	12.283.500,00	28.591.000,00	79.274.765,00	498.200.060,00	462.066.560,00	0,00	476.000,00	266.099.997,00
5.1.1.	Zaštita, obnova i održiva valorizacija kulturne baštine	451.010.325,00	1.750.000,00	19.800.000,00	54.036.765,00	375.003.560,00	367.520.060,00	0,00	420.000,00	190.364.997,00
projekt	Pomorsko i cestovno povezivanje grada s tvrđavom sv. Nikole	9.000.000,00	0,00	0,00	2.700.000,00	6.300.000,00	0,00	0,00	0,00	1.000.000,00
strateški projekt	Revitalizacija šibenskih tvrđava (mreža puteva sv. Ivan-barone b- sv. Nikola, c- dvostruki bedem s eskalatorom, d- žičare)	200.000.000,00	0,00	0,00	30.000.000,00	170.000.000,00	170.000.000,00	0,00	0,00	50.000.000,00
projekt	Prezentacijski centar Danilo	18.000.000,00	0,00	0,00	2.700.000,00	15.300.000,00	15.300.000,00	0,00	0,00	12.000.000,00
projekt	Turistička valorizacija tvrđave sv. Nikole u kanalu sv. Ante	130.000.000,00	0,00	18.200.000,00	1.300.000,00	110.500.000,00	110.500.000,00	0,00	0,00	112.144.672,00
projekt	Revitalizacija utvrde Turina	4.500.000,00	0,00	0,00	675.000,00	3.825.000,00	3.825.000,00	0,00	0,00	2.000.000,00
projekt	Arheološki park Bribirska glavica	35.000.000,00	1.750.000,00	0,00	3.500.000,00	29.750.000,00	29.750.000,00	0,00	0,00	5.000.000,00
projekt	Obnova infrastrukture u staroj gradskoj jezgri	5.300.000,00	0,00	0,00	1.060.000,00	4.240.000,00	4.240.000,00	0,00	0,00	800.000,00
5.1.2.	Razvoj otpornog i održivog turizma	138.610.000,00	9.198.000,00	7.291.000,00	21.312.000,00	100.809.000,00	73.090.000,00	0,00	0,00	64.810.000,00
projekt	Centar aktivnog turizma Skradin	12.500.000,00	0,00	0,00	1.875.000,00	10.625.000,00	10.625.000,00	0,00	0,00	12.500.000,00
projekt	Marina Stubalj	200.000,00	0,00	0,00	30.000,00	170.000,00	0,00	0,00	0,00	200.000,00

R.br.	Naziv prioriteta / cilja / strateškog projekta	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2022.-2027.)	Planirani izvori financiranja za cijelo razdoblje provedbe (2022.-2027.)							Ukupna procijenjena vrijednost kroz trogodišnje razdoblje 2022.-2024.
			Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije		Javna poduzeća	Ostali izvori	
						Ukupno	Od toga potencijalno ITU			
projekt	Smričnjak	12.000.000,00	0,00	0,00	2.400.000,00	9.600.000,00	0,00	0,00	0,00	7.000.000,00
projekt	Revitalizacija malih i velikih Solina	15.000.000,00	0,00	0,00	3.000.000,00	12.000.000,00	0,00	0,00	0,00	6.000.000,00
projekt	Revitalizacija plaža	10.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	2.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	0,00	0,00	2.000.000,00
strateški projekt	Jadrija	30.000.000,00	3.000.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00	24.000.000,00	24.000.000,00	0,00	0,00	18.000.000,00
strateški projekt	Martinska	7.000.000,00	700.000,00	350.000,00	350.000,00	5.600.000,00	5.600.000,00	0,00	0,00	2.000.000,00
projekt	Projekt uređenja plaže i šetnice sv. Mihovil u Raslini	3.000.000,00	0,00	0,00	600.000,00	2.400.000,00	2.400.000,00	0,00	0,00	1.500.000,00
projekt	Plaže na otocima	22.400.000,00	2.240.000,00	2.240.000,00	4.480.000,00	13.440.000,00	13.440.000,00	0,00	0,00	6.400.000,00
projekt	Uređenje plaže Krečana	4.500.000,00	0,00	0,00	675.000,00	3.825.000,00	3.825.000,00	0,00	0,00	2.500.000,00
5.1.3.	Razvoj aktivne kulturne scene	29.205.000,00	1.335.500,00	1.500.000,00	3.926.000,00	22.387.500,00	21.456.500,00	0,00	56.000,00	10.925.000,00
projekt	Tunel u Mandalini	15.000.000,00	0,00	0,00	3.000.000,00	12.000.000,00	12.000.000,00	0,00	0,00	5.000.000,00
projekt	Adriatic Business Centar	10.000.000,00	1.000.000,00	1.500.000,00	0,00	7.500.000,00	7.500.000,00	0,00	0,00	4.177.000,00
5.2.	Čisto gospodarstvo	152.388.000,00	32.250,00	2.949.750,00	17.809.000,00	126.022.000,00	123.500.000,00	1.525.000,00	4.050.000,00	54.898.000,00
5.2.1.	Transformacija gospodarstva	146.018.000,00	32.250,00	2.312.750,00	16.535.000,00	121.563.000,00	120.385.000,00	1.525.000,00	4.050.000,00	52.558.000,00
projekt	Trokut 2	28.000.000,00	0,00	0,00	4.200.000,00	22.400.000,00	22.400.000,00	1.400.000,00	0,00	3.000.000,00
projekt	Stem park	2.500.000,00	0,00	0,00	375.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00	125.000,00	0,00	1.500.000,00
projekt	Obrtnički centar u zoni Podi	24.000.000,00	0,00	0,00	3.600.000,00	20.400.000,00	20.400.000,00	0,00	0,00	4.000.000,00
projekt	Centar kompetencija za Aluminij	45.000.000,00	0,00	1.125.000,00	0,00	39.825.000,00	39.825.000,00	0,00	4.050.000,00	30.000.000,00
projekt	Gourmet akademija	18.000.000,00	0,00	900.000,00	2.700.000,00	14.400.000,00	14.400.000,00	0,00	0,00	4.500.000,00
5.2.2.	Dekarbonizacija gospodarstva	6.370.000,00	0,00	637.000,00	1.274.000,00	4.459.000,00	3.115.000,00	0,00	0,00	2.340.000,00
5.3.	Poticanje digitalizacije	4.730.000,00	0,00	0,00	792.500,00	3.921.500,00	1.066.750,00	0,00	16.000,00	2.309.000,00
5.3.1.	Administrativno rasterećenje građana kroz digitalizaciju i jačanje efikasnosti javnog sektora	3.125.000,00	0,00	0,00	551.750,00	2.557.250,00	493.000,00	0,00	16.000,00	1.454.000,00
5.3.2.	Inovativna digitalizacija	1.605.000,00	0,00	0,00	240.750,00	1.364.250,00	573.750,00	0,00	0,00	855.000,00
UKUPNO:		4.008.989.720,16	398.489.399,00	169.874.350,00	324.752.405,77	2.682.002.948,89	1.411.415.922,89	40.665.000,00	393.205.416,50	1.652.412.524,84